

MIHAI SPORIȘ

Pe drumul cu obstacole al tranziției,

un „Don Quijote”... contra!

**Editura Intol Press
Râmnicu Vâlcea, 2026**

Mihai Sporiș scriitor vâlcean al mileniului III

La 75 de ani Mihai Sporiș „iese din ascundere” și oferă mediului cultural vâlcean, cultural social, literar, României în toată cuprinderea ei, un manual de bună purtare în stilul său inconfundabil de eseist literar, unic în urbea de pe Olt și de sub Dealul Capela, și nu numai, de data asta fără teama de a a fi asemuit cu un periculos și comic *Gică contra!* În fața atâtor frivolități ale scenei social culturale reale și care își neglijează propriile entități culturale independente, precum Forumul Cultural, Asociația Seniorilor sau Societatea culturală Anton Pann, evident, și altele, autorul cărții de față le înfruntă, sugestionând elevata imagine a unui Don Quijote de la Mancha, care în numele cavalerismului, de ce nu, de ordin medieval dorește schimbarea realității, chiar schimbarea lumii în care trăiește... Când cineva vrea să-ți bage pumnul în gură și să te aducă la tăcere, te face imediat frate cu Gică contra! Mai elegant, personajul unui Cervantes de astăzi renunță la morile de vânt și alege drept sulită de atac minunatul, încă, dispozitiv de memorat pe hârtie scrisă inventat de Gutenberg... Cartea pe care v-o propune Mihai Sporiș atacă realitatea culturală vâlceană din perioada imediat premergătoare anului 2001 și un deceniu după, perioadă în care chiar domnia sa era parte din puterea zilei care conducea această urbe minunată, din toate timpurile, care este Râmnicu Vâlcei (!)... Da, lupta celor care, asemeni lui Mihai Sporiș, au ridicat Râmnicul cultural la un nivel fără precedent în pofida unui permanent refuz din partea celor decidenți în aplicarea Legii 186 din 2003...

Petre Cichirdan,
director Editura Intol Press

ISBN 978-606-8701-49-3

**Pe drumul cu obstacole al tranziției -
un „Don Quijote”...contra!**

Tehnoredactare și corectură: Mihai SPORIȘ
Simona Maria KIS

Coperta: Ana Maria LAZĂR

Coperta 1 Ansamblul sculptural *Don Quijote de la Mancha...* din bronz a fost realizat de sculptorul Lorenzo Coullaut Valera, Madrid, 1925

CIP nr. 13769/03.06.2026

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SPORIȘ, MIHAI

Pe drumul cu obstacole al tranziției - un "Don Quijote"...contra! / Mihai Sporiș. - Râmnicu Vâlcea : Intol Press, 2026
ISBN 978-606-8701-49-3

008

Tipografia HOFFMAN, Ediția 1, 100 exemplare

Copyright © 2026, Editura Intol Press din cadrul SC Intol SRL, str. Calea lui Traian 169, bl.5, sc.E, ap.3, tel(fax) 0250 736615, tel: 0350 401 254, 0746.029.824 Reg.Comerțului J38/ 442/ 1993.
E-mail: cichirdan@yahoo.com

MIHAI SPORIȘ

**Pe drumul cu obstacole al tranziției -
un „Don Quijote”...contra!**

Editura Intol Press, Râmnicu Vâlcea, 2026

Cuvânt înainte...,

...Înainte a unui soroc, care își cere spovedania descărcării în fața instanței supreme pământene, adică Societatea în care ai trăit și care te va fi creditat cu vreo misiune. La vârsta multor treceri *în rezervă*, în rândul Seniorilor (*caldă* ar numi-o energeticienii sistemului!), - aici observându-mă pensionar cu vechime, exterior partidelor cu care am încercat marea cu degetul; neangajat în administrația Statului; în afara numitelor: Forum Cultural și al Societății Culturale „Anton Pann”, din care voi fi evadat, deși le fusesem printre fondatori, precum plecasem și din silă de sine pentru anumite practici și din partidele care mă ademeniseră repede, cu bunele lor intenții!- simți nevoia unei despovărări, să te împaci cu lumea care te va fi văzut un „Gică Contra”, „coadă de topor”, „tra-seist politic”, și în câte alte moduri cu etichete bizare.

Facem mărturisirea aceasta, nu vreunei persoane anume, ci Societății în ansamblu, cu care am încercat să fim într-un dialog permanent de-a lungul a peste trei decenii. În cartea de față rememorăm asamblate cronologic, atitudini, apeluri, uneori diagnoze asupra unor procese tranzitorii, stări de lucru. S-a întâmplat ca evenimentele schimbării de macaz ale vremii pe scena mare a lumii, să mă găsească participant involuntar, apoi cu angajament asumat în multe transformări, pe care le-am descifrat în timp. Oportuni-

tatea cercetării mai multor domenii (profesionale, social culturale, spirituale și politice), facilitată de studii în țară și în străinătate (susținute din bani publici!) ne-a edificat asupra unor modele referențiale, pe care doream să la promovăm în comunitatea profesiei și administrației de acasă (ca responsabili aleși în diverse Consilii de administrație/ Vezi Hidroelectrică, RADRA (regie județeană de distribuție a apei!), Biblioteca Județeană, iar în Consiliu Județean/ vreo 16 ani, cu... sarcinile liderului de Comisii și membru ATOP/Autoritate Teritorială de Ordine Publică!). Buna intenție, declarată din 1999, când propuneam cartea „Spiritul Civic” la Ed. Almarom (cu subtitlul, definind intenția unei analize, pentru un scop urmărit: „stare de fapt și... deziderat”!/ în colaborare cu fratele mai mare, diplomat de carieră, în Ministerul de Externe, înainte de 1980!) apoi susținută cu încă trei volume, cu aceeași intenție, anii următori - vezi Ed. Adrianso, Rm. Vâlcea, 2000/ 2003/2006!-, o afirmasem public, fiind consilier județean și fondator al Forumului, al Societății Culturale „Anton Pann” și liderul „Cercului de la Râmnic”/RGMD. Dinspre angajamentele asumate îmi exprimam public: opinii, atitudini... care nu erau întotdeauna agreate de cei cu alte viziuni. Voi fi reacționat cu alte cărți precum: „Strigăte din pustiu” (vezi Ed. Almarom, 1998), apoi cu „Moravuri și năravuri românii și Europa” (Ed. Petrescu, 2011), „Zăganiada” (Ed. Intol Press, 2021). Ecouri, în format scris, ca lider ales al Cercului de la Râmnic, s-au dat anual în Buletinele RGMD (România: Grădina Maicii Domnului!), care s-au expediat instituțiilor publice și s-au direcționat către personalitățile care puteau influența transformările necesare în societate (arhivele disponibile ale *culturaarsmundi.ro* le păstrează ca mărturii!).

Dincolo de posibila justificare aici a demersului autorului, textele propuse, care păstrează vibrația timpului, recuperează personalitățile, eroi ai unor fapte (unele controversate !), observă meritul tranziției și explică peste vreme efectele vizibile astăzi, deslușind cauzalități ale întârzierii limanului, uneori etichetările festive, ba chiar monumentele unor notorietăți vremelnice, decorate la apelul de seară... al întunericului. Cartea este o punere împreună a unor reportaje, ecouri epistolare la cărțile primite; reluarea unor apeluri publice, unele cu propunerile făcute mai înalților... oameni/instituții, dar și atenționări, de la obraz unor oameni care au promis, fără a-și fi onorat... personalitatea/ poate doar notorietatea prea expunerii!

Citiți-ne cartea! Cei care ați citit la vremea lansării mesajului, anume text... recitiți-ne!, pentru că împreună mesajele de aici pot da sugestia unui proces în care conservatorii (proprietarii de-o viață ai unei averi cultural-spirituale ideologice, pentru un anume realism, profesată ca sarcină de serviciu și leafă a locului de muncă!) au tras de timp, punându-se cu picioarele înainte, iar proactivii... (cei nealiniați fostelor instituții, acum doar năpârlite, ori dumiriți prin exilul lung pe afară, poate cu șansa accesului la operele interzise/vezi cele interzise și editate imediat după 90; ori prin cunoașterea directă a altor realități din lumea largă/ șansa unor delegații pentru specializare, ori cercetare anume (vezi Titu Georgescu, Ovidiu Vuia... de exemplu!) au luat-o prea în față, fără să ghicească ritmul potrivit. Unele dintre cronicile, pe care nu le-am dorit atacuri la persoane, ci doar amendarea unor idei (poate mascate în terese de grup, cu interferență politică) le-am tratat/haz de necaz, ca pamflet cu travestita persoană reală! Alteori, de notorietate fi-

ind în gura lumii, nu le-am menajat numele în legătură cu rolul lor, pe contrasens celor susținute ca adevăruri... personale. Zeul, travestit politic, este repede recunoscut de toți păștii și tăcuții ascultători.

În capitolul, mărturisind obligațiile publice mandatate de Consiliul Județean (vezi Biblioteca Județeană de ex.), ale celor asumate prin ONG-uri, și făcute publice, încercăm să lămurim celor de azi, cauzele remanente ale unor evoluții. Implicarea omului politic angajat, și ne/susținut pentru serviciul de interes public, poate da socoteală și despre abandonul partizanatelor politice, partidele văzându-și de propriile bule de interes, nu întotdeauna sincrone interesului general de maximă prioritate și urgență. Informațiile rapoartelor, sesizărilor, replicilor la articolele din presă sunt documente la dispoziție în arhivele instituțiilor...

În fața (in)corectitudinii politice, cu gardă pretoriană și curți speciale de judecată, te faci mic, te ascunzi până trece primejdia acestui deșert interminabil. Iată de ce m-am travestit și eu în anonimul Gică, mereu contra celor care trag de timpul acțiunii, care ne îndatorează continuu și ne amână izbăvirile visate... Voi fi fost un morar pe apa sâmbetei să facem lumină prin deșertul tranziției, dar călăuze ciudate ne-au dat cu capul de ... măsluitele insolvențe. Un Don Quijote în căutarea ... dreptății, dar, în înmulțirea morilor de vânt, ale unui vânt care nu bate permanent, ori bate în direcția greșită, bate prea slab, ori în furtună nestrunită (printr-o scenă politică în încăierare pe ciolanele împutinate și ele!), multele moștenite și de folos sunt spulberate de rugină, de bătrânețea fără costurile supraviețuirii, altele să stea în loc, greu investite, aflate în

concurența protecției sociale pentru lenevirea legiuită. Vântul „traistă goală” al îndatorării, „crivățul” cu portofoliul energiilor risipite, sunt pentru morarul Eolian/a se citi aerian!, tot niște Gică Contra, cu picioarele înainte, în legitatea naturii care nu minte! Ne-am spus păreri în public, am răspuns întrebărilor când am fost întrebat! Am pus întrebări, prin epistole scrise, dar răspunsurile, puținele câte s-au dat la multe provocări, au fost ... să fie!: pasări de răspundere, învinovățiri pentru cei care nu mai pot răspunde. Am ales mărturia spovedaniei/scriptură, pentru că acum nu se prea mai citește, dar după o vreme când lumea va redescoperi cititul, biblioteca și ciclonul acestor vremuri se va ostoi, privirile înapoi pot ridica negurile să se ivească un nou luminiiș! Albumul final s-a dorit un argument vizual pentru validarea celor scrise în prezenta „spovedanie”!

Între un... Gheorghe „Dracul”- diavol împelițat fără maică, fără taică !- și Sfântul, Mare Mucenic Gheorghe, omorătorul de Balaur, recunoscut pentru eroismul său -post mortem!-, prin sinaxar după multă vreme, Gică al meu,a fost doar un *acar* Păun, vinovat că la schimbarea unor macazuri ciudate se afla în dilema istorică dintre credința jurată (să ascult conform botezului și cununiei, fără comentarii... dumnezeirea/și aceasta travestită de pământeni în legile politicii vremelnice!) și lumina cunoașterii științelor și experienței de-o viață, care îi cereau altă cale. Grea misiunea *acarului*, care... în Grădina Maicii fiind, putea accepta înțelepciunea șarpelui (ăsta nu balaur!, ci șarpele isteț, bun de casă!) și să se pună contra, *acar* ne/ascutător la mersul greșit al trenului. Dar și veninul șarpelui, când mușcătura este pentru vindecare, deși doare pe moment, poate fi un vaccin pentru vremuri mai bune. Gică al nostru, declarase demult că...,„Omul trebuie iubit!” și se sfătuiseră cu duhurile multor plecați să dea înapoi la lume, ce adunase, din dragoste, pentru lu-

me! Cerem iertare celor mușcați și veninul nostru încă nu va fi devenit medicament, dar le mărturisim că nu le-am dorit decât îndrumarea pe o cale inspirată din dragoste de oameni.

Cronicarul Gică... contra!/2026

Alegorie despre simfonia neterminată... a comunismului românesc

Ca să fii pe înțelesul cât mai multor oameni, „... întru dumiri-re”, atunci când foarte multe lucruri sunt neclare, inconsistente, ascunse voit și nevoit, în general nedecantate, trebuie să apelezi la un model validat, care să pună în ordine: date, informații, cunoștințe, reguli, ca apoi prin similitudine să fi în măsură să identifici altceva, cu altă intensitate, în alt câmp al trăirii, al existenței.

Simfonia, luată ca model, are un compozitor, care este exponentul unei mode, unui curent, unei școli... El, Compozitorul, care legiuiește opera își scrie partiturile, ca niște viziuni, privind o lume a sa. Partiturile sunt citite, uneori acceptate să fie puse în scenă. Intervin atunci „cititorii” școliți, care înarmați cu instrumente, dau viață viziunii doctrinarului, sub comanda unui *dirijor*. Uneori aceeași „compoziție” *se joacă* (cum spun englezii pentru *a cânta!*) în locuri diferite, cu orchestre diferite și dirijori diferiți. În funcție de calitatea compoziției, a orchestrei, a dirijorului și de așteptarea unui public – pregătit apriori – spectacolul este acceptat, sau respins prin: huiduieli, fluierături. Evenimentul este anunțat cu afișele care te trag de mână, iar înainte de începere, în sala anume, mai primești și un program, ca să te dumirești ce se întâmplă pe scenă. Nu întotdeauna acel gen de spectacol are succes îndelungat. Publicul cultivat se plictisește, presa de specialitate cârtește. Există o perioadă de grație când compoziția respectivă se menține, nu fără adaptări la gustul în mișcare: alt public, alt dirijor, altă orchestră, altă punere în scenă.

Sunt situații când nu îți place genul și atunci, dintr-o rațiune „de stat”, **trebuie** să-ți placă. Se vor găsi metode, mijloace, să-ți placă. Vei aplauda într-o frenezie conștientă de altceva, tot ceea ce ți se va prezenta în sala în care nu te-ai dus de bunăvoie. S-a întâmplat odată la noi, prin 1989 ca dirijorul să fie huiduit, alungat (și omorât) iar orchestra împrăștiată a încercat, prin soliștii ei performanți, să continue simfonia începută de mult și în mare pericol *să fie... întinată*. Un adevărat front de luptă s-a creat pentru finalizarea simfoniei. Din nefericire cei care au vrut să impună altă compoziție, au uitat că vor lucra cu urechiștii și nu precum cititorii neutri, ai noului. Au uitat că distrugând sala de spectacol, regula de organizare a evenimentului, vor lipsi publicul de accesul la muzică.

Compozitorii? Mahomed, Marx, Engels, Lenin, Stalin, Mao etc. Uneori compozitorii și-au dirijat singuri lucrările: Mahomed, Lenin, Stalin, Mao etc.

Orchestrantii? Revoluționarii înarmați, care vor face prima orchestră: URSS, apoi Armata sovietică, programată să concerteze și în România, după 23 August 1944, de către mari impresari ai lumii, nu prea pricepuți la muzică, cum se va vădi după sfatul lor, deloc de taină, după viitoarea „cortina de fier”: Stalin, Roosevelt, Churchill.

Publicul? Popoarele, din care va fi privilegiată clasa muncitoare – de abureală doar *clasa conducătoare* (fetișizându-se încontestabila importanță a faptei/muncă!). Proletariatul din lumea întreagă trebuia să meargă la spectacolul unirii globaliste în doar culoarea roșie. Intelectualitatea, „bolnavă” de altă muzică, trebuia reeducată, trebuia scoasă din sălile de spectacol, trebuia să-i fie scoasă din sine, prin exorcizare, propria simțire. Chiar Dumnezeu trebuia să se ascundă. Nu mai corespundea nici el vremii! Țărâ-nimea va fi transformată în muncitorime, cât se putea de repede, uneori cu „duba” și „operații estetice”.

Ce mare Compozitor, Impresar și Dirijor: Iosif Visarionovici Stalin! Și-a tăiat o halcă din Planetă, pentru scena propriei orchestre și a tras cortina. Nu putea concerta singur întru eternitate și atunci și-a desemnat responsabil de compoziție, unul ereditar, dar impunându-și nota personală. Într-o uniune a pseudo-națiunilor, omul sovietic, nu trebuia să aibă culoare etnică. Coloniile sovietice, inclusiv România, ocupată de trupe, trebuia să abolească națiunea și credința ei întemeietoare. Nu se putea interpreta niciunde „aria calomniei” pentru că ochii și urechile erau peste tot. Și urmașii marelui Stalin, până la Gorbaciov, fereau orgolioși într-un imperialism rusesc cu chip sovietic: internaționalismul proletar, ca o modalitate de a dirija lumea marcată, direct și prin inter/puși. Dar și inter/pușii mai cârtesc: Ungaria 1956, România* 1964, Cehoslovacia 1968 etc. S-a mai întâmplat ca anumiți *dirijori* – deveniți dirijori generali la ei acasă, să pună genul popular în scenă, sigur fără motivele religioase, să își comande instrumente și de la cei de dincolo de cortină, să le plătească conștiincios, fără o lescaie în plus.

Cum să schimbi un dirijor așa de înrădăcinat în sine și în ale orchestrei sale, cântând ce vrea publicul? Simplu ! Voi da publicului – celui dornic de gălăgie! – cârtirea, să o ducă în toată sala și atunci dirijorul o ia la sănătoasa, orchestranții se ascund pentru o vreme în așteptarea altui dirijor, cu alte partituri. Publicul dornic de altceva, nedumirit, va apuca pe Dumnezeu de un picior. Totul până la o vreme: a deșteptării! „Deșteaptă-te române !”

1995

Care este condiția inginerului în societatea românească, post 89?

Prin căderea rapidă a sistemului economic românesc centralizat și multilateral dezvoltat, au apărut efecte socio – profesionale imediate și cu repercursiuni pe termen lung. O bună parte din specialiștii din domeniu tehnico – ingineresc, al tuturor ramurilor economiei naționale, și-au pierdut locurile de muncă, altora li s-a redus câmpul preocupărilor. Inutilitatea, prin neprofesarea meseriei și imposibilitatea întreținerii cunoștințelor și abilităților, s-a transmis tinerei generații care, exceptând câteva domenii de interes, nu mai dă ghes la... politehnici. Pentru asigurarea supraviețuirii se produce forțat o deprofesionalizare. Inginerii sunt re/angajați pe posturi necalificate, mergând până la a se înghesui să cu-leagă... căpșuni. Alții, norocoși, pleacă pe nimic „aur cenușiu” pentru visteri străine.

Prin marginalizarea inginerilor, România își distruge capacitatea de reconstrucție și își amână procesul de relansare economică.

Peste timp, constatarea lui I.C.Brătianu: „Țara nu se poate ridica decât prin ingineri!” rămâne un avertisment, un semnal de trezire. Trebuie oprită înstrăinarea profesională prin depășirea stării de confuzie în aprecierea valorilor. Ne/chemații, *specialiștii*... de ocazie, nu pot găsi soluțiile optime. Da! „Țara are nevoie de marele său potențial de inteligență și inginerii reprezintă, dincolo de condiția momentană, o resursă și o speranță într-un viitor mai bun, alături de arhitecți, profesori, medici economiști, juriști...

1996

RĂSPUNSURI la niște întrebări... incomode (citind răspunsurile se pot descifra întrebările!)

De ce este blamată... „Ideea Europeană” și misiunea interbelică a elitei românești, enunțate de Nae Ionescu?

1. Întrebarea este... ex abrupto. Se impune un comentariu! Între cele două războaie mondiale: cel al reîntregirii și cel care ne-a dus în lagărul roșu, ne-am consolidat reduta națională a unei țări întregite prin jertfe de sânge și în urma unor prilejuri fericite: 1 Dec.1918./ Trianon 1920/ Încoronarea, din 1922, de la Alba Iulia și consacrarea de la București, în fața puterilor lumii, ca regat al unei țări reîntregite. Ne-am aflat pregătiți, la un moment dat, în lungul proces al regăsirii de sine, sincroni mersului lumii care pune preț pe autodeterminarea popoarelor cu conștiința de sine afirmată. Lumea obosită de imperialismul popoarelor înlănțuite a rupt cătușele și foarte multe națiuni și-au redobândit fruntariile unor patrii proprii. În noile sale coordonate geo-politice, România trebuia să-și fi luat *majoratul* și să fie, în sine, o națiune respectabilă. Cele două cauze, în opoziție, se pun la treabă: internaționalismul proletar – apăruse uniunea sovietelor și se declanșase, deja din 1917, *conflictul* direct - și naționalismul identitar (fascism musolinic, nazism german etc.). În același sincronism al vremii marii vizionari ai neamului: Vasile Pîrvan, Dimitrie Gusti, Nicolae Iorga, Simion Mehedinți, Rădulescu Motru, Petre Comarnescu și Nae Ionescu își vor însuși gândirea (v. *Gândirea*) vremii. Universitari de excepție ei vor educa tineretul academic, care mai

departe va urni uriașa masă inerțială a intelectualității, inclusiv preoții și dascălimea din cele mai îndepărtate cătune, consolidând procesul social, instrumentat de Spiru Haret. Presa va duce mesajul în toate colțurile țării. Ideile se dezbat și lumea se polarizează repede la adevărul națiunii. Nu puține familii își dăduseră obolul de sânge pentru România Mare. Se impune o mențiune specială pentru marele filozof Nae Ionescu – universitar și mentor al studențimii, un factor de polarizare cu o putere de seducție specială. Se pune pentru el chezaș, Mircea Eliade, un geniu al gândirii românești, el fiind la rândul său discipol al profesorului Nae Ionescu. În studiul dedicat profesorului, „România în Eternitate”, cu idei reluate în 1990, de N. Georgescu la „Profetism românesc” (cu ocazia editării lui Mircea Eliade!), găsim nenumărate răspunsuri. Nae Ionescu, spirit anticipativ, socratic, dedicat tinerei generații a fost iubit și respectat de discipolii săi. Deși ideile sale au avut și contestatari între academicii vremii, ele s-au vădit profetice.

Trăirismul său, ca modalitate de a porni de la viață, pentru mersul înainte, va fi confirmat de heideggerismul de mai târziu al ființării... prin *ieșirea din ascundere* și intrarea *in actu*. Viziunii identitare - necesară în fixarea *limesurilor* și asumarea moștenirilor de demult, chiar dacă în spiritul protocronist, promovat de Nicolae Densușianu, completat cu istoriografia emergentă, bazată pe cercetarea savantă a unor iluștrii: B. P. Hasdeu, Nicolae Iorga, Vasile Pârvan ș.a., Nae Ionescu i-a adăugat entuziasmul unei tinerimi ce fusese conștientizată de *misiunea* sa. Tinerimea universitară vedea în mentorul ei „un mare învățător al neamului”.

În ianuarie 1924 Nae Ionescu lansează „Ideea Europeană”: „cu noi înșine mai întâi și apoi cu ceilalți...”

„Misiunea” generației interbelice este formulată explicit de unul dintre exponenții ei: Mircea Eliade (v.1928 *Anno Domini*): „Eram obsedat de teama că generația noastră, singura generație liberă, «disponibilă» din istoria neamului românesc, nu va avea

timp să-și împlinească **misiunea** că ne vom trezi într-o zi *mobilizați* așa cum au fost părinții, moșii și strămoșii și atunci va fi prea târziu ca să mai putem face decât ceea ce au fost urșiți să facă înaintașii noștri: să luptăm, să fim jertfiți, să amuțim”.

Muncă, voință, cultură – triadă definită de filozofia antică prin: a vrea, a ști, a putea!- impuneau valorificarea axiologiei românești cu reperele definite de vizionari (Eminescu, Hașdeu, Părvan, Iorga ș.a) și urmarea modelelor, pentru vederea lucidă a viitorului, deveneau comandamente ale... „*misiunii*”.

Prin asumarea **misiunii**, tineretul, corect îndrumat, trebuie să-și găsească locul în acțiunea transformării sociale. Entuziasmul lui avea un țel și implicarea în acțiuni generase responsabilitatea devenirii. Nici când un militantism, mai ardent, nu este consemnat în istoria neamului. Pentru dobândirea dimensiunii patriotice și a credinței fără rezerve, au stat și viitoarele sacrificii pe front, sau martiriul în lagărele și închisorile comunismului ateu. Țara, cu inimă și suflet, dădea tărie copiilor ei. Mai apoi, smulse și duse în exil, valorile și forța de trăire a națiunii, vor fi fost date... risipirilor. Toate națiunile își făcuseră din copiii lor... *străjeri* statornici. Și ce putere de sacrificiu are tineretul în entuziasmul și exuberanța lui, când inima-i bate cu putere cauza! Tineretul acționează... când își ascultă îndrumătorul credibil! Ce mentor unei generații întregi profesorul (dr. în științe!) Nae Ionescu!

2. Aici este vorba de o procesualitate, general valabilă, pusă în evidență de logica aristoteliană. Între logosul preexistent și *punerea în act* este nevoie de acțiune. În fața unor idei noi, nutrite milenar de un substrat românesc într-o stare de latență (potențialitate), cei care au luat seama au fost universitarii iluștrii, intelectualii din presa și publicistica românească (în cunoștință de cauză cu ce se întâmplă în lume – v. ideea europeană). Ei au dus misiunea în gândul și dorința de făptuire a *tineretului* (la toate revoluționările, în primele rânduri – vezi 1989!).

Mișcarea legionară se constituise ca un instrument/ mecanism, politic, în stare să procesualizeze... ideea națională. Pentru ca să se pună în operă, *ideea* avea nevoie de energiile umane ordonate unui crez, într-o disciplină de tip militar. Între timp, prin Miron Cristea, se recuperase și demnitatea unui Patriarhat național, autocefal, în interiorul unei conduceri colegiale a Bisericii Creștin-Ortodoxe a Răsăritului. Iată cum un fluviu *naționalist* cuprinsese, statistic, peste jumătate din țară cu credința în Dumnezeu. Un Dumnezeu/preponderent ortodox, respira „credința națională” a unui popor creștin, prin excelență. Imaginea armatei naționale (și azi, cu toată pripa transformării ei către profesionalizare, este în respectul public!), va da modelul *căpitanului*, conducător de legiuni (era foarte puternică ideea că ne tragem din urmașii unei Rome ce cucerise lumea cu... legiunile!). Îmbinați aceste simboluri, într-un secol cu eticheta războaielor și veți avea profilul, portretul robot, al legionarului (se poate citi *Cartea șefului de cuib* pentru a se vedea în mod explicit crezul unei mișcări!). Azi se vorbește, ca și între cele două războaie mondiale, de lupta anti/corupție. Unii o puneau sub sabia arhanghelului Mihail, pentru o legitimare sacră, alții, cei de azi, o pun sub DNA (Direcția Națională Anticorupție!), tot un fel de instrumente paralele instituției juridice – ca putere separată în stat, care își face funcția, uneori cu derapajele constatate și în abuzurile *mișcării* (vezi dosarele cu miros de vendetă politica!).

Națiunea fusese adusă în starea de luptă pentru... trăirea ei în universalitate. Dar imperiile contraatacă. Tot ideologic la început, cu structuri comuniste, cu programe și propagandă. Universalității naționalismului de dreapta pe temei religios îi vor da, *per contrario*, legitimarea internaționalismului proletar, ateu. *Ciuma roșie* va cuprinde continentul, iar românii puși la colț (de marile puteri, când vor fi convenit altă ordine mondială!) vor intra în iadul pușcăriilor și al lagărelor de muncă forțată, ale dezvoltării

multilaterale – până în... prielnică Siberie. Vocea propagandei, privind „raiul comunist” se mai aude și azi la inchiștorii care au condamnat legionarii și legionarismul, fără drept de recurs, pentru că prejudecata și otrava ideologică intrate în creier nu mai pot fi vindecate. Inerția mentalității inoculate, fusese corect sesizată, încă din 1910 de Spiru Haret în „Mecanica Socială”. Legionarii au nevoie de un *proces corect* și nu de formă, cum și-au auto/pro-nunțat comuniștii, culpa cea... *minoră* și absolvirea ei, praf în ochii mulțimii intoxicate. Legionarismul trebuie descifrat cu bunele și relele lui, câte vor fi fost, nepărtinitor și mai ales, cu toată buna credință și intenția mântuirii, numai cu adevărul, gol, goluț.

3.Spiritul românesc, acum? El se poate vădi, foarte înalt, prin valorile sale exponențiale și libere în puterea lor neîngrădită de vremuri. Oameni vizionari - neparalizați de dictatul „politicilor corecte” ale momentelor trecătoare, cu dreptul forței de lovire, înscăunat în jilțul puterii imediate!- au fost în toate vremurile. Există un panteon românesc, un tezaur ca o scriptură, care poate fi apărător al cauzei adevărului necesar, despre noi înșine. Parte din „profeții” noștri sunt invocați parțial și numai în ceea ce poate fi spus cu spaimă – ca *gura păcătosului* să nu grăiască adevărul potrivnic; alții sunt ocultați, puși la index... o vreme, să poată fi uitați. Să amintim în trecere câteva nume, cu opera lăsată, încă insuficient valorificată, dintre cei în mod superficial... aduși în ajutorul societății românești: Mihai Eminescu, Spiru Haret, Dumitru Drăghicescu, Lucian Blaga, Mircea Eliade, Constantin Brâncuși, Pamfil Șeicaru, Petre Pandrea, George Uscătescu, Vintilă Horia, I. D. Sârbu și câți alții, ocultați, trecuți la dispoziția cenzurii, acel cerber de serviciu la poarta „Politicii Corecte”.

Dar ei sunt, ca întotdeauna, tema secundară (în logica arendașului aservit, a vasalului de serviciu, a tratatelor cu condiționările asumate, etc.) pusă în opoziție de blestemul *capului plecat*, ce a obligat pământul acesta să-și tranzacționeze verticalitatea. De

aici nefericita dedublare și nu de puține ori trădările (fapt comun în mersul lumii, cu Iude și Mântuitori!).

4. Este întotdeauna benefic să apară personalități, unele referențiale cum au fost: Neagoe Basarab, Nicolaus Olahus, Udriște Năsturel, Miron Costin, Stolnicul Constantin Cantacuzino, Dimitrie Cantemir, Constantin Brâncoveanu, Antim Ivireanul, Inochentie Micu, Gheorghe Lazăr, Petrache Poienaru, Gheorghe Asachi, Nicolae Bălcescu, Andrei Șaguna, Eliade Rădulescu, Mihai Eminescu, Titu Maiorescu, B.P. Hașdeu, Spiru Haret, Dumitru Draghicescu, Constantin Brancusi, Vasile Pârvan, Nicolae Iorga, sau uitații: Nae Ionescu, Mircea Vulcănescu, Mircea Eliade, Lucian Blaga, și spre norocul nostru mulți alții, în toate timpurile. Despre câțiva dintre contemporanii noștri, care respiră mai ardent patria am vorbit mai sus.

Trăim – poate chiar în sensul trăirismului generației interbelice, sau a existențialismului heideggerian! – această lume, vrem nu vrem, sincronizati valului cel mare, chiar dacă identitatea, înscutată subtil în mituri și în crezul cel adânc, se susține și revendică și protocronist, nu doar în spiritul rațiunii, cu dovezi științifice. Nu se pune problema de-a rămâne ancorați în trecut și de-a ne opune evoluției, valorii adăugate. Pe axa timpului liniar (atunci când nu acceptăm ciclicitatea cu întoarcerile ei... perpetue!), ireversibil, acest lucru nu este posibil. Viteza cu care se schimbă lumea este amețitoare. Știința și tehnologiile își trăiesc momentele de vârf. Aceasta este acum, ca într-o sonată cu două teme în alternanță, nota dominantă. Vrem, nu vrem, armonica principală ne forțează... rezonanță!

În ceea ce privește posibilitatea reabilitării *dreptei românești*, că despre asta este vorba, trebuie depășite câteva obstacole mentale. Încă nu am ars otrăvurile doctrinei comuniste care ne-au intoxicat împotriva înaintașilor noștri, intelectualii floarea nației interbelice, etichetați de-a valma ca „dușmani ai poporului” și tri-

miși la *canal* și în marile „universități” ale gulagului. În sistemul conceptualizat de Spiru Haret – vezi „Mecanica Socială”/ 1910!-ei reprezentau una din axele de coordonate ale Societății, alături de Moralitatea (pe suportul credinței) și Economie. Nu aceste fundamente au fost uzurpate de schimbarea macazului societății, după cel de-al II-lea război mondial? Formal am făcut procesul comunismului. Dar cine au fost „judecătorii” și ce „sentințe” au pronunțat? Nu cumva trăim condamnat de superficial o istorie nefericită, care își perpetuează lipsa de vigilență prin puternicii zilei, politicienii aserviți altor crezuri? Există luptători în tranșee și uneori la lumina zilei (ca să poată fi marcați cu etichete de propagandiștii... angajați!/ vezi partizanele mediei...) ce încearcă să țină aprinsă luminița identității. Este mult? Credem că este! Ideile nu trebuie să moară. Vor veni soroacele când temei secunde i se va da prim-planul. Atunci trebuie să strălucească și să înflorească, precum un cactus în deșert după o lungă și răbdătoare așteptare. Rezultatul? O nouă floare, o nouă sămânță, o nouă speranță de-a rodi *semnul*. Divină ciclicitate! Dar, atenție! Rodul cel nou, amin-tind de vechi, se va întâmpla într-o lume schimbată și permanent schimbătoare, ca efect al sincronizării pe toate planurile existențiale.

5. Hotarele, ca marcaje ale spațiului vital sunt semne cu înțelesuri. Tâlcul semnelor se traduce... simțurilor. În lumea necuvântătoarelor mirosul recunoaște dâra limesului, niciodată trasată cu gard înghimpat, sau fâșie de nisip. Marcajul, chiar nevăzut, avea legitimare în puterea de apărare a celui interiorizat. Hotarele unui popor cu semn etnic inconfundabil se păstrează, firesc, dacă reușim să păstrăm nu dâra de miros, orizontul comun al văzului, armonia sonoră, gustul pentru ceea ce rodește și plăcerea pipăitului, ci întregul acestora sublimat într-o conștiință existențială. În expresia culturală: limba maternă, crezul religios (și el sădit prin limbajul dat de mamă!) tradițiile, ca gesturi sacre, repetate inde-

finit, până au devenit reflexe condiționate, sunt *landmarcuri* răspunzătoare de hotarele adânci ale sufletului. Aici Nichita Stănescu cu... „patria limbii române” are dreptate, cum au dreptate și cei ce consideră că Dumnezeu românilor este creștin și că El îl are printre strămoși și pe Zamolxis (cel răspunzător de nemurirea strămoșilor noștri, dacii!) și mai ales că nu ar trebui să vadă diversitatea raportării la același principiu suprem, adevăr absolut, ca pe un lucru potrivit. Dreptate are și Eminescu când intuiește „râul”, „ramul” din „Dulcea Românie”, „țară de dor”, ca elemente matriciale.

Cultura unui neam este ceea ce lămurește hotărnicile lângă alte neamuri. Acum, ca posibilitate de a trăi material, ne putem găsi oriunde pe planeta cuprinsă de... globalizare. Sigur, cu nostalgia repetabilei izgoniri din paradisul... pierdut, al grădinii de acasă unde, vrei nu vrei, este leagănul, este dorul, și locul unde *să trăiești ai vrea...*

Naționalismul - eliberat de excese!-, înțeles ca dragoste de glie, este indispensabil dăinuirii, în granițele unui spirit cultural. Naționalismul - văzut ca un curent ieșit din sincronul lumii, într-o exercitare a forței lui de-a se opune noutății implacabile!- poate fi un cântec de peșteră, o întoarcere în starea de latență, conservatoare, ca o punere la adăpost de vreme rea, până când se vor întoarce zodiile prielnice. Ceea ce era în veacul de aur al națiunilor, armonică principală, cu națiunea solist, a devenit o simfonie cu toată diversitatea națiunilor în expresia permisă a unei partituri globale. Dirijorul, cel cu putere asupra hotarelor fizice ale națiunilor, este școlit la marea școală... planetară, care a mondializat triburile, mirosurile, noile minuni ale lumii, limbajul și pregnant ubicuitatea mediului virtual, ca un argus reînviat cu miliarde de ochi...

Te poți opune unui proces pe care, într-un entuziasm nebun, îl percepi ca pe un lucru necesar? Îți poți refuza calculatorul, inoculat subtil cu engleză cu tot, când el este tehnologia care te scu-

tește de atâtea eforturi, mai mereu forțându-te să accepți gândirea inoculată în softul de operare, în dauna propriei gândiri?

Cred că problema de fond, care se pune nu este cea a... *grănicerilor*, ci aceea de a rămâne oameni (desigur cu identitate națională – acceptată și încurajată de toți identitariștii lumii, nu puțin!), în fața pericolului de-a deveni instrumente, într-un staul imens alături de cyborgi și mașini cu inteligență artificială. Problema se mută tot în spațiul de viațuire global. Toți oamenii planetei trebuie să se opună satanizării, acea scoatere a omului din ordinea firească a lucrurilor din... țara cea mare a lui Dumnezeu, care are acum ca popor ales, toate etniile, orânduite în triburile națiunilor. Aici Românii, alături de ceilalți își pot păstra granițele sufletești dacă mai contează... cultural.

6. Conceptul de „stat național” în ceea ce privește România este stipulat de Constituția unei țări care respiră, încă, națiunea. Statul Român, ca instrument administrativ reprezentativ al vieții românilor, (vorbit de cetățenii români!) a cerut să fie alături de alte națiuni în concertul Uniunii Europene, în concertul structurii Pactului politico-militar Nord-Atlantic și să se angajeze ca voință și acțiune, dincolo de fruntarii și să accepte interiorizarea problemelor altora, în chiar sânul său (prețul intrării sub umbrelele de putere - în tradiția protectoratelor seculare, ca vasali imperiilor! - sunt imense: renunțarea la suveranitate, acceptarea internaționalizării unor necazuri externe, păguboase pentru țara. Acceptând niște avantaje pentru ființare, trebuie să ne asumăm și dezavantajele inerente. Dar trebuie să rămânem vigilenți la competiția internă a Uniunilor din care facem parte, unde raportul avantaj/-dezavantaj poate să ne încline balanța, defavorizându-ne! Proce-sele globalizante sunt în plină desfășurare. La vedere este migrația masivă a co/naționalilor noștri pe toate meridianele și paralelele lumii, țara devenind sursă de materie primă, în care materia cenușie, școlarizată pe cont propriu, se pune gratis la dispoziție, într-o

cosmetizată modernitate cu libera circulație a persoanelor. Prin necompatibilizarea, cultural-spirituală, a diversității inerente puse abrupt împreună (fără integrarea efectivă..., proces tranzitoriu de durată!) se ivesc efectele contrare, care trebuie gestionate responsabil altfel spus, ne putem constata un fel de *meteci* ai lumii post moderne, pe engleza globala: *second hand* și cu un Schengen, instrument de punere la colț!

Omogenizarea regulilor, într-o lume paradoxala care declară că în diversitate se manifesta întregul (și natura este în imediata noastră vecinătate!), ca o conformare nivelatoare, impusa prin mega/foruri politice, este în plin proces. Metisarea, ca omogenizare a raselor, este un fapt pentru avangarda care a desființat castele și o legitimează, fără inhibiții și false pudori. Identitatea ca formă de păstrare a valorilor naționale se poate manifesta numai prin soft, (gândul inteligent care își are izvorul departe, în adânc și manifestarea aici, în câmpul confruntărilor paradigmatelor!) și cu condiția ca acest suflet, într-o ștafetă permanentă, să fie transmis nealterat mai departe.

Numai cine își transmite, mai departe, nealterat, semnul identitar, contează în marea competiție planetară. Cultura, cultură cu semnul identității, este agonisită în milenii, fiind transmisă pe toate canalele subtile, tuturor moștenitorilor... *legali*. Soluția și misiunea, pentru a ne trăi firea din *illo tempore*, este asumarea legitimității și cultivarea tuturor canalelor subtile.

7. Cu toate crizele, datorate mersului planetei într-o cursă cu obstacole pe orbite cu schimbări de sens și comportamentului neadecvat al unor oameni, sunt obligat să cred în vindecarea unei boli. Există un prag de sus, există un ceas al 12-lea, când intervin mecanismele automate ale supraviețuirii, supraomenești, din paza Marelui Creator. Eu cred în Dumnezeu și el va interveni. Cred că a mai făcut-o în istorie, prin „oamenii lui”, cei încă neînregimentați... Satanei.

8.Ce mai este diaspora... într-o lume globală? Credem că trebuie redefinit conceptul. Văd o Românie planetară, cu știința de a-și trăi etnicitatea, păstrându-și sufletul. Sigur că într-o Românie planetară, fără interacțiunea fiecărui atom de-al său nu vom avea disponibilă toată energia necesară. Cred într-o construcție, pe zi ce trece, mai puternică. Soluția? Sinergia culturală din bucuria de a ne recunoaște români oriunde, oricând fără temeri. Suntem o națiune nobilă și trebuie să ne recunoaștem ca atare și să ieșim din ascundere!

Dare de seamă – Mai 2000 a Societății Culturale „Anton Pann”

Stimați colegi,

Prezentăm Adunării Generale a Societății Culturale „Anton Pann” pentru dezbatere și aprobare, activitatea societății de la ultima adunare generală. Avem în vedere un raport concret, având ca reper obiectul de activitate definit de statutul și angajamentele asumate la ultima Adunare Generală.

Organizatoric

- Dobândirea identității autentice în mediul cultural local și național ca societatea culturală-

Am încercat și în parte am reușit să stabilim legături prin intermediul colegilor noștri cu alte societăți culturale și fundații din țară. Se pot aminti acțiunile organizate împreună cu: Amurg Sentimental București, Paradox București (prin Constantin Mosor

și Adina Enăchescu), Ginta Latină – Iași prin Laura Vega, Parasciva Teodorescu, Mircea Monu, Fundația Negru Vodă – Făgăraș prin Mihai și Nicolae Sporiș, Petre Petria, Costea Marinoiu, Astra (București, Sibiu, Iași) prin Nicolae Sporiș, Mihai Sporiș, Dumitru Lazăr. Am intrat în relații directe cu instituțiile statului pentru promovarea obiectivelor noastre: primării, consilii locale, prefecturi.

Menționăm relațiile speciale pe care le promovăm cu Consulatul României din Odessa pentru a putea să colaborăm cu românii din sudul Basarabiei. Facem aici o mențiune specială pentru Domnul ing. dr. Dan Ion Predoiu care este membru în Societatea noastră și în același timp în Academia Dacoromână, cu care ne-a pus în contact și am avut mai multe acțiuni comune (lansare de carte și conferințe tematiche) – vezi lansarea poemului „Zlatna” de Martin Opitz în traducerea lui Mihai Gavril în prezența autorului și a D-nei Antigona Grecu.

Menționăm organizarea în parteneriat în Biblioteca Județeană și lansarea unor cărți ale unor autori prestigioși din întreaga țară, fie vâlceni stabiliți în altă parte, fie persoane care ne iubesc zona din: Timișoara, Sibiu, București, Tg. Jiu, Germania.

Lansarea de către noi a publicațiilor noastre în țară: București, Iași, Sibiu, Făgăraș, etc.

- Răspândirea în țară și afară a revistei noastre „Povestea Vorbei”.

Apreciem acest obiectiv atins, dar el se impune să fie consolidat prin lărgirea relațiilor și participarea nemijlocită la mai multe acțiuni atât în interiorul județului, dar și în afara lui. Iar pentru exterior: menținerea și dezvoltarea legăturilor existente (aici trebuie să amintesc legăturile cu SUA prin profesorul Șerban Andronescu, Florin Smarandache), Brazilia prin prof. Atico Mota, India prin George Anca și Rrajiv Dogra, Ucraina prin Vadim Bacinschi, Franța - Germania prin prietenul nostru dr. Ovidiu Vu-

ia. Pentru aceste relații aducem mulțumiri domnilor Ion Măldărescu, Nicolae Sporiș, Constantin Lazăr.

- Crearea unui mediu de afirmare membrilor societății noastre

Apreciam aici numărul mare de acțiuni organizate fie pe cont propriu, fie în parteneriat cu Biblioteca Județeană, Exlibris, Muzeul de Artă, Liceele: Mircea cel Bătrân, Chimic, Energetic și /sau cu Primăriile din Județ. Aici vrem să remarcăm pentru partea organizatorică: Petre Petria, Marin Bulugea (în a doua jumătate a anului), Zenovia Zamfir, Adriana Dobrinioiu.

Prezența la evenimentele culturale publice a membrilor noștri a fost consistentă și ea a fost bine reliefată de media locală scrisă și audio-video.

Remarcăm aici persoanele cele mai active: Nicolae Mazi-liu, Constantin Deaconu (articole în presa locală). Gheorghe Dumitrașcu, Dumitru Mitrana, Leon Dură, Costea Marinoiu.

Facem mențiunea că acțiunile organizate cu Grupul Școlar Energetic unde Mihai Mihăiță, George Voica, George Achim și subsemnatul s-au implicat mai mult, au pus în evidență disponibilitatea mare a elevilor pentru actul cultural performant și nevoia de a sprijini nașterea unei evoluții culturale la acest nivel (semnalăm câteva acțiuni meritorii la *Societatea tinerilor creatori*).

Cred că în viitor se pot stabili forme de colaborare cu acestea, într-o modalitate ne/inhibantă prin intermediul *cenacului* nostru și prin promovarea celor cu talent în spațiul revistei noastre.

Sprrijinirea actului de creație în care modalitatea la îndemână este promovarea respectului față de creator și fapta lui de creație prin:

- Citirea lucrărilor și aprecierea lor obiectivă prin poziții publice, cu ocazia lansărilor, recenziilor publicate în presa locală, mese rotunde.

Aici apreciem participarea deosebită la evenimente cu lansare și vă spunem că au fost în timpul de referință peste optzeci de evenimente. În viitor, probabil, va trebui să se acționeze pe creșterea nivelului calitativ al evenimentelor prin:

- Depășirea unui festivism dus către șablon;
- Îmbunătățirea moderării (gestionarea riguroasă a timpului de intervenție);
- Invitarea unor specialiști cu autoritate în domeniu;
- Organizarea cadrului de manifestare (acum de multe ori prea școlăresc!).

Promovarea în paginilor revistei „Povestea Vorbei” a materialelor de debut undeva la rubrica începătorilor și în paginile consacrate avansaților a unor lucrări valoroase, selecționate obiectiv, de un filtru în măsură să motiveze calitatea actului de creație și să ne cultive blazonul.

Sprijinul material dorim să aibă în vedere asigurarea condițiilor de existență: sediu, corespondență, comunicații, editare revistă, antologii colective, derularea sponsorizărilor persoanelor prin Societatea Culturală și în viitor pe măsura dezvoltării să asigurăm partea de editare cu consilierea aferentă.

Încurajarea tineretului

Analizând structura pe vârstă a membrilor Societății constatăm că **în afara unor excepții nu avem prezentă generația tânără care parcă se sfiește să ne treacă pragul și se constituie în propriile ei asociații.** Vedem aici un semnal asupra ceea ce suntem și o provocare pentru ceea ce trebuie să devenim. Tinerii ne acceptă, ne doresc la manifestările lor culturale, dar din teamă, probabil, nu vin către Societatea noastră. Cred aici, că depășit fiind momentul de constituire, se impune să desfințăm bariera față de tineret, printr-o politică flexibilă și foarte transparentă:

- Atragerea în conducerea Societății (în consiliul director, în redacția revistei, în cenaclul, în proiectele coordonate de Societate);
- Organizarea de către Societate a unor acțiuni comune cu asociațiile tinerilor (din școli și licee);
- Promovarea unor acțiuni culturale în/și cu participarea Universităților din Rm. Vâlcea.

Acțiuni de acest fel au fost întreprinse însă fără a ținti precis și cu rezultate practice.

Editare revistă

În ceea ce privește revista „Povestea Vorbei”, analizată punctual la ultima adunare generală, vă încunoștințăm că observațiile formulate atunci - în legătura cu modul în care revista reprezintă *societatea* și membrii ei, modul de prezentare, conținutul, conducerea, finanțarea cu unele greutăți - au fost în totalitate depășite.

Sigur că vrem să fie mai bună decât este, dar lucrul acesta înseamnă concertarea multor eforturi simultane. Apreciem aici implicarea membrilor *societății* noastre, între care pe lângă Ion Soare și Doru Moțoc trebuie să salutăm implicarea deosebită a domnului Mircea Monu.

Tot aici considerăm că **intrarea în vigoare a unui mod de lucru al redacției, procedurat, ar mări gradul de transparență necesar al unei reviste care trăiește prin efectul sponsorizărilor din banii publici**. Aici mă refer la înregistrarea materialelor care intră în redacție: data, titlul, autorul, acceptul sau respingerea și remiterea punctului de vedere autorului.

Lansarea unor teme apriori numerelor care vor urma și vor fi cu rubrici dedicate etc. Credem aici că Redacția are tot interesul să practice un management performant, ca un mijloc de a face față

concurenței, de a subzista financiar și de a putea promova nivelul calitativ dorit.

Management

În ceea ce privește administrarea Societății am funcționat în ultimul an în formula: Președinte, Vicepreședinte, membrii, cu întâlnirea în cunoscutele ședințe de lucru lunare, de multe ori confundate cu cenaclul literar și concluzia unor colegi privind un anume comportament „directorial”. Apreciez că această echipă aproape în totalitatea ei (și aici problemele personale inerente sunt întodeauna de înțeles) a reușit să depășească multe dificultăți. Vreau să remarc aici energia deosebită a vicepreședintelui Mircea Monu și a lui Claudiu Bădoi alături de sprijinul domnului Constantin Lazăr. Credem însă că o posibilă transformare a Societății noastre către un dinamism cerut de timp, o flexibilitate necesară adaptării unui mediu economic ostil, implicarea în diversitatea culturală (nu numai literară) impune o conducere executivă permanentă (zi de zi, ceas de ceas, într-un sediu cu program consacrat). Acest lucru vi-l propunem și ca o adaptare la noul statut pe care vi-l supunem tot azi aprobării.

PROGRAM DE ACȚIUNI

În legătură cu acțiunile angajate la ultima adunare generală facem următorul bilanț:

- Prin programul EUROART – în baza Proiectului avansat, dar neaprobat, trebuia să edităm multilingv trei numere din „Povestea Vorbei;” s-a reușit editarea revistei chiar cu articole prezentate multilingv (franceză, germană, engleză, portugheză);

- Lansarea Poemului Zlatna sau „*Despre Cumpăna Dorului*” în românește de Mihail Gavril; - realizată cu participarea traducătorului.
- Antologie poeți români din Reg. Odesa; - s-a editat, tipărit, lansat, transmis la autori sudbasarabeni (400 de exemplare și 100 exemplare donate prin Biblioteca Județeană, partener la această acțiune, în mapa directorilor de Biblioteci cu ocazia aniversării a 50 de ani ai Bibliotecii Județene). S-au primit mulțumirile autorilor;
- Conferința și seminarul internațional: „Satul românesc în programul mileniului III”

Realizat:

- Am susținut conferința „Satul românesc în programul mileniului III” 18.VIII ora 18³⁰;
- Am condus secțiunea II: Conservarea Patrimoniului Cultural;
- Am participat cu 5 referate (Sporiș Nicolae și Mihai, Costea Marinoiu)
- Organizarea unei donații de carte pentru Basarabia și Ucraina;

Realizată prin „Ginta Latină” – Iași în cadrul acțiunii de la Iași și Chișinău; - august 2000

- Instituirea unor diplome și premii anuale;
- Dobândirea unui sediu administrativ reprezentativ.

Realizate, după cum se cunoaște!

Față de aceste lucrări pe care dumneavoastră le știți din propunerea noastră de program asigurăm că prin propunerile du-

mneavoastră, cu ocazia întâlnirilor lunare au mai fost angajați în acțiuni cu caracter de parteneriat după cum urmează:

- Zilele Bibliotecii Județene – 24 – 27 Septembrie;
- Cenaclul literar „*Poesis*” – trimestrial (Liceul energetic);
- Virgil Iermica 80 – august 2000;
- Acțiuni în cadrul anului „*Eminescu*”:
 - Ianuarie 2000: simpozioane, mese rotunde, expoziții;
 - Iunie 2000: simpozion „*Eminescu în eternitate*”;
 - August 2000: Oltul în Conștiința românească; Eminescu 150
- Medalion „*Alexandru Mircescu*” la 75 de ani (cu editarea lucrărilor „Moșia mea de vise” și „*Dăltuind lumina*” în îngrijirea lui Mircea Monu!);
- Deșteaptă-te române! Istoria unui cântec românesc de prof. Vasile Roman

Simpozion 21 – XI – 2000

- Teodor Bălășel fondatorul folcloristici din Oltenia

14 – dec.- 2000

- Eminescu e prezent cu noi – Concurs interjudețean „*Cine știe câștigă*”

15 – dec.- 2000

- Imn pentru credință cu lansarea antologiei ISUS – 2000

21 – dec.-2000

- Parteneriat cultural cu lansarea „Mitologie Românească” și „Ținutul dintre Olt și Jiu” și Expoziție foto, acțiune culturală transmisă în direct de TV – VL 1.

Adăugăm și realizarea minivolumului „Scame de nimburi” de Dragoș Vrânceanu în îngrijirea lui Mircea Monu.

La capitolul nerealizări, față de intenția de a avea un site pe internet, prin neaprobarea proiectului EUROART, deși ne-a folosit foarte mult parteneriatul angajat prin proiect, nu am reușit. Încercăm să realizăm acest lucru prin Consiliul Județean și Primăria Râmnicului în cadrul unui Forum Cultural pe punctul de a se naște și în care membrii noștri se vor implica activ.

Nu am reușit realizarea antologiei membrilor Societății Culturale deși reușisem să asigurăm acoperirea financiară. Acțiunea nu este abandonată și sperăm că se va realiza anul acesta.

Doamnelor și Domnilor, vrem să credem că am reușit să vă facem o imagine asupra activității Societății cu albe și negre. Vă rugăm pe Dvs. în cadrul dezbaterilor să întregiți încercarea noastră de analiză și să veniți cu propuneri pentru activitatea viitoare a Societății Culturale „Anton Pann”.

Mulțumesc Consiliului de Conducere și tuturor membrilor societății pentru activitatea lor și vreau să urez colegilor, noii echipe, care vor fi validați azi, mult noroc și succes!

PREȘEDINTE, Mihai SPORIȘ
Mai 2000

Dimensiunea oficială a cercetării?

Este o dimensiune... orientată! Este un ceas întors, care trebuie să sune la o anumită oră! Este o dimensiune, urmărită și programată pas cu pas. Există, în acest sistem al raționalismului global, ceva care se impune prin **regula...forței, în slujba forței!** Sunt domenii care ne susțin ușor afirmațiile.

Cercetările pentru Putere, sub toate aspectele, țin peste tot locul întâi. Și cum Puterea este... respectată după potențialul militar, cercetările pentru domeniul acesta, (al înarmărilor) sunt cel mai scump alocate, cu resursele financiare și umane cele mai importante. **Rezultatele cercetărilor din acest domeniu sunt de regulă secrete.** Când „noutățile” nu mai au acest atribut ele sunt înlocuite cu alte tehnologii mai eficiente (din perspectiva scopului!). Abia atunci ele pot deveni cunoscute ca „tehnologii reziduale”, ieșite de sub protecție strictă ca bunuri aplicabile în domeniul – să-i spunem civil. Cecetarea, în competiția globală, se face prin selecția subtilă permanentă, a celor puternici, pe tot arealul global de selecție.

Marile talente, în toate domeniile, sunt ademenite „ieniceri, spahi, copii de suflet, ai lui Alah...” Formele de motivare? Burse de studii, loterii ale vizelor, joburi bine plătite, școli de antrenament, în toate *sporturile* etc.

Marile instituții, sunt gata să facă loc... savanților. Ele duc într-o subtilă dependență resursa umană cu un har al cercetării.

Tot ceea ce pare, precoce dotat, este mirosit din vreme. Apoi selecțiile interne (concursuri, olimpiade, premii școlare), olimpiadele internaționale, devin pârgii pentru exodul de creere în

slujba puternicilor lumii – vezi parafrizarea cu Alah, valabilă pentru orice... înaltă poartă !

Întreprinderile, ca monopoluri mondiale, au acces la cele mai pregătite resurse umane.

Această abordare a cercetării, dis/proporționată, unilaterală (doar latura materială!) generează efecte nocive chiar în interiorul ei.

Produsele realizate ca aplicații ale cercetării se vor testa în... poligoane sau chiar, pe teatrul de... operații, în acele războaie care izbucnesc, cu motivații bine instrumentate în mentalul opiniei publice. Acel imoral concept al RĂZBOIULUI NECESAR, sau al terorismului, cu ideea insuficient fundamentată. Subliniem aici paradoxul definirii războiului. Dacă latinii îi spuneau: un lucru care nu este frumos, s-a ajuns astăzi, prin... *Hopa Mitică!*, să se suprimă câteva cuvinte ale sentinței și *res...bel* să definească un *lucru frumos...*! care face prin moarte,... eroii și ține marile împărășii !

Dezvoltarea economică a unui Continent, chiar dacă are ca efect și o creștere a bunăstării, se face prin sloganul: „banul la ban trage!”. Prin formula aceasta, conjugată cu formula „banul este ochiul dracului!”, putem înțelege **dihotomia cultural – spirituală a continentului, ca o opoziție între Vestul, emancipat material și civilizațional, dar căzut în secularizare și Estul, contemplativ, anistoric și greu de pliat pe programele cu o determinare a timpului, foarte strictă.**

Abordarea cercetării, ca pe o afacere concurențială, pune în mișcare polițiile secrete pentru protecție. Sofisticate servicii de informare pentru a spiona adversarul, și dacă este cazul, pentru a fura sau deturna... produsele imediat, când vigilența adversarului a scăzut.

În țările sărace, cei vânduți banilor, care respectă deja Occidentul prin toți porii, se găsesc vânzători de idei, de afaceri, ba

chiar intermediari să dea totul, pe nimic, celor galonați cu „brand-uri”, considerând că au făcut pentru țară o mare binefacere. Se dovedește mai încolo, că socoteala lor politică (politică de conjunctură!) s-a dovedit nu păguboasă pentru țară, ci chiar o mare nenorocire. A se vedea cum s-au ținut de cuvânt noii împroprietăriți și cum au tratat țara prin instrumentul (hulit și folosit de... trădători, ca iude nesătule!) STAT, confiscat împotriva poporului, tot mai sărac și supus la cazne tot mai mari. Cineva spunea de... *rinocerizare*, încercând să ascundă spusa pe șleau... din teamă! Vorbim aici de „oamenii cumsecade” deveniți avocați ai... diavolului bine... plătiți.

În aceste condiții în care dezechilibrarea abruptă a balanței între material și spiritual poate duce la efecte dramatice în ordinea socială și la o alienare a persoanei, prin anularea lui Dumnezeu, cercetarea încotro se duce? Cercetarea cultural – spirituală din slujba trăirii omenescului îndumnezeit cine o mai face? Cu ce resurse? Vom constata și acum, ca întotdeauna, că acest lucru este lăsat de Stat, ca fiind fără utilitatea publică legiuită, în seama celor ce s-au dedicat, pe banii lor, într-un voluntariat al libertății de manifestare, dintr-un imbold nevăzut. Biserica, instituție umano-divină, cum își construiește „cercetarea” invocată în fiecare liturghie? Până la Dumnezeu te mănâncă... sfinții pământeni/pseudo-politicienii nechemăți glăsuiește înțelepciunea din adâncuri!

Avem aici provocarea dintotdeauna: în ce raport se află cercetarea carteziană față de informația revelată prin inspirația duhului sfânt ? Toate generațiile au răspunsul lor, încercând să țină balanța echilibrată.

Cum țin teologii?, oamenii de artă și cultură?, de azi în viață?, cercetarea cultural – spirituală? Cum iau atitudine?

O primă constatare! La o explozie informațională din domeniul tehnic au apărut foarte mulți oameni care ne vorbesc despre experiența lor (confesivi, epistolari cu jurnale intime!) au apărut foarte

multe monografii, despre viața localităților. Au apărut cenacluri, societăți și fundații culturale, cercuri de studii (Cercul de Sud, Cercul de la Râmnic, Cercul „Chesarie”), au apărut produse ale spiritului și imaginației din partea unor oameni ne/angajați în programe și fără resurse materiale/ puse de stat apriori la dispoziție, pentru interese de stat. Sunt acestea congruente cu nevoile reale ale societății românești? Cedem că nu! Vedem alimentată doar latura materială, veșnic propagandistică a administratorilor vremelnici, administratori ai ultimei puteri în scenă. Acest lucru este valabil și pentru cercetătorii individuali. Au apărut reviste și evenimente culturale! Ce își propune „Cercul Chesarie”? Ce își propune „Forumul Cultural”?, pentru a umple golul în zona cercetărilor din spațiul cultural – spiritual? Încotro se vor duce cu tematica la „Studiile vâlcene”? Dar dezbaterea publică?/ pentru echilibrul permanent între sacru și profan? Ce teme va pune în dezbaterea *cetății* ? Via... lui Dumnezeu, nu va rămâne necercetată...? Cum rămâne cu cercetarea... oficială? În fiecare zi dăm răspunsuri, dar ne și punem noi întrebări!

Octombrie 2008

Stimați participanți la întâlnirea „Astrei” Făgăraș 2000

Societatea culturală „Anton Pann” vă mulțumește călduros pentru onoranta dumneavoastră invitație de participare la lucrările Adunării Generale a „Astrei”, ajunsă la reperul 96 și vă urează deplină reușită în realizarea obiectivelor pe care vi le-ați propus.

Înțelegem că societatea civilă românească are o mare putere de acțiune dacă va reuși să-și unească eforturile către obiectivele comune și evidente necesare locului și momentului.

Suntem convinși că locul la care ne referim este acela al românilor de pretutindeni, iar momentul este al regăsirii identității noastre de neam, într-o lume în plină globalizare.

Societatea noastră culturală vă asigură de întreaga sa disponibilitate de conlucrare în atingerea nobilelor obiective menționate și va acționa în sensul unirii tuturor forțelor compatibile acestor țeluri.

Darurile „amurgului”

Dăruim cu bucurie, întotdeauna când iubim. Uneori darul are chiar semnificația dăruirii de sine. În pomenirea liturgică *sfințele daruri* sunt chiar trupul și sângele Celui care, din marea Lui iubire ne-a răscumpărat păcatul adamic. Darurile acestea din iubire, pentru cei iubiți, daruri din suflet, se întorc peste timp să-l reînvie pe cel plecat... într-o lume suspendată. Dorul ostoit cu o scrisoare, scrisă la timp, vorbește și el de corespondența aceasta specială dintre cei rămași locului și cei chemați altor misiuni. Iubirea se manifestă permanent și continuu există bucuria dăruirii, dar în vârtoarea lucrurilor iute schimbătoare, în prezența celui ce se dăruiește fiind, rar observi și semnifici gestul.

Am trăit alături de mulți... călători, mai grăbiți de povara timpului cărat, ori chemați mai repede. Le aflasem, prin viul lor grai arderile interne și le adăugasem în memoria mea înțelesul epistolelor venite spre mine ca articole, cărți publicate și lansate în spațiul public. La un moment dat, când simțeam că în generalita-

tea epistolei, dar eram atins de fiorul iubirii dăruite, răspundeam salutului cu un laudatio la vrea lansare publică, vreun articol în media locală, un cuvânt de mulțumire în cenaclul societății culturale frecventată împreună, aproape întotdeauna un telefon, un tai-fas pe tema... principală. Darurile primite, multe cu dedicații, pe prima pagină, nu doar de complezență, îmi atrag atenția că oamenii de lângă mine cândva, se află cu gândul lor, cu mărturia spovedită (secretă doar pentru cei ce nu iubesc lectura!) în permanența mea cotidiană, la o întindere de braț. Ei pot să-mi fie martori atunci când într-o dezbatere publică îi invoc, ori când le reiau Ideile în demonstrația vreunui discurs personal. Constat astăzi că toți aceia care ni s-au dăruit trăiesc prin darurile lor, în măsura în care le-am primit și le respectăm, revenind asupra lor și folosindu-le, împlinindu-le scopurile. Putem recunoaște aici, fără a ne raporta la intermedierea darului, că Dumitru Bălașa mi-a insuflat dragostea de substratul geto-dacic și continuitatea trăirii sacralității, de la Zalmoxis, pe aceste plaiuri; Dumitru Mitrana mi-a atras atenția asupra lui Bogdan Amaru, un talentat scriitor inerbelic vâlcean, mai puțin cunoscut; Ionel Grigoriu îmi va fi rămas prin destinul său de prizonier în Vest, cu nunta lui... visată și pătimirile înrudirii sale cu Lucrețiu Pătrășcanu; Alexandru Mircescu prin amestecul său subtil de muzică și poezie; Aurel Constantin Zorlescu, inginer, inventator, artist plastic, tenor și deschizător de drumuri în noul limbaj cifrat, îmi va fi fost modelul omului polivalent și întregirea unui abcedar pentru deslușirea artelor; Costea Marinoiu, slujitorul de serviciu al cărții, al bibliografiilor, altruismul personificat, mi-a arătat ce înseamnă să te dăruiești necondiționat semenilor iubitori de carte și să fi acolo unde ești solicitat public, să dăruiești din agoniseala ta informală; Dan Misăilescu Panu, intrat în mintea mea din jocul copilăriei și prin firea neostoit inventivă, îmi va fi adăugat apoi puterea credinței sale în Dumnezeu și fapta sa ctitoricească prin muntele Cozia... Așa suntem

noi oamenii ca o pădure în care fiecare copac, chiar atunci când este culcat la pământ, foșnetul frunzișului său răzbate înainte prin ceilalți. Conștiința pădurii ca a unui neam omenesc are în sine toate frunzele ce o vor fi hrănit cu soare. Am scos în afara ... regimentului cu oșteni, cât frunza și iarba, pe Nicolae Mazilu, pentru că această carte, ca un omagiu (și ceilalți își vor fi primit, la o anumită ocazie... recunoștința noastră specială!) îi este dedicată.

Am scris multe gânduri despre omul Nicolae Mazilu, am stat de vorbă despre câte toate și nu eram chiar întotdeauna în accord asupra unor lucruri. Ne-o spuneam verde în față, respectându-ne pozițiile. Au fost și situații când, lămurindu-ne mai bine, ne împăcam pe soluția comună. Traectoriile ni s-au intersectat târziu, dar au marcat clar punctul întâlnirii. De atunci punctul a crescut continuu cerc, unul cât cuprinde memoria noastră și pe cele scrise de noi, despre noi, de la vremea întovăririi noastre, întâmplată nu știm cum, nu știm de ce, dar vedem astăzi că va fi fost un rost. Scriam despre omul și faptele lui, avându-l lângă mine... Acum însă, știindu-l cu misiunea încheiată pe câmpul comun de bătaie, plecat poate, prin... Afganistanul raiului (?), ori să facă pace în iadul kosovar, ori cine știe?, prin purgatoriul catolicilor să le predice dreapta noastră tradiție creștin ortodoxă, poate prin vreo peșteră în taință de munte cu Zalmoxis de taină, ori între eroii jerfiți pe șantierul drumului de munte, să-i decoreze și cu jertfa sa, acum spun, rămas fiind pe malul cestălalt al Styxului, că am o greutate în plus să-i spun ce simte un prieten la vorbitorul dintre lumi. Cum să procedez? Cred că am să fac la fel ca, încă nescritorul Nicolae Mazilu, când cugeta la începutul său literar. După tânguirile, privind pe: de ce?, pentru ce?, pentru cine? *să scriu*, el ne va fi dat răspunsul: „e păcat să nu rămână măcar urmașilor tăi, imaginea epocii în care ai trăit!” sau, „... să lași celor ce vin după tine o cât de mică urmă din care ei vor avea poate de învățat!” Răspunsul primit mi-a părut incomplet! Eu trebuie să scriu despre cel plecat

fără întoarcere, iar răspunsul zbaterii sale interioare, privind moștenirea urmașilor, nu mi se prea potrivește! Dar observând dedicațiile de pe primele cărți editate primesc răspunsul căutat: „Dedic această carte în semn de profund omagiu, tuturor celor care au pus o cărămidă la temelia vieții mele, dascălilor mei dragi, în rândul cărora includ pe toți cei de la care am avut ceva de învățat”. În fapt este chiar volumul de debut în devenirea scriitorului Nicolae Mazilu: ***Dascălilor mei dragi***, apărut la Editura Conphys, 1996.

Ezitatea începutului, fiind depășită printr-o clarificare de sine, a urmat firesc punerea noastră în temă. Autorul ne oferă prin povestirile sale autobiografice, *sclipiri în amurg* (titlul trilogiei care mai conține pe lângă amintitul volum de debut și ***În vârtoarea vieții-Amintiri din cariera militară***, vol II, apărut la aceeași Editură Conphys în 1998 precum și ***Urcând spre creste-Amintiri din cariera militară***, vol III, apărut la editura Fortuna, 2001), ca într-un jurnal al vieții sale, scena vieții societății românești, cu o tușă în plus privind viața militară. Prin spiritul său fin de observație, talentul de povestitor într-o limbă română fără cusur, informația bogată, se întregesc, valențele unor cărți document. Apariția trilogiei pe parcursul a peste cinci ani de trudă ne relevă, prin mărturia autorului, etapele parcurse. Sfaturile primite de la scriitorii avizati, pentru structurarea ... amintirilor, apoi trecerea de la monologul cu sinele, la un dialog cu un prieten, pe care nu ni-l spune, dar care aduce apariția pe scenă a eroului Manole, ne arată un drum către *crestele* atinse cu tenacitate și cu bucuria punerii steagului, acolo sus. Invocarea *amurgului*, ca o retragere a veteranilor la vatră, una activă, oricând gata de vreo misiune, are legătură cu asumarea rolului de transmițător de ștafetă. Este edificatoare dedicația volumului *Urcând spre creste*: „Inchin acest volum urmașilor mei, Felicia, Florin, Radu și Mihai ca ei să cunoască adevărul despre niște vremuri apuse și despre oameni a căror amintire lasă

loc la ample comentarii. Le urez să aibă parte de vremuri mai bune, de zile senine și pace”.

Cine este Nicolae Mazilu, dincolo de nașterea sa? Este gura marelui fluviu în care se va fi adunat stihial, zestrea pusă-n plutire spre cel nenăscut. Luând recomandarea de la George Sand după modelul cărții acesteia „Povestea vieții mele” va folosi... *metoda*. Vremurilor îndepărtate le acomodează poveștile cu iz de legendă care devin, odată cu apropierea în timp, povestiri cu altă putere de reconstituire a izvoarelor ce-i vor compune cândva pe povestitor. Originea numelui de Mazilu, din rămurișul atâtor altele posibile, ni-l arată pe linie bărbătească într-o succesiune de ocupații: popa Ion Deaconu și fiul său Pătru... arsu (într-o răfuială cu haiducii!) apoi pe... râu în jos, Radu grămătic pe la Bănie, trecut în rezervă, adică mazilit și înzestrat cu moșie, va da numele Mazilu, cel care va ajunge la eroul nostru Nicolae Mazilu și el cu slujbă la administrație, și el trecut cândva în rezervă și răsplătit într-un târziu cu binemeritul grad de general de brigadă. Ar mai fi de arătat că tatăl viitorului comandant al regimentului de genişti din Alba Iulia, Marin, va fi fost și el ca tânăr voluntar la construcția șoselei pe Valea Oltului. Dinspre partea maternă, în fluviul copilului Mazilu, va fi curs și Mureșul. Mama fiind mureșeanca, din Lunca Mureșului, iar în neamul ei se va fi aflat și un Ion, al lui Împăratul, bun de glume. Dacă observăm în destinul autorului: Râmnicul cu școlile, apoi cu școala militară pe care o va fi condus, apoi cetatea Alba Iulia de pe cursul Mureșului, în care va fi ajuns comandantul cel mare al regimentului de geniu, cel cu care va urca dinspre nord spre crestele alpine ale munților Făgăraș, apoi Călărașul dunărean, vom putea să ne imaginăm, (trilogia aducând amănuntele necesare!), ursitoarea ce-i va fi tors firul vieții din caierul atâtor înaintași, fiecare dăruindu-i din ale sale. Râuri de zile va fi curs fluviul cel mare, iar povestea lor bine meșterită ne este oferită dar, de travestitul Manole. Jurnalului vieții, din menționata trilogie, i se a-

lătură raportul faptei. Una de-o frumusețe fără egal și cu puterea de-a înobila pe oricine. ***Enigma Transfăgărășanului***, cartea ca un reportaj de epopee, este un raport în fața istoriei, **o mărturie a neamului românesc reprezentat, nu doar eroic, dar și în deplina demnitate a creatorului colectiv în fața căruia conducătorul și voința supremă a vremii, nu s-au lăsat ademeniți să-și dea numele, unul blestemat și hulit azi, tocmai de lingușitorii de ieri, cu straiile schimbate în bezna din decembrie 1989.** Subliniem aceste lucruri, așa cum o va fi făcut foarte explicit Nicolae Mazilu, cu ocazia lansărilor publice, ale tuturor edițiilor, adevărul pe care l-a slujit, fiindu-i literă de evanghelie. Relatez cu acest prilej despre lansarea acestei cărți la Fundația *Negru Vodă* din Făgăraș, unde Țara Oltului de sub Făgăraș va fi cunoscut, într-o seară de toamnă de neuitat, pe omul modest, pe atunci doar colonel în rezervă, dar cu onorantul titlu, în orice vreme, de erou al muncii socialiste. Curiozitatea participanților a prelungit evenimentul adânc în noapte. **Emoționant a fost și momentul Loviște când la Perișani, împărtășind despre importanța drumurilor va fi pledat pentru modernizarea căii mari, urgisitul drum național Căineni – Curtea de Argeș. Transfăgărășanul, drumul peste munte, venise în ajutor drumului posadei, prin omul cu vocația iubirii de țară, căreia îi va fi împlinit și prin priceperea și abnegația sa, o faptă urieșească.** Cartea aceasta despre Transfăgărășan este un capitol distinct, un document prețios, care împreună cu celelalte cronică compun o cartea de aur.

Atunci când Instituțiile* își fac bilanțul, la ceas aniversar...

Gândul ne zboară la momentul întemeierii de sub zodiile altui timp, cu alte... obiective. Mai apoi la acei oameni tineri cu energii debordante, gata să mute cu entuziasm munții la dorința și voința „Dumnezeului” sincronizat cu Cronos, tatăl tuturor programelor și ritmurilor de dezvoltare... multilaterală. Poți oare să nu observi că buna credință – naivitate a tuturor copilăriilor! – a fost o resursă utilizată abil, pentru chipul dorit frumos și inegalabil, al tuturor iubirilor noastre orgolioase? Într-o percepție, abrupt propagandistică, ai tentația etichetei și aerul superiorității celui trecut, chiar fără voia lui, poate pârliazul unor revoluții contestate și contestabile prin toate neajunsurile lor. Cum altfel? Când... „copiii” de ieri sunt azi oameni maturi și exersați în lumea reală, întotdeauna alta decât... „viziunile” și promisiunile de demult?

Faptul de a veghea la chipul frumos al patriei și al oamenilor ei, indiferent de călăuza politică, este o înțelepciune, pas necesar accederii prin conștiință (știință aplicată cunoașterii de sine!) la starea de conștiință. Aici în câmpul identitar, guvernat de legea firii, instinctul de conservare acționează în mod natural și orice forțare a notei, peste un prag de acceptare, nu va avea niciodată puterea de a se impune. Se uită adesea că cei ce au dorit să ne impună internaționalismul roșu s-au lovit de naționalismul identitar românesc slujit, specific și de instituția care și-a intuit repede adevărul și legitimitatea din adâncul firii. Într-un spațiu din care am evacuat cu forcepsul pe Dumnezeu și pe oamenii lui, trimiși pe la canal și în închisori, vidul s-ar fi stăpânit instantaneu, dacă conști-

ința supraviețuirii neamului nu și-ar fi luat imediat în posesie modalitatea, uneori paralelă intențiilor propagandistice, de a exista în planul secund cu tot adevărul moștenit din moși-strămoși.

În falia creată, cu bună știință între spiritual și științific, s-a încercat să se instituie o vamă, uneori chiar o instanță de partajare a celor... negrii de cei albi. Culoarea trebuia să o stabilească putericiile zilei, recrutați obligatoriu dintre ateii, liber cugetători, sau dintre roboții formați pe bandă prin cercuri politico-ideologice, într-un activism și un mercenariat pe... piața nevăzută a sufletelor.

Asta a fost la origine intenția instituirii prin structuri financiare de stat a unor instrumente, care să schimbe chipul unui om prea religios și prea ancorat în valorile sale referențiale și care trebuie să devină „omul nou” cu chipul omului, intuit de noul stăpân, omul internaționalist exersat în imperiul sovietelor. Așa a și fost o perioadă, **până când „comuniștii” români, complici ai lui Stalin, se vor dumiri și vor renunța la internaționalismul global, căutând soluții de păstrare, conservare a tezaurului identitar, singurul reazem împotriva risipirilor.** De acest ceas al regăsirii, după actul sinucigaș al suprimării unei intelectualități excepționale, trebuie să legăm destinul instituției sărbătorită astăzi. Cum și-a făcut funcția într-un timp zbuciumat? Cei implicați vor veni cu mărturia muncii, devotamentului și credinței lor. Merită să-i omagiem și să le mulțumim că și-au făcut cu folos... datoria, că sufletul românesc n-a putut fi înstrăinat de respirația lui.

În ceea ce privește adecvarea scopului instituției astăzi și potrivirea mersului său în mileniul III, venit după *revoluția* recuperatoare de sine (!) a unui popor (deși revoluția cea mare a planetei își are propriul scop!), trebuie să constatăm că în locul internaționalismului roșu din... Răsărit i-a venit rândul internaționalismului albastru din... Apus. Aflați la intersecția celor două puncte cardinale, cartea valorii identitare trebuie cultivată cu înțelepciune,

prin oameni capabili și responsabili să gestioneze un destin al românilor. Destinul identității etnice și-l asumă toate națiunile lucide. Ele văd în omul globalist, doar dimensiunea libertății de zben-guală, exterioară, la limita fizică de la limanul întregului planetar, departe, din ce în ce mai departe, de Dumnezeu interior răspun-zător de sufletul tuturor adâncimilor maternității.

Mult noroc și înțelepciune *instituției*, în adecvarea acestei misi-uni pentru anii ce vin! Tuturor oamenilor implicați în acest proces complex și destul de precar recompensat: răbdare!, sănătate! și toată gratitudinea noastră!, pentru dăruirea lor exemplară.

Consilier județean: Mihai Sporiș/ Aprilie 2008.

* Cu trimitere la aniversarea unei instituții născută în 1968, **pen-tru conservarea și valorificarea culturii populare** (vezi și Cântarea României, ca acțiune de consolidare a independenței politi-ce... în lagărul în care exersam disidența, fața de centrul lui!)

Între realitatea ficțiunii și adevărul mincinos...

În plină tranziție, dinspre ceva nebulos către ceva neclar, a apărut o vastă „literatură” - scrisă cu pixul primit cadou electoral, ori cu stiloul, cu pana de idei muiată în călimara cu venin, cu apă de ploaie!-, cu *certitudinea* celui care știe tot, foarte sigur, din surse foarte serioase. Avem însă, certitudinea incertitudinii, care plutește peste memorialistica scrisă cu năduf, peste documentele unor adevăruri oculte, peste un ocean al suferințelor scurse prin... *canal*, în bolgiile iadului concentraționar, peste faptele u-

nor pătimiri pe care *memorialul durerii* (ca o sinteză a cronicii unor suferințe!) le-ar putea aduce spovedanie pentru iertarea călăilor și mântuirea vremii de azi de răul lui ieri. Adâncul nelimpzit lasă vederii doar gunoaiile și frâul liber al celor ce nu se lasă duși la gheena istoriei. Huzurul de azi al tortionarilor dovediți și simultana mizerie a foștilor deținuți politici, este recunoașterea unei stări de fapt.

Din marea recoltă... literară, cu cele profunde și necesare mântuirii, alături de avalanșa atâtor lucruri neavenite este greu de desprins urâtul de frumos, necesarul de inutil, interesantul de locul comun, originalul de plagiat, autenticul față de kitsch..., etc. Așa ne-au năpădit toate „nestematele”, nesperatele, disperatele și nepublicabilele altădată produse ale unor minți libere de orice canon, dar în cănun, foarte încinse de temperatura vremii... De gustibus... ! Se vor fi găsit, imediat, noii îngeri păzitori ai acestor trăsnăi: editurile și sponsorii generoși, fără să știe întotdeauna pe ce cheltuiesc banii, prea ușor obținuți, ori doar gestionați în numele celor pe care îi reprezintă, nefăcând-o însă! Ivite precum ciupercile (sa-profit!) după ploaie, în conflict cu limba română, cu dreptul de autor (cu propriile drepturi... legitime!) și cu faptul estetic vor sluji în sălbatica economie de piață: gusturile, orgoliile, vanitățile, întotdeauna contra cost, și după pofta clientului plătit. Toată lumea a început să se priceapă la scris, precum tot românul e chibit la... fotbal. Dacă în ce privește fotbalul s-ar găsi scuza că acesta se face în principal cu picioarele și alea înfipite dosnic și doar uneori, fraudulos, punând mâna (aici excepția făcând-o cei ce slujesc înaltele porți, peste statul de om, adică portarii care au în *job*, ca și politicienii, pusul mâinii în spațiul imunității ca un careu mic și chiar în cel mare, cu mai multe... parale!), în ceea ce privește scrisul... noii „literaturi”, mâna - aici folosită fără meserie!-, ar fi trebuit să se subordoneze capului așezat pe aceiași umeri. Dar o scuză se mai găsește. Atunci când ne pierdem capul ce să facă

bietele mâini care o iau și ele razna...? În tranziție fiind, cum să nu-și piardă bietul cap orientarea? Până mai ieri, temeinic, cu repetiție să ne intre bine în el, *adevărul* era unic direcționat, *bine* definit și de necomentat. *Dreptatea* avea conturul stabilit apriori, *eroii* erau cunoscuți și *morala* își avea *principiile* clare, iar *dușmanii* se arătau hidoși, sugând *sângele poporului* într-un nărav vechi *boieresc*, ba chiar și *burghez*. *Patrioții* erau cei ce își dădeau viața în iubirea lor față de *patrie*. Ciudată *patria* asta! Mamă vitregă pentru unii - nu puțini în... țara profundă! – evident ostilă în ranchiuna ei!-, avea în partajarea ei subversivă *inegalitatea* postulată. Așa că erau mulți, mocnind și cântind tocmai suferința nerecunoscută și interzisă arătării ei la față. Se auzea des sentința: „pentru unii mumă, pentru alții ciumă!” exprimată într-o pornire spontană în care cenzura devenea spectator, sub acoperire. **Dar s-a întâmplat (Oare, în ce loc să fi avut întâmplarea, în re/ăseizarea lumii și ruperea cortinei de fier?) ca „înaltele porți” să se lase o vreme deschise și să se amestece albul cu negru, ca negura să devină dominantă.** Cel ce fusese legat prin fire multe și nevăzute ajunsese de... capul lui (așa credea nefericitul!), în noaptea cu fulgerătură atunci când nu doar caii se fură și unde putea striga din toți răunchii, că oricum nu-l auzea nimeni în larma tuturor, în care nu-l observai pe celălalt. **O mare mișcare browniană își urla acumulările, agitându-și mâinile lăsate special fără cătușe.** Cot la cot hoțul din buzunare, cu omul ne/muțumit dus la răcoare, pentru că... *fluierase în biserică*, ori cârtise la fostul stăpân fiindcă îi luase drepturile legitime, revoluționau împreună. Răcnetul cel mare cumula toate răcnetele din piața publică, fiecare cu motivul său. Cine striga mai tare, cine băga pieptul mai în față se putea alege cu ceva. Așa s-au arătat... naivii, viitorii pricopsiți și revoluționarii haosului, numai buni la pescuitul cu plasca, pleasca mălăiață. Pescarii cei vechi aveau sculele și meșteșugul cu ei, ba chiar și copiii

pregătiți să se procopsească de pescuit în marea buimăceală a plevuștii... Iată-ne, definind, cumva, tranziția! Cum să facă foștii, să se vindece de cele vechi? Ca în *scăldătoarea de la Viteza*! Să rămână aceiași *pescari de oameni*?! Celui prost înaintea, ca să nu poată vedea noua străfulgerare, băltoaca trebuia să-i rămână tulburată pe toată durata acestui... pescuit fericit. Iar în firea *peștilor* să se inoculeze senzația mării fericiri democratice, după *traversarea tunelului*, a *deșertului* (alte modele inteligibile ale ... tranziției!). Ca să treci fictiv pe malul celălalt și să cazi tot în picioare cu puterea malului de pe care ai plecat... trebuia dublu tulburată apa mocirlei. Oare acesta să fie motivul pentru care la noi, la români, tranziția nu se mai termină? Nu cumva pescarii roșii și cu sculele lor, s-au vindecat în scăldătoare, măsluind îngerul cel mare cu darurile de pe maluri? (A se citi resursele pământului, în care includem și materia cenușie dată spre sărăcirea de duh!) Sigur și-au recăpătat firmele, li s-au reafirmat slugărnicile, iar în interior, dreptul asupra turmei: să o tundă, să o mulgă, când, și cum vor voi!

Când primești o carte scrisă în perioada aceasta de tranziție, constatată interminabilă, faci rapid o trecere în revistă a datelor de identificare, să vezi dacă între cele multe primite, aproape simultan, trebuie neapărat să o citești. Este grea alegerea. Mulțimea aparițiilor editoriale, chiar dacă în tiraje modeste seamănă cu o frenezie a buruienilor amestecate cu plantele nobile, unele foarte rare, altele chiar comestibile, pe maidanul, ca un loc al tuturor. Totul pare un câmp foarte larg, evident conflictual, pe terenul lăsat pârloagă de fosta literatură propagandistică a realismului socialist. Vidul, adică absența fostului câmp de forță instituit cu rosturi clare, se reîncarcă natural cu cele nerostite din cauza călușului, cu ceea ce era interzis, cu ceea ce trebuie strecurat subliminal de către cei ce

vor să se re/ăseze, cu ceea ce trebuie spus, ca într-o sticlă pusă în plutire spre a salva ceva... prin hazard.

Dacă vrei să fii în realitatea tranziției trebuie, neaparat, să o trăiești, descifrând-o! Să o citești, prin adevărul omeneste posibil intuit de aproapele tău, aflat cu tine pe aceeași scenă. Unor prieteni cunoscuți, din cele făptuite mai demult și cărora le-ai acordat clauza, până la proba contrarie..., le citești, fără precalificare cărțile. Pentru ceilalți va trebui, apriori, să-ți iei măsurile „să nu arzi gazul de pomană”. Este ușor de constatat improvizația înainte de deschiderea unei cărți. După cum arată obiectul intuiești respectul pentru carte, ori statuia pe care, glorie ieftină pentru autor, eventual sponsor, vrea să se insinueze vânătorul de merite ieftine, folosindu-se de ambalaj în lipsa conținutului. Aici ne poate veni în ajutor chiar evenimentul cu lansarea publică a cărții, unde se arată, ca untdelemnul la suprafața apei... de ce, și pentru cine, a fost scrisă cartea, adică *qui prodest*? Presupunând că ai fost la lansare, că ai citit prefața, introducerea, referințele de specialitate nepartizane și că ești în predispoziția adecvată lecturii și începi să citești, te întrebi când te oprești? Dacă ai gustul exersat și rafinat de multa carte valoroasă citită, cu autori validați public, observi ușor frumusețea stilului, faptul că are ceva al lui și numai al lui. Că este original și știe să te prindă în mrejele lui, să-ți capaciteze atenția, inclusiv asupra modului de gândire și al percepției asupra realității, să te transpună în dezbaterea istorică, aproape imposibil de tranșat între ipotezele în dispută. Atunci nu te lași din lectură până la concluzia finală a autorului, undeva spre final și încerci să o pui în cumpănă cu cea personală. Poate exista un consens asupra ideilor, dar și lucruri, fapte care au evaluări diferite, interpretări, unele poate contrare, lucruri evident normale dacă ne acceptăm diferențele, aparatele diferite de interpretare, tributare profesiilor și unor experiențe pe trasee diferite de viață,

chiar dacă în aceeași societate, în respirația aceluiași aer și sincroni cu leatul.

Între realitatea personală citită pe cont propriu, fără intermediari și cea zugrăvită de altcineva, rar se va întâmplă coincidența. Diferențele de citire ni se datorează, fiind atâtea motive să nu vedem același lucru la fel. Dar când un torent întreg de opinii contrare te izbesc agresiv și îți par minciuni fabricate special să te smintească - cum poți observa pe canalele de comunicare media!-, cum să te ferești de intoxicarea inevitabilă, prin repetiția lor ostentativă? La primul semnal de alarmă închizi poarta: arunci cartea, schimbi canalul, pui capăt dialogului înainte de escaladarea energiilor negative și te retragi în propria-ți cetate informală. Cauți aliații, întru idei să poți intra în des-baterea cu potrivnicii, cel puțin într-o egalitate a forțelor. Contrapunerea pozițiilor, ca un duel al contrariilor, pe balanța unei judecăți obiective va impune scuzele, acceptate sau cerute, într-o lume așezată normal...

Mihai Sporiș/ lider Cerc Informal, RGMD

Cuvânt în continuare...

*Să ne fie de folos cărțile**, dăruite de Emil Mîrzan, ne-a fost intenția atunci când acestea au fost editate în 1999, de editura Prisma din Râmnicu Vâlcea. Mărturiseam acest lucru autorului cu doar trei zile înainte de plecarea sa în... eternitate, adăugând promisiunea că volumele nu vor rămâne într-o singură bibliotecă, că ne vom strădui să ajungă la oameni. Nu a apucat să le vadă în haina lor nouă, în care apăreau și cu figurile color, pentru o mai

lesnicioasă descifrare, nici să participe la lansarea lor publică de la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”. Fusese prea grăbit, după ce ne-a dăruit forma finală a lucrărilor sale, la care ajunsese după mai multe variante, însă avea promisiunea noastră.

Da! Ne-am ținut cuvântul! La un an de la promisiune cărțile erau prezentate în evenimentul public menționat, iar la zece ani acestea s-au risipit, necesar, la atâția oameni, din atâtea locuri din țara întreagă, că foarte greu alții mai puteau avea acces la ele. Ca să ne fie în continuare de folos celor ce au întâlnit autorul, ori opera sa mai târziu, în buna tradiție a conducerii amenajării hidroenergetice Olt-Lotru, s-a luat hotărârea reeditării lucrărilor.

Constatarea că sunt necesare se făcuse ușor. Cărțile erau soliciitate de tinerii specialiști ai întreprinderii, cadre universitare, colegii din alte subunități ale hidroenergeticii românești. Biblioteca tehnică de la sediul sucursalei de hidrocentrale din Râmnicu Vâlcea nu le mai avea nici ea, pentru că cele împrumutate, cu toate penalizările, nu se mai întorceau niciodată de la... oameni. Lucruri prielnice, ce merită să fie arătate aici spre a fi pildă, au fost. S-au găsit oamenii care să înțeleagă utilitatea reeditării lucrărilor, pentru o societate a cunoașterii, într-o lume inevitabil și tot mai pregnant globalizată. Aceștia văzuseră că pregătirea și întreținerea cunoștințelor tehnice, greu dobândite, presupunea învățarea continuă, nu doar ca o modă a zilei, ba chiar ca pe o cerință imperativă pentru exercitarea unei meserii, pentru dobândirea în continuare și a altor cunoștințe într-o logică a valorii adăugate... Apoi, menținerea în conștiința publică a unei personalități tehnice excepționale, cea a colegului nostru ing. Emil Mîrzan, cât și a imaginii unei unități economice cu un rost nobil în economia românească, dintotdeauna, acela de a da lumină tuturor înserărilor, de-a spori vlagă eforturilor creatoare, sunt argumente determinante.

Sucursala de Hidrocentrale din Râmnicu Vâlcea, locul înnobilat cândva și de autor, prin Directorul General în exercițiu, ing. Ma-

rian Deaconescu, a intuit necesitatea reeditării, a evaluat-o și a dat imboldul facerii. Dr. ing. Constantin Dârzan, acum director la altă unitate economică din domeniul energiei, cu contribuție specială și la prima ediție, împreună cu directorul Editurii Prisma, Ștefan Ene, al treilea punct de sprijin, au dat temei unui... *cuvânt în continuare*. Eu, cel ce i-am promis cândva autorului, aduc aici mulțumirile mele, la care asociez și pe cele ale familiei, celor ce au făcut posibilă reeditarea pentru învățătură, și pentru neuitarea omului și specialistului Emil Mîrzan, cândva colegul nostru...

2009

** Cartea în discuție se referea la „Hidrogeneratoare”, și era scrisă/ilustrată pe înțelesul pregătirii medii a personalului din hidrocentralele noastre!*

Lidia, îți mulțumesc!

(o epistolă ca o mărturisire!)

Ești delicată și foarte îngăduitoare. În « adevărurile » noastre lumina nu ne cade direct pe creștet, ca în miezul zilei, așa că umbrele sunt inevitabile...

Ion Soare este profesor de filologie, cu un doctorat în slavistică, luat cu câțiva ani în urmă la academicianul Mihăilă. A lucrat ca arhivist până la pensionare. A făcut mai multe reviste de cultură cu răspândire locală, fiind un fel de naș al multor novici, printre care mă număram și eu. L-am cunoscut după 1993, când venind în Rm. Vâlcea am frecventat instituția unde lucra, pentru pasiunea

mea: istoria. Pe atunci, față în față cu... *soarele* eram cam orbit. Apoi, intrând în contact cu lumea... bună, m-am mai dumirit. Am constatat că poezia este o treabă foarte serioasă și trebuie respectată ca atare. Să nu observ neadecvarea vârstei la fiorul unic al poeziei? Ceva nu mă mai împingea, fără anumite riscuri, să mai perseverez în versificarea facilă (pe care o comit cu ușurința ... respirației!), așa că m-am orientat către eseu. După ce m-am exersat un timp în presa locală, cu articolele de atitudine civică, fratele meu mai mare, Nicolae, diplomat de carieră, mi-a sugerat să le public compact într-o carte. Pe tema asta, care mă și expunea public ușor, fiind și consilier județean de prin 1992, continuu până în 2008, am insistat și am realizat împreună, între 1999 și 2006, patru volume la « Spiritul civic - Stare de fapt și deziderat! » .

Am ezitat, prin urmare, să public poezie. Îmi place poezia și mi se părea o ofensă ceea ce făceam eu. Atunci a intervenit... *Soarele*, care mi-a spus să-mi asum o experiență de felul acesta, că indiferent de rezultatul din spațiul public, voi avea recompense morale neașteptate. Așa a fost! Snobii care n-au citit și nu citesc, dar se bagă singuri în seamă, mă laudau fără rezerve. Cei ce aveau vreun interes o făceau și ei. Colegii, cărora le eram șef, se întreceau în lingușeli. Criticii, cu oarece notorietate, erau într-o expectativă interesantă. Am aflat că se practica și un fel de *laudatio*, contra cost. Intrând în asociațiile culturale locale m-am dumirit repede și de jungla cu tabuurile și mai ales falsele ierarhii croite, de orice gen de putere. Am intrat apoi, altfel în val, asumându-mi o libertate îngăduită doar de teama să nu greșesc față de Dumnezeu. Am spus foarte des **nu!**, când ceva nu-mi plăcea, indiferent de nume. Am luat atitudine în arena publică fără niciun complex de inferioritate. Au venit în întâmpinarea mea oameni de care m-am legat sufletește imediat: Dumitru Bălașa, Aurel Constantin Zorlescu (polivalent: inginer, sculptor, pictor, tenor remarcabil), Costea Marinoiu, pe care îl cunoști, George Mirea, Constantin Zărnescu, Alexandru

Stănescu (de la București și Cluj), Petre Petria, Cornel Rusu, Florentin Oltean, Alexandru Mircescu, Dumitru Nicodim, Veniamin Micle, Dumitru Bondoc, ca să amintesc puțini dintre cei mulți care m-au înrăurit.

Acum, în val fiind, constat că nu mai înghit atâta apă ca la început. Cineva îmi spunea că asta este din cauza meseriei de ... hidroenergetician, unde apa este necesară să rotească turbinele. **Privind naiv spre Soare la început, pe lângă caii verzi de pe pereții imaginației și stelele de aceeași culoare, totul părea neclar, începusem să nu mai văd prin ochelarii ce mi se recomandau. Norocul meu că mi s-a făcut ziuă și am început să văd cu propria-mi vedere!** Poate păcătuiesc cumva, apropo de orgoliul nostru nemăsurat, și de sentința posibilă, că toată lumea orbecăiește și fiecare nu își vede decât de sine. Că alergăm - goana nebună desigur!-, spre o asimtotă care rămâne intangibilă, aceea depărtându-se alergând însutit mai iute. Asta despre... *Soare*, poezie și șanse...

Te-am simțit o analistă aplicată, obiectivă. Acesta este motivul pentru care te-am rugat să-mi fi o oglindă cuvântătoare. Oglinda are puterea să-ți arate ceea ce tu nu poți vedea direct, oricât te-ai strădui. De mai este și cuvânt, în toată cuprinderea lui sinceră, poți înțelege mai ușor diferența dintre ce ai vrut și ce a ieșit. Ecoul se întoarce să te smerești și *să nu îți iei boii lui Dumnezeu în cap*, să nu amețești de înălțimile... neatinse.

Comunicăm, iată, pentru că Dumnezeu este Cuvânt .(In.1-1) Apoi cuminecăm pentru că ne împărtășim cu cuvintele respirate, semne interioare, în văzduhurile de unde le inspirăm de-a gata. În Dumnezeu-Cuvântul este acel... «nod divin care leagă lucrurile» spunea în *Citadela*, Antoine de Saint Exupery. Suntem împreună în năvodul vieții și starea noastră de limpede și perpetuă curgere este acolo, nu pe țărmuri. În unde, pești fiind, ca ideile lui Fr.

Nietzsche, vor veni alții să ne pescuiască gândurile, spre hrana lor și bucuria noastră.

Ai dreptate cu motourile. Și eu m-am întrebat după ce păcatul fusese făcut, de ce mi-am permis să rup unitatea unui lucru frumos, tocmai în întregul lui. M-ai confirmat în tânguirea mea ulterioară, iar eu simt că pot fi iertat că mi-am recunoscut greșeala. Cât despre asemănări, etichetări, am privit în timp, contrariat, remarcile unor oameni în ceea ce privește încercările mele literare. Sigur te poți opune, afișând smerenie și mimând modestia, dar eram vădit interesat cum s-au construit concluziile acestora. Profesorul Ioan Funariu, de la Făgăraș, prin 1995 mă îndemna să scriu eseu, el intuind un fior al lui Călinescu...; părintele Dumitru Bălașa, la lansarea mea publică din 1997 (4 decembrie) spune: «...sper să nu mă înșel... dar merge dincolo de Blaga...» (această supralicitare o păstrez, înregistrată, de la acel eveniment!); profesorul și prietenul Costea Marinoiu, pe care îl cunoști, în legătură cu niște reportaje publicate în revistele locale, mă plasa lângă Geo Bogza; profesorul Soare (ai citit în prefața la «Jocuri!»), făcea trimiterea la I. St. Lazăr, punându-se și în grațiile acestuia, arătându-se cunoscător, în original, al lui Panait Istrati, pe vremea când la Râmnic se făcea sluj ... Francofoniei, și eu eram un medium potrivit pentru auto-portrete. Apoi cu ocazia diferitelor evenimente alte asocieri deveniseră inevitabile. Noroc că nu mi-am pierdut busola. Cum să reacționezi la această critică, binevoitoare în fond? Să declari că tu ești tu, chiar dacă ai habar despre cei cu care ești asemuit? Să taci complice la un compliment nemeritat? Să *te dai rotund*, asumându-ți ceea ce fusese foarte exagerat, prefăcându-te că nu observi jocul secund al unora, avizați asupra sincerității proprii? Chiar sub influențe, unde este valoarea ta adăugată? Afirmațiile multora arătau că îi știau pe maeștrii, că frunzăriseră ucenicii și că găsiseră un punct de asemănare la... infinit. Acolo au fixat compasul și au trasat balonul de săpun... cu consecințele acestor tân-

gui. Cum să faci distincție între cel ce ți-a respectat munca, citindu-te și cel ce te laudă fără motive și care nu te-a citit?

Iată un motiv foarte serios de a afla cum se vede gândul tău printr-o reflecție credibilă. Am încredere în profesioniști. Una sporită în cei ce au maturitate, har și puterea de a comunica!

O remarcă, speculativă, te rog să-mi îngădui!

Cuvântul, Dumnezeu fiind, (In, 1-1) avându-l în noi, ori alături, el mărturisește prezentul continuu, istoria noastră de ... *vietăți* trecătoare ca apa curgătoare. *Năvodul* ne ține în curgerea cu multe risipiri, ne ține în același spațiu de vibrație. Ce este unda altceva decât suport rezonanțelor? Da! Nu trebuie să scoatem *năvodul* din muzica apelor nicicând. Ceea ce trebuie făcut este ca acesta să cuprindă râul de la izvor până la vărsare, pentru a nu ne îngredi doar într-o secvență trecătoare. Râul care are izvorul în adânc și gură pentru întinderea mării, cuprinzându-ne, ne face părtași geologiei, cu aparența de veșnicie.

Din alegerea ta specială, am văzut tăcerea peștelui, care și-a asumat calea ca pe un avatar, în această imanență cu destinație și ritualuri lumești. Am mai avea înțeleșurile agonisite, fără experiențele personale, uneori incomode, sigur nedorite? Mă gândesc la vremea Antigonei, Ifigeniei, Andromacăi, Hecubei, Ioocastei, Penelopei, a nefericiților Priam și Oedip etc. Fără acest sentiment al tragicului, nu se căuta calea și nu se descoperea iubirea creștină, de mai încolo. Cred că și Dumnezeu rămânea doar un *logos*, ca un plan, cu arhitect cu tot, amânându-și trăirea în legea iubirii, pentru altă dată.

Suntem piese de joc, într-un dominou uriaș? Iată-ne, altfel, în lumea care comunică și cuminecă. Fără fiecare dintre noi întreg lanțul se poate frânge, pentru că își pierde firul, curmat. Există cineva totuși, care permanent leagă la ... nodurile divine, cu condiția să fie și în noi bucată de ață. Atunci, legați în horă fiind, la fiecare poticnire alții ne ridică și ne țin în ... joc. Rotirea ne

devine continuitate, fir al firii neîntrerupte, cu stări și avataruri trecătoare.

Răbdare la deslușirea calculatorului! Învață-l să te asculte, să-ți răspundă la întrebări, să-ți fie un serv credincios! În ce mă privește, rămâne ca în... introducere, inclusiv pentru urările de nou an, și ...Servus!

Mihai / 15.01.2010

Obs. Epistola aceasta, către Lidia Viorica Hanaru (prietena, sfătuitoare a mea de la Piatra Neamț, pentru aventurile mele publicistice!), era ca o dare de seamă de acum un deceniu. Lidia s-a înveșnicit de ceva ani, dar corespondența cu ea mi-a rămas la fel de actuală. *Scripta manent...* rămâne o povată la îndemână, cu condiția recitirii după o vreme! Cele constatate demult, ca *răceli* ușoare în spațiul publicistic și cultural local, par derapaje otrăvite cu efecte ale dezbinării a ceea s-ar putea numi societate omenească, pace a lumii, iubire a aproapelui... în toate limbile așezărilor morale. Să observăm aici media polarizată și căpiată de-a binelea - acum nu numai în anacronicul cotidian scris, în prizonieratul vreunui post Tv. local - anemiata de concurența gigantilor!, partizane și astea desigur, vreunui interes anume... /devenite rarități în prea încetineala și subțirimea conținutului, ori absența citirii alfabetului funcțional!..., concurat ademenitor și excitat în orgoliul atotcunoscătorului, provocat fiind de canalele audio-video instantanee !). Anticipasem împreună o schimbare a vremii și o anume cădere în gol, în care lipsurile de tot felul – vorbeam de educație, împărțirea dreptății, pomenile publice fără acoperire, fuga din țară ca dracul de tămâie, ciondăneala publică pentru dreptul la caș-caval și zbaterea pușinilor să oprească mai răul... care se profila dincolo de promisiunile fără acoperire și... câte altele. Cu câteva zile în urmă îmi voi fi amintit de Lidia, tocmai când ar fi aniversat

o nouă bornă, dacă firul vieții nu s-ar fi frânt și ca omagiu am stat de vorbă cu scriptura ei... reamintindu-i dialogul de acum 10 ani!

01. Oct. 2025

Punct și de la capăt

Afară e primăvară. Una la început. Babele își vor zbengui vântoasele după lepădarea cojoacelor. Dochia va trece la creștinism. Se va aciua prin casa domnului basileu împreună cu tot neamul ei de daci. Grele, geroase, parcă nesfârșite sunt calendele grânelor de sub nămeți. Adunați în sine, rotunjiți în cercul vieții tocmai zăvărâte, călătorii lumii de lângă noi se duc dincolo... Pleacă și ei ca și semințele puse să treacă, murind, prin iarna înțeleaptă a gliei. Numărătoarea primăverilor se va fi oprit atunci când se va fi dat dezlegare tuturor desfacerilor legăturilor din lumea cu dor. Generalitatea, topire a ritmicității concretului, este iarnă. Din aceasta, cu gesta ei, ne ivim infinit diverși, fremătând viața înnoită cu ultima poveste. Reînnodăm firul unei vieți ca să nu uităm, deși legăturile directe, spuneam, le-am desfăcut în logica rânduie. Anul acesta, 2012, (anul vegetal, cu începutul de mărțișor!) trebuie să fie unul mănos. S-au pus în cel trecut, sub glie, să ne fie temeiuri, oameni buni și harnici: Mihai Robescu, Mihai Duca, Mihai Scărlătescu, Mihai Dumitrescu să sporească ceata arhanghelilor și să pună ceva ordine în anarhia cotidiană; Costea Marinoiu, cel permanent aflat în luptă, alături de camarazii săi, generalii Nicolae Mazilu și Mihai Dumitrescu, înainte de vestirea trecutei primăveri: Bartolomeu Anania, apoi năbădăiosul *fratele* Dumitru Panu și Ilie Momcilo, timocianul, sunt răsaduri alese. Rodnicie de lacrimi și

gând așezat, condiționate de învățătura noastră de minte, din seva agonisită de ei nouă, de zestre, vor fi zilele noastre de primăvară.

Povestea mea despre Costea Marinoiu nu știu precis când a început. Voi fi citit multe articole, ori lucrări colective, avându-l ca autor, neștiind lucrul acesta. Sigur voi fi cumpărat multe cărți din librăriile Râmnicului fără să știu că acestea vor fi fost aduse pe atunci de tânărul librar. În grupul oamenilor de cultură, care colindau județul înainte de 1989, se va fi aflat sigur, pe la Voineasa și profesorul Costea Marinoiu, alături de Bartolomeu Anania, George Țârnea, Felix Sima pe care memoria mea îi reținuse. Apoi ne-am aflat în paginile, vremelnice și ele, ale săptămânalului *Jurnalul de Vâlcea*, în perioada 1994-1999, alături de alte persoane pe care în marea lor majoritate nu le văzusem față către față, niciodată: Dumitru Mitrana, Dumitru Andronie, Marian Creangă, Gheorghe Mămularu, George Voica, Sergiu Purece, Veniamin Micle, Mihai Opreșcu, Constantin Dârnescu, Ioan Șahinian, Gheorghe Șușală, Cucu Ureche, Ion Stanciu, Gheorghe Stancu, Dorel Constantinescu, George Achim, Adina Enăchescu, Laura Vega și altele. Voi fi constatat public, cu ocazia debutului meu din 1997, 4 Decembrie, că datorez foarte mult presei culturale în care am exersat primele mele eseuri și atunci mulțumeam celor ce mi-au elogiat munca și mi-au dat avântul necesar unei afirmări publice. Profesorul Costea Marinoiu a fost acolo, cu autoritatea și notorietatea lui, evidente. În evenimentele culturale ce-au urmat, în legătură cu lansările cărților mele a fost întotdeauna lângă mine. Mi-a fost chiar, „complice” în organizarea lor. La librăria *Anton Pann* m-a sprijinit pentru lansarea *Spiritului Civic* (vol. II), pentru *Mitologia Românească - calendarul popular*, mi-a realizat prefața și m-a introdus la Ed. *Floarea Darurilor*, punându-mă în legătură cu Stancu Ilin, consilierul editorial, de la Institutul Academiei Române de Cercetări Lingvistice *George Călinescu*. Mi-a elogiat în presa culturală aparițiile editoriale. În legătură cu cărțile editate în 1997 mă vă fi

onorat cu comparația sa despre cele patru cărți lansate în 1904 de marele Mihai Sadoveanu, subliniând apoi, de multe ori la reuniunile publice cu mare audiență, că *anul 1997: este... anul Sporiș*. Pentru mine începătorul, aflat în pragul debutului, această supralicitare a însemnat un imens credit și o mare responsabilitate viitoare. Oricum, înțelesesem atunci că o anumită distanță dintre noi se topise și eram aproape un prieten.

Gala: *Premiile culturii populare și ale artei de amatori pe anul 1997* ne-a găsit împreună între laureați. În sala polivalentă a Hotelului Cozia din Călimănești, în cadrul manifestării de debut a complexului aniversar *Pridvor vâlcean* (după cum consemna cotidianul *Curierul de Vâlcea*, din 17 martie 1998, Lelia Petrescu!) la sărbătorirea a 30 de ani de la întemeierea Casei Creației Populare, *a avut loc, într-o organizare de-a dreptul sărbătorească, festivitatea de decernare a premiilor culturii populare și artei de amatori pe anul 1997*. Atunci profesorului Costea Marinoiu i s-a acordat premiul „Teodor Bălășel”, pentru cercetarea folclorului, iar premiul pentru literatură „Ion. I. Alexandrescu” a fost acordat subsemnatului, ... *prozator și eseist* (publicasem într-un an patru cărți: *Amprente în marmura istoriei*, *Miracole*, *Provocarea Tâlcului*, *Strigăte din Pustiu* la Ed. Almarom). A fost un moment de mare apropiere. Eu eram la prima recunoaștere publică, oficială, a unei preocupări de suflet: literatura și aceasta venea după un efort de câțiva ani. Dintre laureații de atunci remarc acum pe Gabriela Rusu-Păsărin și pe Cornel Rusu cu care ne vom fi întâlnit apoi, împreună cu Costea și la alte evenimente culturale organizate de Radio Oltenia, Craiova unde vom fi fost invitați de... noii noștri prieteni (Craiova, Pitești, Voineasa, Râmnicu Vâlcea...). Cadoul cel mare al acelei gale a fost cântecul ciocârliei Olteniei, adus special pentru noi, de Maria Ciobanu.

M-am apropiat cu sfială și mult respect de un om generos și care se arăta disponibil pentru orice fapt cultural. Ceea ce ne-a

consolidat afecțiunea, dincolo de omenescul numitor comun, a fost descoperirea naturii loviștene pe care și-o asumase după stagiul la școala din Racovița lovișteană tocmai pe vremea când, director fiindu-i, ridica un nou local. Iubirea declarată acestor locuri, vine din constatarea spiritului moșneanului liber și al unei tradiții vechi conservatoare a firii noastre autentic românească. Influența Munteniei în depresiunea numită, țară în sine: Țara Loviștei, îl va fi marcat pe tânărul profesor și atunci când își va fi ales sufletul pereche, pe Rozica din... Berevoiești Muscelului. Toată viața lui a fost un loviștean declarat, recunoscându-și această a doua natură. Își încearcă norocul cu un doctorat, privind *Toponimia Loviștei*, lucrarea, urmare a cercetării la fața locului (cum va fi realizat și ... medicul, exilat politic la Boișoara, Andrei Pandrea, cu doctoratul său la Sorbona!), va vedea lumina tiparului târziu, apoi specializarea în marele laborator, în mărime naturală, îi va da expertiza în domeniul etnografic și câmpul de dezbateri academic. Nenumăratele deplasări *in situ* (după finalizarea stagiului în Loviște!), articolele publicate, trimiterile referențiale la lucrările sale, îl afirmă loviștean convertit. Am convingerea că toate proiectele noastre dedicate oamenilor din Loviște ne-au transformat din doi oameni care nu se cunoscuseră decât prin cele scrise, în doi prieteni. Încrederea construită pas cu pas, a pus bazele multor lucruri durabile. Dragostea lui Costea Marinoiu pentru țara de piatră a Loviștei, pentru lovișteni, era imensă. Cu ocazia târgului anual de la Titești (20 Iulie, de Sfântu' Ilie!) va fi scos revista *Gazeta Cărții*, dedicată evenimentului și Loviștei. Unul dintre articole este semnat cu pseudonimul **Costin Lovișteanu**: *Titești „Mirific plai”* (preluând sintagma de la Nicolae Ciurea-Genuneni!). M-a găzduit și pe mine în revista lui, alături de câțiva lovișteni dragi amândurora: Florea Vlădescu, Petre Petria, Ion Piloiu, Constantin Mohanu, Emilian Rouă, Telu Popescu, Stănescu Alexandru, Doru Moțoc, Nicolae Moga, Irineu Ioan Popa etc.

După aproape zece ani de la schimbarea macazului lumii începuseră să se liniștească lucrurile. Se reînnoda firul unei tradiții culturale emblematice pentru mișcarea literară vâlceană. De teama etichetelor parte din liderii culturali autentici se cam retrăseseră în sine, în nișe de preservare. Agitația anarhică, căutarea drumului prin ceață, derizoriul, diletantismul, dorințele de emancipare ieftine și multe alte efecte perverse, începeau să se limpezească. Elita, în sensul valorii afirmate și dorința de înnoire a celor care băteau la ușă, în marea lor diversitate, se vedeau cele două direcții manifeste și acum în scenă. Din puzderia de asociații cu scopuri, inclusiv culturale, se afirmaseră deja câteva. Instituțiile publice și întreprinderile media ivite și-au construit apendicele (unii le spuneau chiar Suplimente Culturale!). Așa au apărut în peisajul cultural: Fundația Culturală „Vâlcea Unu” Asociația Culturală „Eta-lon”, Cafeneaua *Monitorul*, Asociația Tinerilor Artisti Creatori, Fundația *Casa Cărții*, Fundația *Antim Ivireanul*, alături de multe, poate prea multe edituri, unele cu tipografia proprii, dar fără expertiză editorială (nenumăratele „cărți” apărute, scrise prost, unele chiar plagieri grosolane, altele scrise la comandă de consacrați pentru aspiranții fără chemare, dar în căutare de blazoane, alții (dar foarte mulți!) **girați de vreo doi oameni din urbe, intrați abrupt și flămânzi în economia de piață**, demonstrează această stare de lucruri. Față de această polarizare a libertății actului de creație, în condițiile în care Vâlcea nu avea (și nu are!) filială locală a Uniunii Scriitorilor din România, cum are, de exemplu, Uniunea Artiștilor Plastici, trebuiau moralizate și aduse în transparență asocierile de oameni voluntari și activi în câmpul creator. Nu vorbim aici de fundațiile cu ieșiri la rampă **doar o dată pe an**, ca instanțe de evaluare ale mediului cultural, ori pentru un **eveniment major dedicat patronului** asociației, ori pentru **extensia sarcinii instituției** publice care patronează asociația, pentru că scopurile acestora transpar ușor pentru... cei ce gândesc singuri

și... slavă Domnului!, Râmnicul are multă materie cenușie. **Costea Marinoiu a ales atunci să nu meargă cu... elita rezervată, ori prea partizană, deși, evident, îi aparținea.** Formula asocierii tranzitorii la firma media, pentru Societatea literară Etalon a reprezentat o soluție de coagulare, pe modelul fostei Societăți Literare *Anton Pann*. După consolidarea structurală asociația trebuia să-și dobândească independența și echidistanța față de canalele media. **Ruptura cu Etalonul (6 August 1999!) și redobândirea moștenirii tradiționale a fostei asociații literare, a însemnat abandonul de la cenaclul a majorității supraviețuitoare elitiste,** gata să-și pună notorietatea... pe tarabă. Costea Marinoiu, Alexandru Mircescu, George Achim, Dumitru Mitrana, Constantin Deaconu ș.a. au rămas. Alții s-au retras din dezbaterile de la cenaclu, dar au valorificat oportunitățile oferite de revista asociației (*Povestea Vorbei*), **folosindu-i blazonul și coplesindu-o editorial, cum vor fi procedat și cu alte publicații, când vor fi fost puși pe fugă, cu orgoliile lor cu tot, de la revista aproape confiscată.** Costea Marinoiu a însemnat garanția și răbdarea unui proces asumat, nu lipsit de neînțelegeri, crize interne, care s-au rezolvat cu mult tact. În primii doi ani de la reînființarea Societății Culturale *Anton Pann*, a fost secretarul asociației, apoi a condus în două perioade distincte, asociația. Nu s-a supărat, cum din păcate s-a întâmplat cu alt prieten când, pe principiul rotației, a trebuit să cedeze conducerea, trecând vicepreședinte. A rămas devotat asociației căreia îi va fi imprimat un nou spirit. Exemplul său a consolidat legăturile între membrii societății culturale. La plecarea sa dincolo... Costea Marinoiu a lăsat o societate culturală respectată, cu o forță de expresie evidentă **slujind, neangajată partizan, utilitatea publică; o societate culturală, pe picioarele ei,** cu revistă, cenaclu al artelor, și cu o prezență a membrilor ei la evenimentele culturale, de pretutindeni, remarcabilă.

În urmă cu 11 ani, prin 2001, se constituia în Râmnic un forum cultural. Între membrii fondatori, toată *lumea bună*... Mulți, în tradiția că e de bine să fi în oricâte *comisii și comitete*, nu au contat deloc, nevenind niciodată la evenimentele forumului. Nu se produsese... *plăcintele* pe care nu le-ar fi ratat. Între membrii remarcabili, pentru întreaga perioadă, Costea Marinoiu s-a dovedit voluntarul de serviciu. **Și Forumul Cultural al Râmnicului a avut în germenul său inițial cele două componente contradictorii: dorința de-a conserva ceea ce a fost în câmpul cultural (Costea îi spunea *ogor!*), fetișizând inclusiv Cântarea României (cu marele ei... *travaliu!*) și manifestările propagandistice ale realismului socialist (în care totul trebuia să fie *de nivel național*, nu-i așa?, că de la centru se dispuneau toate, în deplina libertate a creației?!) pentru libertatea creației (una chiar locală și necenzurată de vreo instanță partizană, în afara bunului simț și talentului dat de Dumnezeu!) și dorința de recuperare a valorilor democratice, europene, la ștacheta pretențiilor de azi.** A înțeles imediat pericolul extremelor. Calea între cele două tendințe era evident cea de mijloc. Aici Costea l-a avut alături pe **universitarul Titu Georgescu care a înțeles pulsul acelei vremi în căutare de o nouă umbrelă politică, cu aderări multiple și o anumită ruptură cu trecutul nostru amprentat în mentalul colectiv, tocmai de vectorii culturali acum rezistenți la orice schimbare.** La clarificările noastre a contribuit și doctorul Ovidiu Vuia, trăitor prin Germania, care ne-a deschis ochii la timp, privind Occidentul spre care ne îndreptam și în același timp, **atrăgându-ne atenția asupra postcomunismul remanent**, atacului acestuia virulent asupra valorilor românești consacrate și ascunse de el cândva, alături de **extrema internaționalistă care supralicita exclusivist numai... produsele de import.** Prezent cu cărțile sale la evenimentele Societății Culturale *Anton Pann*, organizate la Biblioteca

Județeană, Ovidiu Vuia ne va fi atras atenția asupra firului rupt al ideii *proiecției românescului în universalitate* și a misiunii urgente a oricărei organizații culturale care respiră... românește și tinde spre democrația fără frontiere a valorilor autentice. Sub acest imbold **ne-am orientat strategiile culturale, în opoziție cu linia... oficial-locală, girată de... foștii și rezistenții**, cu argumente de mult existente în cortexul nostru (**propușe toate, oficial, ca noi strategii recuperatoare a marilor realizări, din urmă cu vreo 30-40 de ani!**). Echilibrul lui Costea Marinoiu, împăciuitor, ne-a impus ritmul unei transformări, pas cu pas, și fără prea multe adversități din partea... durilor. Faptul că și aceștia și-au adaptat mesajul și s-au re poziționat în spiritul celor intuite de Costea și Titu Georgescu, arată puterea intuiției și **dru-mul corect urmat de-o facțiune a Forumului Cultural**. Lucrurile acestea au mai fost expuse public cu ocazia împlinirii a zece ani de existență a Forumului Cultural al Râmnicului. Remarc în acest context proiectul, inspirat de Ovidiu Vuia, dedicat recuperării marilor valori ale culturii române, duse în uitare de regimul opresiv comunist. Sub sintagma inspirată de Petre Pandrea: **Academia de sub Pământ**, în organizarea Societății Culturale *Anton Pann*, a Primăriei Ocnele Mari și a Salinei au fost făcuți „*academicieni*”: Vasile Militaru (lui i s-a dedicat și un concurs internațional de poezie!), Bartolomeu Anania, Dumitru Bălașa. Contribuția președintelui Costea Marinoiu, și cu emblema de cetățean de onoare al Ocnelor Mari, a fost decisivă.

Tot în 2001, la sfârșitul anului, pe 18 Decembrie a luat ființă și Cercul de la Râmnic: *România Grădina Maicii Domnului*, printre fondatori aflându-se și Costea Marinoiu. În cerc s-au regăsit, ca și în Forum, cele două tendințe. Cei proveniți din zona instituțională, chiar pe posturi în acele momente, cei plecați de curând din instituțiile statului, dar ancorați încă în misia lor neterminată, trăgeau într-o anumită direcție. Fiind grup informal,

fără bugete, ștampile și puterea unui sistem aservit în spate, **aripa conservatoare s-a dat repede la o parte**. Misiunea de-a apăra valorile sacre ale României, după puterile noastre, nu mai trebuia să le justifice trecutul de liber cugetători, celor care acum, de ochii lumii, pozau în fața altarelor. Cercul acesta, pe care Costea Marinoiu l-a slujit consecvent, neîntrerupt până la plecarea sa ... dincolo (fapt petrecut la două zile de la împlinirea a zece ani de existență a Cercului de la Râmnic, pe 20 Decembrie 2011, lucru pentru care va fi primit, prin nepotul său Alexandru Marinoiu, prima diplomă dedicată evenimentului, chiar în momentul despărțirii, la rostirea necrologului), a promovat idei, proiecte pe care în regula jocului formal nu le-am fi putut duce repede la liman. Ceea ce în Forum, în Societatea Culturală nu putea să reușească, cercul rostogolea iute, implicând forțele disponibile, fără a-și asuma paternitatea acestor lucruri și a crea, artificial, rezistența unor orgolii. De aici au fost susținut daciștii, cei foarte apropiați de Dumitru Bălașa, de Dochiana, de Asociația Pro-Vita, de Conreșele daciștilor. De aici s-a promovat proiectul Posada 1330, cu ajutorul Bibliotecii Județene (prima descindere la Perișani pentru acest fapt, am făcut-o cu Dumitru Lazăr, Costea Marinoiu, Marin Bulugea, Sporiș Gheorghe!). De aici, și din dragostea specială pentru Loviște s-a născut Concursul „Țara Loviștei Colț de Rai” dedicat școlarilor din Loviște, evenimentele de la Titești (ocazionate de Târgul de Sf Ilie!), Boișoara, Greblești, Căineni, Racovița, Brezoi, Mălaia, Voineasa, Călimănești, ca să vorbim de nordul Județului Vâlcea. Costea Marinoiu fiind, nu numai, președintele juriului și girantul angajamentului societății pe care o conducea, ci numele cu notorietatea lui pe care, în lipsa atâtor altele, ascunse de vreme rea... , dădeam credibilitatea tuturor acțiunilor, pentru oamenii care-l știau și-l respectau. Din cei șase membrii fondatori ai cercului în decembrie 2011 nu rămăsesem activi decât doi, între care Costea Marinoiu, dar numărul celor activi, atrași ul-

terior pentru misiunea acestuia, este azi de peste cincizeci. În cotidianul *Monitorul de Vâlcea* (21 Mai 2002), editorialul lui Mircea Monu constata importanța „*exceptională*” a acestui grup.

Îmi revin în minte, din noianul atâtor momente: Iași 1999, Chișinău 2000 și Făgăraș 2000, când Societatea Culturală încerca să-și reînnoade legăturile culturale cu... țara și cu frații rămași lângă. Fundația *Ginta Latină*, prin președintele Vlad Bejan, printr-o conexiune a corespondenței poetei Laura Vega-Marcu, ne-a invitat la Biblioteca Județeană Iași, *Gheorghe Asachi*, în perioada 29-30 august, cu prelungire la Chișinău, la al XI-lea Simpozion cu tema: *Unitatea Romanității Orientale*. Cu această ocazie, am fost acolo, am prezentat creațiile proprii ale vâlcenilor și am transmis mesajul nostru. Apoi am fost la Chișinău unde am donat cca. 700 de cărți. Corespondența noastră cu asociațiile partenere de atunci și articolele din presa cotidiană și din revistele de cultură, dedicate aceluia eveniment, martore celor relatate aici, arată emoția unei delegații vâlcene reprezentative. Am lansat și dăruit din cărțile noastre moldovenilor de pe ambele maluri ale Prutului. I-am cunoscut acolo pe Victor Crăciun, pe academicianul Constantin Ciopraga (cel ce va avea, apoi, o fructuoasă corespondență cu poeta Adina Enăchescu!), pe Constantin Ostap, un basarabean din Soroca stabilit dincoace, după *evacuarea* din Iulie 1944 prin Râmnicu Vâlcea, de care îl vor lega amintiri de neuitat... Cu un an înainte ne arătaserăm solidari la sărbătoarea limbii române. Alăturăm aici adresa transmisă atunci, Bibliotecii *Ginta Latină* din Chișinău (...). Conexiunea cu Iași, întregită apoi prin contribuția lui Ion Măldărescu, (Dicționarele despre *Personalități Române și Faptele Lor*, ale lui Toni Dârțu!) s-a realizat prin afinitatea specială a lui Costea Marinoiu pentru orașul studenției sale, neuitând că aici și-a exersat condeii alături de Marin Sorescu, Mircea Radu Iacoban... după cum îmi va fi povestit o prietenă comună, câștigată mai târziu: Lidia-Viorica Hanaru, co-

lega mai mică de an a lui Costea. Afecțiunea și prețuirea specială a colegilor, de la Universitatea ieșeană, răzbate și din epistolele mele cu Viorica. În ultimul an de viață îngrijorarea noastră față de starea lui Costea era un amestec de speranță și de înțelegere pentru luptătorul acesta cu iubirile împărțite, între noi oamenii pe care i-a iubit și Rozica lui, plecată cu un an mai repede. În acest an, dedicat nouă și rânduinelilor pentru soție, ceara s-a topit, dar flacăra a ars până în ultimul moment. Anexăm aici câteva rânduri epistolare cu tânguiri despre plecarea prietenului nostru (...).

Momentul Făgăraș 2000 a fost cel prilejuit de Fundația Culturală „Negru Vodă” Făgăraș, care ne-a invitat la Conferința și Seminarul Internațional: *Satul Românesc în Pragul Mileniului III*, din 18-20 August, cu calitatea de parteneri (Societatea Culturală *Anton Pann*, CTEM Lotru, „Alba Mont” Alba Iulia, Muzeul Satului București și Protopopiatul Ortodox Făgăraș). Am fost prezenți atunci cu o expoziție foto la Mândra, o conferință ținută la casa de cultură a municipiului Făgăraș precum și ca responsabili ai secțiunii de comunicări de la Copăcelu de Făgăraș (în Copăcelu de Vâlcea se va fi născut Costea!) și participanți cu lucrări la secțiunea de la Sâmbăta de Sus. Delegația noastră s-a compus din subsemnatul, Costea Marinoiu (prezenți la secțiunea Copăcelu!), Dumitru Bălașa, Dumitru Panu Misăilescu (la Sâmbăta de Sus) Sporiș Gheorghe, la Mândra. Folcloristul Costea Marinoiu a fost atunci la mare înălțime, într-un colocviiu cu Constantin Arvinte, Emilia Comișel, Florentin Oltean, Ioan Funariu. Fundația Culturală *Negru Vodă* Făgăraș ne are, de atunci, între membrii săi de onoare. Vom mai fi fost alături de făgărășeni într-o descindere și cu Generalul Nicolae Mazilu să le vorbească, în sala dietei din Cetatea Făgărașului despre Transfăgărășan, ori la lansările de carte puse la cale pentru vâlceni, acolo, ori la Sâmbăta de Sus. Împreună vom fi pus apoi la cale participarea făgărășenilor în Râmnic, ori în Loviște și publicarea unor recenzii despre

creația lor în revistele noastre. Ioan Ciungara, Sorin Suciu, Mihai Gușeală, Florentin Oltean, Ioan Funariu, ș.a vor fi devenit prietenii noștri din țara descălecărilor...

Momentul 12 Iulie 2007, unul *aparte* (după spusa lui Costea!), ne găsea într-o sală plină la Episcopia Râmnicului. *Organizațiile culturale care încorporează în ființa lor spirituală ideea și fapta creatoare a sărbătoritului* (după cum se arăta în invitația program!) organizau în sala „Sfântul Antim Ivireanul” manifesta-rea aniversară dedicată lui Costea Marinoiu la o bornă de drum. *Domnul profesor Costea Marinoiu, fiu prestigios al Râmnicului, cărturar prodigios al spațiului vâlcean – scriitor, folclorist, istoric al culturii – împlinește 70 de ani, rotunjind o viață dedicată cunoașterii și promovării tradițiilor și valorilor identitare ale culturii vâlcene*, consemna, în limbajul de lemn altoit, invitația invocată. Evenimentului i se dăduse și un nume de către forumiștii, aflați ca organizatori principali: Costea Marinoiu - între cărți și prietenii. Mă gândeam atunci, încercând să găsesc justificarea adevărului din titlu, că într-adevăr, cărțile i-au fost prietene credincioase (erau în sală și cărțile lui Costea într-o expoziție, la îndemâna publicului!) și că în sala plină de lume se aflau și mulți invidioși, amatori de cancanuri și alții care numai prietenii nu-i erau... Oricum, mai târziu, această etichetă mă va fi inspirat la alegerea titlului unei cărți: *Printre oameni și cărți* Editura Petrescu, 2011, în care omul (pentru mine, prieten adevărat!), Costea Marinoiu se va regăsi printre eroi. Mi-am asumat sarcina, în numele Cercului de la Râmnic, neintrodus printre organizatori (alături de Cercul Chesarie, de exemplu!), să-i fac o schiță de portret sărbătoritului, într-un program dens cu mulți vorbitori: Alexandru Popescu-Mihăești, Ion Măldărescu, Ion Gavrilă, Mihail Pretorian, Gheorghe Deaconu, și cu prelegerea sărbătoritului: *Școala Râmniceană în Cultura Vâlceană*, la care se vor mai adăuga interminabile intervenții din public și consistentele intervenții ale gaz-

delor (dezbateri, mesaje, felicitări). Am scris un eseu de câteva pagini, ca *un laudatio*, pe care i l-am dat lui Costea, fără să-l fi citit acolo, cum se mai practică prin reuniunile noastre de acest fel. I-am spus atunci, să audă și cei prezenți, multe dintre isprăvile sale, care-i dădeau unicitatea între atâția oameni de cultură, fără să repet ceea ce se mai spusese acolo deja de câteva ori. I-am spus de ce îl am lângă inimă și despre multe din drumurile noastre prin țara cea mare. **I-am mulțumit în numele Cercului de la Râmnic**, pentru toate reușitele ultimilor ani și ne-am dat întâlnire la momentul de bilanț, 75... Mi-a mulțumit apoi, după ce acasă, în tihnă, va fi citit epistola mea, Rozica asociindu-se mulțumirilor. Evenimentul, în nota tuturor, de același fel, a durat peste trei ore. Moderatorul, eruditul Gheorghe Deaconu are darul să dea consistență acestor medalioane, invante pentru presa locală care nu are casete, cameramani disponibili, decât pentru spații limitate de rubricile din program; supărătoare pentru mulții grăbiți; obositoare celor fără exercițiu. Pentru istoria unei personalități medallionul dedicat lui Costea Marinoiu a fost o filă de cronică necesară, iată!, unei rememorări și evident unei muștrări celui ce va lipsi în vara aceasta de la propria-i aniversare, la care ne dădusem întâlnire.

Anul 2011 a fost ca o cronică a unei plecări anunțate, ca să-l parafrazăm pe Gabriel Garcia Marquez. Plecarea Rozicăi în perioada sărbătorilor Crăciunului 2010, a situat pe Costea între lumea de aici și cea de dincolo. Zilnic prietenul nostru își petrecea diminețile împreună cu florile aduse sufletului pereche. O anume criză de timp se observa în graba cu care proiecte începute își derulau grăbit etapele. **Îmi amintesc de 19 Martie, când împreună am fost la Mănăstirea Polovragi pentru o comemorare dedicată lui Constantin Brâncuși.** M-a rugat să-l invit și pe prietenul Mihai Pârăianu acolo. La acest moment special au venit gorjenii, vâlcenii și mulți brâncușiologi (Constantin Zărnescu a venit spe-

cial de la Cluj-Napoca!). Am venit din Râmnic împreună cu Costea Marinoiu, Petre Cichirdan, Ștefan Stăiculescu. Mihai, venind de la Stroiești, întârziase și simțeam o anumită îngrijorare a profesorului. Mai târziu am aflat pricina. Profesorul cerceta istoria familiei boierilor Pârăieni și prietenul nostru era un descendent al ilustrei familii de boieri olteni și ctitori ai bisericii Mănăstirii Polovragi (Danciu Pârăianu!). Intenționa să-și illustreze lucrarea cu o fotografie a unui Pârăian și acesta îi dădea... emoții. A fost ultima noastră descindere împreună în afara județului, în Oltenia de sub munte (în Argeș la Domnești și Curtea de Argeș va mai fi fost în vară împreună cu alți colegi de la *societatea noastră*!). I-am telefonat în toamnă (28 Oct.) era ultima vineri a lunii octombrie, adică zi de cinaclu, iar eu mă aflam pe la Orșova în drum către posada... Mehadie. Voiam să-mi scuz absența. *Domnule Mihai, sunt la spital, dar nu vă îngrijorați că avem oșteni destui pe re-dută!* Am glumit și i-am promis că voi sta de vorbă cu Hercule, cel de pe Valea Cernei, cu Decebal de la Cazane, cu Pamfil Șeicaru la Orșova, că-i voi povesti la întoarcere de Tismana, Hobița, Târgu Jiu și despre stadiul cercetării mele privind-l pe Constantin Brâncuși, fiind la curent cu intenția mea editorială **și din promisiunea făcută la Polovragi și reluată în salina de la Ocnele Mari cu ocazia parastasului dedicat în Martie 2011 lui Bartolomeu Anania în... Academia de sub pământ.** I-am povestit apoi, cu lux de amănunte, despre periplul meu de-a lungul paralelei 45 între Olt și Dunăre. A fost ultima noastră convorbire mai consistentă. După această dată, profesorului, fiind slăbit fizic, măcinat de o suferință evidentă, îi făceam informări foarte scurte, dense despre evenimentele puse cândva împreună la cale și după care tânjea. A lipsit la **evenimentele dedicate Posadei 1330 (după 9 ani de promovare tenace și implicare totală! I-am transmis diploma de recunoaștere a meritelor acasă! Maurul își făcuse datoria! Ca să invocăm o zicere celebră. De doi ani**

încoace (2010!) Asociația Națională Cultul Eroilor a preluat manifestarea, organizând cu onoruri militare ceremonia, iar autoritățile publice și-au asumat plenar evenimentul.

Pentru acest an, de bilanț, ne propusesem să-l serbăm la împlinirea a 90 de ani pe Bartolomeu Anania. În program era prevăzută o deplasare la Cluj-Napoca cu oficierea unui parastas la Lancrăm, chiar pe 6 Mai, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la moartea lui Lucian Blaga. Evenimentele ne-au schimbat agenda însă. **Academia de sub pământ, de la Ocnele Mari și-a impus evenimentele.** Proiectul i-a avut în prim plan pe Costea și pe Cichirdan (pe relația cu Primăria și Salina!) iar pentru editarea unui volum dedicat înaltului ierarh, pe Eugen Petrescu și membrii *societății*, mobilizați de... profesor. Au urmat apoi evenimentele dedicate lui Vasile Militaru (concurs internațional de poezie, colocviu!), eveniment moderat impecabil de Costea Marinoiu, **având printre oaspeți pe Mihai Cimpoi și Maria Șalaru de la Chișinău.** Evenimentul va fi fost reeditat la Chișinău, la începutul lui Decembrie, unde Costea Marinoiu bolnav fiind, nu a putut da curs invitației. Proiectul trecuse însă deja, în rândul reușitelor.

Ultima descindere în Loviște, a profesorului Costea Marinoiu, după ce înfiinșasem filiala societății culturale de la Greblești, cu câteva luni înainte, a fost în 29 August 2011, la Schitul Cornet. Cu ocazia hramului Schitului, de Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul. Ioan Nălbitoru, membru al *societății*, aflat la muncă în Italia, la Napoli, ne-a rugat să participăm la lansarea cărții lui despre schit și despre fostul stareț, Mina Stan, trecut de curând la cele veșnice și să-i prezentăm, în absență, lucrarea. Ne-am deplasat la Cornetu împreună cu Costea Marinoiu, Eugen Petrescu, Nicolae Dinescu, Alexandru Popescu Mihăiești, Gheorghe Sporiș și am asistat și la parastasul fostului stareț oficiat de un sobor de preoți din care nu a lipsit arhiepiscopul Emilian Lovișteanu, arhimandritul și starețul Mănăstirii Cozia, Vartolomeu Androni. La acest

eveniment, în fiecare an, se adună lume multă din întreaga Loviște. Așa a fost și cu această ocazie. Curtea schitului-cetate era neîncăpătoare. Lumea multă, gătită de sărbătoare își dăduse o întâlnire specială. Profesorul era salutat de oameni în vârstă care, cunoscându-l îi dădeau binețe și se arătau bucuroși de revedere. La agapa de prezentare a cărții s-au depănat istorii ale schitului și amintirile unor vremuri apropiate. Erau la aceeași masă un... „Costin Lovișteanul” la ultima lui vizită în Loviște și Emilian Lovișteanul, cu marile sale misiuni abia începute pe aici (de aici înaltul ierarh va fi mers la șantierul Mănăstirii în lucru de la Blănoi, în vecinătatea celei ridicate doar cu un an mai înainte la Gruicul Lupului!). Credem că la Cornetu, în mod subtil, s-a petrecut o predare de ștafetă... Da! A fost ultima descindere în Loviște. **Lansarea concursului Țara Loviștei Colț de Rai, pe care trebuia să o facem la Racoviță am amânat-o, sine die și am înlocuit-o cu comunicarea pe Biblionet. Posada 1330, de la Perișani, la aniversarea sa anuală l-a găsit, cum aminteam mai sus, indisponibil.**

Ultima ședință a *societății* a condus-o pe 7 octombrie 2011, atunci punându-se la cale agenda acțiunilor până la sfârșitul anului. (lansarea unui CD, Festivalul Național al Umoriștilor, Posada 1330, Ziua națională, bilanțul anual al *societății culturale* etc.) Nu am mai plecat atunci acasă, pe jos, ca de obicei, efortul acesta fiind peste posibilități. Așa procedam de câțiva ani și discuțiile acelea, în faptul serii, ca niște concluzii post evenimente, mi-au descifrat firea unui om preocupat permanent: să atenueze tensiuni, să găsească soluții pentru a mulțumii oameni diferiți, să temporeze ceea ce era neclar, să găsească compromisul optim. Ne despărțeam încrezători. Eu meditănd la ideile profesorului, în drum spre casa mea, el spre cea mai apropiată alimentară să cumpere dulcele, pentru dulcele său nepot pe la care trecea obligatoriu în drumul său spre casă. Încă de la începutul toamnei, la reuniunile publice organizate în diferite locuri, cerea permisiunea să nu

se ridice în picioare, din cauza suferinței sale. Pe 11 Octombrie, la nici o săptămână de la reunirea societății culturale, a avut loc ultima manifestare publică la care Costea Marinoiu a luat parte, la Biblioteca Județeană. Gheorghe Cărbunescu și-a lansat un CD cu romane și cu această ocazie ne-am propus să scoatem dintr-o anumită ascundere pe poetul Damian Ureche născut pe valea Cernei, în Rugetul Slătioarei. Spre deosebire de alte dăți s-a sculat în picioare, a salutat asistența și ne-a dovedit, ca de atâtea ori, spiritul său enciclopedic. A fost o manifestare dedicată mamei (acesta era și titlul CD-ului, care conținea și romanța: *A venit aseară mama*, pe versurile lui Vasile Militaru și muzica, s-a spus acolo, a lui George Enescu!), ca o odă dedicată maternității și gliei locului ivirii. Viersul local, voce a pământului a fost întreținut și de Ion Lupu, iar fratele poetului din plaiul horezan, Ionică Ureche a întregit povestea unui talentat poet uitat, poveste adevărată documentată exemplar, în ultima lui prezență publică, de Costea Marinoiu.

Ultimul apel telefonic pe care l-am făcut pe 18 Decembrie 2011, ca să-i semnalez că am împlinit 10 ani de cerc, nu a primit răspuns. Cu două zile în urmă, însă, în discuția noastră mă atenționa că de voi trece pe la el să mă asigur că este cineva în casă să-mi deschidă, să nu stau pe la ușă. Vocea îi era slăbită, neresemnată și discursul foarte coerent. Voiam să-i spun că merg la o manifestare a Forumului organizată la Arhiepiscopie, dedicată sacralului și profanului în colinda românească. M-am limitat să-i spun că voi saluta lumea și în numele unui mare și foarte competent absent. Colocviul programat a fost o discuție între puține persoane, urmată de un concert de colinde oferit de colindători veniți din vreo cinci județe ale țării. Atunci am discutat și despre Costea și agravarea stării lui. Preotul Nicolae State-Burluși ne-a spus că va trece să-l cuminece și să stea de vorbă cu el. Am aflat ulterior că prietenul nostru pr. Constantin Mănescu venise deja de la Horezu

și trecuse pe la Președintele nostru suferind și cu bagajele făcute pentru... dincolo.

Se făcuse seară. Una specială. Cea mai lungă noapte a anului, noaptea solstițiului stătea să înceapă. Mă aflam la serviciul, pe care Costea îl constata de mare importanță pentru lumina oamenilor. Mi-o spusese de atâtea ori, când sunându-mă nu uita să spună : *dacă sunteți acolo înseamnă că suntem în siguranță!* Între atâtea telefoane un apel venit de oriunde era posibil. Apel, pe telefonul personal, de la prietenul Eugen Petrescu. Ce să fie? Am discutat cu el, acum câteva ore! O presimțire îmi spunea că umbra nopții se întinsese peste un om. Da! Costea a plecat în faptul serii, în tăcerea nopții, îmi confirmă tocmai cel ce se bate să se recunoască eroismul, nu doar celor pe frontul cu armele arsenalelor militare, ci și luptătorilor cu slova cărților. A plecat senin și împăcat cu lumea. Vestea de culoarea întunericului s-a dus iute și mi s-a întors, de la foarte mulți prieteni. După Dumitru Bălașa, despre care spuneam că s-a dat buturugă arderii de tot a Crăciunului, Costea ne-a mai pus o taină în povestea vieții oamenilor aflați o vreme călători de-a împreună. S-a pus punct unui cerc rostogolit să lase dăre în cărțile scrise pentru tratarea uitării, în memoria noastră celor ce i-am împărtășit adevărul și i-am întovărășit faptele. Apoi am constatat ceea ce se arată de obicei în absența celui lăudat ori bârfit. Prietenii erau nenumărabili și în vădită părere de rău. Evidența nu se cerea demonstrată, dar locul lăsat gol trebuie ocupat cu aceiași consistență. Fi-vom noi capabili? Se iscă întrebarea. De undeva din orizontul apropiat un zvon se amplifică: *luptăm!* Acesta era îndemnul reținut de vorbitorii de la catafalcul lui Costea Marinoiu. Am certitudinea că firul s-a reînnoțat, privindu-l pe Alexandru, căruia, spuneam, i-am dăruit diploma cu meritele bunicului său. Punct și de la capăt este ștafeta cu oștenii înlănțuiți să ducă fire mai departe.

08.03.2012

O nouă viziune asupra învățământului românesc (sau de la haretism la reforma de azi a învățământului)

Pantha rei! Sistemele vii se adaptează permanent pentru a-și atinge menirea. Este și situația sistemului de învățământ românesc. În istoria noastră modernă consemnăm modelul performant al școlii impus de Spiru Haret, pe care îl omagiem azi, în anul Spiru Haret, la o sută de ani de la trecerea sa în eternitate. Ne punem azi întrebarea, constatând poticnelile reformei școlii noastre, dacă s-ar mai potrivi viziunea de atunci și dacă ar mai fi azi, ceva de folosit din acel proiect reușit pentru vremea aceea și mult după.

Care ar fi diferențele majore ale societății românești și lumii în ansamblu, între începutul de secol al XX-lea și cel al XXI-lea?

Lumea se afla în finalizarea unui proces de afirmare a națiunilor și distrugerea imperiilor: țarist, otoman, austro-ungar etc. Exista o tendință naturală a patriotismului și o aspirație pentru spațiul vital al neamului pe un teritoriu care-l cuprinde. Grecia mare, Bulgaria mare, Serbia mare, Ucraina mare... România mare, Germania mare, Italia mare s.a.m.d. Azi lumea întreagă este cuprinsă, cu, sau fără voie, de globalizare și respiră internaționalismul. Curentul este așa de puternic că nimeni nu scapă neantrenat de șuvoi. *Constatăm o schimbare radicală de sens!*, între atunci și acum. Nu spre unitatea centripetă a valorilor de **dreapta** (într-o definiție a spectrului de putere cu asumare doctrinară!) ci spre disoluția centrifugă al unui **stângism** care visa demult, mai îngust însă, internaționalizarea muncitorimii. Internaționalismul de azi

depășește aspirațiile utopiei roșii pentru că a cuprins toate domeniile și se insinuează tot mai ... larg. Societatea românească cu regim monarhic (așezat și recunoscut!) avea o scenă politică cu un echilibru al polilor de putere: dreapta și stânga, funcționa după regulile democratice, bipolar și alternant. Azi societatea românească nu mai are valorile dreptei (amputată de imperiul roșu!) iar stânga este încă nedecontaminată și foarte lentă în înjumătățirea unui proces natural (dacă ne gândim la alterare, ca la una care a afectat adânc nucleul identitar). Accesul facil la privilegiile... moștenite, întârzie procesul de remoralizare, imperios necesar!

Ce s-a întâmplat, cum s-a schimbat macazul?

După cel de-al doilea război mondial, cu știrea Apusului, imperiul comunist va fi sugrumat statele naționale, impunând modelul omului nou, realismul socialist și ateismul. După 1965, o anumită disidență în ... *lagăr*, va fi recuperat o nuanță seminațională pentru societatea românească. Omul nou, trebuia să rămână ateu, cultura trebuia să fie ... socialistă, iar stafia legionarismului trebuia ținută în viață (să nu uităm aici pe legionarii încă stigmatizați fără judecata corectă a istoriei și folosiți de comunismul, rezistent încă în substanța noastră, drept alibi la propriile atrocități, iar sub sovietici, mobil pentru lichidarea dreptei românești! Marea masă a acestora au fost preoții și învățătorii satelor, adică chiar vectorul educațional al nației!)

După 1990 am schimbat, brusc, abrupt, imperiul roșu, purtător al stelutei pentagramă, cu imperiul albastru cu puzderia lui de pentagrame galbene, cum găsim și puzderia celor roșii pe steagul... puterii mondiale... Mentalul nostru colectiv nu se putea transforma prin schimbarea comutatorului. Eram foștii oameni noi, formați, educați cu valorile inoculate instituțional și pe alocuri, ilegal, catehizați în familie, cu o ascunsă poveste despre rude care au suferit pentru crezul lor. Eram oamenii noi ai realismului ști-

ințific, formați, pentru un anume tip de societate pe care o vom fi slujit, cu pasiune, și pe care, într-o noapte, trebuia să o schimbăm cu sistemul și culoarea ei cu tot. Să devenim, fără a ne fi clar de ce, altceva, adică albaștrii... De la hipercentralizarea economiei planificate a socialismului trebuia să trecem la economia de piață, demult uitată. În înțelesul comun, imediat, prin ordin (nu ne-a întrebat nimeni!) ***piața noastră a fost o tarabă***, iar competitorii? în principal bișnițarii, cameleonii de profesie și foarte multe lichele din care se va recruta majoritatea viitoarei clase politice. Taraba, evident într-o piață infantilă și debilă, pe apucate, a devenit cuvântul cheie. Pe tarabă se vor fi pus și se mai pun, diplome de studii, sentințe ale judecătorilor, întreprinderi pentru investitori strategici, legi și ordonanțe de urgență de interes partizan, portofolii ministeriale și parlamentare, numiri în posturi și câte alte grozăvii, în nota bazarului fanariot, dintr-o altă perioadă de tristă amintire. Banul, intermediarul tuturor vânzărilor și cumpărărilor, nu contează mirosul!, va fi smintit o lume așezată în altceva și o va fi aruncat, nepregătită, o societate buimacă, într-o competiție rapace fără știința negoțului și a negocierilor. Banul, în jocul puterilor vremelnice, va fi vânat, prin toate mijloacele pentru câștigul și menținerea puterii, fiecare căutând suprimare adversarului să-i preia taraba...

O reformă sectorială nu se poate realiza eficient, dacă întregul societății românești nu dă semene de vindecare. O nouă viziune, cu misiunea aferentă nu se poate formula credibil, fără o diagnoză corectă, asumată de responsabili, mărturisită cinstit societății românești, care să se implice cu toate resursele în transformarea necesară!

O fi oare posibil?

Actorii responsabili și promotori ai atâtor variante de reformă în multe domenii (adaug aici și zecile de strategii pentru energie,

de ex.) sunt în mare măsură compromiși, uneori cârdași la nemernicii cunoscute. Într-o țară sărăcită, cu exod spre exterior nemaicunoscut în istorie, cu o hemoragie de creiere plecate să lumineze pe alții, fără perspectiva revenirii, ***entuziasmul perioadei haretiene, chiar a celei pașoptiste, nu mai există.*** O fi posibil să suplonești secătuirea valorii, prin diplomele măsluite de pe taraba impostorilor? Să reorganizezi procese tehnice complexe prin avocați guralivi și plătiți cu onorarii nesimțite? (vezi insolvențele ca instrumente politicianiste!) Bacalaureați întârziați ajunși miniștrii cu calificări academice trucate, siluitori ai limbii române prin parlament, elită culturală angajată partizan, responsabili legitimați public cu prestație jalnică și demnitari ai statului român cu spatele la... poporul român, preocupați de interese personale toate acestea se pot vedea ușor, fără evaluări sofisticate.

Pe vremea lui Spiru Haret se făcea totul pentru luminarea unui popor care mai locuia în bordeie, sub o sărăcie lucie care producea răscoala din 1907. Învățământul de atunci ne spunea cine suntem, ce vrem, ce să facem, cum să facem, ce să vrem. Învățătorul se bucura de un statut social, de respectul comunității. Marii dascăli își făceau studii strălucite, prin marile universități ale lumii și se întorceau să slujească neamul. Chiar și politicienii de atunci se așteptau să slujească neamul. Chiar și politicienii de atunci se afirmău dintre patrioți și aveau solide cunoștințe dublate de mari caractere. Deviza de atunci: ***prin noi înșine*** (Vintilă Brătianu!), urmată de toți, dădea roadele așteptate. Pregătirea generală a nației, alfabetizarea, erau scopuri clar definite, urmate cu sfințenie de comunitățile locale, nu fără eforturi materiale, greu de satisfăcut și atunci. Au venit apoi sistemele de propagandă, în vogă și acum, care apreciau prin excepții ocazionale performanța unui sistem. Legenda vârfurilor, laureați olimpici, pregătiți special trebuia să legitimize mediocritatea generală, în care a ajuns învățământul mediu și chiar cel academic. Titlurile fără acoperire, avalanșa diplomelor pentru merite iluzorii, purtătorii de cuvânt fără

licență și expertiză, adevărați profeți mincinoși au proliferat ca ciupercile de beznă... să ne lumineze. Raiul l-am confundat imediat cu iadul în paradoxala noastră învânteală și încurcarea sensului.

O viziune clară, asupra stării de fapt, credem că trebuie să plece de la constatările:

- Suntem în interiorul lumii globale, în societatea cunoașterii, unde conotația alfabetizării de altă dată se modifică esențial. Standardul minim presupune cunoașterea, în plus față de limba maternă, a cel puțin două limbi de mare circulație și a abilităților de folosire a calculatorului pentru informare *on line*; - suntem defazați mental între fostul om nou și necesarul om nou și ne trebuie o perioadă numită de **...integrare** în care să reevaluăm raportul național-internațional, să ne redefinim sistemul propriu de valori, ca pe o carte de vizită, de care să fim mândri; nu va trebui să uităm aici că întru național coexistă și minoritatea etnică și că în interiorul statului trebuie să impunem regulile unanim acceptate și de cei care în afară sunt majoritari, iar românii (indiferent cum sunt numiți!), nu se bucură încă de tratament egal (vezi Serbia, Bulgaria, Ucraina, Grecia...);

- Trăim o perioadă a crizei de identitate (vezi problema română!), a spolierii continue a resurselor de tot felul, a unei scene politice corupte, iresponsabile și preocupată de sine, nu de poporul siluit și împovărat cu efectele tuturor abuzurilor de putere, ale instituțiilor statului;

- Este nevoie urgentă de tratament, pentru redobândirea moralității pierdute. ***Un plan de acțiune*** ar trebui făcut imediat!

Concluzii:

În situație foarte grea, românii au aplicat modelul Spiru Haret, adecvat acelei vremi, și au obținut o școală românească performantă. Pe sensul schimbat al zilei de azi se poate prelua voința

politică, tenacitatea acțiunii și eficacitatea unui proces de transformare a vieții oamenilor, pilduitor.

Schimbarea sensului cere societății românești întărirea legăturilor de coeziune internă (limbă, credință, tradiție, istorie...) prin regândirea structural - funcțională a tuturor instituțiilor statului. (în prim plan cele cultural - spirituale, inclusive B.O.R/ Biserica Ortodoxă Română!) Trebuie întărite legăturile transfrontaliere cu românii din vecinătate, dar și cu cei din lumea largă, altfel șuvoiul planetar ne poate... înstrăina de noi înșine.

Societatea românească are nevoie, simultan, de o dreaptă identitară puternică și de o stângă democratică, dezbărată de trecutul roșu și cu asumarea păcatelor făcute împotriva propriului neam.

Sufletul neamului nostru răbdător are nevoie de alinare și de mari personalități, cum a fost la ceasul nevoii Spiru Haret, să ne deștepte *din somnul cel de moarte în care ne osândiră barbarii de tirani*. Nădăduim că ceasul deșteptării nu este departe și că dascălii și instituția școlii vor reintra pe ușa din față a respectului de noi înșine. De la *prin noi înșine* la *unitate în diversitate* a trecut doar o sută de ani din care jumătate strâmbi și bolnavi, așa după cum îi vedem azi. Rămâne, și peste vremuri tulburi, exemplul de urmat al lui Spiru Haret.

Despre ... „trecutul de lângă noi”

Suntem aici, ne trăim viața cu traista-n spinare, din ce în ce mai grea pe cărare și atunci, nu ca întâmplare, ci spre propria ușurare, predăm marelui duhovnic apăsarea împovăratoare, să fie trecut în acatistele istoriei, povață mântuitoare. În cele de lângă noi, chiar *traista* fiindu-ne purtătorul de *cuvânt* (Dumnezeire interioară,

ca bază de informații, date, fapte, experiențe personale... acel prezent continuu, de aceea vocal, permanent... cuvântător!), vecinătatea lumii, ne cere punctele dintre sinea noastră și întregul din afară, care în, și întru interior fiind cuvânt suprem, își manifesta ubicuitatea fără hotare. Percepția noastră despre cele trăite deja, în mod direct, ori puse din experiențele trecutului pentru propria viață, devine prezență *in actu*. Acest mecanism este propriu oricărui sistem viu, după cum va fi constatat pionierul ciberneticii - recunoscut târziu și cu jenanta jumătate de gură: Ștefan Odobleja! - atunci când observa obligatoria conexiune inversă. Efectul oricărei acțiuni este transmis procesorului aceluși sistem, după măsurarea lui, pe propria piele. Acest lucru este o necesitate a vieții care se auto reglează permanent, la vedere, ori pe căi subtile greu de intuit. Viu este și sistemul social, un continuum al vieții, înzestrat cu capacitate de învățare și adaptare permanentă în toate procesele prin rațiunea conștientă, ori imboldul inconștient. Să constatăm dintr-un început că există o scriptură acreditată de mulțimea cuvintelor. Fiecare cuvânt - nume, ca un cartuș egiptean cu numele omului faraon, luminează o vreme, clipă măsurată.

Pentru actualitatea curgerii nesfârșite, ca un portativ care ocrotește sunetul, numele trăiește... și El/Cuvântul trebuie dăinuit peste generații. Să dăm aici înțelesul zicerii latine cu *scripta manent!* Am citit lucrarea de la Editura „Lumea Magazin”, prin 2013, cu titlul ademenitor și concludiv: „**Secrete de familie ale unor dictatori comuniști - despre copiii lor teribiliști**”. Autorii: Vasile Dumitru-Fulger și Ioan Gatea își justifică cele puse împreună, atenționându-ne prin Romain Rolland că *toate-s adevărate, și n-au cum să nu fie, dacă sunt povești și propriilor nepoți!* Puternică este motivația și destinația autorilor, cum pe vremuri cele ale înțeleptului Neagoe Basarab către un... Teodosie. Dar autorii lărgeau cercul de iradiere, mult mai departe, spre luminare și spre hrana curiozității demult stârnită, când vorbele tainelor, cărora le căutam

și noi răspunsul, erau chiar provocările efectelor unor procese în care fuseserăm actorii luați de valul cel mare...

Cartea invocată este o cercetare a trecutului recent al unor dictatori recunoscuți și intrați în conștiința publică cu aceste etichete: Stalin, Dej, Ceaușescu. Sursele de informații, foarte multe, au fost prelucrate, aduse în coerența unei interpretări logice, lămurite acolo unde lipsa de informații va fi fost completată prin cercetări noi, interviuri, noi surse, mai credibile și cu intuiția personală demult *exersată* în această muncă cu informația. Concepută ca un eseu, să slujească adevărul, acolo unde informația nu este suficientă: cantitativ, calitativ, ori nu poate fi în mod clar validată, este lăsată în viață... ipoteza, cu tensiunea căutării celor din viitor, după cum arhivele își vor deschide secretele la sorocul promis.

Eseul, ca o subtilă șaradă este o atenționare, că metehnele trecutului sunt prezente și acum... ***lângă noi***, un fel de bătut șaua să priceapă... noii dictatori, încă fără etichetă. Aici cartea, deși pare o nevinovată carte despre povestea unor vieți, devine carte de învățătură... de minte, pentru societatea românească, așa de vulnerabilă la derapajele de la o viață normală. Acum, puterea ajunsă pe mâna unor caractere îndoielnice, să nu mai producă monștrii, cum se întâmplă *în somnul rațiunii*, mai ales că imnic ne răstim demult *la popul*, să se deștepte, dar el..., nu și nu! **Blestemul, după cercetarea lui Dumitru Drăghicescu, pare fără leac acolo unde secolele au făcut năravurile supraviețuirii, cu temeneaua, cu bacșișul, cu îngenuncheatul celui mare în fața nimicului ajuns buric al pământului, cu beizadele, vânzători de țară, lichele politicianiste, pupători de dosuri, cântători în struna netrebnicilor, adică toată fauna societății altora, în asaltul continuu împotriva dreptei simțiri a legii pământului, de mult condamnată...**

În apropierea farului, prea puternic, al obișnuitei propagande, în bruiajul trepidant al entropicului, greu îți mai găsești necesara li-

niște să pui ordine în cuget. **Orbirea celui care privește ca vițelul la poarta prea nouă, numai în afară - televizorul, monitorul computerului, telefonul inteligent de exemplu, toate la îndemână!- este o consecință a prezentului.** După un timp, prea lung de aglomerare, în special de imagini fardate ademenitor, că de citit nu se prea mai citește, în mintea aglomerată cu informație nestructurată, ori intenționat ierarhizată din afară, așa... din întâmplare, orbirea prezentului se amestecă cu confuzia indusă a trecutului (vezi recomandările, privind scrierea istoriei și pe cei care o scriu...!) . Iată încă o valență posibilă a cărții scriptură, despre trecutul nostru, cu semnele de circulație puse, toate credibile, de specialiști incontestabili precum sunt profeții, filosofii umanității, pe numele lor valabile, de milenii! Ei devin peste timp modelul aceluia procesor pentru... reacția inversă necesară fiecărui cititor, să-și pună ordine în propria minte. Așa constatăm că boala... dictatorilor este endemică în perenitatea ei și are o cauzalitate implacabilă. Ea se manifestă în plan psiho-social prin carențele formativ-educative cunoscute din cercetările de antropologie pedagogică, psiho-pedagogie, care ne dau temeiul științific al prelucrării inferențiale și constatarea că revelațiile iraționale își află minunarea peste timp, în demonstrația științifică, a tainelor... sfintelor. Geneza răsare înnoire, dar creșterea ucenicilor depinde de calitatea educației și comportamentul copiilor! Un destin special au beizadele, din toate timpurile mai ales atunci când ... nu se ridică la așteptările Tatălui (Aici fiind vorba de El... nu de un oarecare!), inclusiv al celui ce este pe scenă și se vede nemuritor, poate îndreptățit la vreun premiu Nobel! Am reținut și șara-da *pămpălăului* care nici să se împuște nu este în stare, după ironia omului de... oțel, Stalin, la adresa lui fiu-său!, pentru a ilustra și scena de acasă, pământeană, melo-dramatică cu circul ei ieftin, vorbind de pacea prin înarmare și vărsare de sânge! O salvare miraculoasă s-a consemnat și pe plaiurile mioritice, unde primul

vânător al țării de la câțiva milimetri și-a ratat gâtul, fiind doar rănit în amorul propriu, precum al vânător al Olimpului mondial... mai norocos, cocoțat Zeus pe planeta albastră, deși sângărândă!

Scriptura tuturor credințelor, ca soluții ale unui sistem cu multe necunoscute, spune că adevărul, mai devreme sau mai târziu, se află. El are consecințe asupra actorilor ... supraviețuitori, cei care și-au ascuns fața în minciună (Avem suficiente figuri de: pseudo profeți, filozofi, artiști - cu toții de eroi în viață!/ pentru că modelul lor este nemuritor!), dând lecții de moralitate pe invocatele canale cu intoxicații la tele-comandă!), care însă trăiesc pe același picior mare, să ne confirme, de exemplu, că evenimentele din 1989 nu prea au multe cu revoluția, ci cu ceea ce unii autorii consideră o... *lovitură de stat!* În folosul cui? A altui grup de interese în care recunoaștem și beizadelele, *căzute* în pulover, ca din întâmplare tot sus, hopa-petrică, în noua aritmetică, să răsunе vаlea сu freamătul zvonisticii!

La capitolul... zvonuri, o trăire personală mă obligă să mărturisesc! Privindu-l pe Ghiță Gheorghiu (luat în peniță de autorii cărții menționate, mai sus!) aducem o certitudine, prin intersecția traiectoriei personale cu enigmaticul personaj. În 1970 la Institutul Politehnic București, care purta atunci numele „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, am fost colegi de facultate, până în 1975, anul absolvirii, cu Gheorghe Gheorghiu, pe care îl apelam cu Ghiță și-l știam ca nepotul lui Gheorghiu-Dej, de la Lica. Nu aveam habar de biografia lui. În cercetarea propusă ca adevăruri, în cronologia luată în considerare Ghiță, colegul nostru de la Energetică/ secția hidroenergetică **trebuie** să se fi născut în jurul anului 1951, fiind de vârsta noastră. În această situație putem intui un scenariu interesant: să fie chiar copilul lui Dej, asumat de Lica și înfiat de tatăl natural! Oricum acest lucru, posibil, rămâne o ipoteză de cercetat în viitor. Un lucru de subliniat ar fi că și Petrică, (revoluționar în pulover și viitor prim/inistru!) cel trimis la Toulouse de compli-

cația cu Zoe Ceaușescu, s-a specializat tot în Hidroenergetică... Subliniem acest lucru cu vădită curiozitate și pentru a rămâne în spiritul adevărului care animă întreaga lucrare. Dincolo de personaje, ca într-o piesă de teatru moralizatoare, importantă este învățătura. Cartea aceasta este și o istorie apropiată în care puterea s-a conjugat după preceptul secretarului florentin, cel cu... *scopul scuză mijloacele!*, deși în lumea înțelepciunii noastre învățăturile Basarabului ar trebui să călăuzească divanurile și pe..., admitem!, despoții luminați, în gâlceava lor cu lumea îndărătnică, să nu mai trăim îndobitocirea altora... A celor care ne vor, pentru ei înșiși..., Binele. Dăm cinstire autorilor, muncii lor în slujba adevărului spre mântuirea nepoților și a celor interesați.

E bine și mai târziu!

O excepțională expoziție de navomodele a fost găzduită de Muzeul Județean „Aurelian Sacerdoțeanu” în perioada 12 Dec., 2013 - 15 Ian. 2014 : „Epopée Navale”. La inițiativa directorului instituției, Claudiu Tulugea, în holul parterului muzeului de istorie, unul foarte generos, ca o adevărată sală a motoarelor vreunui vapor modern, și cu contribuția unor realizatori/colecționari de navomodele s-a expus public o inedită colecție de corăbii și machete navale, alături de un consistent material documentar: afișe, schițe, desene, fotografii, pavilioane etc., foarte bine prezentate tematic și în perspectivă cronologică.

O adevărată lecție de istorie, una extrem de prietenoasă și ușor de înregistrat de cei interesați a fost ocazionată de Râmnicu

Vâlcea, orașul lui Mircea cel Bătrân, cel care a dat numele „navei școală... Mircea” și institutului de marină de la malul mării, pentru instruirea marinarilor militari ai României. A fost incomparabil mai fericit promovată, decât expoziția cu reptile (chiar dacă aceasta își va fi avut o contribuție pozitivă la săracul buget al subfinanțatei instituții!), aici discutând în raport cu misiunea pentru care există acest serviciu public... județean.

Perioada aleasă ar fi avut impactul scontat (trebuie spus aici că audiența a fost sub așteptări!), chiar în vacanța elevilor și profesorilor, a sărbătorilor: de Crăciun, Anul Nou, Sf. Ion, dacă parteneriatele instituționale ar funcționa în județul Vâlcea, dacă parteneriatele cu societatea civilă ar fi folosite pentru a apropria societatea de instituțiile ei, dacă un anume marketing al produselor culturale (această expoziție, încadrându-se la categoria unora de mare lux, având un nesperat caracter internațional și o încărcătură de creativitate indiscutabilă!), componentă a unui management performant, modern ar fi promovat, ca semn al adaptării la timpul real al reacției unui mediu foarte dinamic. Nici presa locală, care se pretinde... pe fază, nu și-a ratat ratingurile pentru, și-o fi spus, ceva... fără importanță. Inspectoratul Școlar, în avalanșa schimbărilor pe criterii politice, în instabilitatea strategiilor și programelor școlare, *nu mai are demult privirea în ograda proprie, cât în frontul politic al propriilor combatanți, foarte mulți fără nicio abilitate, mai mult încurcând procesul instructiv-educativ*, aici exemplele sunt multe (unele devenite scandaluri publice naționale!). Cât despre parteneriatele la care a fost invitat și a răspuns zice-se favorabil, nu s-a prea întâmplat nimic! Sunt multe exemple... ! Aici ar trebui să se întrebe Președintele în exercițiu al Consiliului Județean, Prefectul, ca șef al deconcentratelor! Au mai făcut-o? Mă tem că nu! Și atunci de ce ar face-o? Am expus contextul pentru ca să se poată trage concluziile și să nu mai fie omorâte cu atâta indiferență, uneori incompetență, proiectele valo-

roase spre care întinzi doar mâna și îți rezolvi misiunea pentru care ești plătit din bani publici, ba chiar devii eficient și prin resursele atrase de la voluntari, îți câștigi o bună imagine publică, etc.

Noroc cu iubitorii împătimiți de navomodele, de istorie, care își cheltuiesc resursele personale, multe și diverse, să ni le pună la dispoziție, mură în gură. Expoziția despre care vorbim, este darul inspirației gazdei, Muzeul Județean și al realizatorilor celor expuse: Richard Dyer (cetățean britanic din Portsmouth și rezident în Râmnicu Vâlcea!), Gheorghe Târcă, *Adrian Șuiu (sufletul proiectului, cândva marinar-mașinist în marina română!)*, Ion Oprea, Gheorghe Voina, Claudiu Bălan, Costel Iordănescu, Cristian Mihăilescu. Sugerăm instituției muzeului să-și promoveze cu mai multă insistență proiectele (acesta fiind dovada nu doar a inspirației cât și a unei dorite deschideri, către ineditul care poate atrage publicul înspre muzeu!), și să-și adapteze ofertele de interes pentru creșterea numărului vizitatorilor care trec pragul, inclusiv cu o contribuție în susținerea unui buget, prea anemic, pentru supraviețuire.

Am aflat despre acest eveniment, imediat după Crăciun, de la unul dintre organizatori. Am vizitat expoziția și m-am interesat la asocierile, pretins culturale, invitate prin conducerile lor la eveniment, inclusiv la vernisajul din 12 Dec., 2013 și am aflat că au de gând să se arate la expoziție, pe 14 Ianuarie, 2014, adică în penultima zi, înainte de închidere și mi-am zis că este bine și mai târziu, dar cu regretul că cei avizați nu pot deschide ochii, trezi interesul celor mulți și de prin preajmă. **Este valabil și pentru Forumul Cultural al Râmnicului (aflat în vacanță până pe 9 ianuarie! O fi bine?),** care se plânge că nu are tineret în rândurile sale?! Cu așa viteză de reacție se pot explica multe! **Dar Seniorii?, Selecta asociație vâlceană, cu atâta materie cenușie și experiență, care știe mai bine decât oricine resortul formativ-**

educativ, ce semnal o fi transmis? Despre celelalte nu vreau să mai vorbesc și se cunosc bine motivele... Când credeam că nu mai este nimic de făcut, primesc vestea că revista *Cultura vâlceană*, nu a lipsit de la eveniment, ba chiar îl furnizează *on line*, adică în timp real, pe ... planetă. Vocea britanicului și a ex-marinarului, de lângă exponatele lor, se vor auzi oricând un vizitator va cerceta imperiul virtual cu cheile de intrare potrivite, și mai ales, cu mult interes pentru un eveniment excepțional. Mulțumim *culturaarsmundi.ro* și redacției revistelor editate de Intol Press, că nu le-a apucat somnul, și că trudesesc pentru scopul declarat și respectat: cultura în general!

Comentarii la comentator si comentariile sale...

Apărute în ziarul „Adevărul” din 7 ianuarie, 2014 sub semnatura lui Andrei Pleșu vorbele, privind: „USL, sau cum se organizeaza un eșec“, ne vorbesc și despre altceva, poate chiar despre ipocrizia avocatului diavolului. Impelițatul își ascunde competența în spatele genericului „scriitor”. Ceva care să-i dea neutralitatea, vezi Doamne!, **echidistanța, atât față de cauzalitate ca și față de efectele unui system, pe care l-a legitimat.** Să amintim aici că „omul neutru” a cam fost, în mod direct: ministru, consilier prezidențial. Ca formator de opinie, unul remarcabil prin recunoașterea uceniciei la cel de la Păltinis, îl găsim, tot partizan, alături de alți pricopsiți ai/ și ale celor servite, în tabara internaționalismului... fără frontiere. Așa îl dorea noul system de propagandă, adică...așa, halal neutralitate! **Cu arme si bagaje și-au vândut capacitatea de manipulare, precum știa sofiștii, măs-**

luitarilor de zaruri, jucătorii de alba-neagră să ne ducă cu ... vorbele, profitând de întunericul și credulitatea unui popor de oi prea blânde. Să-i amintim, în trecere, pe cei ce și-au tras oa-rece foloase - doar pentru meritele lor de intelectuali rasați?! - cu înghițirea pe nemestecate a „principiilor” savante, care ne-au dus, prin proasta lor înțelegere, ori specularea lor, în haosul imoralei, în care Diavolul își face în mod cinstit... mendrele! **Curios lucru, după cotitura din 1989 toți au un ciolan mare pe care îl țin strâns în fălcile de bulldogi, când nu latră!** Dinescu, cel ce se făcea că lucrează, e bine merci și se mai și expune ca un copil o-braznic și plin de talente culinare pe la sindrofiile de pe la moșiile căzute din cer... Caramitru a cărat Uniterul acasă, a fost și el mi-nistru, pentru inspiratul rol de mentor lui Dinescu (rămâne celebra zicerea cu **fă-te ca lucrezi!**, și... **s-au făcut bine, foarte bine, având regizor pe Sergiu - Dumnezeu sa-l ierte!**, că și ăsta mul-te minciuni și multe ficțiuni le-a făcut... adevăruri otrăvite. Fru-stratul Manolescu, precum cameleonul curcubeu, a fost, când în civismul ne/partinic, când șef de partid, când **protagonist „democratic” pentru oficina Uniunii (cine a făcut-o pe asta? și în ce scop? Nu cumva scopul este același și acum?)**). A semnat omul pactul și a fost dus pe la Paris (vezi UNESCO!), că de acolo se vede mai bine impostura, chiar din vârful lui Tour Effel și apoi își poate limpezi partizanatele prin imașurile Tui-lleriilor, ale grădinii Trocadero, înainte de meritatele câmpuri... elisee. Pricopsitul Liceanu? Și-a tras spre sine „Humanitasul”, cu toate drepturile de autor, deturnând către sine utilitatea publică, folosindu-se de statul de drept, doar loruși, al celor ce slujesc noul sistem, mamă buna!, dar vitregă pentru cei nealiniați la potlogării... Din aceasta elită (**pe dictonul popular: Cine poate oase roade! Se adeverește că cei pomeniți au fost în grațiile puterii!**), care în mod oficial se erijează în inteligența româ-

neasca, au fost recrutate portavocile sistemului, polarizat politic. Pleșu, aflându-se în evidenta tabară... anti USL.

Nu comentăm aici, apărând USL-ul! Scena politică românească este în mare măsură compromisă, după cum arată starea societății, una precară, în toate domeniile - așa spun specialiștii, incontestabili! - și lucru acesta este imputabil **numai puterii politice emanată de schimbarea din 1989**, cu contextul ei causal, din ce în ce mai descifrabil. Evaluarea unei stări din interiorul ei, angajat partizan într-o tabară are, *ab initio*, lipsa perspectivei și căldășia cu una din părți, oricum în alteranță și cu aceleași nărvuri la periodicele contestări electorale, cu voturi numai ca negații, apoi.... negații ale negațiilor! În articolul pe care îl comentăm, filosoful Andrei Pleșu (mai puțin politician, dar cu expertiză politică, pe considerentul ca tot românul este tobă de fotbal și... politică!) nu ia distanță de scena politică (deși lasă să se înțeleagă că este fără partid și că ar reprezenta în societatea civilă, o anumită elită culturală!).

Domnul profesor ne face o *evaluare pedagogica* a cauzelor *eșecului politic al USL*-ului. Pleacă de la evaluarea mai tuturor planurilor. Măi sa fie! Filosoful nostru se pricepe la toate, are și voința să pună umărul, să ne scoată din crize! Ne-a dovedit-o prin prestațiile și abandonurile sale lașe? Dar combate scriitoricește, în apărarea unui vremelnice stăpân. Oare de ce? Toți sunt o apă și-un pământ domnule! și din păcate noroiul mânjește pe toți cu alb griul lui, și mă mir că nu v-ați dus la curățat papionul, fiind băgat până în gât în aceasta mizerie. Alianțe politice stranii s-au mai făcut în istorie. Ați uitat de „monstruoasa coaliție”, de fapt legitimă și necesară, din vremea lui A. I. Cuza? De exemplele, venind dinspre scenele politice mature? Că diferențele doctrinare se mai pot estompa în situații speciale? **Frontul Salvării Naționale, care va fi salvat multe personalități** de la inaniție (vezi introducerea!), vreo altă legitimă uniune națională?, de aiurea!, nu vă poate con-

trazice suficiența analizei politice? Cum rămâne cu plauzibilul politico/ideologic? Apoi apare la rampă motivul: este mai bine să fi poziționat cu sfera de putere dominantă, prin numărul puterilor din stat care-o susțin, dar și a puterilor din afara țării, cu rolul lor de foarte *înalte porți poruncitoare* (vezi și jalnica jalba a 100.000 de români, prin Antena lui Felix, la jandarmul mondial!), unui stat vândut, aservit tocmai de nemernicia politică a unei facțiuni importante a politicii românești, cu rândul la spovedit și împărțat, departe de neam și țară. Nu credem ca un om înțelept procedează bine când se pune între niște câini care se încaieră. Doar dacă ar avea și el parte din ciolanul în dispută, că, după cum se vede, câinii ăștia nu au mamă, nu au tată, au doar o miza: ciolanul pentru sine!

Poți fi moral și prizonier, în același timp, intangibilului Băsescu? Nu se observă faptul ca s-a pus pe căpătuială, el și întreaga lui familie, să dea modele tineretului muncitor și studios: tânărului politician agramat (în tradiția tuturor beizadelelor!), tânărului notar (cu toata presiunea relațiilor și influențelor!), fermierilor țării (folosind slugile din preajmă!) și câte alte năzdrăvănii, *să trăim bine/rău*. Să nu fi observat *pedagogul de școală nouă*, ca haita hămesită a politicii românești se formează și transpartinic?, că... *interesul poartă fesul?*, că latră unii la alții și împreună, cu garda pretoriană, cu balaurul fiscal, înfulecă precum omizile, să prinda aripi de fluturii, cu cap de mort? Atacul apoi, împotriva oricărei trâmbițe media, prin fițuica ce te găzduiește, la fel de neclară ca și trustul lui Felix (ce fericire pentru mulți... antenele!) te arată un biet câine de curte cu lanțul de gât! Apoi plângi lipsa de vlagă, dar cu Blaga/Plaga, a opoziției! Unde este domnule, a patra putere în stat? *Inteligența românească*? Ce a făcut ea în doua decenii de orbecăială? Nu cumva cei ce au tras mâța de coadă o viață, în numele gândirii superioare, a luminării poporului, nu și-au făcut datoria? Mai reflectați domnule Andrei Pleșu! Și

voi toți ceilalți ce va închinați la idoli anapoda, și v-ați uitat misia de-a ilumina pe cei ce vă hrănesc din munca lor, în cinstita diviziune socială a muncii!

2014

Domnule Ministru,

Urmărind o emisiune pe un canal public de comunicare și, recepționând apelul Dumneavoastră de bună credință și intenție, ne permitem, în nume propriu (fac parte dintr-o structură în care adevărurile incomode pot fi considerate abateri disciplinare de la un impus “secret de serviciu”), în cunoștință de cauză (39 de ani de vechime în...Hidroelectrică românească, slujind amenajările Lotru și Olt!) să expunem o stare de lucruri, așa cum se vede de la baza...piramidei, cu speranța că vă putem veni în întâmpinarea bunelor Dumneavoastră intenții.

■ Scurt istoric

Hidroelectrică SA provine din fostul Renel. A apărut ca necesitate a spargerii unei structuri de monopol, dar, în timp, prin restructurări succesive, prin centralizarea activității, a devenit, chiar ea, o structura de Monopol pentru energia hidroelectrică.

Filialele de Hidrocentrale, organizate bazinal (în bazinul hidrografic al marilor râuri și pe Dunare, la Porțile de Fier) cu autonomie decizională, în coordonarea concentrată a fostelor Centrale Industriale și „Ministerului” responsabil cu...energia, rezolvau la început valorificarea potențialului hidroenergetic al României.

Hidroelectrica, a aparut in 1998, cu dependență funcțională în Conel, apoi pe cont propriu, în 2000, ca Hidroelectrica S.A cu organizare teritoriala în Sucursale (Acționarul fiind Statul Român, iar conducerea asigurată de C.A. și A.G.A, cu reprezentare semnificativă a ...Ministerului tutelar (în funcție de structura Guvernului, culoarea politica, și de strategiile în vigoare!).

■ Starea actuala

Hidroelectrica este acum o structura de monopol, foarte centralizata, ca o piramida ierarhica, atipica. O piramida cu vârful departe de baza, căreia îi îngrădește autonomia funcționala, proprie principiului subsidiarității, determinand un plus birocratic, îngrădind *funcțiile operative, tehnologice* (vitale funcționării instalațiilor în conexiune directă cu realitatea climatică specifică locului și momentului și permanent variabilă!) și exercitarea transparenței.

O structura cu doua etaje care functioneaza diferit din punctul de vedere al eficacitatii si eficientei.

La baza, în sucursale, se desfășoară procesul de producție, cu finalitate în:

- Producția de energie electrică
- Serviciile de sistem
- Alte servicii de utilitate publică (încă nerecunoscute).

Totul organizat pe baza legislatiei și reglementărilor de funcționare ale Sistemului Electroenergetic Național, cu obiectivul său principal: **siguranța în funcționare**. Obiectivul de eficiența economică al procesului: fiind **valorificarea optimă a potențialului hidroenergetic amenajat în condițiile funcționării în siguranță**. Altfel spus, să realizăm un maxim cantitativ de energie, cu resursele primare la dispoziție și cu cheltuieli materiale minime.

La centru, unde se valorifică în piață produsele fizice ale **bazei**, obiectivul devine: Maximizarea valorica, prin vanzare, con-

tractare, realizarea cadrului reglementat conform cu realitatea din teren. De aici se exercita Managementul de Top, central, din responsabilitatea A.G.A., C.A., conducerii executive. Acesta dă amprenta activității întregii structuri Hidroelectrica. Producția de energie și serviciile de sistem se realizează, an de an, conform cu hidraulicitatea. Concluzia este evident (fara parti-pris!) - baza își vede de treabă, iar vârful piramidei ar trebui să-și asume cauzalitatea nerealizării financiare (ea angajând în mod direct tranzacționarea pe piață!)

Exista o problemă cu Managementul de Top

Cauzele identificate de noi:

- **Politizarea...echipei care a deturnat obiectivele, orizonturile de așteptare, catre scopuri imediate, de imagine, oportunitati obscure (vezi contractele litigioase!)**

- **Au „colorat” structurile de conducere de la nivelul inferior, determinand un urdinis permanent și instabilitatea decizionala, derapaje de comportament, stres în rândul personalului.**

- La efectele perverse ale managementului de Top s-a invocat solidaritatea tuturor, provocand cunoscutele conflicte cu...sindicatele și un stres colectiv permanent, deși partea responsabilă a derapajelor și nerealizarea indicatorilor economico-financiarilor este clar identificată.

Reglementările arbitrare ale domeniului și inadecvarea structurii funcționale (bazinale!), a structurilor de administrare, nu fac vizibilă eficacitatea unei activități de evidentă...utilitate publică, chiar dacă indicatorii economico-financiarilor gestionați de structura centrală sunt defavorabili, generând starea de Insolvență.

Un exemplu...de reglementare!

Apa bruta, care încarcă cheltuielile producerii energiei hidroelectrice (fals considerată ieftină!), dacă nu s-ar plăti (statului!) s-ar regăsi în beneficiul planificat și s-ar duce tot la bugetul statului, care este...Acționarului! Aceluiași Stat care ne-a dat *în folosință* construcțiile hidrotehnice (baraje, diguri, canale) pe care i le întreținem, îi plătim amortismentele și prin care realizăm, gratis (neevidențiate ca servicii), protecția teritoriului la inundații, asigurăm rezerve de apă pentru irigații, împotriva efectelor secetelor, etc.

Accesul energiei hidroelectrice (totuși, regenerabilă!) pe piața de energie, una excedentară ca ofertă a producătorilor, trebuie regândit! Sunt situații când puterea în consum a SEN este mică, și se dispune să oprim hidrocentralele, cu riscul deversării (pierderi de energie regenerabilă), să facem loc eolienei care încarcă, prin efectul certificatelor „verzi”, factura consumatorului final.

Soluții!

- Demonopolizarea, Hidroelectricii, în condițiile apariției pieței de energie. Sunt create mecanismele ca Hidroelectrică să se demonopolizeze:

- Preluarea sarcinii de coordonare într-un compartiment din...Minister. Dispecerul Hidroelectrică poate fi dus la Dispecerul Energetic Central, ca parte responsabilă cu echilibrarea energiei hidroelectrice.

- Organizarea bazinală, ca agenți economici autonomi (societați comerciale!) a structurilor de Administrare a Hidrocentralelor, pe filozofia Managementului Integrat în Bazinul Hidrografic și, simetric, cu sistemul administrării...Apelor Române (amândouă operează cu același monopol natural: apa).

- Reglementari ANRE, pentru a evita pierderile de energie hidroelectrică (orice plus de energie, indiferent de proveniență, poate contribui la ... independența energetică!).

- Identificarea unor nișe de consum, pentru valorificarea optimă a disponibilului de energie. Energia electrică este o marfă disponibilă, instantanee, care are nevoie de... consumatori predictibili!

Lucruri pe care le știți, cu certitudine!

- S-au mai lansat strategii și doar parte dintre ele, și-au atins obiectivele pe termen scurt.

- Pe termen lung, desigur nu!, motiv pentru care s-au elaborate mereu altele.

- Tranzitia cu efecte imprevizibile, dinamica atâtor transformări poate să fi fost o...justificare.

- Totusi, trebuie descifrată cauza majoră pentru care ideile bune, măsurile potrivite nu-și fac efectul!

Ce am constatat noi (vorbesc și în numele colegilor mei specialiști din domeniul de execuție, de la baza hidroenergeticii – numit Serviciul Dispecerat Energetic acum!:

- Este o ruptura evidenta între baza hidroenergeticii și structura administrativă centrală: scopurile celor doua sunt divergente (și „distanțele” între ele evidente, ca scopuri și răspunderi partajate!)

- La baza, în sucursale, se produce energia electrica, se asigura serviciile de sistem, alte servicii de utilitate publica (din punct de vedere calitativ și cantitativ/ asumându-se în totalitate răspunderea travestitului Acar, vinovat de orice incident, avarie, nu toate imputabile!), iar la centru, se vinde „marfa” în condițiile...știute, cu toate efectele, puse în cărcă celor de la bază!

Credem că trebuie păstrat ceea ce funcționează corect și trebuie intervenit acolo unde lucrurile nu merg cum trebuie! (O diagnoză lucidă a întregului, făcută de profesioniști și fără presiunea interesului politic, poate vedea limpede!)

Cu speranța că v-am putut fi de ajutor, primiți Domnule ministru, modesta noastră informare, asigurându-vă că este animată de o bună credință.

Dr. ing. Mihai Sporiș/ 2015

Obs. Încă nu s-a primit un răspuns... nici până astăzi, pro forma măcar!

Dragi colegi!

După aproape 40 de ani de muncă puși în slujba hidroenergeticii sunt în situația să mă despart de voi, într-un moment când acest fapt poate părea lașitate. Nu este moral să te retragi, chiar dacă vârsta impune pensionarea, atunci când cei pe care îi iubești sunt la greu. Vă scriu aceste gânduri din respectul ce vi-l port și să vă asigur că din vecinătatea voastră sunt solidar cauzei voastre în continuare și că îmi pasă de necazurile provocate vouă de boala politică care s-a insinuat, să smintească lucrurile construite cu greu și să ne/vă transforme într-o masă de iobagi.

Am trăit alături de voi împliniri profesionale, chiar și emanciparea sectorului hidroenergetic, scos greu din structura de monopol a Renelului (acum prin centralizarea dorită se dorește ca însăși Hidroelectrică să devină un monopol!?), bucuria dobândirii unor drepturi omenești, absolut meritate de un personal devotat, bine

pregătit și responsabil. Am fost alături când s-au dobândit acele drepturi, confirmându-se prin fapte că eram resursa cea mai importantă și în fapt chiar destinatarul roadelor muncii. Apoi, după 2000, dar mai pregnant **după 2010, de când politicul a impus un management aservit sieși**, am cunoscut, tot împreună, umilințele, contestările și minciunile că ni se vrea binele, tăindu-ni-se, sistematic, drepturile câștigate. În fapt, deturnarea rezultatului muncii noastre către clienții politicii... incorecte. Ne-au pus conducători, aproape exclusiv cu meritul unui partizanat politic și temători pentru scaunul dobândit; au momit și au subordonat, total, sindicatul (pe cei mai buni i-au scos din... joc!) și la marile sărbători ne-au adus veștile proaste: noile tăieri de drepturi. Stresul ultimilor ani a generat o scârbă periculoasă și un soi de lehamite a neimplicării față de realitatea înstăpânită (vezi *feudalismul* celui pus să rezolve cu in/competența lui... insolvențele, doar prin desființare/ locuri de muncă, tăieri de drepturi salariale, tăierea cheltuielilor care condiționează buna funcționare, apoi prin cheltuielile cauzelor, nu puține, pierdute în justiție, tocmai în domeniul său de competență, atestat de... blazonul cu care se împăunează! Oare nu pentru expertiza în drept a fost ales, pe sprânceană, de fostul lui coleg, ajuns foarte sus?). Pentru atributul de *feudal* a se vedea stilul arogant, al „poziției” în cadrul ultimelor negocieri tocmai prezente în *on line*...

Stimați colegi, starea în care suntem ni se datorează și nouă. Ne-am pierdut unitatea și solidaritatea în apărarea drepturilor câștigate. Am acceptat prea ușor o reprezentare slabă, pierzând teren, pas cu pas. Ne-am temut de pierderea unor drepturi câștigate, a locurilor de muncă și din cauza unor cedări sindicale... chiar le-am pierdut. Cred că este timpul să ne spunem adevărul nostru, noi cei din interior și nu mercenarii veniți, pe comisioane mari, cu incompetența vizibilă în comunicarea publică, evidentă pentru ori-

ce om de bună credință. Mă doare starea de lucruri în care a fost adus sectorul hidroenergetic și oamenii lui devotați (suflete nobile sunt hidroenergeticienii!, mărturisea prin 1972 Dorin Pavel!). Mă tem că subțierea peste măsură a firului de siguranță, de dragul unor angajamente comisionate pe termen scurt, să nu rupă dramatic, pe termen mediu, un sector, o activitate de imensă utilitate publică. Evenimentele ultimilor ani, analizate cu luciditate, altfel decât în raportările propagandistice care eludează dibaci punctele slabe, ne pot sta mărturie asupra scăderii siguranței sectorului (condiție explicită, primordială a legii de funcționare!) și ar trebui să fie cunoscute de oamenii responsabili de deasupra celor năimiți politic. Aici mă refer, în mod evident, la managementul de top al Hidroelectricii impus de un avocat străin, străin de domeniul gestionat și la cei care l-au trimis acolo, dovediți public ca aroganți și depășiți de realitate.

Plec, rămânând aproape, la dispoziția celor ce vor să știe mai multe. Vă asigur de prețuirea mea statornică și vă împărtășesc toate necazurile, cu speranța vie că sunt trecătoare. Plecarea mea fiind simultană Zilei Zilelor: 1 Decembrie, fac apel la unitatea voastră, care trebuie să se manifeste în folosul vostru, dar și al sectorului acesta de-o importanță vitală pentru țară: hidroenergetica României!

27 Noiembrie, 2014

Suntem niște... Gică-contra

Se apropia o zi legiuită pentru cinstirea unui simbol național: Imnul de Stat al României. Ziua de 29 iulie, a fiecărui an, a fost

consacrată prin lege, sărbătoare națională, la inițiativa unor parlamentari care reprezentau județul Vâlcea, în organul legiuitor al României. Ei își susțineau propunerea pentru ziua aceasta, plecând de la faptul istoric că în Râmnicu Vâlcea, în contextul revoluției de la 1848, s-a cântat *un imn prea frumos* – identificat a fi **Deșteaptă-te române!** - în grădina publică, în 29 iulie. Legea a fost adoptată și pentru vâlceni a însemnat o cucerire identitară importantă, marcată cu o piatră de aducere aminte în Zăvoi, numita *grădină publică* - dată orașului de domnul țării, Barbu Știrbei.

Ne-a trebuit multă vreme să lămurim niște lucruri. O confuzie publică se propagase imediat. Ziua Imnului devenise și Ziua Râmnicului. Din perspectiva legii, așa era! Dar privită, în sens invers, nu orice sărbătoare instituită prin Hotărâre locală devine și a altora. Bunăoară Mircea cel Bătrân atestă orașul, cu document valabil, prin 20 mai, iar Antim Ivireanul, ales patron spiritual peste Râmnic, se serbează prin... Septembrie! Cum să ducem în conștiința publică semnificația acestor zile, declarate sărbători de autoritățile de putere legitime, dar cu raze de acțiune diferite? Aici eforturile conjugate ale asociațiilor, cu obiectiv cultural-spiritual, au reușit, într-o oarecare măsură, separarea apelor.

Ziua de 20 Mai este prin Hotărâre a Consilului Municipal, Ziua Râmnicului, cinstită de câțiva ani, cum se cuvine. Serbarea Sfântului Antim Ivireanul – ales patron ocrotitor al Râmnicului! – este o sărbătorire acreditată de sinaxar, pentru toți creștinii de sub obediența Bisericii Ortodoxe Române, adică nu numai pentru râmniceni. Dar hotărârea locală de-a ne declara sub patronajul sfântului, care va fi trecut cândva și prin Râmnic, ne obligă la o aducere aminte, la un omagiu special.

Se apropia Ziua Imnului și lumea bine intenționată a gândit cum vom întâmpina evenimentul. S-a inițiat de Forumul Cultural al Râmnicului **un program** care trebuia să se desfășoare la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, fiindcă aceasta acceptase par-

teneriatul, la o dată convenită apriori. S-au difuzat invitații personalizate cu intenția organizatorilor: o lansare de carte și o schiță de proiect pentru „centenarul marii uniri”. Apoi un program de sală, primit chiar în debutul evenimentului, ne lămurea pe deplin, privind conținutul manifestării, desfășurarea, participanții și mai ales despre numele organizatorilor și al referenților.

Manifestarea, *declarăm cu mâna pe suflet* (să folosim și noi un clișeu... la modă!), a plecat de la cea mai bună intenție. Prilejul și ademenirea invitației erau clare: **Ziua Imnului național!** În sala bibliotecii, la data și ora ora fixată (27 iulie 2017, orele 10.00), lume puțină. Nu toți dintre cei ce erau puși pe programul editat ca „organizatori” veniseră. Bunăoară „Primăria Municipiului Râmnicu-Vâlcea” era lipsă, deși părea organizatorul principal. Vom fi observat în mijloacele media (TV locale!), că Primăria, avea propriile manifestări, într-o confuzie evidentă (gravă ar fi aici premeditarea!) a semnificației zilei care prilejuia sărbătoarea. În sala, prea mare pentru noi cei puțini, fără presa cotidiană, păream același grup, permanent interesat de evenimentele desfășurate la un moment dat și anunțate din timp. Nimic nu anunța marile debateri propuse și de evident interes, pentru agenda anului 2018. În sala cu oamenii cărora le știam opiniile, tabieturile, ca pe niște plăci ascultate de multe ori, mai veniseră puțini reprezentanți de la instituțiile partenere, sau în mod tradițional solidare la evenimente. Așteptam debateri, privind simbolul național căruia i s-a dat o sărbătoare. O evaluarea a respectului cetățenilor noștri pentru acest semn identitar. Formularea vreunui apel pentru o atitudine publică înspre instituțiile îndrituite și cu sarcini precise pentru aplicarea legii și a normelor de conduită, necesară întăririi sentimentului de respect pentru însemnele naționale consfințite de constituție. Asumarea de către asociațiile organizatoare a unor acțiuni pentru corectarea derapajelor și o mai bună comunicare în opinia publică, poate chiar stigmatizând stări de lucru la vedere, care

scapă neamendate, în dauna unui spirit civic militant și activ pe poziție. Numindu-te: Forum, Seniorii (cu asumarea blazonului asociației prin profesionalismul dat de experiența unei vieți în domeniul „educație, știință, cultură...”), o dezbatere de acest fel, privind ceea ce mai reprezintă Imnul Național, ca evaluare a stării de fapt și a dezideratului pentru mai departe, ar fi fost normală și de maximă eficiență, ar fi arătat că aceste asociații reprezentative sunt responsabile și bune sfătuitoare, celor din mediul instituționalizat, dar și non guvernamental.

Nu s-a vorbit despre Imn, dar s-a folosit prilejul serbării lui pentru altceva! Oare ar fi fost vreo problemă dacă se organiza lansarea unei lucrări considerată „de referință” și dezbaterea pentru agenda dedicată anului centenar al „marii uniri”, 2018, în alt context? În două evenimente distincte și nu combinate nefericit, eludând pe cel în drept: Imnul? Limitarea prin program a dezbatărilor, confiscarea timpului prin intervenții gen conferință, supralicitare didactică (că păream învățăcei neinstruiți!), divagații *pro domo sua* (în afara celor două teme – că despre imn nu s-a suflat vreun cuvânt!!) au omorât, *ab initio*, dezbaterea, pentru că intervențiile s-au comis din sală, în prelungirile cu ochii pe ceas, și doar ca prezentarea acceptului la o cercetare propusă, care trebuia să fie neapărat... editată!

Ce avem de cântat? De ce părem, din nou Gică... contra? Aici, fără să vrea să-și dea seama, *organizatorii*, au fost de vreo trei ori Gheorghe (la masa prezidiului chiar!). Au profitat de Ziua Imnului și ne-au deturnat către altceva! Au fost ei contra? Un amănunt poate fi lămuritor! Deschiderea și închiderea acestui eveniment, pentru un simbol al laicității statului (modern?!) s-a început cu câte o rugăciune! Nu era mai bine, măcar în această zi, să se fi intonat Imnul național? Nu cumva acest spațiu al laicității statului își desconsideră propria canonicitate și în această zi a comis o abatere (aici vorbim altfel despre păcat!) gravă, chiar de la o lege?

În sala imnului lipsă în colțul din stânga în spatele prezidiului ră-măsese rătăcit de la o acțiune precedentă, drapelul Cubei. Tri-colorul nu l-am observat, deși ar fi trebuit să fie la vedere! Vorbind despre însemnele statului, nu le-am adus un afront? Nu am fost contra, dintr-o uitare impardonabilă? Să nu fim înțeleși greșit. Știm că o societate așezată armonic are nevoie de o simfonie a laicului cu sacralitatea, dar mai știm că altarele și locurile consacrate închinării au serviciile în mod permanent la dispoziție. Mutarea în altă parte a trăirii pioase, uneori fățarnicie de prost gust (dragoste cu de-a sila!) duce la efecte contrare. Aici, toleranți fiind, ne declarăm creștini, dar contra *luării numelui domnului în deșert!* Nu ar trebui să încurajăm fățarnicia convertirii: de la un sistem de propagandă, la altul! Iată-ne, din nou, contra! Aici, ca poziționare convergentă la proiectul de program propus, Arhiepiscopia Râmnicului - foarte competent și bine informat reprezentantul ei! - a avut mesajul, cel mai clar formulat, consonant unei agende pentru 2018, a B.O.R (înainte ca Statul Român să fi formulat o Agendă orientativă!). Monologul cronofag să nu fie el contrar ideii de dezbatere? Cum să nu fi cântit prin sală și să nu fim contra, când auzi lucruri demult știute și aduse în față ca noutăți? Cum să agreezi idea că poți pune în mișcare o societate care nu prea mai citește, editând o carte pentru anul centenar? Evident că între antrenarea la evenimente semnificative, cu trăire empatică și soluția cărții „mormânt între coperte” nu putem fi decât contra editării, ***în perspectivă imediată!*** Aici ne vom fi arătat pozitivi: pentru predica specială din biserică, ceremonialelor în fața monumentelor - ridicate în fiecare localitate pentru eroii neamului!, intervenției întru primenirea lor de sărbătoare, conlucrării cu foarte activa asociație Cultul Eroilor „Regina Maria”, concusurilor tematice, cu antrenarea elevilor, ca o formă de educație patriotică, în măsură să compenseze sărăcia programei școlare în domeniul istoriei, etc. Să ne înțelegem! ***Suntem contra acum***, pe termen foarte scurt (sunt

doar câteva luni până în 2018!), acestei editări, dar pe termen mediu este o inițiativă care merită interesul și tot concursul.

Despre campania electorală, prilejuită de **ziua imnului**, asimilată cu ziua Râmnicului, făcută pe bani publici, ori cu sprijinul sponsorilor (produse, servicii, bani - donații ... pentru Imn!), spunem aici că este un abuz, cu care nu putem fi de accord. Iată-ne din nou contra! Încheiem cu îndemnul tematic, tocmai pentru a ne vindeca de sindromul, civic desigur!, al lui Gică contra: *Deșteaptă-te... Române!*

Țara Crișurilor la Centenar/ 1919-2019

Trec anii și zilele în goană... ; evenimente deosebite, reținute de calendar, îi semnifică, iar zilelor le dau o aură specială. Unele zile strălucesc orizonturi largi și însoresc laolaltă pe cei cuprinși de înțelesul lor special pentru viața oamenilor, a neamurilor, după potrivirea trăirii lor de-a împreună. Zilele trecute, la Sibiu – nu întâmplător capitală culturală a Europei în 2007!- Uniunea Europeană și-a potrivit sărbătorirea Zilei Europei, la nivelul cel mai înalt, făcând din Sibiu, pentru momentul 9 Mai 2019, și capitală politică. Anul trecut, fiind cu marca centenară a zilei zilelor, a acelui moment astral din destinul neamului românesc: 1 Decembrie 1918, cu Marea Adunarea plebiscitară, de la Alba Iulia, evenimentele de fericită aducere aminte cuprinseseră țara. Memoria trebuia reîmprospătată pentru nepieritoare cunoaștere de sine, atât de necesară acum, când lumea este cuprinsă de o amețitoare și inevitabilă tornadă a mondializării. Noi, seniorii vâlceni, vom fi încercat să ținem pasul, sincroni și uneori consonanți mesajelor

publice. Am călcat locurile să ne amintim marile momente, marcate în monumente, în muzee, în inscripții și ne-am re/încărcat cu sentimentul apartenenței plenare și cu mândria firească care ne ține demni în fața istoriei, pentru că înaintașii noștri au fost părtași, prin faptele lor, uneori dând jertfa supremă. După ce am colindat Oltenia, Muntenia, Dobrogea, Moldova - cu Bucovina și Basarabia (ca părți încă înstrăinate de Statul Român - dar în țara suflului românesc!), Ardealul (cu descinderi speciale la Blaj, Alba Iulia. Turda Cluj-Napoca) și participarea la adunarea centenară de la Alba Iulia – unde s-a dezvelit un monument reprezentativ, să fie bornă centenară...!- am observat că lucrarea noastră era neterminată și ea trebuia întregită, după cum și istoria procedase cu țara atunci. Trecuse 1918 și vestul țării fusese cuprins de reacția bolșevică a lui Bela Kun. Vestul de țară - țară majoritar românească, după cum atestau studiile demografice făcute de arbitrii...străini și imparțiali (v. Emanuel de Martonne) nu cunoscuse încă mântuirea. Armata maghiară, care depusese jurământ de credință noii republici bolșevice, se reorganiza și luase poziții! Tratatul de pace post-război, deși principiile wilsoniene fuseseră acceptate, în așteptarea definitivării fiind, generaseră o stare de criză de care se putea profita. Ardealul trecea la administrarea românească (uriasă au fost eforturile lui Iuliu Maniu și în această muncă!), dar între Apuseni și Tisa, Rezoluția Adunării de la Alba Iulia, deși valabilă, nu putea fi pusă în aplicare (granița de vest, nefiind trasată încă, va fi mult negociată!). Bela Kun, denunțând principiile autodeterminării neamurilor (invocarea unor statalități anacronice, în care Regatul Ungar va fi fost pe scena geopolitică, până prin 1541!, era adusă ca argument, cum și azi, solicitarea unor drepturi colective ale minorităților susține un revizionism anacronic, în raport cu drepturile omului) trecuse la măsuri de înstăpânire nelegitimă, prin forță, dedându-se la crime - cum vor fi procedat și după Dictatul de la Viena, două decenii mai târziu! Regele României, Fer-

dinand, ordonă Armatei Române preluarea prin forță a ceea ce se cuvenea și fusese hotărât prin voința neamului. Ceea ce a urmat se cunoaște! Republica bolșevică va fi fost scoasă pentru o vreme din istorie, armatele române intrând în Budapesta să o lecuiască de ciuma roșie, cum făcuseră, cu un an în urmă, militari români la Viena sub comanda lui Iuliu Maniu. Pe 20 aprilie 1919, Oradea este eliberată. Generalul Traian Moșoiu este primit în ziua de Paște, ca mare izbăvitor. Învierea românilor devenise un fapt, iar Oradea putea spera și ea la propria ei: zi a zilelor. Această zi a zilelor pentru Oradea va fi fost: **23 Mai 1919**, atunci când regele Ferdinand, însoțit de regina Maria au consacrat Țara Crișurilor alături celorlalte părți de țară, parte legitimă a Regatului - aceea memorabilă *România dodoloață*. Iată de ce?, ne-am pornit la drum spre Oradea, să-i trăim la fața locului bucuria propriului centenar, întârziat de bolșevici câteva luni și căruia a trebuit să-i plătim un tribut de sânge suplimentar. Ne-am pus nelămuriți întrebarea, dacă nu cumva chestiunea bolșevică a pus în surdină istoriografia oficială, privind incomodul centenar orădean? Dacă nu cumva acele evenimente (revoluțiile bolșevice de la Viena și Budapesta!) anticipau ciuma roșie abătută peste români și cu sechele ei, încă ne-tratate și azi?! Parte din supoziții aveau să ni se confirme... Trebuie să mai adăugăm aici că plecasem și în căutarea răspunsurilor unor întrebări pe care societatea românească în tranziție/în curs de integrare, le pune permanent: de ce avem atâta lentoare în potrivirea pasului... european?; de unde scepticismul unora și euforia exacerbată a altora, privind valorile europene?; de unde atâta îndârjire pentru apărarea unor năravuri și prejudecăți?; ce anume alimentează revizionismul unora? Resentimentul etnicității și al apartenenței confesionale? Apoi, cât poți culege din „adevărurile” presei cotidiene, care invocă nesigur... sursele *sigure*, privind istoria recentă și ceea ce se întâmplă departe de câmpul tău vizual, altfel încredințat?

La drum! Să privim cu ochii noștri și să căutăm noi înșine sursele competente aflate în miezul evenimentelor, să ne dăm singuri răspuns la întrebări. Să evităm injecțiile cu vaccin electoral, ori cu drogurile euforiei, când ni se spun cele ce vrem să auzim, chiar dacă realitatea este curat-murdară!

Oradea/Oradea-Mare/Naghi-Var. azi 14-16 Mai 2019. După înnoptarea de la Cluj-Napoca (oraș cu administrație românească, din 22 decembrie 1918 și... mulțumită lui Amos Frâncu, moșilor și militarilor români veniți dinspre Bistrița Năsăud!) am trecut...Carpații Apuseni, pe la Ciucea și am urmat Crișul Repede, cu apele sporite și tulburate de ultimele ploi, spre Oradea. În inima Crișanei; Oradea - azi capitală a județului Bihor! -, mai demult a unui important *comitat* al părților ungurești, vom fi luat act despre cetatea feudală cu ruinele încă în peisaj, despre regi iluștri ai istoriei lumii, între care regele Ungariei și Împărat al Europei: Sigismund de Luxemburg (1385 -1437)/ aliat și tovarăș de arme lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), la Rovine. Am poposit în Piața Unirii (aici fiind vorba de isprava regelui Ferdinand... care va fi adus Crișana în întreg!), am urcat în turnul primăriei și am văzut cu ochii noștri marcajul multietnic: o biserică romano-catolică, una greco-catolică, una ortodoxă/cu lună și cu chipul lui Horea, tăinuit printre icoane, iar imediat lângă Criș, o sinagogă... Amprenta românească, bine marcată în spațiul public, prin bisericile noi, unele cu pereții, așteptându-și pictorii, este bine gestionată de Muzeele orașului, între care Muzeul Țării Crișurilor, coordonator, este purtătorul multor clarificări. Aflăm de românismul local prin Muzeele Memoriale: „Iosif Vulcan”, „Aurel Lazăr” și mai ales prin biserica de lemn reasamblată, adusă din satul Corbești în incinta Mănăstirii Sf. Cruce, nou edificată în Oradea. Românii, maghiarii, evreii dădeau, în principal, populația unui oraș important din fostul regat, mai apoi din imperiul habsburgic, până la cufundarea lui,

după 1918, în istorie. Catolicii vor fi însemnat amprenta confesională a orașului. Românii ortodocși, nefiind parte a unei națiuni recunoscute, își trăiau iobăgia în tradiția ortodoxiei iar prin impunerea *Uniației*, parte a lor va fi trecut la greco-catolicism. Curențul protestant, venind dinspre principatul Transilvaniei, în vremea stăpânirii turcești în Panonia și diaspora evreiască, au dat locului caracterul multicultural, multi/confesional și statutul de mare centru cultural, unde a putut să se dezvolte și elita românească, atât de necesară emancipării neamului. Am împresurat cu privirea conturul pieței, am stat de vorbă cu marile personalități care pavoazau clădirile să ni se arate eroii - peste centenar!- ai unui eveniment astral al românilor: Regina Maria, Regele Ferdinand, Gen. Constantin Prezan, Ion C. Brătianu, Iuliu Maniu, Vasile Goldiș, Iuliu Hossu, Vaida Voievod, Ioan Suci, Aurel Lazăr... Un labirint, insinuat printre clădiri cu fațade înnoite, ne vorbește despre ... Vulturul Negru. Niște macarale înalte își rotesc brațele în peisaj. Betoniere, basculante mari, perforatoare, compactoare și un furnicar de oameni își văd de treabă, nestingheriți de vreme și de privitori. Pe panourile care delimitau șantierul dinspre albia Crișului Repede, fotografii vechi - desigur informații peste timp, ne clarificau rostul forfotei, mult înșpre înserare. **Aflăm că pe 23 Mai, 2019 Oradea își serba Centenarul propriu, amintind de venirea, în urmă cu o sută de ani a regelui Ferdinand și a reginei Maria, să consacre mântuirea Țării Crișurilor, la trupul României.** Evenimentul fusese anunțat (aflăm din publicația: „Muzeul Țării Crișurilor”, nr.37/ianuarie-martie 2019) de generalul eliberator, Traian Moșoiu, în memorabila zi de Paște a anului 1919: „Cu ziua de azi regele Ferdinand al României a pus stăpânire asupra acestui oraș și a județului Bihor. De azi încolo D-voastră sunteți cetățeni ai României Mari.” În legătură cu acest eveniment suntem de acord cu spusele directorului Muzeului Țării Crișurilor, Aurel Chiriac, care consemnează în publicația pe care o editează

instituția sa (menționăm aici acest fapt pentru a sugera și altora acest instrument de informare publică!): „Bolșevizarea orașului – în simbioză cu bolșevizarea Ungariei- reprezenta un pericol real câtă vreme puterile aliate participante la Conferința de pace de la Paris aveau o atitudine ezitantă, chiar rezervată, față de evenimentele din această parte de Europă. Fără înțelepciunea și curajul arătate atunci de regele Ferdinand și de prim-ministrul Ion C. Brătianu care au hotărât că doar cucerirea Budapestei poate aduce la normalitate acest spațiu estic, ferindu-l de bolșevism, nu putem nici măcar bănuî traseul Europei. De aceea nu cred că jignim marile repere istorice dacă spunem că unirea noastră, Oradea cu Țara, a avut loc doar în ziua de Paști a anului 1919 – 20 aprilie, când intrau în oraș trupele românești sub conducerea generalului Traian Moșoiu.”

Suntem în Piața Unirii, din Oradea. Asistăm la un eveniment unic (credeam, ne/cunoscând istoria monumentului!): Mihai Viteazul era dat jos de pe soclul statuii ecvestre. Aflăm că pentru totdeauna! În mod spontan simt o revoltă. Cum este posibil ca un simbol al unirii tuturor românilor să iasă din peisajul unei piețe a... unirii? Tocmai trecusem pe lângă Mănăstirea Cozia, unde-i veșnicea mama/ Maica Teofana; pe la Proieni, de pe Valea Oltului unde se cununase, cu Doamna Stânca; pe la Șelimbăr unde învinsese pe Andrei Bathory; pe la Alba Iulia, pe la Mirăslău și pe la Turda (să-i vedem Mănăstirea ctitorită lângă mai vechiul Mausoleu!), trecusem, peste tot, numai cu o zi în urmă. **Neinformați asupra intențiilor edililor orașului, faptul ne părea impardonabil!** Supărării noastre se adăuga și **un strigăt venit din eterul cu INTERNET, tocmai din Râmnic, care în loc să ne documenteze - din presa, venind cu pretenția deontologiei cu mai multe surse credibile și cu argumente valabile!-, a pus foc pe vâlva noastră instinctuală.** Ne informăm apoi de peste tot! **Cel mai bine a făcut-o primarul în exercițiu, Ilie Bolojan, întâlnit întâmplător și**

foarte prielnic! Apoi ne-au confirmat-o toate cele văzute, făptuite deja, și cele auzite de la oamenii foarte bine informați, precum Ionel Pop, Florin Ardelean și Aurel Chiriac. Mă supăr imediat, după acceptarea explicațiilor primite, pe cel care pusese gaz pe ieșirea noastră emoțională. **Îmi trec prin minte toate blestemele posibile, observând în reacția omului de presă din Râmnic, o deturnare a evenimentului către competiția electorală, în plină desfășurare.** L-am văzut imediat ca pe un cățelandru, sugând pe sub căruța vâlceană, la ugerul cățelei politice aflată în prea călduri electorale. M-am liniștit că aici în Piața Unirii de la Oradea putea să latre în voie, în plină zi și la luna din turlă, fără să fie băgat în seamă de oamenii responsabili, cu planuri clare de acțiune și mai ales cu fapte. Ne-a spus-o explicit primarul când ne-a văzut nedumerirea: „trebuie să facem ceea ce trebuie, în respectul deplin al istoriei adevărate, în respectul tuturor, chiar dacă pe termen scurt lumea poate să și cătească!” Ne-a explicat primarul că a restituit orașului marile personalități căzute în penumbra istoriei, ori poate nemeritat uitate. Traian Moșoiu și-a situat bustul în fața noului sediu al muzeului Țării Crișurilor, iar sala de festivități a Primăriei îi poartă numele și îi este dedicată o reamenajare, specială. În parcul central, pe aleea către Monumentul dedicat Armatei Române, de câteva săptămâni Emanuel de Martonne își va fi primit și el monumentul. Regina Maria se va fi așezat peste podul Crișului în fața unui palat al ...culturii, în vecinătatea Pieței Unirii. **Regele Ferdinand, cel care eliberase Oradea și făcuse posibilă unirea cu țara a Crișanei, a trebuit să-și aștepte rândul pe soclul acesta care i se dedicase, mult după Horthy, după soldatul sovietic... eliberator!** Cum să-l pui pe Ferdinand, care învinsese bolșevicii, când România se bolșevizase și dusesse monarhia română în afara istoriei, martelându-i înscrisurile?! Da, Mihai Viteazul, putea substitui pentru Oradea un adevăr incomod. Simbol al unirii fiind, va fi ținut locul până când adevărul s-a putut scoate din as-

cundere. La centenarul Oradea, Ferdinand adevărește propriile fapte, iar lui Mihai Viteazul, un edil inspirat, echidistant între taberele din scenă și deschis celor ale modernității noastre, i-a pregătit un loc special în care se va bucura de toată cinstirea. M-am liniștit! Cățelandrului care tulburase Crișul îi transmitem că peste tot în Transilvania, Crișana, Banat am văzut pe soclul înalt lupa capitolină, hrănind puii de om cu seva latinității noastre. Și îi mai spunem că în țara lui Vâlc și a lui Vulcus, unii cățelandrii latră doar pe sub căruța căruțașului, adică înlănțuiți de ignoranță și angajați unor interese ale căraușiei politice, care n-au a face cu realitatea drumului prost pietruit. Am fost, am văzut și ne-am lămurit cu multe! La Timișoara, după ce am trecut pe la Șiria lui Ioan Slavici și Emil Monția, pe la Arad-capitală politică a unirii de la 1918, am reîntâlnit forfota pregătirii, cu șantiere în oraș, pentru capitala culturală a Europei anului 2021! Lupa capitolină domina piața centrală unde o proclamație, cu punctul opt inclus, cerea abolirea bolșevismului remanent, dar strigătul nu a putut fi auzit, cum nici semnul latinității nu poate să înlocuiască cățeaua politicii care latră propagandele nocive! Am sosit acasă în prag de sărbătoare. Măine, 20 Mai, Râmnicul este în sărbătoare. Se împlinesc 631 de ani de la atestarea datorată lui Mircea cel Bătrân (cel Mare), cel care doarme la Cozia de 601 ani, fără a beneficia de respectul urmașilor săi, așa cum am aflat despre Sfântul Ladislau, cel cu biserică în Oradea (și întemeietor al cetății!) și cu canonizările, demult făptuite, cum se va fi întâmplat, cu atâția regi ai Ungariei!

Mihai Sporiș/ vezi Buletinul 2019 al Cercului de la Râmnic

Obs. Remitem acest reportaj, la 6 ani de la publicare, observând în media angajată politic și pe platformele de comunicare informatice, atacurile la persoane și contrafacerea adevărului istoric. Seniorii vâlceni care s-au documentat la fața locului, chiar cu ocazia

Centenarului din 2019 fiind prezenți la Oradea, pot confirma cele relatate, fără vreo miză partizană.

30 ianuarie 2025

Dialoguri

Este subtitlul unei cărți numită, în sincronismul duratei sale de apariție, ***Tiparul bisericesc la români***. Editura Praxis a Arhiepiscopiei Râmnicului ne-o oferă în dar ca semn al cinstirii anului dedicat tipografilor bisericești, anul 2016, prin Hotărârea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Binecuvântarea înaltului ierarh al eparhiei – una reprezentativă pentru destinul tiparului românesc și aureolată la un moment dat cu onorantul titlu de *capitală a tipografilor!* – I.P.S Varsanufie, datată la 1 septembrie 2016 (începutul anului bisericesc 2017!) și uvertura tematică a cărții, *Importanța misionară a tiparului în Biserica Ortodoxă Română*, vin ca un îndemn prielnic cercetării unui lucru frumos și de învățătură, pe potriva îndelungatei zăbave în dialogul, la vedere, pe durata anului 2016, în prestigioasele reviste culturale ale Intol Press. Cartea este chiar mai mult decât o incursiune în istoria tiparului românesc. Privirii drumului din urmă i se adaugă, căutându-se mereu răspuns, întrebarea: *încotro ziua de mâine?* Care va fi destinul nostru, încă pe cale, într-o societate a cunoașterii care și-a schimbat radical vehiculul informațional, ca mod de operare, trecând de la analogic la digital? Direct spus: tradiția, respirând *era* Gutenberg, va mai putea să țină pasul cu modernitatea calculatorului? Titlul volumului, tributar sincronismului și unei canoni-

cități instituționale, cu toate meritele privind posibilitatea promovării către cititorii avizați (este nevoie de recomandări alese, în mulțimea atâtor apariții editoriale sărace în substanță!), nu surprinde și planul acestei legitime îngrijorări.

Lucrarea este explicit asumată de autorii *dialogurilor*. Pentru cei care nu le cunosc biografiile, acestea ni se pun în palmă, legitimându-ne autorii pentru cele ce ne sunt prezentate. O îmbinare fericită între experiența dobândită și permanenta învățare/asimilare, în plină scenă, este la vedere. În *câmpul muncii* lor, specializate (iertare celor ce au dus în derizoriu această etichetă!), autorii sunt recunoscuți prin ceea ce au făcut, dar orizontul cuprinderii lor, dincolo de limesul structurilor care îi conțin, ne arată două personalități de largă întindere și de mare amplitudine/adâncime. Arhimandritul Veniamin Micle, ierarh recunoscut al bisericii creștin-ortodoxe, autor a peste 90 de cărți, un cercetător științific neînhibit, obiectiv și apropiat de noua tehnologie a informației, pe care o folosește din plin, este o memorie vie, o bază de reguli, date și fapte, dacă îl portretizăm spre a justifica posibilitatea unei punți de comunicare cu partenerul de dialog. Petre Simion Cichirdan, inginer (produs al Politehnicii din București), într-un domeniu al creativității prin excelență (vezi programarea mașinilor cu comandă numerică!), trece peste gardul domeniului său de definiție și se lasă inspirat de muze; ucenicește la maeștrii ai artei de sub revelații și ni se arată un foarte bun cunoscător al scripturii, pe care o ia sursă în multele sale lucrări. Făcători de carte, și unul și celălalt, depășindu-și domeniile de strictă încadrare profesională, spirite libere și întreprinzătoare fiind, s-au întâlnit în numitorul lor comun, marea iubire de adevăr, pornind de la cele de întemeiere personală: valorile neamului din care vin cu principiile care guvernează lumea, peste vremelnicia unor legiuiți omenești opace și tributare înnoptărilor intempestive. Între două persoane cu iubire de cu-

noaștere și preocupări comune s-a construit o punte prin care *dialogurile* ne-au fost date și nouă să învățăm multe.

O punte, un pod se construiesc peste vreo vale, prăpastie, oricum între două părți care privesc diferit în spațiu. Vorbind despre două domenii care definesc malurile și de puntea care le unește, vedem în autorii dialogului cei doi poli, în ceea ce ei au diferit. Să spunem mai întâi că fără tensiunea dintre contrarii nu ar fi fost posibil arcul electric (iată o punte de lumină!) care să lumineze dialogurile și să le facă vizibile. Ce au diferit cele două personalități? Ce este vizibil dinspre observatorul dialogurilor? Aici încercăm să descifrăm cartea, „roman publicistic”, în spusa autorilor, fiind provocați prin dubla expunere publică a dialogului. Prima dată, secvențial, în revistele vâlcene.

Veniamin Micle slujește, trup și suflet, *cuvântul*, care după spusa scripturii, a fost la începutul începutului. Petre Cichirdan, partizan și el, este slujitorul *faptei*, care în spiritul protestant al tuturor făptuitorilor prin nordul pragmatic al Europei, cu burguri și bresle, a fost desigur... *la începutul începutului!* Petre Cichirdan ne oferă o interpretare, altfel de interpretare a partiturii ... scripturii! Pare o contradicție, demnă de-o schismă, care a și provocat cândva o prăpastie și o războire partizană cu râuri de sânge prin valea, căscată prăpastie între puncte cardinale Nord și Sud, pe meridian, după ce contradicția despre proveniența Duhului Sfânt separase, la fel de contondent, Răsăritul de Apus, pe o paralelă pământească. Domeniile proprii, de aceea partizane și obediente propriei legi de funcționare, se slujesc cu încrederea în adevărul primit-, unul omenește posibil!- și întreg devotamentul. Dar ne este permis să ieșim din cercul de cuprindere și să vedem altfel lumea? Autorii *dialogurilor* au avut această șansă și voința să o facă. Mare blestem era înainte să te folosești de cercetarea știin-

țifică, uneltire a diavolului, precum tiparul însuși a fost considerat. Câte ruguri nu vor fi ars pe pseudo-eretici! Câtă luptă în lumea științei pentru excluderea dogmatismului științific și fetișizarea unui anumit aparat de cercetare, în extrema altui dogmatism – cu sensul unui determinism îngust, nu cel teologic. Autorii noștri au citit, cu altă dispoziție întru înțelegere, și legea de funcționare a vecinătății, au trecut chiar frontierele unui lagăr care impunea adevărul său. Chiar sorocul înnoirii, într-un anume fel al timpului, va fi deschis larg porțile pentru cei pregătiți să își ia porția de libertate, înainte chiar ca sistemul, declarat caduc, să-și fi înțeles sfârșitul (în inerția în care trăim tarele vechi se vădește limpede rezistența la schimbare!).

Inginerul, partizan al teoriei sistemelor, al principiului cauză-efect, responsabil de structurarea cărții, asumându-și inițierea interviului, lansează provocarea: **la început a fost fapta!** și ne face o demonstrație, credibilă din perspectiva domeniului căruia îi este purtător de *cuvânt* (sic!). Interlocutorul, tezaur de date, fapte, uneori reguli (în înțelesul echipei, care structurează instrumente cu inteligență artificială, s-ar numi inginerul cunoașterii!), cunoaște teoria funcționării sistemelor cibernetice cu acel feed-back și are răbdarea să nu dea răspunsul, în genul lui Socrate care cu răbdare își convinge interlocutorul asupra punctului de vedere propriu. Știe că problema în discuție are nevoie de-o lungă dezbatere și o acceptă bucuros. În cele din lumea cu timp, în care fapta este la vedere, poți accepta imediat sentința auctorială a *unității de conducere* (a centrului de comandă!). Cineva, cândva, ne îndemna să muncim ca să fim liberi, chiar dacă munca în lanțuri, tot robie se cheamă. Ceea ce nu este compatibil cu ideea de libertate! Pentru sfera de dincolo de timp, *dinainte de toți vecii*, principiul cauză-efect devine caduc și însăși ideea de prioritate își pierde sensul. Problema analizată, dincolo de începutul timpului nu mai este va-

labilă, după cum mecanica lui Newton devine insuficientă pentru lumea universului mare. Cititor/arbitru, de față fiind la dubla expunere a *dialogurilor*, îmi asum această calitate, și îmi explic apartenența la domeniului din care fac analiza. Vin tot din domeniul ingineresc, al aceleași școli politehnice, dar preocupat de energiile sistemelor. Din această perspectivă, observând întâi științific dualitatea energo-informațională a tuturor sistemelor (cineva chiar demonstrează inteligența materiei!), apoi cercetând scriptura și filosofia anticilor, constat **simultaneitatea cuvântului și faptei, dintru începutul**, acolo unde timpul nu se născuse. Toate erau împreună și nedespărțite. Personalizând, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt erau înainte de toți vecii: logos neporuncit, faptă doar în intenție. Dar manifestarea dumnezeirii, este permanentă, fără timp, în prezentul continuu al vieții. Nu degeaba în filozofia tradițională a românilor *softul de operare* al vieții a fost numit *trăire*. În viziunea filosofiei grecești simultaneitatea stărilor: *in potentia, in actu, in opera* ne induce ideea **Troitei**, una și nedespărțită, în toate manifestările ei. Facem o precizare pentru poziționare corectă, privind dumnezeirea din operă, pentru a nu cădea în panteismul apusean. Există în fiecare dintre noi, fii ai lui Dumnezeu fiind, o energie (adăugăm aici și informația dată de zestre!) care își așteaptă sorocul să se adauge, din interior operei, în combustia ei pe cale, înainte de împlinirea care se dă contemplației în ziua de odihnă. *Cuvântul și fapta* sunt nedespărțite în prezentul viu, precum dumnezeirea trăirii noastre. Iată premisa unui dialog fructuos între două puncte prin care poate trece o linie de unire. Premisa că o linie despărțitoare este prima faptă, are și ea o interpretare anume. Punctul, *mult mai mic ca boaba spumii*, mișcându-se, impregnându-se, devine linia trasată, logos înmulțit. Este acolo cu toate ipostasurile: este punct, mișcare cu sens și urmă trasată.

În grădina începutului se produce *păcatul original*, după ce din *androgenul* Adam este luată coasta Eva. Ieșirea din Rai este

scindarea lumii cu ne/timp și cu durată. Acum începe să acționeze principiul luptei contrarilor, fără a anula principiul conform căruia Dumnezeu este făcătorul cerului și al pământului, al tuturor văzutelor și nevăzutelor. El fiind Cel ce este, Logosul însuși, după spusa scripturii, este în ubicuitatea spațiilor, atât duhul vieții pe cale, cât și dincolo de realitatea lumii noastre.

Două puncte de vedere, trasează între ele linia de unire a dialogului și acesta mustește de informație și puterea energiei primite să folosim acest izvor de cunoaștere. Cartea are o structură, precum un fagure de miere, de care este responsabil cel cu fapta, iar în perfecțiunea hexagoanelor (un fel de informație apriorie făcerii!) se așează mierea adunată din toate culorile și miroasele florilor, ca un rod tainic al unor albine harnice, aici identificând pe cel ce va căpăci fiecare căsuță cu logosul, dulce ca mierea, al cuvintelor, cu adevărat un savant. Finalitatea este evidentă: *fapta și cuvântul*, structurate energie-informație, oferite spre hrană pentru lumina cunoașterii, sunt împreună între aceleași coperte. Ce conține întregul *dialogurilor*, dincolo de modul cum au comunicat între ei, cei doi poli ai conversației? Lucruri de mare interes pentru cultura română. O valoare adăugată cercetării în domeniul invocat în titlu. O viziune a cercetării, spuneam, neînhibată de prejudecăți. Interferența unor domenii, în sprijinul cercetării de amănunt al unor fenomene complexe și aici exprimăm sincera minunarea noastră, privind cunoștințele de istoria artei ale părintelui Veniamin, acolo unde inginerul Cichirdan este un actor recunoscut (în actu! Vezi muzica, pictura, sculptura, poezia!). Dialogurile scot în evidență, nu doar informații (date, cunoștințe, fapte, etc.), ci și modalități de procesare ale acestora pentru formularea unor sentințe, expunerea unor atitudini. Istoria începutului tiparului pe meleagurile românești, centrele care au dat strălucire meșteșugului, cartea religioasă necesară slujirii în altare, personali-

tățile remarcabile ale acestui nou meșteșug, evoluția mașinii care a fost tiparul, incursiunile dinspre prezent în istorie și anticiparea profetică a ce va să fie, sunt sub-teme sistematizate în capitole care au individualitatea gândită pentru episodicul apariției lor în reviste. O critică riguroasă a interpretărilor altor cercetători, cu aparatul critic la vedere, permite valoarea adăugată a unor concluzii noi, de la care cercetătorii de azi – cei care s-ar putea elibera de autoritatea unor corifei, încă acreditați, dar contraziși în adevărul lor de noile dovezi și noile demonstrații încă necontrazise! – să-și reactualizeze poziția cum face orice organism viu când constată abaterea (vorbeam de legătura inversă a tuturor sistemelor vii, care își corectează abaterile, continuu!).

Firul călăuzitor al „romanului” este dat de revoluționarea pe care a dus-o în cunoaștere apariția tiparului. Cum a influențat societatea oamenilor și instituția bisericii. Cum s-a accelerat viteza proceselor în lumea materială a faptei. Influența dată de controlul centrelor de multiplicare, în serie, a slovei scrise. Aici aflăm despre rolul de plăci turnante ale Veneției și Cracoviei, dar și despre punctele de iradiere autohtone, de pe lângă mănăstiri, cancelarii domnești, ori burguri transilvane. Fenomenul geo-politic într-o istorie cu autonomie plătită sultanilor, pe linia de demarcație a Dunării spre deja raiale și pașalâcuri, lângă (și între!) munții noștri cei mari, trasând hotarul cu Europa, când catolică, când dominant protestantă (calvină, evanghelică!), ne-a impus o adaptare la această stare și ne-a făcut tranzacționali spre toate direcțiile. Românii (valahi, ardeleni, moldoveni), ori cei născuți în vatra țării din alte etnii, sunt remarcați în legătură cu perfecționarea meșteșugului tiparului și slujirea lor pentru credința și cultura română. Demonstrația că ierarhul Macarie – dintr-o mare mulțime de purtători ai acestui nume! – realizatorul primelor trei cărți tipărite la noi în slavonă (Liturghierul-1508, Octoihul-1510, Tetraevangelul-

1512), este românul din Transilvania (Codlea), școlit la Veneția, trecut prin Cracovia este rodul unei cercetări cuprinzătoare. Îi aflăm cursul vieții apoi pe la Mănăstirea Peri din Maramureș, de unde se statornicește la Mănăstirea Bistrița din Oltenia de sub munte a... Craioveștilor. Această cercetare dusă la capăt, fără vreo contrazicere de undeva a argumentelor expuse, este una care provoacă varianta oficială a unui Macarie muntenegrean, venit la Târgoviște să tipărească lucrările amintite. Nu dintr-o părtinire locală, ci din consistența demonstrației credem în concluzia lui Veniamin Micle, susținută și de regretatul Costea Marinoiu: **Macarie, ieromonahul tipograf, este românul care a tipărit la Mănăstirea Bistrița (olteană) primele cărți în spațiul românesc.**

Cartea cu ... *dialoguri* a două personalități erudite și neostoite în spațiul public actual, mai ales în cotidianul cultural-spiritual, trebuie citită cu atenție și cu încrederea pe care ți-o poate da o carte de învățătură. Înainte de-a fi un omagiu adus tuturor tipografilor trudituri ai tiparului bisericesc românesc (în anul consacrat cinstirii lor!) este un fericit omagiu al conlucrării unor poli cu aparența incompatibilității. Părintele Veniamin și inginerul Petre Simion dau un exemplu de tratare al unor diferențe care nu se resping, ci conlucrează la reconfigurarea unor adevăruri care au nevoie, după un timp, de actualizare, de primenire în veșmintele cele noi pe care le cere înmulțirea talanților dați acestui scop. Să o primim cu bucurie și respectul cuvenit, mulțumind în același timp Arhiepiscopiei Râmnicului pentru recomandarea și susținerea editorială.

După douăzeci de ani, Adrian Șuiu, același om de ispravă!

Să tot fie douăzeci de ani, împliniți, de la prima noastră întâlnire! În vara lui 1997 făcusem cărare pe la Arhivele Statului, Direcția județeană Vâlcea. Fusesem îmboldit, dinspre mai multe părți, să depășesc publicistul din presa locală și regională și să scot la vedere niște cărți. Făcător de minuni editoriale trecea atunci, prin peisajul Râmnicului, profesorul **Ion Soare, care ostenea pe la... Arhive**. Ostenea din greu pentru că lucra, demult, la un doctorat cu un conducător pretențios și prestigios, cum era academicianul Mihăilă. Slaviști remarcabili, scormonitori în scrierea veche, și cercetători ai istoriei noastre vechi, amândoi mă interesau. La domnul profesor Ion Soare voi fi ajuns, îndemnat fiind de preotul Dumitru Bălașa, căruia îi voi fi devenit, tot printr-o intermediere benefică, ucenic. Era trecut de Sânzâiene, la începutul lunii iulie când, trecând pe la Tică Andronie, un prieten mai vechi - tocmai director acum la arhive!-, mi-am învins reținerea de-a scrie carte și am urmat sfatul părintelui Bălașa. L-am vizitat pe profesorul slavist, de atunci de nenumărate ori, să ne putem antrena **în multe dialoguri, mai mereu polemice**, pe o varietate de teme, interlocutorul meu fiind un enciclopedist redutabil. Polemică exista și între preotul dacist (și medievist recunoscut!) și omul de la arhive, dar respectul reciproc pe care și-l purtau m-a adus pe mine, pentru un sfat, la Ion Soare. Așa am pus la cale patru cărți, care au apărut la cumpăna dintre anii 1997 și 1998. Ion Soare consilier editorial, iar ucenicul vrăjitor va fi fost Adrian Șuiu. Era un ucenic special, lucrător tânăr la editura Almarom, din Râmnicu Vâlcea, deținută de tandemul Sztoika-Marinescu. Tehnologia modernă, cu mai mult lipici la tânăra generație, se

introducea și în edituri, iar tânărul Adrian se va fi remarcat drept un pionier, rapid afirmat și cunoscut de cei preocupați. Sarcina de-a realiza copertele cărților, a primelor cărți, și-a asumat-o Adrian Șuiu. Numele lui, ca o amprentă a primei noastre intersecții, este dovada de acum două decenii, înscrisă pe cartea mea de debut: *Amprente în marmura istoriei*. Plecând de la o fotografie veche cu harta României Mari, tânărul nostru grafician și... informatician, va fi da sugestia inspirată unui conținut... Cunoscându-mi tematica și intenția mesajelor, mi-am dat seama, imediat, că suntem pe aceeași lungime de undă. Profesorul îmi îndrumase începutul și îmi va fi dat în ajutor, pe ucenicul vrăjitor! Au trecut douăzeci de ani și prețuirea noastră, pentru ucenicul de atunci, om cu un caracter puternic, a sporit pentru meșterul pe cont propriu, cu religia specială a lucrului bine făcut. Toate cărțile noastre, editate de Almarom l-au avut grafician pe Adrian Șuiu. Pentru *Miracole* o turmă, venind prin ceață și o tânără băciță, în port ungurenesc, citesc apriori textul. *Provocarea tâlcului*, indusă de un Sfînx și o... gânditoare, cu ridurile timpului în priviri, te ia de mână. Apoi *am stigat*, împreună, *din... pustiu*, am scos din ascundere Crăciunul și am ilustrat *trecerea* Paștelui. /vezi foto!

Prin anul 1999, când ne-am propus, împreună cu fratele Nicolae, să promovăm *Spiritul civic*, Adrian Șuiu se afla ... la casa lui. Își luase soarta în mâini și înființase editura ADRIANSO. Nu am ezitat și l-am urmat imediat. Împreună am realizat cele patru volume *Spiritul civic- Stare de fapt și deziderat* cu aparițiile în anii: 1999, 2000, 2002, 2006. Tandemul Adrian-Soare, ascuns în numele editurii, ne va fi consiliat editorial, va fi conceput grafica și va fi dat o față frumoasă atitudinilor noastre. Acest text fiind o mărturisire a respectului nostru, mă fac purtător de recunoștință, peste tărâmurii, și din partea fratelui Nicolae care l-a îndrăgit mult pe tânărul întreprinzător Adrian Șuiu. Avea un motiv

în plus. Știindu-l pe Adrian și ... marinar școlit, având în fiul mai mare un căpitan de vapor, totul intra în alt orizont al simpatiei.

Mulțumiri, Adriene!, și de la fratele plecat în eternitate, cu care ai pus la cale cartea: *Evocări-Un vâlcean în lumea largă !* Ne-am împrietenit de-a binelea... Îmi mămuriseai cu deplină încredere necazurile și reușitele. La evenimentele noastre, dinspre Societatea Culturală *Anton Pann*, Cercul de la Râmnic, organizate în spațiul public, cu adresabilitate tineretului și comunităților locale mai vitregite, ai contribuit cu generozitate. Calendarele, create și realizate pe cheltuială proprie, ajungeau an de an, semn al prieteniei noastre și iubire pentru oamenii de lângă noi, imbolduri unor oameni talentați alături de alte daruri. Împreună am pus la cale, cred că mi-ai sugerat și titlul, *Răscumpărarea cuvântului*. În vecinătatea unor proiecte de interes, pentru societatea în care trăiește, Adrian Șuiu a rămas permanent. Îmi revine în memorie, expoziția comună de navomodele (a mai multor pasionați!), organizată la Muzeul Județean de istorie, dintre anii 2013-2014, la care am adus toți școlarii din județ, participanți la concursul anual „Vâlcea colț de rai”. Atunci remarcam, într-un articol de atitudine, din *Cutura Vâlceană*, prezența în centrul evenimentului a lui Adrian Șuiu.

Omul se vedește în lucrurile pe care le face, în cuvântul dat și ținut ca datorie de onoare. Mai apoi, în largimea lumii în care numele său se bucură de respect. Un spirit tânăr, dinamic, cu puterea înțelegerii înnăscută, îl arată neclintit în calea sa pe Adrian Șuiu. Piedicile din drumul său, ceața vremii cu orbecăieli, nu sunt obstacole să-l abată. El știe bine că în largul mării, uneori cu talazuri, nu se văd țărmurile, dar știința navigației te duce întotdeauna la liman. Privirea senină, optimistă, respirând omul bun, te cucerește la prima întâlnire. Am întâlnit-o prima oară acum douăzeci de ani, și de atunci, mereu, mereu același chip, mi-a

spus același lucru, probat de faptele sale bune, mereu adăugate. La mulți ani, Prietene!

Obs. Spuneam cele de mai sus acum trei ani, tocmai ca mărturisire publică a respectului. Acum, la sorocul... tăierii capului unui antemergător (29 august!) am primit vestea tristă că prietenul Adrian Șuiu a pășit în veșnicia spiritului, lăsându-ne mirarea neconsolată, de prea graba... trecerii în repaus. Regret plecarea ta grăbită și te asigur că faptele tale bune îți vor supraviețui, obligându-ne să te păstrăm viață în cele ce te-ai revărsat! Condoleanțe familiei tale, iar duhului tău viață lungă în memoria noastră!

31 august 2020

In memoriam, Gheorghe Stănescu (1926 -2003)

Lumea oamenilor, sub vremurile puterilor politice înscăunate de zodii- când prielnice, când ostile!- este într-o permanentă oscilație. Istoria scrisă de învingătorii momentului stabilește cele albe și pe cele negre. Se zice că asta ține de o suveică a ... dialecticii, de permanenta schimbare a polilor pe traiectoriile, și ele cu du-te vino!-, generatoare de... anotimpuri. Dar în această rotație cele voit ascunse în noapte se vădesc, în zorii zilelor prielnice, adevăruri temeinice și ele - în toate religiile oamenilor!-, trebuie să-și afle calea și să se bucure de reabilitarea noului cronicar, și el partizan puterilor, înnoite și ele!

După schimbarea radicală de macaz și încă insuficienta descifrare a evenimentelor din 1989, prea roșul trebuia să devină prea

albastru, iar istoria scrisă la porunceala Răsăritului (ca o *a treia* Romă a creștinilor, mai nou și schismatică, în tradiția ortodoxiei pravoslavnice, tânjind marele Țarat!), trebuia acum să implore intrarea în grațiile Apusului! Pe scena mare *cortina de fier* fusese dată la o parte și atunci lumea putea vedea *oamenii*, dintre actorii jocului împărțiți în tabere, după scenarii și regii, riguros concepute! Vezi doar anul 2022 și poziționările, în legătură cu Ucraina, ținând partea taberelor angajate într-un anacronic măcel, care a provocat zguduirea tablei de șah a întregii lumi!

În rotația aceasta, pentru corecta citire a traiectoriei trasată de societate, contrariile trebuie cunoscute, pentru că din jocul lor permanent este mișcată lumea. După perioadele în care adversarul trebuia exclus, în care dictatura trăia cu speranța iluzorie... veșnicia, trecerea spre cele diametral opuse – să o numim tranziție!- accepta compromisul conlucrării contrariilor! Învinșii (de procesualitate generală!) nu se dau duși, nu își recunosc păcatele, se pun cu picioarele înaintea înnoirilor; tradiția devine argumentul unui conservatorism radical, prin răstălmăcire! Învingătorii nu au pârgurile să-și exercite puterea: mentalul este tarat de cele exersate, legile sunt legile vechi și se aplică de instituții nereformate, iar formarea unei generații care să fie în spiritul vremii cere timp. În aceste perioade ar trebui să-și intre în rol elitele, acei oameni cunoscători, cu toată înțelegerea!- a trecutului, ancorați în prezentul lor și cu viziune asupra mersului societății! (Impresionantă... Scriptura cu profeții ei, care au proorocit, și viziunea lor i-a confirmat peste veacuri!). Îndrumătorii sunt puțini și ei nu pot să inducă în marea masă fermentul înnoirii. Este nevoie de argumente, de modele umane credibile să se poată încunoaștința lumea despre noua zi! Trebuie aduse din exil, scoase din ascundere, modelele umane interzise de vreme trece, să fie reînnoare a firului rupt abuziv. Instituțiile nereformate, sub legile canonice în aplicare încă, suflă în rece ca ghiata și aplică litera inflexibilă, în dauna spiri-

tului, să se arate „exacte” și „imparțiale”. Adică vinovățiile sunt reconfirmate despre ...„bandiții poporului” și, de asemenea, meritele „realismului socialist”, al pazei penitenciarelor - să fie intangibile, neîntinabile! Șansa nașterii noii elite, din năravurile cele vechi, este o iluzie, ori o jonglerie manipulantă în slujba unei puteri tranzitorii și debile! Se poate aprinde însă scânteia dinspre focurile mocnite și păstrate precum vâlvele peste comorile autentice. Otăvirea pajiștii, printre paiele uscate și rugii de... rosa canina, este însă posibilă după o ploaie mănoasă ca o mană... picurată prin deșertul, încă cu idoli și tablele de legi lipsă, dacă cei cu vocația călăuzelor vor ști să se arate din afara lagărului, încă închinător la ceea ce a fost! Iată cum închisorile politice, trebuie reabilitate și recunoscute ca adevărate *Academii*, și cum spiritul celor care le-au trăit grozăviile să devină călăuză prin inerentul deșert al tranziției. Apoi, revenirea Lui Dumnezeu din exilul siberian poate reda puterea unei instituții sugrumată de doctrina atee și în compromisul salvării de sine: Biserica Ortodoxă Română!

Încercăm aici să restituim memoriei personalitatea lui Gheorghe Stănescu și să semnalăm câteva idei din opera sa poetică, la dispoziție.

Gheorghe Stănescu s-a născut **la 4 iulie 1926** în comuna Negru Vodă, jud. Constanța.

-1938-1940, elev la liceul „Nicolae Filipescu” din Bazargic, în cadrulilaterul „cedat” Bulgariei, în 1940;

-1940-1948 își continuă studiile secundare la liceul „Spiru Haret” din București, cu bacalaureat în 1946, apoi student, până în 1948 la Facultățile de Litere și Filozofie și, în paralel, la cea de Drept din București;

-1948 își întrerupe studiile (era în anul III!), fiind urmărit pentru apartenența la o organizație anticomunistă din județul Constanța. Este judecat în lipsă în 1949 și este condamnat la 5 ani închisoare pentru uneltire contra ordinii sociale;

-Este arestat la 16 februarie 1952 la București, trece prin închisorile: Constanța, Peninsula-Valea Neagră, Aiud, mina Cavnic, Gherla, Jilava, Iași;

-26 decembrie, 1956 este eliberat. Timp de 30 de ani, sub permanenta urmărire a Securității, lucrează ca tehnician în construcții la București, și pe șantiere în Moldova și Oltenia. În 1986 s-a pensionat și și-a stabilit domiciliul permanent în Rm. Vâlcea. Ultimul mare șantier va fi fost Amenajarea Hidroenergetică „Lotru”;

-După 1990, spiritul militant, scăpat din urmărirea potrivnică, se manifestă public cu energie exemplară. Deviza cultului eroilor....„dezveliți tot adevărul!” îi devine ordin de luptă și angajament permanent. Își editează, recuperând din memorie, în 1996. „Jurnal din prigoană/1952-1955”. Are o activitate în spațiul public național și local vâlcean, de maximă vizibilitate și utilitate, în transformarea unui mental prizonier și încă în ascultarea vocilor, ca niște lamentații după realitatea denunțată de istorie.

-În 6 Ianuarie, 2003, trece la cele veșnice...

Imediat, după 1990, se remarcă în spațiul public prin lupta sa:

- 10 mai 1990, la balconul Pieței Universității, din București, își manifestă disponibilitatea angajării luptei pentru înnoirea societății românești;

- 1994, înființează Filiala/ Rm.Vâlcea a Fundației culturale „Memoria” al cărei președinte, exemplar, devine !/Inițiază pentru media locală, sub tema „Restituiri din istoria confiscată”, emisiuni Radio-Tv, într-o continuitate cincinală: Radio Vâlcea UNU, 101 episoade și TV-Vâlcea UNU, 201 episoade. Mare parte din emisiunile lui au intrat în fondul documentar național (vezi Memorialul Sighet și Memorialul Fortul 13-Jilava!).

- În revista „Lumina lumii”, inițiată de Fundația Culturală „Sfântul Antim Ivireanul”, rubrica „Martiri în vremi moderne” (vezi și cartea omonimă la care ne-am referit!) a fost susținută, în perioada 1992-2002, de Gheorghe Stănescu...

În 2014, în antologia „Martiri în vremi moderne”, Editura Rotip, Iași, contribuția lui Gheorghe Stănescu, alături de cei antrenati în vreme și de el, ne vorbește despre puterea de înrăurire a spiritului său contaminant. Își mărturisește crezul în volumul „Pseudo-Jurnale Poetice: În închisoarea țării (1956-1989) În țara liberă: (1990-1998)” Editura Venus, București, 1999. Ideile personale, exprimate explicit și/sau în limbaj poetic, confirmă spusele noastre introductive. Pentru început să-i subliniem crezul, privind rostul poetului... în vremi potrivnice.

„Poet? Nu: altfel de tribun/prin care adevăruri uitate se spun: lacrimi vechi neschimbate în sare,/arse vieți și sate arse ce s-au făcut zare,/fântâni astupate în calea năvălitorilor,/urca în el, la cumpăna zorilor/și urcă un neam luminos, de bărbați/surâzitori, puternici, neînfricați/care-au plătit preț greu fără glorie:/păduri de tinere cruci în istorie.” În... „închisoarea țării”, până în 1990, poetul constată realismul de porunceală, pe care acum, liber fiind (carte apare... în 1999, cu reluări din cea din 1996, și din memoria celor puse-n cortex, din timpul detenției!), îl exprimă spre dumerirea necesară și decontaminarea mentalului, de prea fardul cântării la comandă. Vezi poezia „Neîmplinire”: „Se puteau scrie și poeme cuminți/ - oglinzi în care viața parcă surâde - /dar cuvintele n-au fost prea fierbinți,/iar timpul atât doar: jude și gâde/ / Se puteau scrie versuri despre copii,-diminețile noastre cu ochi nevinovați-/sonate de leit-motive de bucurii/sau cântece solemne pentru părinți, pentru frați.//Se puteau scrie poeme odihnitoare,/ - leagăne pentru micile noastre decepții-/versuri fugare, raze de soare/sau calme ca luna și ca înțelepții.//Se puteau scrie și elegii delicate,/dar numai toamna, când și firea e tristă/și numai în treacăt condeiele –aplecate/pe albul hârtiei s-ar fi mâhnit că există.//S-ar fi putut scrie, s-ar fi putut/să lăsăm o lume mai frumoasă, mai blândă,/dar vremea ne-a dat condeie de lut/ și zări închise între pereți de osândă.” Despre nopțile detenției (vezi „Noapte amară”)

mărturisește, tot într-o descătușare târzie: „...//Tot ce nu cuprind sau nu pot spune/nici în poezie, nici în rugăciuni,/în adânc prinde să se adune/în amărăciune din amărăciuni./Sufletul atât e: vatră de cărbuni.” Dar și acolo, în celule, un „Crez” nu-l va fi părăsit: „...//din miezul de foc al singurătății,/ în taină, făurind versuri-făclii/să alungăm și negura cetății/și bezna morților încă vii,//iar pentru cei ce-au obosit și-au mas,/leac rănilor din suflete stinghere/și-îndemn pentru scularea din popas, drumeți spre propria-ne înviere.” El știa că-n arta sa poetul are o armă disponibilă. (vezi „Arta poetică”: „Ne apărăm de bezne prin imagini,/din versul făurit ne facem scut:/ ostași ai gândului incendiem Cartagini,/ noi înșine drept torțe de-început.”). Prin 1976 își exprimă un „...„Coșmar 1976”: „Laud visul urșilor pentru mai binele stupilor/și dragostea de oameni a lupilor!// Cânt adevărul plin ca o semilună, îngânat de-o mie de cobze cu o singură strună!//Strig dreptul omului la pace și pită,/mai albă când este cu sânge plătită!//Sunt ultimul dintre Domni si Voievozi,/stăpân peste acești păpușari și irozi!” (între marii „Voievozi ” (poet desigur!) ai altei vremi, pilduitor și acum, îl vede pe Eminescu, ca pe o fântână de apă vie...! Prin 1987, chiar pe 1 ianuarie, o anume resemnare, de prea așteptare, propune o... „Împăcare” cu soarta pentru... „foștii cruciați anticomuniști supraviețuitori”. „Combatanți obosiți” pe care o deznădejde, ca o disperare (prea puțini supraviețuitori rămăseseră!) vedea doar „o secetă oarbă de sete” în care „doar vinul morții-o să ne-îmbete.” Toți erau pregătiți de plecare, dar el, poetul își transmisese mesajul peste cumpăna vremii (se grăbea să ne spună... numărându-și ani și camarazii împruținați ai temnițelor. Vezi „Plecarea luminilor” : „...// Toți vom pleca precum la Înviere,/noi înșine aprinse lumânări, nu vor mai fi nici limite, nici zări/ și-n juru-ne doar muzica din sfere.” Totul, înainte de schimbarea de macaz din 1989, îi apare lui Gheorghe Stănescu: „... cădere în gol, în ocna mică/de la capătul unui întunecos hău/ iubirea, dacă pământul eului tău/până

la iezerul cu stea nu-l ridică.” „Îndoiala” luptătorului, care mărturisise și Psalmi celui Prea Înalt, va exprima printr-o întrebare o licărire a nădejzii: „De când Te pierd și până Te recapăt/ mă strânge timpul într-un lung tunel;/ Lumina Ta îi pune , albă, capăt/ sau, poate, Doamne, mă mint și mă înșel?”

Nu se înșela! Lupta lui... la întoarcerea *frontului* (cu cenușii unei „salvări”, fără întinarea foștilor tortionari!), va fi o luptă cu altfel de arme, mai directe decât poemele. Poetul, prin subtilitatea artei sale, ne vorbește, asumându-și în scris cronica, despre o perioadă a extincției unei brilante elite românești, prin temnițele regimului instituit de ... invazia „fraților” eliberatori ai Răsăritului, prea sovietic.

Metamorfozarea orașului...

Poate doar, mai altfel, despre „Orașul de carton”, acea carte pusă pe hârtie, dar și în spațiul virtual, să zboare precum gândul pe aripile cifrelor (doar 0 și 1!) în oglinzile magice care ne iau vederea și ne duc de minte. Interesantă, provocatoare și evocatoare, cartea lui Petre Simion Cichirdan, apărută la Editura Intol Press, în Râmnicu Vâlcea, în 2020. În Râmnic, zice-se oraș de piatră atunci, se va fi născut și autorul cu exact șaiszeci și nouă de ani în urmă, exact în ziua în care termina de scris cartea, să o pot eu citi după exact un an de la scrierea ei, tocmai în 21, din 02 (să fie februarie al atâtor făurari vestiți!), din anul 21 al mileniului doi plus unu, altfel spus al veacului douăzeci plus unu! Și ca să fie istoria completă în ziua de 21 îl sunasem pe autor să-i spun „La mulți ani!” și să-i dau impresii despre cartea abia citită! Nu a fost

posibil pe la miezul zilei, adică pe la 12, pentru că fiind prin Bănie, să-l cinstească pe ...făurarul Brâncuși, poate la vreun duet cu Sutchici la violoncel, nu era locul și momentul vreunui bruiaj venit din Loviștea, cu Picuiul meu încă de piatră. Dar pe la ora 21, reîntors în Râmnicul-acum învelit în carton!, Petre Cichirdan mă va fi sunat, observând apelul miezului de ziua. I-am dat un prim ecou despre ceea ce citisem, fără întrerupere, în cele peste 500 de pagini. Mă constatasem, deși travestit și cu masca pe figură, erou al multor epistole și evenimente reamintite într-un dialog epistolar. Cum altfel, într-un an cu regulile dure impuse de pandemia, parcă anticipată de romanul epistolar? Atenție!, scris înainte de declararea stărilor de urgență și alertă și de impunerea prin lege a restricțiilor! Mă constatasem, nu doar leat autorului, ci și aparținând prin profesie ingineriei, mai apoi unui mediu cu atâtea urgențe care impuneau și implicarea noastră civică alături de mulți alții! **Cum a văzut el mediul acesta, în plină transformare, ca pe un proces care își are o cauzalitate, actori și efectele inerente, devenea imediat o curiozitate ce te mâna să afli repede dacă există vreun acord rezonant cu autorul. Faptul că am reușit să recunosc în spatele tuturor măștilor persoanele reale și atâtea evenimente la care, fie am fost parte, fie le cercetasem pentru propria-mi poziționare în spațiul public, mi-a ușurat rapida interpretare a ... partiturii. Cum a fost posibil ca orașul de piatră (ca temelie, înstăpânită formal și informal, a Râmnicului!) să devină, într-o ciudată metamorfozare, orașul de carton?** Procesul este urmărit prin retrăirea personală a copilului născut aici din niște *evacuați*. Acea elită, de aur cenușiu, salvată de la cotropire, adusă în grădina Olteniei de sub Munte să nu se pustiască sufletul românesc, ba chiar să fie altoi de înnobilitare cu duhuri înalte – cum dulcea Bucovina rodise din plin! Trup și suflet în grădina Râmnicului a crescut copilul, tânărul și apoi, după treptele necesare cunoașterii și exersării lângă meșterii cei mari,

întors în orașul, niciodată părăsit sufletește (cum niciodată copilul din noi nu va părăsi grădina începutului!) chiar el *meșter*, atâtor lucruri minunate, stă și se întreabă, **dă răspunsuri asupra căderii în Carton/cartoane, nu doar a orașului, ci și a oamenilor mascați cu diplome, ori cu afișe de hârtie pentru rumegătoare, să dea direcții de mișcare unei lumi care consumă, se face că lucrează...**

Exersase, mai altădată, dialogul cu sinele, încercând să se surprindă în *Oglindă!* Te poți oare poziționa prin reflexie și să-ți fi arbitru cel liber, eliberat de sinele care te domină, te strunește și-ți poruncește atitudinea? Îți poți înfrânge taina proprie, uneori impusă din respect pentru aproapele părtaș la intimitatea rezervată? Îți poți da cu părerea asupra lucrurilor doar bănuite, incomplet deslușite? Altă dată s-a dedat dialogului, doar cu duhurile celor plecați, ori cu duhul lucrului lor, vibrând în iconicul artei trăirea subtilă, inefabilă care nu mai are nevoie, pentru înțelegere, decât de sincronul numitorului comun, din limbajul deprins la chemarea secretă a muzelor. În cartea, citită proaspăt, există un dialog înfășurător ca un fir roșu cu duhul lui Poe, recapitulând cronologic, filele unor trăiri aievea, cu poetul ajuns slujbaș **pe la Curtea Constituțională, în calitate de jurist într-un sistem care învelește cu noi cartoane dreptatea, prea grele fiind tablele legii scrise pe piatră.** Da, Poe putea însoți ivirea și creșterea în orașul de piatră, putea depune mărturie asupra celor întâmplare, putea să fie martor și altor întâmplări, cu alți eroi prezenți în scenă. Acestui confident, uneori în dispută pentru clarificări subtile, i s-a pus în palmă (sigur!, să ajungă la cititori!) cu maximă onestitate și lui îi deconspiră, și pentru al treilea punct de vedere, dialogurile epistolare cu ceilalți. (vezi conotația diferită și în afara descifrării fenomenului: *evacuare* vs. *refugiere!* ; care a generat atâtea interpretări greșite și deturnări ale înțelesului unui act de maximă responsabilitate și utilitate pentru neamul românesc!).

Cartea ca o istorie hieroglică, vorbește despre o lume în care oamenii își poartă la vedere măștile, dar evenimentele la care sunt părtași îi arată dincolo de dedublare. Este doar în aparență o ficțiune. Este un strigăt de durere, exprimând durerea celui ce a înțeles mai altfel spusă despre cei săraci cu duhul, care ar trăi...binele, în nesimțirea lor, în anestezie, ori în porunca supunerii oarbe inoculată și cu sprijinul unei instituții, complice unor dumnezei... pământeni! Cel muncit, trudit și rămas în pielea lui Iov, a lui Prometeu, a atâtor modele ale demnității, care învață să-și onoreze libertatea dată de creator, care făptuiesc să fie ei înșiși, cunosc durerile facerilor și suferă multiplicata durere. Uneori suferi alături de cei pe care i-ai cunoscut și te-ai încărcat cu durerea lor. Ce studii de caz, adevărate probleme recuperate și explicate pentru niște istorii incomode! Le poți repune în discuție dacă nu ai ceva în plus de adăugat? **Poți trece peste interdicția de-a lămuri, fapte, evenimente pe care le-ai cercetat și descifrat când acestea sunt considerate în mod oficial necanonice? Omul liber o poate face, asumându-și libertatea creației, dar și modalitatea inovației care te poate feri de cel ce acționează, la ordin, fără a gândi cu mintea lui..., prea dresată să se conducă liber!** Aici vom găsi argumentele pentru cele 13 trădări, față de o personalitate istorică a românilor, pusă la index de vremea potrivnică a bietei noastre țări... sensibilizată de alte interese. Cum este posibil ca mareșalul Finlandei, Gustav Mannerheim să fie erou?, iar mareșalul României, Ion Antonescu, doar criminal de război, cu sentință pronunțată și imediat pusă în operă pentru damnarea memoriei unui român exponențial, erou marcant al istoriei țării! (să remarcăm, în contextul cărții analizate, doar decizia *evacuării* elitei românești din calea crivățului roșu, înstăpânit prin dreptul forței, prin Basarabia și Bucovina de nord și ar fi suficient pentru veșnica lui pomenire!) **Adăugăm aici, acest exemplu al finlandezilor, celor date în carte, de prin lumea**

nouă, care s-a ridicat prin... exterminarea semenilor, de altă culoare, ori condiție socială și care „eroi” sunt cinstiți, pentru ceea ce au făcut într-o istorie, cu inerentele lumini și umbre. Cartea readuce în atenție multe probleme enunțate, dar cu rezolvările amânate: chestiunea trădării (!) lui Mihai Pacepa; revoluția română, din 1989 (!). Interesante sunt explicațiile date efectelor marilor evenimente istorice, după descifrarea contextului general al geopoliticii, dar și a multor mecanisme economice, sociale, culturale.

Ce anume a transformat o țară în care se muncea pe rupele? – unde clasei muncitoare îi aparțineau toate structurile societății, pentru că toate conjugau verbul a muncii? Desigur o... *schimbare radicală*, cum definește DEX-ul revoluțiile! **S-a întâmplat** (dar sunt oare întâmplătoare fenomenele care mișcă societatea omenească și schimbă polii de putere omenească... în mod permanent?, după cum arată istoria?) să se schimbe macazul geopolitic în 89 și să deraieze și garnitura trenului românesc, pentru că acarul noului sens a deschis porțile consumului din cămări și a oprit... lucru, ba le-a luat și obiectele muncii pentru... *mormanul de fier vechi*. O țară, draga de ea, cu un Stat care s-a arătat... degeaba pentru binele ei, dar care a făcut totul, pentru pretinșii pseudo-revoluționari, să prăduiască stupul cu miere, a cunoscut pe pielea celor mulți schimbarea. Trântorii, mai mereu intruși în stup, au populat stupina cât casa poporului și stupii tuturor palatelor cu mierea. Jos... cu munca prea de jos, că prea ne înjosește! Poruncă! „Toți, să ne facem că lucrăm!” Să terminăm odată cu munca ineficientă...! Se poate croi o creștere economică și pe... consum! Hai să consumăm cât mai mult, chiar mai mult decât producem, să meargă comerțul și să înceapă roirea albinelor pe unde se mai poate face miere!

Oamenii muncii, care aprovizionaseră camera și umpluseră stupul cu miere, s-au pensionat înainte de vreme, ori au plecat după alte locuri de muncă peste fruntarii, ori s-au dat subteranelor supraviețuirii. Stupul cel mare, încăput pe mâna trântorilor pseudo-revoluționari, unii doar politicieni de mucava, a fost pus de vânzare. Resursele primare, acareturile construite în generații, infrastructuri vitale administrării țării au fost date altor naționale, de peste fruntarii, ori unor corporații multinaționale ce știau bine jocul... în două părți. Porțile deschise unei izbeliști, cum doar războaiele pot face, au dus la hemoragia de aur cenușiu, de toate vârstele, pentru PIB-urile celor ce știau mai bine jocul noului sens al lumii. Consumul, fără producția proprie în spate, ne-a întors în timp către perioada culegătorilor din cele oferite de-a gata de natură. Tăiem pădurea fără discernământ, țițeiul și gazele naturale..., fără desființata industrie, nu mai aduc valoarea adăugată; rezervele aurifere... în litigii internaționale, iar cărbunele autohton generator de noxe...; agricultura prea dependentă de Dumnezeu ploilor, de când ne-am bătut joc de sistemele de irigații... Ce să mai vorbim de eclipsa școlii românești de când și aici ne facem că învățăm! Ce să fie cu învățământul superior pe bază de diplome truate, cu doctorate furate? De abolirea învățământului profesional, formator de meșteri și meseriași celor indispensabile vieții, cum să nu te crucești, cu mintea ta de câte toate, și să nu strigi totuși să se audă, că prea s-a făcut noapte și cocoșii n-au cântat încă trezirea?

Cartea, cu atâtea epistole, inspirată din cele trăite, din cele aflate când lucrurile au scăpat de sub cenzură și au devenit publice, a avut șansa să fie scrisă de omul potrivit. Perioada prin care trece omenirea, a trăirii planetare – numita globalizare!-, cere un cetățean pregătit acestei provocări. Unul conștient de noul mers. Putea fi un om de nișă, specializat doar spre amănuntul care caută spre zero absolut? Putea să fie omul care să stea la suprafața marelui întreg care este unu, precum sunt decidenții fără școlire, asupra

proceselor întregului, spre buna gestiune a funcționării lui? Poate fi doar școlirea teoretică, mecanismul devenirii?, soluția?, fără ucenicia necesară și exersarea verbului a face? Poate doar pentru propagandele, care propagă ideile imediatului, folosind imaginea fabricată să te ia de minți, ca orice reclamă ce trebuie să-și vândă repede, pe negândite, prin amăgire, produsul, slujind banul-ochi al dracului! Autorul nostru este o personalitate a polivalenței demonstrate. Cartea, fără să-și propună acest lucru, sugerează devenirea autorului și îl legitimează purtător de cuvânt. A conjugat simultan verbe: a învăța, să știe!; a ucenicii, ca să știe... a face!, să asculte cu iubire de oamenii exemplari și să se construiască pe sine, cu voința celui ce s-a descoperit liber! Abia apoi, înzestrat cu darurile toate, văzând limpede lumea și sensul în care se mișcă, a vrea să participe la ea, în spiritul testamentelor, scripturi ale umanității, a celor esențiale din patrimoniul moștenit (istorie, artă, cultură...), a devenit misiune asumată. Cuvintele cheie cu care operează (despre care ne lămurște!): cultura ars mundi, interferența artelor, ne sugerează profilul său. Persoanele de care s-a apropiat, le-a cunoscut și respectat precum: Leca Morariu, Constantin Lucaci, Modest Cichirdan, ing. Aurel Constantin Zorlescu, pr. Petre Gheorghe, pr. Dumitru Bălașa, pr. Veniamin Micle, Constantin Zărnescu ..., pot fi considerate modelele sale, pentru portretele în piatră. Au fost și persoanele, cu angajamente propagandistice, care i-au prilejuit epistolele lămuritoare pentru perioada trecerii de la piatră la... carton, cărora nu le spune decât numele măștii, pentru că în cele durabile ele se vor topi oricum. (vezi pățaniile cu Forumul, cu Societatea „Anton Pann”, uniunea scriitorilor, uniunea artiștilor plastici, etc.). Polivalența sa este remarcabilă și textul o respiră, nu ca pe o erudiție gratuită, ci tocmai pentru a ilustra interferența necesară, conlucrarea tuturor planurilor, pentru a descifra complexitatea lumii. Inginer, sculptor, pictor, muzician, scriitor, poet, informatician, proiectant și artizan al celor proiect-

tate, reporter, ziarist, editor și toate acestea nu sunt doar declarative, ci toate cu atestări palpabile: invenții, inovații, lucrări expuse public, tablouri, cărți, articole, expoziții vernisate în spațiul public, cronici ale evenimentelor, arhivă a revistelor- postată *on line* și câte altele! Acest om, putea să fie ca un Argus modern, cititorul și apoi epistolarul celor citite, să fie de lămurire celor ce pot face trecerea de la cele aflate, la înțelegerea, singura care luminează de ziuă și pregătește înnoirea.

Dar ne-am luat cu vorba despre carte, în general (cronică a unei treceri... revoluționare, de la piatră, la carton!) și despre profilul autorului care se vădește în stilul incontestabil al lucrării, și nu ne ținem de ... titlul ales!

A venit sfârșitul lui 1989! Cortina, dintre punctele cardinale, s-a tras și am privit, unii spre ceilalți, cu entuziasm și speranțe... ca la un spectacol televizat, ce părea autentic. La noi la români, parte a schimbării tuturor, s-a produs ca un carnaval organizat de Crăciun. Mascați în revoluționari, unii se jucau de-a hoții și vardiștii, în timp ce lumea entuziasmată de schimbare nu prea înțelegea cine sunt teroriștii și nici salvatorii naționali, în pulovere și cu banderolă pe brațul stâng! Ce a fost? Și cum s-au întâmplat evenimentele?, procesul deslușirii fiind în curs (al istoriei desigur!), vor afla strănepoții noștri, oricum dezinteresați atunci de eveniment! Să vezi ce Constituție! și ce minuni de mineriade moderne, vreo șapte!, s-au iscat pe plaiurile mioritice pentru trecerea de la epoca de aur - care durase în piatră, nu numai orașele, ci și o generație școlită pentru a face ceea ce încă rezistă în peisaj!-, spre epoca de carton! Cum altfel, într-o piesă regizată magistral de un actor celebru ?(apoi și mai și!), filmată de un regizor experimentat ? (apoi și mai și! Chemat să facă raport altei răzmerițe, de prin 1990/Tg.Mureș!), condusă de un militar...în general, travestit și el ?(în rezerva întotdeauna roșie!), cu voinicul voinicilor pus mai

mare pe subteranele cu mineri, șobolani și resurse tănuite? **Ce dirijor iscusit ne vom fi găsit să ducă schimbarea în direcția cerută și ce argați își va fi ales, numai dintre cei neîntinați!** Da. Trecerea a fost abruptă către o epocă de carton, magistral etichetată de autor. **O tranziție spre hârtia volantă, turma votantă, dusă prin fente, cu promise procente de creșteri, indecente, când inflația da roade, pentru vremi năroade. Fără muncă frate, cum să aibă banul greutate? Cum să știe lighioanele cocoțate, carte?, fără facultate cu diplome și doctorate truate?, cu doar gir de beizadea și averi de sub saltea?, ori că le-a dat vârsta tura, moștenind nomenclatura? Cum să se dea plecați de la putere pretorienii?, când ei au știința cameleonului și știu striga: trăiască noul stăpân!** Pentru re poziționare era nevoie de întuneric, ori chiar de-o sfărâmare a pietrei să se aleagă praful! Ce metaforă cu... luminița de la capătul tunelului! Ce lung este tunelul nostru, numai bun să ascundă o vreme re așezarea celor rele în noile poziții! Și cum s-a întârziat trecerea prin el să se consume prin uitare, mult mai departe decât termenul prescrierilor faptelor, să se poată da grațieri fără judecată necesară, să se dea peste cap hoțul să poată deveni onorabil cetățean model. Vorbind de deșert, piatra, să poată deveni nisip, avea nevoie de concasare și morărit fin. Să se aleagă cu adevărat praful! Vor apărea râșnițe legiuite, special, să dea ordonanțele pentru noii breslași politici, răsăriți ca ciupercile în mana deșertului!

Mi-am pus întrebarea cum să-ți interpretez... partitura? Să te citesc ca pe un Iov care se tânguia lui Dumnezeu că prea lasă pe Satana să-și facă de cap? Că în jocul dialecticii, cu evoluția lumii, alba-neagra își întoarce precum pământul, după o vreme, polaritatea? Că profețiile cu sfârșit al lumii, cu apocalipse, sunt predicții ale experiențelor trecute, și la îndemâna unui simț al realității mature? Ca o căutare a jumătăților desprinse din androgin, căutându-

și reîntoarcerea? Ca pe un conflict al diversității, reductibilă la Cain și Abel? Ori, pur și simplu, ca o aruncare a monedei să ne arate ea care este fața care decide? Cred că va trebui să iau ceva din fiecare. Concluzia... după Iov, este că în final, după toate caznele trebuie să fim optimiști. Altfel ce sens ar avea epistola pentru 2050? **Să ne întreținem speranța cu învățătura istoriei care constată periodizările cu căderi și renașteri, cum scriptura ne vorbește de viață, cazne, pătimiri, moarte și învieri în alte dimensiuni. Să fim de acord că lucrurile pot fi de piatră, de bronz, de fier, carton, de hârtie, de pădădie, *on line* și apoi după soarte se vor preface, prin pietrificare, într-o nouă sisifică încercare.** Fiecare început, spune un alt Poe, vorbind despre mirabile semințe, ridică de pe un mormânt o piatră. M-am dumirit repede! Cartea este trăirea ta de om care a scris și cu dalta în piatră, a pus forme vorbitoare în bronz, a revărsat culoare pe cartoane, a pus semne pe hârtie să dea chip scripturii din gândul său frământat. Și nu doar atât. Ai iscat în cifrele esențiale (acel 0 și 1, amintite mai sus!) ideile înnoitoare și le-ai pus să se arate profile zborurilor celor grele! Te-ai făcut impiecat sensurilor să nu se ciocnească, tocmindu-se între verde și roșu! Apoi chiar sensurile opuse le-ai găzduit să se obișnuiască cu dezbaterea în respectul dreptului la opinie! Oare nu de aici s-au născut durerile că forumurile și asociațiile de creație, nu se pot dezbăra de programe și porunceli, care îngădesc tocmai libera exprimare a artei, a culturii autentice, a crezului?; că legislația, fie este croită partinic, cu adresă, fie nu are puterea să se impună în spirit? Ai deprins muzica sferelor și ai făcut-o accesibilă și celor ce nu i-au deprins încă limbajul, dacă mă gândesc numai la cronicile evenimentelor de la Filarmonică (căreia îi cunoști bine, și îi recuperezi adevărul nașterii în orașul... de piatră!), apoi chiar sferelor le-ai dat o naștere, prin programare și execuție prin comandă numerică, să se arate simboluri vorbitoare, prin subînțelesul artei. Vorbele zboară, se to-

pesc în imediatul rostirii, uneori fără ecou. Și apa trece, dar pietrele mai lustruite rămân! Să mă fi înșelat oare, când constatam că numele primite anticipează soarta omului? Că sunt legitimări pentru ce va să vină? În cazul tău sigur nu m-am înșelat! Petre, și pe deasupra Simion, să fie și piatră de temelie multora s-a arătat mai altfel primilor dascăli care vor fi văzut în el, dincolo de pretențiile școlii cu programe formative, dar și cu îndoctrinări forțate, pe omul de mâine cu sensul celui ce se elibera prin sine, să fie el ... **Chiar o spui undeva că istoria trebuia rescrisă și că cea adevărată trebuia scrisă pe cont propriu. De acord cu tine, mai ales că am descifrat bine lecția Brâncuși și „poveștile” care voiau să ni-l prezinte altfel! Ca de altfel și cele despre Enescu, Eliade, Blaga și chiar despre ciopârțitul, ba subevaluatul, ba supralicitatul Eminescu! Că despre conflictul care opune, în altă războire pe daci și romani, care contestă romanizarea ca proces civilizator și cel despre Posade, Rovine, Uniație, 23 august, 1989 și multe altele, rămâne cum am stabilit...**

Crezi că ai fi dobândit polivalența, fără meșterii cei mari din preajmă? Crezi că în Râmnic, orașul tău de piatră, să fi și tu de piatră, te-ai fi născut cu spiritul înnoitor, dacă semănătorii tăi nu vor fi adus cu ei și duhul roditor și înnoitor al evacuaților, din civilizata Bucovină? Apoi ca purtător al noului, într-un pământ fertil, dar cu semănătorii de departe alături, ai fi fost rebelul, mai altfel, decât cele obișnuite ale locului? Am înțeles greu disputa între a fi evacuat și a fi refugiat! Clarificarea ei, pe care ai făcut-o, nu fără mari eforturi, este esențială pentru a înțelege spiritul locului acesta vâlcean, care s-a înnobilat. Închei această... epistolă, despre cartea ta, cu această subliniere pentru că acest act istoric a făcut posibilă venirea ta pe lume, așa cum ni te prezinți: o personalitate remarcabilă și greu repetabilă! Părinții tăi, din masa evacuaților veniți în Oltenia de sub munte, se iviseră prin spațiul interferenței benefice a Apusului imperial (din 1774!) cu Răsăritul țarist, în pământul

moldovean din vecinătatea Hotinului. Pe aceste pământuri ale interferenței spiritului, cu tensiunea geopolitică a plăcilor tectonice, niciodată stabile s-au născut mari valori, exponențiale, ale românilor. O statistică sumară poate ilustra marele potențial al acestui izvor de românism autentic și permanent cu îngrijorări pentru fruntariile moșiei. Decizia evacuării, luată de Ion Antonescu, urmărirea salvarea unui tezaur inestimabil de aur cenușiu, să nu încapă pe mâna dușmanului! Tezaurul a fost evacuat să poată fi valorificat într-un loc prielnic, fiec basarab autentic, cum va fi fost în istorie plaiul moșnenilor din nordul Olteniei. Cum au strălucit oamenii acelei elite sunt lucruri cunoscute, intrate demult în conștiința celor atinși benefic de lucrarea lor. Chiar recuperarea ta din această carte este un argument. Evacuarea aceasta a făcut posibilă și nașterea ta Petre, să crești din pământul vâlcean, piatră nouă, într-un oraș de piatră. Erai sămânță adusă de semănătorii aleși să răsari și să-ți fie asistată creșterea... în noua ta baștină. Pământul vâlcean ți-a fost prielnic, confirmând parabola semănătorului. Ești împlinirea acelei evacuări providențiale care a dat orașului de piatră o personalitate să-i facă cronica unei cumpene ca o apocalipsă, să fie marcat hotarul sfârșitului erei de piatră și al ivirii celei de carton.

Cartea ta, ca o spovedanie sinceră, este cuceritoare! Ea te respiră prin toate filele. Oricâte măști ți-ai pune și ne-ai pune, celor din dialogul cu tine, nu te poți ascunde. Ai aflat desigur că scoaterea din ascundere, după cum spunea Heidegger, înseamnă ființare, adică spirit viu al adevărului...

Mulțumiri pentru darul tău, Petre!

25 Februarie 2021

Dilemă... peste vreme

A fost? Au ba?! , în 1989 numitele evenimente o.... revoluție dusă la capăt? Ne-am pus întrebarea, precum nefericitul prinț al Danemarcei – figură emblematică a tragismului umanității!- taman după 33 de ani, adică pe 22 decembrie 2022. Au trecut, din acel teribil decembrie românesc, exact cât va fi fost viața trimisului să reformeze trăirea omenească și să ne mântuim păcatele istorice/ născut odată cu era nouă, chiar în preajma solstițiului... decembrist, Iisus Hristos se dă lumii de Crăciun! De ce ne întrebăm acum? În fiecare an în această perioadă mă colindă tot felul de gânduri, ba chiar și amintirile unor clipe trăite cu altă intensitate, cum au fost și acelea în care la doar 38 de ani eram angajat, să port griji speciale, în situații care nu sunt asumate, în adevărul lor incontestabil, nici acum. Să fie acest nou bilanț, premergător noii nașteri înnoirea atât de mult dorită de revoluționarii lui 21 decembrie 1989, un fecund început al înnoirii visate, care denunța comunismul? Să fie același răgaz prelungit pentru uitare, al celor care au inventat teroriștii, după 22 decembrie 1989 și s-au substituit fără lege în „salvatorii națiunii”, cu arhivele încuiate și strajnic păzite, să nu cumva să se întineze fostele credințe doctrinare și să se uzurpe vechile temelii cu oamenii dresați apriori pentru mâna forte a liniștii sociale? Să nu mă preocupe această dilemă? Fusesem participant direct la evenimente și fără corecta cunoaștere a contextului general nu îmi pot spovedi, în cunoștință de cauză, posibilele păcate, ori să-mi asum reușitele să fie de dar urmașilor.

Evenimentele m-au aflat în situația conducătorului tehnic al Amenajării hidroenergetice Lotru și responsabilizat ca Șef de stat major al apărării civile al Uzinei electrice Lotru-Ciunget. Obiec-

tivele erau importante și tocmai de aceea erau păzite de militarii unei unități de securitate. La declanșarea evenimentelor sarcinile asumate, prin reglementările prealabile, erau legate de siguranța exploatării construcțiilor și instalațiilor și grija față de ... *oamenii muncii*. Nu aveam nevoie de alte ordine speciale. Eram departe de gândul celor din 21 decembrie, când tocmai promisem ordinul administrativ, să înfierăm dezordinea stârnită de revoluția propriu zisă, prin adunare locală. Nu ne vom fi conformat, considerând-o inutilă și ne-am luat responsabilitatea, să nu o organizăm (Da! La Uzina de la Ciunget această adunare nu a avut loc!). Oficial, trebuia să fim contrarevoluționari! Apoi, au fost inventați *teroriștii* și informațiile *binevoitoare* ne veneau pe toate canalele. Am luat controlul civil asupra... *militarilor securiști* -așa ne-au manipulat informatorii binevoitori, asupra unor bieți copii, dezorientați și ei săracii!-: am instalat o mitralieră, să păzim accesul în centrala subterană; am pus reflectoare pe traversarea aducțiunii principale de la Mănăileasa și asupra punctelor vitale ale Barajului Vidra, asigurându-le cu paza civilă în schimburi, iar preț de-o săptămână nu vom fi ajuns acasă, dormind pe apucate, în noianul de informații care cereau reacții prompte și decizii ferme.

Acum, după o lungă așteptare, ispitirea aflării celor deliberat ascunse, încă ne cere răspunsuri la întrebări. Din precauție, privind *corectitudinea politică*, atât de băgată la înaintare, nu ne-am dat cu presupusul, dar trăiam cu speranța că instanțele îndrituite se vor pronunța, după îndelunga și competența lor cercetare. Dar acestea...? Nu și nu! Închid, deschid și iar închid porțile luminării evenimentelor... Speranța că uitarea va așterne preșul peste cele incomode rostirilor a dat iluzia Justiției române (ea fiind puterea legitimă a Statului, să facă lumină!), plătită exemplar pentru (ne)-munca ei, că soluția amânării (*sine die!*) a tuturor sentințelor, până la... *calende grecești* ar fi o cale de vindecare socială. (Ideea că timpul, cu uitarea firească, va salva o pace socială, prin *muclesul*

arhivelor, păzite strajnic, și al supraviețuitorilor împruținați de veșnicia firească, se va fi dovedit o imensă greșeală, evidentă în plan moral. **Este elementară constatarea că fără spovedirea păcatului nu se întrevide mântuirea, dar pe un mental ateu, garnisit de logica lui Machiavelli, soluția amânării s-a arătat conformă dictonului din scena teatrului cu pseudo-revoluție: *fă-te că lucrezi!***

Am fost momit să-mi revendic calitatea de revoluționar, dar față de sacrificiul atâtor vieți, pentru o cauză nedeslușită mi se va fi părut o imensă ipocrizie. Dar în preajmă o mulțime de foști propagandiști ai sistemului contestat se legitimaseră deja. Mirosea de la o poștă a partizanat contrarevoluționar! Un adevărat *front al salvării naționale* va fi jucat parodia de-a revoluția, într-o evidență disoluție, prin inadecvarea dezindustrializării, (industria apriori etichetată *un morman de fiare vechi!*) și retragerea statului din coordonarea economiei, lăsată sălbăticirii... de voie. Am devenit dintr-o conștiință civică și un devotament profesional, luat de siajul propagandei *salvării*: fesenist, adică un contrarevoluționar în sensul informal (habar nu aveam de jocul culiselor evenimentelor!), dar și formal (nici nu voiam, cu niciun chip, legitimarea ca revoluționar, chiar dacă asta însemna avantaje materiale! Voi fi declarat în multe locuri că revoluționarii, cu patalama, *nu trebuie să... prânzească revoluția!*). Voi fi aflat, mult mai târziu, că despre evenimentele în discuție se discuta în contradictoriu și că surdina de început a partidelor istorice devenise o voce, deși timidă, oricum mai prezentă în orizontul sonor. Argumentele care încep să deslușească evenimentele devin clarificări asupra celor ce se întâmplă în jur. Revoluție, contrarevoluție, mineriade, reforme ratate, crize sectoriale, migrația spre alte raiuri???. Criza geopolitică, cu destrămarea uniunii sovietice gorbacioviste, orientarea spre uniunea europeană, alternanța punctelor cardinale în alegerea protectoratelor, au creat o slăbiciune în frontul salvării doctrinare și au

arătat, procesului integrării europene - în curs!-, forțele de rezistență remanente în instituțiile nereformate ale statului (vezi doar MCV-ul și procesele pierdute la CEDO!). Voi fi părăsit imediat... orientarea fesenistă, când voi fi constatat noul chip al cuvântului *Salvare!* Nu era vorba de nație, în niciun fel, ci de privilegiile moștenite de-o nomenclatură care își adaptase mersul, într-o inerție mentală firească, tarată de vreme și înstăpânită bine în structurile osificate ale statului (nu vrem să se confunde aici economia țării - cu procesul ei tehnologic a/politic!-, cu birocrăția puterii, manifestă în atâtea sectoare contaminate, inclusiv în domeniul cultural-spiritual, obedient, prin tradiție, scaunului puterii, cel cu bugetarea ființării!). Puteai oare?, să ceri legitimarea de revoluționar?, când de fapt vei fi fost contrarevoluționar?, adică tânjind încă după cele vechi? Cum s-ar mai putea defini o revoluție, ca o schimbare radicală, a stării de fapt? Și ... Doamne!, câți cameleoni au apărut pe scenă!

Privim societatea românească acum. Sunt lucruri, multe schimbate în bine, dar nu atâtea câte s-ar fi putut înnoii benefic. **Schimbările „radicale”, care depind de transformarea mentală a generațiilor, se arată așteptate. O ceață indusă, ca o pierdere de fum s-a menținut prin voința dominantă a puterii care alesese strategia vindecării... prin uitare.** Un amestec confuz de umbre și iluminări difuze nu pot crea un orizont luminos! Prea lungă traversare a deșertului, cu atâtea cârtiri la vedere (vezi migrația spre atâtea paradisuri visate!), lipsa unei călăuze morale (devotată interesului general, nu unor partizanate restrânse!), lipsa tablelor de legi oportune/nu a idolilor-programe cu adresă, și fermitatea aplicării lor cu celeritate. Peste toate acestea evidentă este lipsa Voinței... vizibilă în atâtea termene angajate și ratate, unele proiecte abandonate, sistate! Prelungirea vremii cu ceață – vezi lipsa de celeritate a justiției și mal/praxisul judiciar (cu reluări ale proceselor, NUP-uri suspecte, prescrieri dubioase, sen-

tințe adoptate prin vot etc.), obrocul asupra arhivelor incomode, refuzul unor probe din anumite surse – într-o perioadă când societatea omenească și-a dinamizat trăirea, scoate societatea românească din sincronul global și o condamnă la rămânerea de... căruță. (deși avem încă multe de recuperat față de mersul lumii, ca moștenire istorică!). Pacea socială are nevoie de descărcarea celor rele, cum spune orice terapie vindecătoare. Elita societății românești (cea neangajată partizan, aflată în folosul nației!), Academia Română consultată de voința politică autentică ar trebui să catalizeze procesul limpezirii. Ceața să devină nor, care să dea apă vie și să lase seninul dominant.

Azi 22 decembrie 2022, aflăm că o anume arhivă a SRI va da liber unor adevăruri, iar Președintele României, depunând coroane eroilor autentici ai Revoluției, a afirmat voința clarificării. TVR-ul, cândva comandament *contra/revoluției*, va fi prezentat o emisiune recuperatoare în care am aflat că CEDO va fi validat demersul asociației revoluționarilor români, nebăgați în seamă de justiție română. Semne bune să avem înaintea de Crăciun? Oricum răspunsul la dilemă se amână... La mulți ani români!

NOTA. Reluat în 2025, în toiul luptei, pentru reformarea Justiției, care ține cu dinții de procedurile cu literele lor imorale, legiuite cu adresă, pentru perpetua salvare a privilegiilor istorice.

Între lună și soare - cu punctele lor cardinale!, redutele istoriei!

Mai zilele trecute, pe hotarul dintre Martie și Aprilie – suntem în *Anno Domini*, 2024! - pe crestele și prin văile Carpaților a nins cu împodobire umedă și grea, care a rupt copacii, blocând drumurile, dar a și împospătat bucuriile celor dedați petrecerilor pe culmile de sub cer. Mare a fost urgia trecătorilor, când pedestri, când motorizați, în strânsura porților dintre fostul Orient, când sub turcii suzerani, ori protejați de pravoslavnici și... Occidentul prea catolic, uneori prea protestant! Unii treceau prin săptămâna patimilor, pentru că la capătul săptămânii trecerea lor, amintind de un Paște însângerat și regenerator, le va mântui suferințele, prin marea bucurie a renașterii rituale. Vor fi mulți, așa ne spune statistica, pe pământul mare și rotund... al globului, cei ce vor privi și asculta glasul Romei vocalizat *urbi et orbi*, de cel instituit păstor la peste un miliard de creștini, dintre care cca. un milion de cetățeni români. Noi..., mulții creștini ortodocși, rămași în Orientul întârziat al nopții cu lună (poate geto-daci cu amazoane și cu Artemis, vânând sub clar de lună, ori, mai apoi: copii de suflet ai lui Allah și spahii, și ei închinători semilunii!), am ales o lună întreagă să ținem de postul cel mare și greu, că așa a vrut istoria să ne pătimească, cu un ev mediu... pe săturate, încă multe veacuri!

Se dau lupte grele pe fronturile dintre marile diferențe! Ce granițe împietrite Carpații, Balcanii, ba chiar și numitele *locuri sfinte* cu orgolii de... prea alese! Peste tot, între Soare și Lună, între cele cardinale - chiar calendare!- între canoane și orgolii diferite, contrariile își fac singure dreptate și cele săbii nu pot intra, simultan, în teaca păcii. Așa-i și cu vremea care ne vorbește în limbajul ei secret de o întârziere la întâlnirea cu soarele verii, cu înverzirea

abruptă a celor din preajmă, cu cântecul păsărețului revenit din bejenii de departe...numai pe calea aerului, cu plutiri uneori pe oceanele fără granițe și vămi, de o întârziere evidentă față de rostul naturii cu propriul mers, contrazicând în vreun fel canonul omenesc impus calendarului. A greși este omenește! Dar poate un orgoliu?, chiar al minorității, să-și nege propria *dreptate*?, zice-se bătută-n cuie de veacuri, de la începutul... începutului? Poate exista compromisul/înțelegerea/consensul... în toate?! Imposibil! Precum, bunăoară în cele decretate păcate, de Dumnezeu/ Cuvântul (cuvântul/lex-dura lex!), inoculat cu înțelesuri tabu, deși s-a demonstrat demult că pământul este rotund și se învârtă în jurul soarelui, nu a lunii, nu se poate! Cu legea/dogma/canonul **nu este permisă târguiala!**, deși bazarul... Orientului nu poate exista fără ea! Șeful, într-o religie a ascultării, o confirmă și Apostolul Pavel, are întotdeauna dreptate! Nu de aici s-a născut legitimarea greșelii/gafei scuzabile, întotdeauna cu prescriere, a politicii corecte? Adică a răului necesar?, a sacrificiului asumat?, al minciunii necesare?, al pagubelor colaterale? al răului mai mic?, toate *canonizate*... după necesitatea interesului cel mare?! Expertul Machiaveli a lămurit demult raportul dintre scopuri și mijloace.

La căderea ninsorii întârziate, imediat după Bunavestire, mă gândeam că Paștele ortodocșilor, își are alegerea fericită a lunii mai. Dar în vreo două zile, anunțata schimbare, de prognoza bine făcută, se confirma cu valul de căldură saharian și înflorirea explozivă a pomilor în livezi, a rondurilor și zumzetul, de-o frenezie specială a păsărețului. Ei da! Soarele Dreptății, parcă așa L-am metaforizat pe Dumnezeu - Cel ce S-a dat chip frumos prin în/omenire!-, a înviat din iarna ano/timpului, trecând poarta Paștelui!

Precum în cer... așa și pe Pământ! Dar sunt și excepții în lumea oamenilor. Una se vedește chiar zilele acestea! Ni s-a deschis cerul și zborul fără cercetări speciale, nu însă și porțile trecerilor terestre, pentru că Sf. Petru, paznicul Raiului, are instrucțiuni

speciale, și pare că locuiește stabil într-o fostă capitală imperială, iar conformarea?, este obligatorie pentru cei din Europa, cu Balcani și Carpați... cu curbura, ce par neînchinători la aceleași canoane (?!), deși spovediți și cu acatistele plătite apriori. O zi senină prin văzduhul... fără nori și îndoieli. Jos, oamenii, unii cu bucuria învierii celor ascunse, și ei primeniți printr-o nouă împărțășanie, alții, numărând mai departe zilele postului! (ca un Schengen... întârziat, pentru carpato-balcanicii, din evul de mijloc!). Privesc și n-am cum să nu mă întreb, asupra deosebiriilor de prin *grădina* Maicii, mamă bună a tuturor acestor credincioși despărțiți de canoanele propovăduite de... oamenii slujitori, spre supunerea celorlalți. În spațiul laic, sub canoanele numitei democrații, se spune că minoritatea se supune majorității, dar și că libertatea cugețului, sub acoperirea poruncilor morale este asigurată, pentru că diversitatea este o spectrală frumusețe a lumii, care își are rostul ei în armonia și simfonia întregului. Ce ne facem cu spațiul partajat și în războirea continuă a trăirii sacralității, între potrivnicii cu adevărurile lor... diverse și inflexibile? Religiiile diferite, instituționalizate, uneori cu apartenență la același izvor primar, sunt în permanentă războire! Ce luptă fără menajamente: cea a ideilor despre supremație?, ale adevărului propriu?, mereu cu porniri sângeroase! Ei, cei care nu mai pun preț pe trupurile supușilor, aceași ei, cei ce pornesc vânătoarea, stau departe de măcelul provocat. Ei propovăduiesc o virtualitate, pur informală, despre: martiriu, sfîntenie și despre investiția necesară de sânge, pentru fericirea de apoi a condamnaților trimiși dincolo, sigur însă, spre binele de acum, al comanditarilor de dincoace! Să fie morala tradiției religioase cu beatificare/canonizare-sfințire, inspirație probată deja, pentru cele ale tehnologiei informaticii? Cu holograme, avataruri, numai bune să substituie softul spiritual, al celui răposat, canonizat și trecut în sinaxar de tradiția religioasă? Precum capodoperele artei, lăsate daruri de genialii creatori ?! Par două lumi,

ca două caste, ca două căi paralele, care duc în același sens, dar cu obligații proprii fiecare: una să comande, cealaltă să execute fără să comenteze, ba chiar pusă sub jurământul, răsplății cu viața de apoi, post săvârșire.

Ce destin pentru *grădina* românilor! Să își fi avut chiar prin inima ei linia despărțitoare a religiilor, aduse de puterile politice influente și acestea să se altoiască, ca un compromis al supraviețuirii, pe legea pământului cu o sacralitate a substratului cu limba-jul propriu demult acordat.

Ne punem imediat o întrebare! Când, oare? elita credințelor diferite (una autentică a spiritualității, cu tradiție și o istorie remarcabilă în lupta afirmării identității trăitorilor Grădinii!), își va asuma sarcina să determine instituțiile, cu puterea formală, să-și dea mâna, pornind de la numitorul comun? Să nu se fi convins, în trăirea experienței istorice, a unor evenimente speciale, că numai împreună au trecut pragurile unor soroace prielnice? Apoi, că slujind împreună grădinarul pământean - Statul în așezarea sa la-ică! - conform cerinței unei armonii a binomului regnum-sacerdoțiu, decretată de apostolul neamurilor (vezi Epistola către romani!), nu ar fi imperativă porunca incontestabilei scripturi, privind aplicarea ei fără cârtire?

Nu cumva Statul Român*, cu toate nepriceperile sale, în multe chestiuni, a înțeles rațiunea împăcării divergențelor spirituale, mai repede decât Biserica Ortodoxă Română, prea asincronă mer-sului lumii și cu canoane neactualizate de veacuri? Cu o meca-nică a adaptării la modalitatea trăirii la alte ritmuri ale societății globale, nefiresc de lentă și cu efecte ale măririi întârzierii unei societăți supuse veacuri multe mentalului robiei/rumâniei, ca sin-gură posibilitate a supraviețuirii, cu ascultări impuse geopolitic! Nu cumva starea de vasalitate a bisericii naționale (autocefală, în deplinătate, doar de un veac! și trecând prin deșertul ateismului impus Statului o jumătate din perioada respectivă!) și ritmul mel-

cului al dresajului canonic, cu tactul fixat în ritual, ca un fel al împietririi privirilor în spate, cu spaime însămânțate și cu sacrificii de sine, uneori rețete ale mântuirii care promovează: contemplația, non acțiunea împotriva celor potrivnice (vezi toleranța față de abuzuri, corupție, justiție neperformantă, minciuna din spațiu public, ignoranța generalizată, excesiva toleranță față de ne/muncă, sub pomenile măsluitei protecții, a falsurilor medicale, prăpastia dintre vorbă și faptă din minciuna ofertelor electorale etc.), nu cumva această captivitate cultivată secular, nu poate fi vindecată în mentalul colectiv, fără o *vaccinare* în masă?, prin educație susținută, bazată pe o programă cu istoria scrisă, bine decantată, nefardată politic și nu doar „mărgică” electorală, precum „România educată”? . **Am invocat de multe ori vitezele de mișcare diferite, ale Bisericii Creștine Universale, (catolică!),** cu centralizarea ierarhică în cetatea eternă, la Roma, (cu toate manifestările ei, într-o cuprinzătoare diversitate - vreo 22 de modalități, în funcție de loc, cultură specifică, tradiție !) **în raport cu creștinismul Ortodox al Răsăritului (după schismă: Ortodoxie a Răsăritului, cu patriarhii proprii sub autoritatea imperiilor locuite!),** cu particularitățile asumării regionale a canoanelor vechi, dar cu o lentoare a adaptării la cerințele slujirii, sincrone vremii cu risipiri amețitoare (vorbind aici despre secularizări în ansamblul imperiilor multiculturale: cu diversitate etnică, rasială și stratificare socială, prin prăpastia care se cascadează între cunoașterea facilă, imediată, și imposibilitatea dobândirii înțeleșurilor adânci). Apoi în competiția dintre Patriarhii, lupta pentru mersul întregului își avea conducătorul, pe cel cu o bună poziționare în binomul cu puterea laică!

O Romă răsăriteană..., o nouă Romă, asumându-și imperialismul statului suport, după 1700, se arăta liderul celorlalte, trecând peste centrul de comandă al celei statornicite la Constantinopol drept unificatoare a mersului tuturor, dar rămasă captivă sub tole-

ranța sultanului, de altă credință. Credem aici că în raportul *biserică-stat*, în ceea ce privește putere în societate - ca autoritate autentică, nu impusă prin legi coercitive!-, se vedește felul viețuirii cotidiane. Acolo unde statul a avut autoritatea proprie, neimpusă de o subordonare juridică altor puteri suzerane (precum o vasa-litate... angajată !), Biserica locală și-a putut asuma autocefalia, nu numai în consens cu statul, dar și în respectul dogmei proprii. Ne punem întrebarea, **pentru perioadele tranzitorii, de reșezarea Statului în alte sfere geopolitice, concomitent cu re poziționarea Bisericii naționale** (curentul majoritar!) **în concertul bisericilor de aceeași orientare** ortodoxă (răsăritene), dar și în biserica cea mare creștină, cu toată cuprinderea ei globală: **cum se armonizează raportul stat-biserică, în misiunea de-a împreună, obligatorie pentru coeziunea întregului?** Ne punem întrebarea pentru că observăm lipsa de convergență a eforturilor, manifestă prin polarizările din societate care creează tensiuni, competiție, acolo unde liantul unității ar trebui să fie imperativul momentului.

Vom sublinia prin câteva exemple experiența istorică a unității contrariilor, unui anume moment (vezi finalul!) cu efectele lor pozitive în mersul societății, dar și pierderea unor șanse prin lipsa de celeritate, care a ucis faptele posibile, izbânzile visate. Facem aici, mai înainte, o constatare necesară! *Ne referim la Biserica instituție*, din perspectiva puterii politice, a Bisericii în societate, care acționează sincron (uneori defazat!) cu Statul (patriarhiile au autoritate între granițele unui Stat, ca persoană juridică!), *nu la... Casa lui Dumnezeu, cu oamenii toți, solidari în duh și în spiritul scripturilor cu porunci morale demult moștenite!* Nu confundăm duhovnicul, dăruit cu har, cu preotul, transformat în propagandist de serviciu (vezi funcția socială!) în deplina ascultare a ierarhiei de deasupra - atât cea a instituției bisericii, cât și a autorității civile din societate!

Pornim în cercetarea noastră de la faptul *poziționării* valahilor și moldovenilor, cu statele lor vasale, sub protecția juridică a imperiilor. Nicolae Iorga, istoricul, numea politica acestora *tranzacțională*. Aflați, între lumi diferite, separate de schismă, cu o amprentare cultural-spirituală a romanizării și a creștinării timpurii, în imediata vecinătate a istoricului Bizanț, țările românilor – cum se vor fi numit ele!- vor pune permanent în balanța ascultării lor în poziție dominantă pe cel mai puternic. Imperiul Romei, de Răsărit, garant al ivirii creștinismului în legalitate, grecizat apoi, căzut sub turci pe la 1453, cu instituția comandamentului creștin ortodox cu tot (vezi Patriarhia de la Constantinopol!) va fi fost prima mare putere cu înrâurire a trăirii profunde, peste întreg creștinismul european înainte de schismă, care va fi însămânțat adânc în întreg cuprinsul grădinii neamului nostru, trăirea celor cultivate un mileniu și mai bine. Chiar la ieșirea noastră din zodia evului mediu, către modernitatea autodeterminării neamurilor în statalități moderne, cu alt amestec între rațiunea evoluției științei și forța irațională a credințelor, ne vom fi aflat după partajarea diferită, între imperii, într-o percepere diferită a stărilor de fapt, poate în etape diferite ale... emancipării (al dobândirii conștiinței identității a mai multora, în măsură să genereze o elită autentică, în slujba unor cauze pentru mântuirea tuturor!). Secolele al XVIII-lea și începutul celui al XIX-lea, Moldova și Valahia, se procopsiseră cu administratori/gospodari din Fanar; cu sacralitate în tradiția greacă a ortodoxiei creștine, propovăduită în slavonă și cu scriptură chirilică, (cu redate istorice prin Athos, Alexandria, Antiohia, Damasc, Ierusalim, toate, demult, sub cele elene!). Transilvania, ieșită de sub vremelnica suzeranitate otomană, acum sub Imperiul Habsburg, își primise concesiile religioase, făcută creștinilor ortodocși, (vezi compromisul Uniației /greco-catolică!) dar cu oficierea liturgică în Latină și școliri înalte la Roma... Principatele noastre în evul mediu își trăiau romanitatea proprie a oralității din

substrat, simultan cu crezul instituționalizat slavon, cu scriptura chirilică în tradiția... religioasă greacă. Să nu observăm în ... viitoare idee a Uniației, amprenta civilizațională a modernității occidentale cu temelia greco-romană? Apoi, în explicita formulă „Greco-catolică”, cu adaptarea ritualului creștin, pentru ca românii în Transilvania să-și trăiască sacralitatea în spiritul moștenit, dar în ascultare față de ierarhia bisericii de la Roma, să nu fi fost o mână întinsă, iar nu o presupusă siluire?!

Ne constatăm și azi încă pe limesul cu permanenta echilibristică între punctele cardinale, într-un balans continuu -vorbeam de compromisul necesar echilibrului, singurul care dă starea de pace! Dar marea problemă, mai greu rezolvabilă, a fost să se caute starea de pace într-o competiție în care **te disputau, din trei direcții**, noile puteri ale scenei. **Țaratul Rus**, ortodox, autocefal autentic ca putere răsăriteană (ivit în locul regatului catolic al Poloniei, ca putere regională ieșită din competiție); **Austria (imperiul Habsburgic** cu Viena imperială, putere emergentă după 1683) și **Imperiul Otoman** care urcase pe Dunăre, până în centrul Europei. Celor două tabere ale conflictului - dintre **Orientul păgân** (cu ortodoxia creștină, captivă și tolerată!), și **Occidentul creștin**, catolic/cruciat (miza politică, fiind în fapt supremația teritorială, folosind ca justificare morală, religia dominantă a locuitorilor!) după 1700 se adăuga *a treia forță*: *Rusia țaristă*, cu ortodoxia creștină pravoslavnică, care nu dădea socoteală sultanului, pentru credința creștinilor proprii. Rusia, cu interesul imperialist propriu, se va fi declarat protectoare asupra creștinilor din statele vasale, ori asupra celor din pașalâcurile Otomane. Va radicaliza conflictul (sferelor de influență!) cu celelalte competitori. Lupta în trei, peste capetele românilor, va domina scena politică până la ieșirea, din acest joc al puterilor (vorbim de scena credinței!), a Turciei, care prin pierderea suzeranității asupra statelor naționale din Balcani, nu va mai conta. *Ideea luptei dintre creștini și păgâni*

devenise caducă, adică fără obiect, iar locul acestei mize îl ia afirmarea națiunilor, cu lupta dovedirii identității, utilizând toate resursele posibile, inclusiv atuurile unei credințe care confirmă identitatea (și azi se uită importanța compromisului religios greco-catolic, al numitei, și încă hulitei *Uniații*, din 1698, pentru marile izbânzi ale românilor!). Competiția pentru putere și după 1878, (în ceea ce privește pe români, din acest moment Statul România devine actor legitimat juridic, cu suveranitate!) s-a dat între Răsărit și Apus. La Răsărit, Rusia țaristă și ortodoxă (până în 1917), apoi sovietică, cu credința sub papucul ateismului, până spre 1990. Apusul creștin (catolic, protestant, greco-catolic/pentru tranzacționalul posibil românilor majoritari de peste Carpați), devine în fapt Europa însăși, numitul Occident! În trăirea spațiului global de azi, bătaia vântului geo-politic, poate sugera respirația oamenilor. Acesta este motivul pentru care trebuie să observăm cum mai bat azi vânturile și mai ales cum ne așezăm să nu ne spulbere, să știm poziționa... *eolienele* să mai poată domolii furiile, poate devastările, poate pârjolirile iscate din senin.

Există în jocurile, de tot felul, părerea că trebuie ținut ritmul (hangul!), potrivit pasul, cu atenția auzului care să proceseze melodia, și a minții să știe comanda mișcarea picioarelor, a feței să zâmbească, a ochilor să strălucească bucuria... Nu am înțeles niciodată ideea de conservare, de amânare a trăirii, dispusă de anumite canoane, dar a trebuit să recunosc faptul că o inerție, mecanică socială după zisa sociologilor, foarte lentă în dogmele neactualizate și încă în opoziție cu rațiunea științelor, lucrează permanent atât la indivizi, cât și în societățile, care își apără vreo memorie istorică, vreun orgoliu anume imperial, vreo ascendență într-o comuniune cu drepturi de veto, chiar dacă groapa istoriei le va fi înghițit demult mărirea. Cum să recunoști (vezi spusa înțelepciunii populare!) *că toate sunt până la o vreme, că fost-ai lele cât ai fost?! Că orice proces (adică viața!) se instaurează durată,*

cu început și sfârșit, cu un alfa și omega, cu urcușuri și căderi, cu permanentă schimbare a țarmurilor, creștelor?! De ce nu? și a hotarelor cu ghețuri, nisipuri, după puterea vântului, a focului, ori-cum a cuprinderii omenesci căutând făgăduințele, inoculate vo-ințelor? Credem că un fir al istoriei pământului, locuit de neamul omenesc al României de azi, stat modern pe harta lumii, ar servi celor ce o gospodăresc azi, fiind în cunoștință de cauză, privind tocmeala celor de la masa jocului și asupra științei de-a împărți dreptatea.

Din perspectiva globală, a împărțirii lumii de către jucătorii cei puternici, din toate sferele puterilor, să observăm cum sărbătorim noi românii Paștele și Crăciunul, sărbătorile creștine, cu cea mai mare relevanță pentru trăirea sacralității. Diferența între punctele cardinale, cu propriile puteri instituite, ne arată în ambele tabere, pe noi românii, aflați în zona de trecere! La frontiera informală, uneori cortina trasă ne/transparentă, mai mereu la vămile cu... paznici, precum cerberul la poarta infernului (fiecare observându-l la celălalt, cum și adevărul relativ are cele două fețe!) se pare că nu s-a putut altfel, și constatăm încă multe neclarități, pentru dumerirea tuturor, Prea gri? Prea neclară? Prea temătoare de poziționarea într-o singură parte? Ori divizați, în sinea noastră, între cei doi poli ai puterilor vecine? Să nu avem aici explicațiile tranzițiilor noastre interminabile și lentoarea sincronizării – mereu cu întârzieri față de mersul lumii?! Din această perspectivă nu ar trebui privită și neîncrederea multora, dintre aliații aleși, în felul nostru, ezitant și temător de-a fi trup și... mai ales suflet, împreună? Dintr-un început să observăm că ne-am despărțit de pravoslavnici, parțial, abia în secolul al XX-lea, (vizibile în spațiul public ... serbarea Crăciunului și coloritul primăverii, pentru începutul anului la unu ianuarie) privind serbarea nașterii Domnului, sincronizată la noi (de Stat/Regatul României întregită, în 1919 și de Biserică prin 1924!), după moda Apusului creștin catolic. Calendarul

reactualizat/Calendarul nou, al Papei Grigore al XIII-lea** (1582), nerecunoscut de Roma a III-a, rămasă cu vechiul calendar al Romei, cel iulian*** adoptat prin anul 45 î. Hr. Moscova, începând cu un alt Petru - și acesta numit Întâi! din această perspectivă numindu-se **Vechea Romă**, a rămas cu sărbătoarea după calendarul iulian/adică cel nereformat, dar care își arogă... începutul cu dreptul primului venit, într-o dispută cu viitoarea **Romă Nouă**. Înțelesul celor două atribute, *vechi* și *nou*, a creat conflictul din scenă, după ridicarea ca putere geopolitică a Rusiei țariste. Supremația între creștini, chiar în conflict fiind cu păgânătatea otomană, în cheie politică, a opus (în competiția întreită) Sf. Imperiu romano-german, de sub autoritatea papală (Vestul Europei... adică viitoarea Uniune Europeană, cu legenda întemeierii, încă înainte de schisma creștină, pe vremea lui Carol cel Mare) și Rusia țaristă. Evenimentele istoriei ultimelor trei veacuri demonstrează imperialismul Răsăritului, folosind pretextul protecției creștinilor, de sub suzeranitate otomană, uneori chiar peste voința autorității de putere religioasă (vezi Basarabia 1812, 1944, vezi Georgia și Ucraina: 2014, 2021, etc). Vezi mai vechiul Război al Crimeei (1853-1856), în care Europa a ținut partea Turciei. În conflictul tripartit, cu o Rusie atingând prin cuceriri Pacificul, biserica ei, cea mai mare din aripa ortodoxiei creștine (pravoslavnică) se va poziționa dogmatic împotriva noului imperiu religios al creștinismului universal, de pe alte poziții de forță. Raportul de forțe între **Roma nouă**, acum cu peste un miliard de prozeliti, cu centrul de putere în... autentică *Roma eternă*, nerecunoscută de pravoslavnicii altui imperiu, zice-se ortodocși, ignorând celelalte autocefalii ortodoxe (vezi ecumenismul promovat de celelalte, împotriva absolutismului moscovit, care se vrea comandant suprem, peste autoritatea legiuită a ansamblului!) și **Roma Veche** cu pseudo/testamentul lui Petru cel Mare, judecat (raportul de forțe!) prin binomul cu politica imperială a Federației Ruse de azi a creat

marele conflict socio-politic din scenă, cu tulburări de hotare, re-așezări instituționale ale prozeliților creștini în Georgia, Ucraina, prin Moldova de peste Prut, dar și între slujitorii rămași sub hipnoza Răsăritului, unii într-o contaminare fără leac, chiar prin preajma noastră. Da, am ales serbarea Crăciunului, de-a împreună cu toți ortodocșii, și catolicii, pe 25 Decembrie, mai puțin cei ai Răsăritul pravoslavnic..., Ierusalimului, ori ai izolatului Athos, rezervat numai bărbătescului. Aici, privind nașterea Domnului, noi, cei care *de la Râm ne tragem* suntem cu Europa, în întregul ei înnoit! Ce momeli, puse la bătaie pentru smintirea noastră, cu Dacismul, Daciada, anti legionarismul Romei, cu denunțarea romanizării și a amprentei latinității (chiar dacă în aparență analizei științifice a filologilor!); ce recuperări istorice cu Burebista și Zalmoxis și ocul-tarea monarhilor statalității noastre moderne? și cât oprobriu pe *bandiții poporului* care au fugit prin munți, ori au evadat, trădând *lagărul*...paradisului, ca un infern, pentru hulitul Occident?/ Europa însăși? (vezi și exodul modern al românilor, acum liberi, spre vest; al celor care reclamă pasul de melc al integrării, din cauza somnolenței istorice și mentalului tarat, vădit în scepticismul întreținut abil de încă prolifica propagandă... anti europeană, din subteranele înșămânțate de veacurile de dresaj!). Papa Grigore, de la Roma, unde avem Columna lui Traian, Academia di Romania și alte instituții de încunoștințare a latinității noastre, înainte de năvălirile slavilor... vechi și noi, ne-au lămurit cu multe, despre noi înșine, în ciuda multor scripturi care ne-au smintit cugetele cu atâtea „adevăruți” fabricate (inclusiv povestirile istorice despre *frăția* româno-sovietică, despre sov-romuri, protecția istorică și dubioasele eliberări de... noi înșine!). În ceea ce privește Paștele, suntem încă prizonierii lui Iulius Cezar, ca un Țar, al **Romei vechi** și nu ne-am aliniat încă la Schengen, nu doar că nu vrea vreo... **Roma nouă** (fie ea și Viena!), dar chiar noi nu ne dezbrăăm de calendarul anacronic, nici după aproape patru veacuri și jumătate,

de la dovedirea neconformității, privind datarea unui eveniment definitoriu al credinței noastre creștine.

Și primăvara aceasta vădește defazarea față de realitatea naturii, care glăsuiește renașterea/învierea, mult înainte de răstignirea vremii vechi. Ne aflăm într-o vădită întârziere, pe care să nu o punem pe seama lui Dumnezeu, ci a noastră, a oamenilor, încă în lagărul remanent, ca un staul cu canoane denunțate de prea curând de soarele din cer. Sunt multe actele de voință ale oamenilor cu mintea la ei, chiar dacă sub voințe instituționale potrivnice, când au știut să făptuiască și apoi, chiar Dumnezeu să le fi binecuvântat faptele! Să dăm câteva exemple când, în ciuda opreliștilor, oamenii mari ai neamului au făptuit ceea ce trebuia, spre a îndemna la acțiuni posibile și azi, prin puterea exemplelor. Să redobândim încrederea în forța unității noastre, probată în istoria dezbărată de falsul impus (vezi interesele partizane, cu omisiuni suspecte, confuzii regretabile, adevărilor fabricate, toate într-o istorie, scrisă la comandă, în sincronul politicilor pseudo/corecte și propovăduite prin dascălii și programele școlare, în multe și mari suferințe!)

Să ne reamintim că până în 1878, când Congresul de la Berlin, (după războiul de independență -1877-1878!) ne-a validat ca Stat, în stare să-și poarte de grijă, nu am contat la masa cea mare a geopoliticii lumii, ca persoană juridică, cu drepturile ei. Pentru această mare izbândă - precum creștinii eliberați din ilegalitatea catacombelor și martirajul credințelor! - neamul românesc, parcă pierdut prin istorie, își va fi trăit vremea și pământurile într-o căutare permanentă a conștiinței de sine, apoi al unei case proprii și în deplină autonomie. Multe vor fi fost încercările ieșirii din supuneri, vasalități, din legăturile asumate prin vreme. Pământul a ridicat din sine, uneori a altoit sămânța de soi și a ținut rodnicia de oameni, din care se vor fi ivit conștiințe ale mântuirii.

Ne-am potrivit mersului lumii și la soroace prielnice se vor fi arătat oamenii providențiali care au știut citi vremurile și să acționeze în cunoștință de cauză. Ei s-au identificat unei cauze și s-au angajat, cu știință și credință în lupta multor dezrobiri. Școlirea unei elite în geografia și istoria Europei ne va fi aflat demult sub influența Romei și a latiniei civilizatoare, dar și în vecinătatea altoiului greco-bizantin, inclusiv cu instituțiile Bisericii împământenite, cu catehizările poruncilor morale ale ascultării. Nume de personalități, ridicate din geografia noastră, în slujba umanității se pot observa în mod continuu... Dar va trebui să constatăm apariția unei elite, într-un anume context geo-politic, care a acționat și s-a remarcat prin acțiuni reținute de istorie, ca momente ale edificării unei conștiințe de sine, fondată pe structura de rezistență a stihiiilor locului, matriciale - cum le vor fi numit filosofi. Risipiți în Țara de azi, atunci în state diferite, cu legile omenesci și canoane religioase, ritualuri, tradiții, aparent diferite, vor fi găsit numitorul comun, vor fi identificat prilejul și vor fi acționat, asumându-și sacrificiile. Sunt multe încercările care au clădit țara din frânturi, au redat autonomia statului, autocefalia Bisericii și azi protecția necesară supraviețuirii în frământarea acelorași puncte cardinale, nu ca două Rome conceptualizate, ci într-o geopolitică polarizată cu: libertatea proprie alături de lume, ori în vasalitatea unui stăpân anacronic! Într-o lume cu toți actorii în scenă, cu jocul continuu al contrariilor, consolidarea celor cucerite se impune în mod permanent. Poate exista o majoritate care să impună sensul deplasării, dar viteza pe cale depinde și de cei care se opun mișcării din atâtea și atâtea motive, între care imposibilitatea înțelegerii care ar fideliza pe cârtitorul sensului corect. Iată un motiv să observăm vectorul Instituțional, care nu își clarifică el sensul, aici invocând chiar Biserica Ortodoxă Română, cu o putere imensă în a-și clarifica raportul armonic cu Statul. Dar sunt multe alte facțiuni prizoniere unor interese sectare, chiar organizații, asociații,

partide, departe de necesara clarificare a obiectivelor proprii, ori pe contrasensul celor necesare societății / adică a celor de pe Calea cea dreaptă, ca un Dumnezeu cu Adevărul, posibilă mântuire a tuturor. Să exemplificăm câteva momente ale Unității, memorabile, ale zbuciumatei noastre istorii și cântirile propagandelor inoculate apoi sub îndemnul lui *divide et impera!*, evident în folosul celor ce ne vor dezbinați.

Dintre multele evenimente, înregistrate în istoria neamului să invocăm doar pe cele care au primit confirmarea zecilor de mii de participanți și care ne pot valida concluzia celor spuse mai sus: **numai împreună marile contrarii, ajunse în consens pot astupa prăpastia care ne desparte**. Nevoia de coeziune, de iubirea dintre noi cei de-un neam, dar și de oamenii ceilalți, frați ai noștri întru umanitate, este o poruncă a Dumnezeirii tuturor credințelor! Să ne vindecăm de ignoranță! Să ne înfrângem orgoliile! Instituțiile Bisericii să-și actualizeze canoanele nereformate, ale ascultării orbești, să-și vindece obsesiile minunilor acolo unde științele au lămurit tainele și să nu răstălmăcească poruncile, privind ... faptul de-a ucide, ca drept asumat, al eroismului războaielor... asmuțite de politicile corecte, dar vremelnice în „adevărul” lor!

1. În anul cu... valurile sociale și politice ale Europei, **1848**, care au cuprins și neamul nostru, s-au auzit glasurile unității românilor, din toate regiunile despărțite de vremuri. La Blaj, s-au adunat ca într-o Mica Roma, zeci de mii de oameni. Evenimentul fusese pregătit cu mult înainte de marile personalități, dar și de instituțiile bisericii credincioșilor români, aflate diferit, în tabere despărțite : Biserica Ortodoxă, prin Andrei Șaguna, se va fi aflat alături de cea Greco-Catolică, condusă de Ioan Lemeni. Proaspătul împărat, Frantz Iosif, al Imperiului Habsburg, și Principe al Transilvaniei autorizase marea adunare! Binomul laic cu cele sacre a acționat fericit, probând conștiința la autodeterminare a românilor supuși,

și nerecunoscuți juridic ca națiune receptă (v. 1437!). Efectele evenimentului au fost pe măsură, cu valorificarea lor în procesul emancipării, în următorii 70 de ani!

2. 1866, o unitate, cu aparența contra firii politice (etichetată de ignoranța, ori vădita propagandă ostilă, ca „monstruoasă”), între liberali și conservatori, va fi debarcat pe Alexandru Ioan Cuza (o personalitate cu misiunea încheiată/supraevaluată propagandistic) pentru fericita poziționare geopolitică, alături de puterea emergentă a Europei: Germania/ care îi va fi dat pe Principele Carol I, și viitoarea susținere de la Berlin, în 1878. Aceste izbânzi, după modernizarea, premergătoare a armatei și obținerea independenței de stat! Instaurarea Monarhiei, ca o cerință a modernizării, în continuitatea reformelor lui Cuza, va fi fost în vremea ateismului, de după 1947, un mare recul istoric, intrați fiind în prizonieratul politic al Răsăritului... care a lăsat urme adânci, cu efectele la vedere și azi, în mentalitatea greu vindecabilă!

3. În **1. Decembrie, 1918**, la Alba Iulia (cu simbolul istoric al Unirii, din 1599, făptuită de Mihai Viteazul), 100.000 de români au validat, plebiscitar, Marea Unire a românilor, confirmată în 1920, la Trianon. Iuliu Hossu (cel confirmat lider la Bisericii Greco-catolice ardelene, alături de ortodoxul Miron Cristea (viitorul, primul Patriarh al României/din 1924), vor fi fost împreună și tot împreună vor fi dus rezoluția Marii Adunări Naționale, Regelui României, Ferdinand. La resurecția geopoliticii, după cel de-al II-lea Război mondial, abandonați de Europa, sub regimul comunist ateu, în 1948, va fi desființată Biserica Greco -Catolică, pe teritoriul Statului Român, iar elita potrivnică, în întregul ei (din interior și din diaspora..., condamnată la tăcere, uneori exterminată!)

4. După noua operație a schimbătorului de viteze geo-politic, **după 1989**, prin tot Estul /satelit sovietic; **1991**, în Uniunea Răsăritului... Sovietic; **1996**, cu reorientarea României, spre vest, după

alte alegeri democratice, și redeschiderea porților pentru fosta monarhie!), în **9-10 Mai 1999**, la București un eveniment istoric...: Vizita Papei Ioan Paul al II-lea. Prima întâlnire frățească a Papei de la Roma, cu un Patriarh al Unei Biserici Ortodoxe a Răsăritului: Teoctist al României. Slujire împreună, în fața a sute de mii de oameni, care au scandat „Unitate!” În tranziție fiind, spre integrarea Europeană, **în 2004 intram în NATO, iar în 2007 în Uniunea Europeană**. Să semnalăm aici contestarea acestui eveniment, în exterior (vezi Patriarhia Rusă!), dar și din interior. Remarcăm doar lansarea la Cluj-Napoca, a unei cărți, pregătită special, (Vezi „Marele Atentat al Apusului”/ pus pe seama unui autorului de 87 de ani, care scrisese cartea cu 67 de ani în urmă (!!!???), apoi nenumărate alte reacții, cărți editate, care veneau să mărească euro/scepticismul pro Europa și să atace pe greco-catolici, reîntrați în drepturile firești după 1990.

5. Din nou la Blaj, Mica Romă, în **2 iunie 2019** Papa Francisc, în prezența a cca 50.000 de oameni oficiază slujba de beatificare/canonizare a martirilor episcopi greco-catolici români: Valeriu Traian Frențiu, Vasile Aftenie, Ioan Suciu, Tit Liviu Chinezu, Ioan Bălan, Alexandru Rusu și Iuliu Hossu... „uciși din ură față de credință în diverse locuri din România între 1950-1970” Să remarcăm că evenimentul a fost salutat de Președintele României, dar într-o surdină suspectă a Bisericii Ortodoxe... autocefale, române...

Paștele, încă nesincronizat noului calendar, cum îl observă vara din preajmă; anti/ecumenismul la vedere, este potrivit mulțimii care cere unitatea în cuget și simțire, în rarele ei momente de-a fi putut striga într-un glas. Majoritatea, cum cere o luciditate a democrației, își cere mersul în pasul tuturor celor dintr-un glas. Pare mai ușoară sincronizarea milioanei de ortodocși, cu mult mai numeroșii catolici, ai mai cuprinzătorul glob! Cât despre punctul cardinal al așezării? Să nu observăm că aproape un sfert

dintre concetățenii noștri ne privesc dinspre Apus? Că Statul Român, mai convins decât anumite facțiuni politice ale lui, este membru cu obligații asumate în Uniunea Europeană? Da, concluzionăm aici, că privirea poate desluși, infinit mai bine lucrurile sub lumina Soarelui (Fie El și Dumnezeu din Cerurile tuturor creștințelor), decât cele tănuite în nopțile cu lună și aceasta după norii tuturor părerilor. Paștele-trecere dinspre robie spre libertate, prin deșert, către o făgăduință anume, poate fi motiv de renaștere, de speranță, când nu se pot pierde speranțele de mântuire, pe drum!

Cecul de la Râmnic:
„România - Grădina Maicii Domnului”

*Statul Român, ca autoritate juridică, pe scena lumii moderne a apărut în 1878, apoi în 1920, după tratatul de la Paris/Trianon își validează întregirea istorică a ariei viețuirii neamului. Din 1878, până în 1881 a fost o tranziție spre Monarhia constituțională, care s-a menținut până în 1947 (30 dec. 1947). După 23, August, 1944 până 1964, tranziția sovietizării, și vasalitatea, cu centrul de comandă la Moscova. După 1964 până în 1990, sub influența doctrinară impusă și recuperarea valorilor identitare, dar secularizate, cenzurate și epurate de dogmatica creștină (v. Realismul socialist, cu alt profil de *om nou*, cu promovarea festivismului, dezbărat de trăirea celor ale sacralității!). După 1990... lungul drum prin noaptea cu... Lună, către Soarele Dreptății; Vasalitatea mai veche sub Imperiul Otoman poate fi aproximată între 1393 – 1878, iar a Transilvaniei, ca Principat vasal, sub unguri, turci, austrieci până în 1867, apoi inclusă în dualitatea austro-ungară până în 1918! Destinul Dobrogei, Basarabiei, Bucovinei și altor teritorii a stat sub voința puterilor imperiale ca reglaje ale compromisurilor;

**Problema calendarelor, vechi și nou/iulian vs. gregorian, a modului cum au apărut și cum au fost ele adoptate, dincolo de

disputa astronomilor și realitatea numărătorii zilelor de rotație a pământului în jurul soarelui (calendarul solar) , a urmăririi fazelor lunii (conform convenției sinodului de la Niceea/325, în vederea fixării datei Paștelui, în mod unitar - într-o raportare la calendarul lunar, în cuprinderea întregii creștinătăți!) ne poate spune despre un loc anume, într-o perioadă dată, cum se poziționa în raport cu știința și mai ales față de diversitatea manifestării creștine în timp și spațiu. Interesantă este aderarea locurilor locuite de neamul nostru la calendarul cel nou, gregorian, dar și poziționarea celor din vecinătatea noastră! În 1923, la Constantinopol, s-a organizat o Conferință pan ortodoxă, care a arătat diversitatea alegerii;

*** Calendarul *iulian* își ia numele de la Iulius Cezar (100 - 44 î. Hr) conducător al Romei, neîncoronat Împărat, dar „deschizătorul” porților Romei Împăraților. El este cel care decide reformarea vechiului calendar al Romei, valorificând știința astronomiei, la mare cinste în Alexandria ... Egiptului elenizat. Să constatăm că se impune înainte de nașterea erei noi, adică cu 45 de ani, în avans, față de numărătoarea de la nașterea Mântuitorului și marcajul cu Anno Domini!

„Academia de sub Pământ ?”

O inspirată metaforă, trăită și rostită de Petre Pandrea în temnița, cu zăvorâre prin ocelele cele mari ale puterilor ostile, la Ocelele Mari (istorica Vel Ocna, vâlceană!)! În spatele cuvintelor o realitate a infernului omenesc vădit într-o întreprindere a citirii celor ascunse, sugerează pătimirile oamenilor (se ascund oamenii, ideile și faptele lor!).

Academia este, ca orice cuvânt, exprimând ... mai cunoașterea, o stare specială a scării devenirii spre mai înalt în cercul informal. Pare, în planul fizic al ascunderii *sub pământ*, un sens inversat al instituției ca un far strălucitor, dacă nu am ști că în adânc stau marile taine, comorile ascunse de vreme rea, să nu le risipească cei ce nu le prețuiesc și au doar pornirea profanărilor. Natura model, în zăcămintele sale formate în milioanele de ani, știe restitui viețile puse în străfunduri de pământ și ape, arderilor cele noi, dincolo de detențiile intrate demult în prescrieri. *Academia*, ca for al multor științe/domenii diverse, are menirea împreunării diversității și atenuarea diversității întru numitorul comun suprem, deschis ubicuității, trup și suflet al generalității, dincolo de adevărurile relative. Dincolo, *sub pământ*, răposează valorile de tezaur, care validează libera circulație a celor din freamătul cotidian. Acestea în zborul lor de fluturi mai poartă chipuri/icoane ale celor demult ascunși. *Erau pe când vremurile îi ascundeau, azi îi vedem și nu mai sunt!* – parafrazăm și noi poetul preocupat de lumina, chiar aceasta într-o legiuire cosmică a relativității. În realitatea cu succesiunea fără sfârșit a generațiilor, sunt pline cimitirele cu cei plecați în ascundere cu grăbirea impusă de vrăjmășii... la loc comun, împăcați în diversitatea lor (vezi săracul și bogatul, împăratul și ostașul într-o devălmășie iertată și împăcată... în planul fizic!)

Toate sunt până la o vreme! S-au observat demult rotirile, caznele sisifice, sus-josul, fluxul și refluxul, resurecțiile, reevaluările, renașterile și chiar consacrarea trăirii celor sfinte cu patimi, răstigniri, ascunderi vremelnice și învierile cu înnoire! Așa ne-am sesizat și noi, o parte dintre vâlcenii, cu Ocnele Mari prin preajmă, la inspirata rostire a lui Petre Pandrea: *Academia de sub Pământ!* Intrasem de vreo 10 ani (eram prin 2000!) într-o tranziție, dinspre o stare cu ascunderi, cu multe dosite și care trebuiau scoase neapărat la vedere, sub imboldul multor direcții. Asociația Culturală „Anton Pann” trebuia să de-a curs *patronului*, cel cu îndemnul: *de*

la lume adunate și iar la lume date!; Asociația Națională „Cultul Eroilor” se mobilizase conform îndemnului din imnul eroilor: „Dezveliți tot adevărul și să spuneți tuturor”; Asociația Foștilor Deținuți Politici își avea viu îndemnul: „Nu ne răzbunați și să nu ne uitați!” Asociațiile celelalte, gen ONG-uri, își căutau mersul pentru numita societate civilă, care avea nevoia de urgență de maturizare cu clarificări de sensuri (între obscure interese/opportunități/chilipiruri și neclaritatea celor cu adevărat de interes public!). Eram într-o perioadă cețoasă cu o scenă a puterii politice prea infantilă să aibă coerență. Pentru supraviețuire chiar asociațiile nonguvernamentale căutau un patron politic la... butoane, ori vreo umbrelă cu nume și credibilitate (precum Biserica, vreo Primărie... etc.). În atare situație, un comitet de inițiativă, dinspre personalități publice din spațiul cultural-spiritual și cu o oarecare echidistanță politică a luat inițiativa înființării în 2001 al unui *grup informal* (sfătuitor dezinteresat politic!): Cercul de la Râmnic „România Grădina; Maicii Domnului”! Numele ales, cu un patron unificator și cu trimitere la mama tuturor românilor din țara pe care ne-o dorim o grădină vie, ne garanta echidistanța și legitima obiectivul grupului: să slujim, într-o oră/cerc, toate inițiativele, proiectele de interes public, național - din România ... grădină!

Unul din proiectele susținute de Cerc, prin convergența eforturilor mai multora este Proiectul, devenit manifestare anuală, sub genericul „Academia de sub Pământ”, ocazionat ca eveniment în luna Iulie (8 iulie-în legătură cu poetul/Vasile Militaru), la Ocnele Mari. Semnalăm de-a lungul anilor: depuneri de coroane la Monumentul de la Ocnița, Parastase, la cimitirul Bozeasca, Evenimente cultural-spirituale, diverse (Biserica Trăistari, În salină, Casa de cultură, Școala gimnazială „Costea Marinoiu” etc.). Fiecare manifestare, anuală, și-a ales una sau mai multe personalități, pentru a fi readuse în conștiința publică, ca modele umane excepționale,

care au servit exemplar neamul și grădina noastră a tuturor: România. Ne-am numit eroii desemnați „Academicieni” ai „Academiei de sub Pământ”, pentru a sugera amplitudinea personalității alese și dimensiunea eroică a sacrificiului pus în slujba neamului. Apoi... biografia *Academicianului*, readusă prin media în conștiința publică să arate alt gen de temniță, una colectivă, cea a Statului, în întregul lui, aflat vremelnic în lagărul geo-politicii, din care chiar eliberat fiind, încă mai poartă într-o inerție a dresajului reflexele dobândite. Noii născuți să-și primească în biberon leacul dezintoxicării și acesta pregătit de cei ce s-au vindecat de bolile trecutului.

Căderea în supunerea Răsăritului ateu, al fostei ordini planetare, a făcut din lărgimea cea mare un lagăr și din țară o închisoare, cu multe temnițe/iad, cum vor fi fost multe pe la noi, unele cu cătușe anume până în 1990. Ideologiile cultivate în mentalul generațiilor, care predicau raiul unui realism social secularizat, nu se pot vindeca fără decontaminarea câmpului însămânțat și păzit strajnic de conștiințele dresate atâtea generații. Este nevoie de renașterea unei elite eliberată de traume și readucere din ascundere, nu a moaștelor de închinare, ci a duhurilor supraviețuitoare în comorile puse la păstrare. Trebuie recitite scripturile, cu ochii minții! Trebuie scoase din temnițele uitării scrierile interzise, puse la index; traduse marile lucrări ale exilului și date spre cunoaștere acasă! Trebuie descuiate arhivele, cu cele puse la păstrare cu scopul uitării păcatelor, înainte de instalarea amneziei cu repetarea greșelilor. Fără mărturisirea păcatelor nu există iertare, nu se vindecă blestemele, de aceea iertarea își cere adevărul mărturisit. Perpetuarea minciunilor și refolosirea lor, ca rețete verificate, ne țin prizonieri cercului vicios și unei (i)moralități criminale. Credem și aici că îndemnul imnului nostru despre deșteptare este la fel de actual, precum și rostul proiectului nostru.

Am privit scena lumii cu geopolitica regizor și am constatat actorii din scenă și rolurile jucate, chiar în fața ochilor noștri, ai locuitorilor grădinii. Apoi am căutat spre noi înșine spectatorii, implicați în jocul actorilor din scenă. Am avut senzația că pri-vitorii, semenii mei cu toții urmăreau diferit spectacolul, ba păreau chiar unii în conflict cu ceilalți. În scena cea mare a *grădinii* se confruntau de fapt două puncte cardinale: Răsăritul, cu toate armatele lui de prozeliți, cu Apusul și el înarmat până în dinți. Să se fi născut această polarizare doar de puțin timp? Vezi conflictul ru-so-ucrainean! Mira-m-aș! Nu cumva la noi în băătăură să se fi în-sămânțat mai demult această ofertă cu partizanatele ei? Oare nu ar trebui să ne dumerim de ce ne antagonizăm interesele interne pen-tru probleme pe agenda vieții politice multiseculare? Constatasem că Orientul și Occidentul pe frontul luptei între imperii, între Cre-dințele instituționalizate se războiau demult și frontul chiar se in-stalase prin mijlocul grădinii noastre. Maica Domnului, maică de-o parte și de alta a Carpaților, dar bisericile? Una cu Roma Veche (vezi Rusia) iar cealaltă cu Roma Nouă prin Europa. Azi nu se confruntă ele, mânând la luptă oamenii fără vreo vină, ba înde-mnați la război chiar de Biserica creștină și ortodoxă?, împotriva altor ortodocși?

Am privit Grădina Maicii și am observat „conviețuirea” din-tre ortodocși și greco-catolicii, creștini cu toții, dar în ecuația celor două Rome, cu ponderi diferite. Poziționările față de conflictul cel mare par impuse de simpatiile față de taberele sfinților din cer și ale celor de pe pământ. În tabăra ortodoxă, cei mai mulți sunt în „imperiul” Rus, care merge până la Pacific. Dar noi avem și au-todeterminarea proprie, Biserica noastră unită *diplomatic* și cu Roma Nouă (vezi Papa Ioan Paul al II-lea, 1999 și Papa Francis 2019), nu ar trebui să se alinieze Răsăritului belicos. Și ar trebui să observe globul întreg cuprins de Roma Nouă, noi fiind oricum

legitimați prin nume că... *de la Râm ne tragem*, în nici un caz din-spre Roma... muscală!

Am cercetat scena românească și am observat un anti/ecumenism, indus propagandistic, chiar de o parte dintre slujitorii, cu oarece cultură ai ortodoxiei noastre, aflați încă într-o respingere a greco-catolicilor, frații noștri, români creștini. Inerția canoanelor, nereformate și ascultarea peste logica omului eliberat de prejudecăți... sunt încă obstacole ale slujitorilor care au propovăduit multe decenii „adevărurile”! Marele dirigor, geopolitic, despărțise în 1948 bisericile surori (vezi desființarea uneia și sugrumarea politică a celeilalte!) iar timpul trecut din 1990, este prea scurt în melcuirea împământenită în veacuri a canoanelor care nu țin pasul cu emanciparea societății omenești!

Am revăzut de curând culegerea de articole, apărute în presă și puse într-o carte: „Veșnicia de zi cu zi” editată la Arhiepiscopia Argeșului și Muscelului /Curtea de Argeș 2013. Arhiepiscopul Calinic, pune și răspunde multor întrebări, de mare interes public. Ne aflam după istorica vizită din 1999 a Papei Ioan Paul al II-lea, dar înaintea viitoarei vizite a Papei Francisc, de la Blaj și Iași din 2019. La întrebarea: „Ce credeți de refacerea Bisericii Creștine?” /p.109-113, răspunsul unui ierarh al Bisericii Ortodoxe și membru al Sfântului Sinod este al unei diagnoze asupra unei stări de fapt bine făcută și cu anticiparea unei firești reunificări, într-un orizont de timp. Sunt observate și obstacolele momentului, arătate și este făcut și îndemnul spre mântuirea de cele păcate... Să semnalăm că au trecut 11 ani de la publicarea cărții sale, că între timp s-au schimbat conducătorii Bisericilor noastre (Teoctist-Daniel / Ioan Paul al II-lea -...-Francisc), dar parte din piedicile constatate sunt încă în cale. Spunea ÎPS Calinic:„Refacerea Trupului Bisericii Ortodoxe și Catolice, adică fii plecați din motive pământești să vină acasă, în vatra Bisericilor, ar fi un pas bun pe drumul refacerii unității. *Este vremea unor reflectări extrem de serioase în*

vederea refacerii unității creștine, lăsând la o parte ceea ce ne dezbină, adică un procent de 5%-10% și a fructifica ceea ce ne poate uni în numele Lui Dumnezeu adică procentul de 90%-95% Se impune o refacere grabnică a Bisericii Creștine din lume.”
p.112

Acesta este motivul alegerii, pentru anul 2024, drept candidat, al **Academiei de sub Pământ** a lui **Iuliu Hossu**. Reamintim că în 2023 *Academicianul* consacrat de proiectul nostru a fost ierarhul ortodox **Dumitru Stăniloae**. Am constatat că marile izbânzi în făptuirea proiectului de țară (Statul Român modern, în vatra trăirii neamului întregită!), au fost opera unei unități, inclusiv creștine, între bisericile surori în consens cu marea deschidere a rațiunii umaniste, promovată de o elită remarcabilă, cum a fost și cea sacrificată la venirea pârlolului roșu, cu urmele scrumului ei și azi în cele cenușii și fără oxigenarea necesară!

Domnule Președinte, al UZPR-ului

La cumpănirea anilor privim spre anul pandemic ce pleacă, încercăm să-i vedem cele bune și constatând cele rele (mai toate puse-n cărca Covidului!) le vrem repede uitate! *Uniunea* (UZPR), ce cu onoare o conduceți, are toate motivele să se bucure, că în ciuda celor neprielnice și-a dus cu profesionalism și mai multă vizibilitate misiunea asumată. Vă felicităm Domnule Președinte, Doru Dinu Glăvan pentru cele bune, și vă dorim multă sănătate și... La mulți ani!

Pentru anul care începe cu Ianuarie, luna cu două frunți, trebuie însă să luăm seamă la ceea ce nu ne-a funcționat, cum am fi

dorit, să deslușim cauze și să găsim soluții pe baza cărora să luăm deciziile care se impun. Anul 2020, cu distanțări fizice și neplebiscitare nu ne-a permis să spunem ceea ce constatăm în „câmpul muncii” prin toate asociațiile unde ne facem treaba, decât prin cele făcute și plecate la cititor (privitor, ascultător/ în presa *on line* a revistelor, la tv, radio, you-toube)!

Încerc, sper cu obiectivitate, echidistant, să fac o diagnoză a mediului publicisticii locale vâlceane, ce se revendică de la UZPR. O fac în deplină cunoștință de cauză, aflat în acest mediu cu atribuții administrative 16 ani - în calitatea de Consilier Județean (preș. Comisiei de cultură-învățământ/preș. Comisiei pentru ONG-uri și relații externe, membru în Comisia pentru Adunarea Regiunilor Europei etc.)! Apoi preocupat, ca persoană publică de întornarea unui *spirit civic*, căruia îi voi fi dedicat 6 lucrări publicate. Nu insist asupra legitimității datului meu cu părerea/ CV-ul aflat la UZPR l-am asumat cu responsabilitate!- considerând o datorie de onoare epistola de față.

Presa vâlceană, acreditată UZPR *are două facțiuni*, polarizate în jurul a doi lideri cu Notorietate, care ar trebui evaluați prin faptele lor trecute și foarte recente (este necesar acest lucru întrucât personalitatea șefului se impune grupului și întreaga activitate... „respiră” la vârf prin „adevărul” acestuia rostit amical, nicideată prin faptele care ar trebui să fie purtătorul de cuvânt!).

Ca arbitru, între două persoane cu notorietate, trebuie să vă mărturisesc cum i-am cunoscut și m-am apropiat cu prietenie de amândoi, asta pentru a vă convinge că nu din afecțiune pentru vreunul scriu aici aceste rânduri, ci pentru a releva niște fapte, care pot evidenția personalitatea omului, felul lui de-a fi, poate chemarea spre anumite activități.

Pe **Nicolae Dinescu**, l-am cunoscut după 1985, când inginer șef fiind al Amenajării „Lotru” constituisem asociația sportivă „Energia Mălaia” unde pentru echipa de fotbal devenisem antrenor. În

baza construită (acum teren de fotbal sătesc cu nocturnă!) am avut onoarea să fiu arbitrat de arbitrii celebrii (Constantin, Crăciunescu) și evident, de Nicolae Dinescu! După anii 1993, în calitate de Director tehnic, al Amenajării Olt-Lotru, l-am ajutat pe directorul liceului cu profil sportiv, prietenul Nicolae Dinescu, să-și clarifice patrimonial situația terenului de fotbal „Electra”, din Rm. Vâlcea. Apoi pe când profesa la Univ. „Spiru Haret”/filiala Vâlcea, participam la sesiunile de comunicări științifice ocazionate de universitate și întâlnirile cu prof. dr. - cum se recomanda!- erau de interes pentru mine, care în perioada 1994-2000, pregăteam un doctorat! Am fost alături de „fratele Nae”-el spunându-mi „fratele Mihai”, când se lupta să înființeze „cluburile olimpice” el fiind Președintele Filialei Județene a Academiei Olimpice (l-am însoțit pe Valea Lotrului, în Loviștea unde numele meu era cunoscut, apoi prin Oltenia de sub munte). Ca președinte al Comisiei de Cultură am reînnodat niște fire culturale rupte, încercând reșezarea unor activități pe noi coordonate (am înființat Societatea Culturală „Anton Pann”, cu revista Povestea Vorbei/ în 1999, eu fiind primul președinte și secretar general de redacție, ca impuls, credibilizat de funcția publică). Am pus bazele Forumului Cultural al Râmnicului, și Cercului de la Râmnic/ vezi Raport 2020 (cu observația că anual produceam un astfel de *raport* pentru a determina ONG-urile să se arate transparent). În agendele culturale publice l-am avut alături pe Nicolae Dinescu (păstrez o impresionantă arhivă foto cu noi împreună!). Colaborator al TV Vâlcea Unu, încă de la înființare (ca obligație asumată public) am fost foarte des colaborator la emisiunile moderate de Nicolae Dinescu, mai târziu, când a preluat emisiuni în grila de programe. Apoi, promotori fiind ai turismului pe Valea Lotrului, (vezi CTEM „Lotru”-Voineasa) și membri de onoare ai Veteran/montului, pe Nicolae Dinescu în calitate de reporter l-am avut la evenimente (cel

mai recent fiind „Festivalul Muntelui”-Voineasa 2019, căruia i-am dedicat împreună și o emisiune Tv).

Dar oamenii se mai și schimbă, se mai plictisesc, vor mai mult și atunci când prietenul devine obstacol mai poate fi și trădat!

Nu judec omul care păcătuiește, dar mă îngrijorează că nu are puterea de a recunoaște greșeala atunci când timpul i-o arată. Te întrebi dacă nu este cumva vreo boală să încerci să-ți depășești competențele, așa... printr-un exces de voință! Trecuseră anii de la Înființarea Societății Culturale „Anton Pann” și editarea revistei proprii, când Nicolae Dinescu, s-a vrut președinte (fără vreo lucrare publicată în spate, spre credibilizare cum fuseseră anteriorii: Sbs., Costea Marinoiu, Ion Măldărescu). S-a măsluit *o adunare generală* (păstrăm documentele acelui *puci istoric* – pe care nu le-am pus în mișcare considerând că timpul rezolvă repede nedreptatea/am avut dreptate că după un an, cu scandal, asociația l-a eliminat pe...,uzurpator”). Am salvat atunci revista, care sub numele de *Povestea Vorbei 21* a supraviețuit la Intol Press (arhiva culturaarsmundi.ro este martoră). Presa locală (Viața Vâlciei) s-a dezlănțuit asupra mea, prin intermediari/ tocmai asupra „fratelui Mihai”. Nenumărate lucruri ajungeau la urechea mea, prin cei contrariați că...,„Ce-o avea Domn Nae cu dumneavoastră?”. Acum a devenit extrem de insistent în dorința de-a mă face garant facțiunii sale! Va fi oare posibilă apropierea de un trădător dovedit, care nu a avut puterea scuzelor vreodată? Vorbeam de fapte! Să vedem ce au rămas din aceste lucruri *trainice* azi, dacă facem un bilanț: „Cluburile olimpice” înființate? Forme fără fond, pe hârtie, nefuncționale! „Spiru Haret”, în Vâlcea, o fabrică de diplome fără acoperire, care a sucombat! Ziarul „Viața Vâlciei” (pe care îl numea „ziarul meu”), a dispărut din peisaj, odată cu fondatorul Petre Tănăsoaica/ Televiziunea Vâlcea Unu... (și asta „Televiziunea Mea”) închisă/ Televiziunea Etalon (cea de refugiu după colapsul celeilalte) cu obloanele trase! Aflăm dintr-o carte editată la Cra-

iova, că nici aventura cu presa turistică nu este cușeră! Oare?, ghinioanele astea să nu aibă drept cauzalitate și poziționarea ne-realistă, superficială în spațio-temporalitatea momentului cu noi provocări?, cu noi abordări,? adaptându-ne ritmurile la noile cerințe? *Quo vadis UZPR - Dinescu*, cu atâtea isprăvi notabile? Puteam să stau alături de un om care mi-a înșelat așteptările și mi-a trădat prietenia, Domnule Președinte?

A doua facțiune s-a polarizat în jurul lui **Petre Simion Cichirdan**. Pe acesta l-am cunoscut printr-un demers profesional. Se punea problema, după 1990, să schimbăm turbinele „Pelton” ale Lotrului, prea bătrâne să mai reziste. Inginerul, proiectant de avioane pe la Craiova, ajuns inginer șef la întreprinderea etalon, de mecanică fină: HERVIL, aflând despre chestiune, m-a căutat întru documentare să vadă dacă o reproiectare ar putea fi făcută pe plan local. Am aflat că are pasiuni: muzica, pictura, sculptura și că este publicist prolific. Ne-am apropiat și prin el l-am cunoscut pe inginerul și el pictor, sculptor, șahist: Aurel Constantin Zorlescu (acestuia îi vom fi editat în timp albumul „Zorlescu” și îi vom fi determinat donația publică făcută Bibliotecii Județene). I-am descoperit apoi calitatea de inventator, când pe șoselele în lucru ale României, circulația o dirijau semafoarele Cichirdan!). A venit apoi în asociația Anton Pann, impunându-se ca Vicepreședinte și coordonatorul „cenaclului artelor” căruia lunar îi edita un buletin. Apoi, după înființarea Forumului Cultural al Râmnicului, a devenit redactor șef al revistei Povestea vorbei (din însărcinarea mea - 2006), director adj. al rev. Forum V (aveam responsabilitate asumată public, ca fondator în numele Consiliului Județean). Decizia s-a dovedit justă, că acesteia în timp i s-au adăugat: „Cultura Vâlceană” și „Forumul Vâlcean”. Știința atragerii în redacții a unor colaboratori cu expertiză în diverse domenii este ușor sesizabilă în arhiva teaurizată și permanent la dispoziție pe www.culturaars-

mundi.ro. Tovarăși de drum, cu pasiuni comune, am colaborat la multe cărți pe care editura sa le-a pus în operă. Cenaclurile înființate la Horezu și Călimănești sunt funcționale. Înfrățirile inițiate de el între localitățile Olteniei de sub munte și cele din Bucovina (Cernăuți), ori Basarabia sunt vii. Monumentele de for public de la Ocnele Mari, Pietrari, Rep. Moldova sunt la vedere. Cărțile sale, cronici culturale ample asupra mediului cultural local, pot fi consultate. Brâncușologul din el, ucenic fiindu-i sculptorului Constantin Lucaci, este unul recunoscut în spațiul național. În cazul acestui OM, notorietatea este vădită de o personalitate autentică. Într-o poveste din înțelepciunea lui Ion Creangă se ivește o provocare, privind moralitatea: *pe care fată să o aleg*, Domnule Președinte? Pe a Babei?, care se agață de munca altora, ori pe a Moșului?, care face și îi observăm trăinicia celor făcute? Pentru mine, Domnule Președinte, întrebarea este doar retorică, alegerea am făcut-o demult și în cunoștință de cauză!

Ce ar fi de făcut? Să se unească, în timp, jumătățile! Dar la o prea mare întârziere există riscul ca fiecare să se arate prin număr și nu prin competențe publicistice, mai importante, și atunci calitatea lucrurilor să aibă de suferit! Se poate lăsa timpul să rezolve problema cu cele două în concurență, până una din ele va pierde duelul. Dar, în prealabil, ar trebui confirmate structurile cu voința uninominală angajată de persoană, și nu prin declarațiile liderului-ca o fată a babei! Aflu cu surprindere ca aparțin, simultan ambelor facțiuni, deși de peste 15 ani am publicat constant la....Intol Press (puteam face altfel, când eu îi încredințasem cu ani în urmă salvarea rev. Povestea Vorbei?

Domnule Președinte! primiți în încheiere, adăugată preocupării noastre pentru mai binele posibil, asigurarea că vă prețuim și vă suntem alături în cauza pe care ne-am asumat-o.

Povestea vorbelor...

Ni se întâmplă, adeseori, să folosim niște biete cuvinte căror le-am uitat înțelesul, ba chiar să le atribuim sensuri care smintesc, iar mai apoi să ne apărăm cu dinții prejudecata, în mod auctorial, dacă „porumbelul” a ieșit din gura vreunei persoane cu notorietate. Prin cetatea Râmnicului cuvântul „**forum**” are parte de o soartă asemănătoare. Forumul este un loc anume unde se discută ceva important, de preferat de importanță publică, dacă arena este un spațiu public. Se discută cu autorizație, dacă organizația cu acest nume are statut, recunoaștere juridică și acreditare. Ce, cum, de ce, pentru ce, discută? Ar trebui să se vadă din regulamentul de organizare și funcționare, din programul asumat, apriori, anual, de adunarea sa generală. Orice abatere de la o linie de conduită a Forumului poate sminti înțelesul cuvântului. O posibilă definiție dată acestui cuvânt, prin modul în care am descifra anumite evenimente desfășurate în spațiul public ar putea fi:

Forumul este locul unde „senatori de drept” (câțiva forumiști cu notorietate!), cu statui în piața publică din timpul vieții (ori alte substitute, din bani publici, cu același rol!), vorbind despre ei înșiși își preamăresc propriile trecute fapte, își apără redevitele, revolutele, demult căzute în dizgrația istoriei și luptă cu toată energia împotriva înnoirii, aceea care ar spulbera, vezi Doamne!, sistemul de valori deservit cu soldă, până mai ieri. În altă perspectivă, la fel de extremistă, privind aici numai spre înainte, cu aceeași reticență față de partea opusă, **Forumul** poate fi scena lumii ca un Babilon, fără ziduri, în care potopul de informații nu mai poate fi cuprins, nu te mai poate dumeri. Un soi de necuprinsă zarvă barbară care dă-n clocot planeta, mai repede decât am fi în

stare să decantăm informația și să ne-o oferim vieții. **Forumul** ar trebui să fie o cumpănă echilibrată între trecut și viitor sprijinită pe spinarea prezentului, ca un Ianus cu clarviziune, fără nostalgii apăsătoare, ori viziuni apocaliptice. Ianus, fiind o zeitate model, forumiștii n-ar trebui să-și caute foloase pentru ei, ci pentru semenii lor, în numele cărora dezbat și lansează idei, atitudini, soluții. Facem aceste precizări, constatând efectul unor idei, relansate public în „Cultura Vâlceană”, și care au supărat pe câțiva dintre forumiști. Lucruri spuse prin vorbe, direct, în nenumărate întruniri ale conducerii Forumului, neavând suportul scris au fost considerate efemere! În momentul în care au fost scrise, fără atac la persoană, au sărit ca arși la beregata celui ce va fi răgușit în ultimii ani, spunându-le că Forumul este altceva și că trebuie să revenim la cele ce-și propune el ca misiune și pentru obiectivele pentru care l-am fondat.

Spiru C. Haret este marea personalitate istorică de care se leagă un proces social complex de emancipare națională, cu efect în lumea satului românesc la începutul secolului al XX-lea. Acest fenomen social este definit de **Academia Română - Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”**, în Dicționarul Explicativ al Limbii Române Moderne, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998, p.444, astfel: „**concepție sociologică în care se preconiza ridicarea stării materiale și culturale a satului prin activitatea extrașcolară a învățătorilor**”. A vorbi azi de *neoharetism*, ca de un fenomen existent, a vorbi despre continuitatea fenomenului, imediat după cel de-al II-lea război mondial, ni se pare excesiv de deplasat. Vedem aici o confuzie între ideea haretiană, evident nemuritoare, și un fenomen care are o legitate, un câmp cauzal propriu, imposibil de replicat în societatea românească de ieri și de azi, mult schimbată ca stare socială în bine, față de subdezvoltarea (de ev mediu/cu bordeie - vezi 1907!) a societății ro-

mânești de pe vremea lui Spiru Haret. Putem vorbi astăzi despre **haretologi**, cum sunt prof. dr. Gheorghe Dumitrașcu, prof. univ. dr. Virgil Constantinescu-Galiceni, oameni erudiți care au cercetat fenomenul, ni l-au readus în cunoaștere printr-o muncă științifică, valoroasă, incontestabilă. Cei ce trăim cu conștiința valorii acestei personalități exponențiale, a omul universal, reper al mândriei noastre românești, putem fi numiți **haretofili** și ne-am manifestat iubirea în **anul 2012, dedicat special (amintind veacul, de la trecerea la cele veșnice!)** și spre lauda vâlcenilor, a fost un **an de comemorare**, onorat cu responsabilitate.

Cei ce sunt „bolnavi” de Spiru Haret ar trebui să-i numim **haretofobi**. Dar nu avem cum să nu constatăm că sunt mulți cei ce l-au pus momeală, nu numai pe Spiru Haret, dar și pe Blaga, Cantemir, Maiorescu, Goldiș etc., și au atras pe amatorii de diplome facile, care au smintit scara de valori în țară; pe aceștia ar trebui să-i numim **haretofagi**! Efectul diplomelor fără acoperire în activitatea economică este devastator. Ne temem și ne opunem acestui concept de manipulare publică: **neoharetism** (nu ca model al unei voințe și a unei acțiuni exemplare cândva, prescriptibil acum lipsei de voință și viziune!) pentru că el poate legitima **haretomania** cu hemoragia de diplome fără acoperire.

Subcultura? Ceva de subsol! Ceva care subminează ceea ce este deasupra și coboară totu-n beci. Acolo capetele luminate (?) devin dovlecii, oamenii nevlegi... fără minte, fără legi!

Plaga? Este ca o rană, uneori provocată de excesul scărpinatului. Când este râie, adică scabie, nu rană de sabie!, se poate lua prin atingere de la unul la altul. Fenomenul acestei contaminări ar putea fi confundat cu **plagiarea** și cu **plagiatul**. Acest fenomen face ravagii, mai ales între aleșii de la etajele superioare, ajunși acolo pe brațele vânjoase ale mulțimii, votând împotriva foștilor!

Extreme: La umbra prea deasă a copacilor nu cresc decât buruienile, iar sub prea intensul soare totul se uscă și moare.

Intervenție ratată: scriitor (artist) cu talent, dar fără talant, s-a adresat unei filiale a Uniunii Scriitorilor (putea fi și Uniunea Artiștilor Plastici, neapărat cu diplomă la purtător, că priceperea vădită nu contează!) să-i facă intrarea la... Dumnezeu. Mare eroare! Cum să încredințezi lui Mefisto cererea făcută de Faust, să o ducă... sus? Șeful lui cel mare, de altă culoare, este în opoziție cu Dumnezeu și nu pune botul decât la parale, multe parale!

2012/... Gică Contra,
în numele Cercului de la Râmnic

Obs. Eram prin 2012, un Gică Contra la supraexpunerea ideii de neo/haretism, ca fenomen posibil în societatea românească în tranziție, bâjbâind prin deșertul iscat de neadaptarea noului mers hotărât de necunoscuții acari din 1989! Fenomenul, la vedere, al deturnării învățământului către instituțiile private, producea pe bandă diplome fără acoperire, numai bune pentru acreditarea contra cost a valorilor lipsă și măsluirea biografiilor..., să dea bine notorietății în căutare de putere, devenise evident și în promovarea puterii locale și centrale (vezi și listele pentru accesul în ierarhia politică, condiționate... tot de cotizații!). Atitudinea critică, a „instanțelor”, autointitulate elite ale societății civile, se dovedea firavă și sub controlul unor lideri (cu altă citire a realității, într-o inerție mentală a „adevărurilor” proprii asumate printr-o solidă iradiere ideologică/ o statistică anume cu cv-urile și izvoarele formative, poate confirma sentința asumată aici!). Efectele în societatea românească, azi sunt evidente în toate evaluările pe baza indicatorilor de dezvoltare umană, dar și în poziționarea față de muncă. Clasa politică imatură, Presa aservită surselor de existență, Analfabetism funcțional evident, Instituțiile de interes

public cu management politizat (vezi struțo-cămila manager-director!), Justiția..., „stat în stat” cu putere discreționară, funcționând după legi slabe, produse de un parlament supranumeric și Ineficient. Viața de zi cu zi vorbește de un trai pe datorie, din cauza consumului fără acoperire în munca prestată, ori dintr-o proastă evaluare a resurselor, a muncii pe larga piață a lumii... Ne întrebăm și azi, în 2026, la împlinirea celor 175 de ani, de la nașterea savantului Spiru Haret (în 1851), unde este spiritul civic?, asumat și ca atitudine față de mersul la întâmplare al societății?, îmbolnăvită de **notorietatea fără valoare** și mereu sfătuitoare, numai de bine...nu! Salutăm aici recuperarea, ca fapt istoric autentic, a vieții și faptele marelui înaintaș Spiru Haret, de către seniorul responsabil, doctor în istorie, Prof. Gheorghe Dumitrașcu!

19. Feb. 2026

RAPOARTE

Adunarea Generală a Forumului Cultural - 25. feb. 2010

1) Să ne luăm în serios capacitatea instituțională, prin dezvoltarea funcției executive:

- înregistrarea **tuturor** documentelor care intră și ies în conturul instituției Forumului, fără omisiuni, ori aprecieri subiective a importanței acestora;

- respectarea unui flux al documentelor pe un traseu, care să aibă obligatoriu la intrare rezoluția președintelui executiv, iar pentru exterior, semnătura de aprobare să fie tot a președintelui executiv;

- registratura și secretariatul, să vegheze la respectarea traseului documentelor, a atributului decizional, conform ierarhiei, delegărilor de competență, acordate în baza statutului, să asigure organizarea evenimentelor pentru luarea deciziei, să asigure înregistrarea proceselor verbale, și redactarea hotărârilor ori deciziilor, documente ce susțin explicit deciziile executive; pot fi și decizii cu caracter permanent;

2) Forumul nu trebuie confundat cu oportunitatea! Vezi tipărirea de cărți și reviste, ori alte facilități asociative, pe suportul Forumului, devenind mai importante decât Forumul însuși. Trebuie foarte clar separate lucrurile, pentru a evita confuziile. Activitatea

de redacție pentru revistele și publicațiile proprii, să nu fie o activitate în sine, independentă, ci una subsidiară, care să reflecte forumul, ca manifestare, pentru îndeplinirea menirii sale. Apoi revistele să-și depășească prejudecata că sunt reflectări ale unei asociații literare, intrând în teritoriul marcat de alte organizații;

3) Coordonarea, în parteneriat, cu alte O.N.G-uri , în proiecte și activități comune, să se facă pe baza unor protocoale scrise, cu consemnarea obiectului de colaborare, a modalității de lucru, partajarea sarcinilor, asumarea efectelor etc.;

4) B.V.C-ul să fie document de lucru, transparent, pentru execuția financiar-contabilă: sursele estimative clar formulate, cheltuielile planificate să aibă acoperire în surse și-sau, termene finale flexibile, în cazul eşalonării surselor...Realizările din fonduri publice atrase, prin *parteneriat public-privat* să aibă clar demonstrată *utilitatea publică* și precizată prioritatea în raport cu alte... proiecte de interes (în spatele acestui cuvânt se pot face, subiectiv, tot felul de demonstrații, se pot impune prin persuasiune, prin ton, prin poziția personală, -vezi doamne!, cine suntem și ce am făcut noi! etc., etc.- prin nebăgarea de seamă, prin asumarea puterii, ilegitim, în numele tuturor, ori a altor... *priorități*;))

5) Asumare rolului de *instanță de evaluare* a evenimentelor și lucrurilor deosebite din spațiul public, să se facă printr-o *procedură clară*, să nu permită manifestarea unor parti-pris-uri. Cum să propui o carte pe care nu ai lăudat-o public printr-o *recenzie*? Să o arăți doar azi și mâine să o premiezi? Sau să invoci faptul că tu te pricepi și pentru alt membru al juriului, care din respectul pe care ți-l datorează, să-ți accepte punctul tău de vedere(?!) Forumul nu trebuie să-și permită evaluări în afara atributului său, de *monitorizare continuă* a mediului pe care ...îl evaluează

6) Mecanismul de comunicare-imagine (un fel de PR!) cu spațiul public, nu este perfectat în mod clar. *Conferințe de presă*, la *sediu*, cu o anumită *periodicitate*. *Comunicate de presă*, privind

poziționarea Forumului într-o chestiune care... a inflammat comunitatea (de exemplu, cetățenia de onoare a vreunei personalități controversate...!) ori concluziile importante la care a ajuns Forumul, după dezbaterele sale.

Facem aceste câteva propuneri, reluând în bună măsură și propunerile anilor precedenți, ori pe cele din biroul de conducere al forumului, cu speranța că vom depăși o stare de automulțumire, poate legitimată de realizări, dar care nu ne poate ajuta la perfecționarea noastră în continuare. Cred că în loc să întinerim, suntem din ce în ce mai pasivi, înclinați către meditația, întotdeauna confesivă, conservatoare, comemorativă, contrazicând spiritul de avangardă pe care trebuie să-l aibă Forumul. Cred că ne stă în posibilități să fim mai dinamici, anticipativi, pro-activi, adică animați de vitalitate, spirit polemic, dezbateri cuprinzătoare, dincolo de un cerc elitist restrâns, cu poziționare predilect în nișa literaturii, unde niște diriginți pot să-și manifeste, ca într-un spațiu tabu, abilitățile incontestabile, extrapolându-le nepotrivit și în alte nișe.

Trebuie să le mulțumim celor ce ard pentru Forum, cu toată dăruirea, fără să aștepte recompense și să le recunoaștem aici munca neobosită. Vă mulțumesc pentru atenție.

25 Februarie 2010

Domnule Președinte

Subsemnatul Mihai Sporiș, ales de curând membru al B.P.T. al P.N.L. Vâlcea, afirm că am următoarele disponibilități pentru îndeplinirea unor atribuțiuni, *speciale*, ca membru al Biroului:

- Comunicare ușoară în public, în fața multor oameni (conferințe, colocvii, mese rotunde, etc.), am calificare și experiență în acest domeniu, fiind de multe ori la catedră (liceu, postliceale, perfecționare, universitare și postuniversitare), ori susținând public conferințe, comunicări diverse etc.;
- Publicist cu calitatea de colaborator la reviste și ziare. Am scris peste trei sute de articole, pe teme diverse, cărți tehnice și de atitudine, poezie, critică literară etc.;
- Reprezentare, în probleme de expertiză tehnică pentru probleme de energie (am doctoratul în domeniu!), resurse umane (am expertiză în domeniu!), media (am specializare în domeniu!), administrativ (am fost consilier județean 16 ani!);
- Management organizațional: am calificare și experiență în domeniu (35 de ani în domeniul profesional! Pe un traseu de carieră până la director general; membru în consiliile de administrație: Hidroelectrică, RADRA etc.);
- Sunt membru în multe asociații, fundații obștești și grupuri informale din județ și din țară...

Fac aceste precizări la solicitarea B.P.T, cu toată responsabilitatea.

17.09.2010

Domnule Ioniță

Exprim aici o părere în legătură cu o apreciere a dvs. care evaluați munca comisiei de cultură și formulați o concluzie. Mă refer la faptul că **acțiunile culturale nu sunt individualizate**. Nu pot fi individualizate decât ca acte culturale puse deliberat în serviciul cuiva. Eu nu îmi asum calitatea de ... arendaș pentru că:

- Cultura nu are culoare politică;
- Un partid, ca PNL-ul de exemplu, își poate păstra blazonul de partid cu membrii, bine mobilați cultural, aparținând unei elite, dacă respiră evenimentele culturale ale locului, indiferent de cine este organizatorul;
- Organizăm lunar evenimente, sunt în agendele ONG-urilor, instituțiilor publice, sunt mediatizate cotidian, dar **prezența liberală este destul de subțire**. Asta este o problemă! **Vizibilitatea publică o crează membrii PNL, recunoscuți de societatea civilă, care sunt prezenți la evenimente** nu doar ca statui, ci cu poziții ferme în problemele în dezbatere și cu argumente pertinente; dacă BPT-ul și alte BP-uri nu cunosc lucrul acesta este regretabil!;
- În RAPOARTELE mele lunare, sunt trecute evenimentele organizate de structuri favorabile liberalismului, la care am luat parte și am contat și ca organizator, moderator, lector, conferențiar; sunt trecute observații, propuneri, **dar aceste nu primesc nici un feed-back, de la cei cărora le sunt adresate; sunt convins că nu le citește nimeni și lucrul acesta este foarte grav!** Cred că va trebui ca să se limpezească acest lucru, că altfel ne risipim timp și bani fără folos; Nu am observat ca problemele serioase semnalate de mine să fi trezit vreun ecou, pentru că delegația permanentă nu le-a preluat pentru a le transmite în teritoriu. Compartimentul Managementului Executiv, subdotat numeric și în competențe, calat pe organizare și supraviețuire materială, nu poate elabora proiecte de hotărâre pentru birouri și nici susține deciziile liderilor executivi. **Persoanele care fac doar figurație nu mă interesează, sunt problemele celor ce le suportă!;**

Nu sunt de acord cu calificativul **individualizate**, ci cu acela de *neonorate* de niște oameni care au alte așteptări de la Politică, în plan individual, planul binelui public, de ridicare al societății, este o chestiune neinteresanta pentru ei! Evident vorbesc de cei care se comportă astfel, fără a generaliza.

Am vrut să spun lucrurile astea în Delegația Permanentă, dar într-un minut, chiar depășit, și cu presiunea timpului în spate, **după câte lucruri, mai mult sau mai puțin interesante s-au spus, nu a mai fost posibil.** Apoi invitația de-a spune lucrurile în BPT, unde de regulă se transmit sarcini gata fabricate și supuse formal, procedural, votului democratic, cu grupuri interne de lobby, **m-a arătat cumva răătăcit într-o lume care își vede mai mult de sine decât de o misiune publică!** Poate greșesc, dar asta este impresia mea, trecut totuși prin... multe!

Cu tot respectul meu pentru dvs, Mihai Sporiș.

27. 03. 2011

Propuneri, sper de interes, pentru organizarea Comisiei județene de Cultură a PNL

Prin comasarea comisiei municipale cu cea județeană, toți membrii, cu cereri și CV-uri, din dosarele comisiilor sunt... împreună; se vor adăuga acestora, minimum 2 persoane din fiecare localitate, dintre notabilitățile locale, oameni de cultură și membrii activi liberali (să solicităm prin ierarhia decizională a partidului ca

organizațiile locale să trimită urgent cererile și CV-urile celor 2 persoane!). Atunci putem vorbi de **o structură județeană care ar fi reprezentativă!** După aceasta putem vorbi de o Adunare Generală. Până atunci se definește în clar: viziunea, strategia (misiune, obiective, plan de acțiune, orizonturi de influență!)

Până la realizarea organizării reprezentative, trebuie acționat în direcția **obiectivelor imediate** de poziționare publică pentru sondajele din interiorul USL: **ocazionarea de evenimente publice, reprezentative**, cu participare liberală, și nu numai, consistentă, **în zonele cu deficit de imagine** (Drăgășani, Bălcești, Ocnele Mari, Călimănești...Voineasa etc.!), Pentru Primăria Râmnicului, **de urmărit agenda publică a instituțiilor și ONG-urilor** și transmis **semnalele noastre de susținere, către liderii informali.**

Pentru activitatea curentă, după sondaj, între membrii activi putem să atragem simpatizanți neangajați politic, ori parteneri de Uniune! Avem în vedere **fidelizarea structurilor culturale existente** pe bază de Parteneriate. Am adus în sfera noastră de influență culturală:

- Asociația Națională Cultul Eroilor, Filiala Vâlcea (cu mulți liberali responsabili locali, vezi preoții Moga, Mănescu... de exemplu!)
- Academia Olimpică Română, Filiala Vâlcea, cu multe cluburi olimpice locale, acum **forme fără fond**, nepuse de nimeni la treabă/Filială condusă de prof. Nicolae Dinescu, devenit ... liberal;
- Asociația Culturală „Anton Pann”, cu membrii fidelizați și cu forță media puternică (reviste culturale de impact!);
- Clubul Umoriștilor Vâlceni, fidelizat, cu lideri liberali, reviste proprii, cu festival național al umorului în organizare proprie;

- Alte asociații, născute din ... interior (Fundațiile: I.Gh. Duca, Nadia Duca...) s-au poziționat, corect, în parteneriat cu cele fidele, dar și cu celelalte, identificând ... redute comune;

Acționăm, punctual, pentru **atragera membrilor marcanți**, cu un cuvânt greu de spus, în asociațiile cu o orientare pregnant de ... stânga: Forumul, Seniorii (în faza aceasta încercăm să înclinăm balanța, apelând la imaginea persoanei și trecutul fără cusur!)

Trebuie atrasă, foarte repede, Revista **Cultura Vâlceană**, care există ca un produs cultural, validat de aparițiile anterioare, realizată după normele europene (licență, cod de bare, ISSN,) și făcut din ea **vectorul de comunicare culturală al comisiei**, forma de comunicare ordonată, premisa **formării și, sau, întreținerii unei elite culturale**, un mediu informal necesar **formării unei mentalități europene autentice**.

Trebuie construite repede **punctele de sprijin ale rețelei noastre culturale** în teritoriu, începând cu Drăgășani și continuând cu orașele județului. Pentru acestea trebuie antrenați intelectualii și create **evenimentele și proiectele culturale** care să-i capaciteze. Sigur multe lucruri se vor clarifica după definirea strategiei și modului de funcționare a asociației, după trecerea ... sondajului.

Va trebui să ne propunem **lista de evenimente lunare** pe care să le promovăm pentru ... urgențe. **Evenimentele din agenda instituțiilor și organizațiilor culturale** trebuie identificate urgent și asigurate... expunerea noastră. Sunt în măsură să anticipez câteva, aflate în proiectul asociațiilor, dar în agenda lunară a Direcției pentru Cultură, culte, Patrimoniu, sunt explicit formulate cele importante, la care trebuie să desemnăm participanții, even-

tual asigurată participarea personalităților noastre, subiecte ale sondajelor.

Domnule Ioniță!, mai sunt și altele de discutat însă deocamdată, în criză de timp, atât. Despre strategie, altă dată, cu propuneri de idei.

Cu respect Mihai Sporiș!

Propuneri privind aplicarea Proiectului Biblionet în Județul Vâlcea

Către CONSILIUL JUDEȚEAN VÂLCEA

În atenția: consilierilor județeni

Spre știință: Biblioteca Județeană

Numit ca administrator prin HCJ, de către dumneavoastră, la Biblioteca Județeană, am procedat la o analiză privind starea de fapt din mai multe domenii între care și cel al implementării Programului **Biblionet** în județul Vâlcea. Față de această analiză, întreprinsă împreună cu responsabilul de implementare a programului, **Valentin Smedescu**, s-au desprins câteva concluzii utile, pe care le vom sublinia și care se pot valorifica prin câteva măsuri operative. Această informare, cu propunerile aferente se vrea un argument pentru **Consiliul Județean** în coordonarea **consiliilor locale** iar pentru consilierii județeni, în calitatea lor de oameni politici, pârghii de mobilizare a colegilor lor din administrația locală. (primari, viceprimari, consilieri locali)

Programul Biblionet a fost lansat în România în 23 Aprilie 2009, la BCU București ca o oportunitate externă, în finanțarea fundației **Bill & Melinda Gates**, având drept scop:

- Instalarea gratuită de computere în bibliotecile publice din România;
- Facilitarea pentru public a accesului gratuit la internet;
- Pregătirea gratuită a bibliotecarilor pe componente moderne ale activității lor.

Implementarea la nivelul județului nostru a beneficiat, prin Biblioteca Județeană, de o foarte bună receptivitate, *județul Vâlcea fiind considerat un Județ Pilot pentru România*, prin capacitatea sa de mobilizare (informare, creare condiții tehnice la nivel local conform cerințelor, punere în stare de lucru a dotării la nivel local etc). Vezi Anexa cu ...**Repere generale**

Extinderea proiectului la nivelul întregului județ *cunoaște și întârzieri de natură obiectivă și subiectivă*. Nu putem evalua aici unde este lipsa de voință, lipsa de informare, suficiența, neadecvarea managementului administrativ, alte neputințe posibile, dar credem că orice blocaj, de orice natură ar fi poate depășit prin corecta **analiză punctuală** și a unui **program de acțiune local**, sub o atentă **coordonare centrală**. Miza pentru localitate ar fi obținerea gratis a dotării, în schimbul aplicării unor cerințe (amenajare igienico-sanitară a spațiului, angajarea bibliotecarului adecvat, cu normă întreagă etc.) iar pentru Consiliul Județean semnalul de imagine al unui județ al României dinamic, receptiv la nou, pregătit informațional pentru societatea cunoașterii. Competiția este în plină desfășurare și implicarea în coordonare a consiliului este vitală. Anexăm Programul **Biblionet-lumea în biblioteca mea** cu derulare programului pe etape, localități angrenate și motivele de blocaj, pentru aplicare conform cerințe.

Am analizat, pentru localitățile cu profil urban, valorificarea acestei aplicații informatice și am urmărit reflectarea evenimentelor culturale în rețeaua Biblionet.

Am lansat concursul pentru elevi **Vâlcea colț de rai** în organizarea Bibliotecii Jud și a Societății Culturale Anton Pann, finalizat pe 1 Dec. , cu premiera în 7 dec.

Concluzia după aceste două manifestări – evident parțială!- este că **rețeaua Biblionet funcționează, este bine coordonată de Biblioteca Jud**. Piedicile sunt greu de explicat. Nu ne explicăm de ce în orașele Rm. Vâlcea, Drăgășani, Călimănești, Ocnele Mari, Horezu, Băbeni se poate și în Govora, Olănești, Brezoi, Bălcești, Berbești nu se poate. Credem că obstacolele ce trebuie depășite sunt: capacitatea administrației locale în conexiune cu voința politică (rugăm consilierii județeni cu putera lor să intervină pentru deblocare!), calitatea bibliotecarului aflat pe post (biblioteca județeană să se pronunțe asupra calității profesionale, să facă cunoscut care sunt cerințele postului, să participe la concursurile de ocupare a posturilor organizate de primării, să propună programe de perfecționare, să-și manifeste coordonarea de specialitate conform atributului județean, să conlucreze mai bine cu Comisia de Cultură a Cons. Jud.), efervescența câmpului cultural local.(rezultatele pozitive de la Călimănești, Horezu, Băbeni, Rm. Vâlcea sunt o consecință directă a acestui fapt!)

Nădăjduim că modesta noastră analiză vă va servi dumneavoastră, stimați consilieri județeni, individual, dar și în actul decizional de-a împreună al Consiliului, pentru ca localitățile județului să se poată bucura, fără nicio discriminare, de un serviciu public necesar, iar județul Vâlcea să-și poată păstra blazonul de onoare pe care îl merită într-o competiție de prestigiu.

Dr. ing. Mihai Sporiș /membru în CA-ul Bibliotecii
Județene „Antim Ivireanul”Vâlcea

România: „Grădina Maicii Domnului”, 2010

În dosul cuvintelor stau înțelesurile, iar acestea trebuie să se expună în cercul de cuprindere al posibilităților de comunicare. Imperativul ni l-am asumat atunci când, nesiliți de nimeni în 2001 la Râmnicu Vâlcea, se puneau bazele **grupului informal**, pentru slujirea României, văzută ca o grădină ocrotită și cântată, pentru frumusețea ei lăuntrică.

Ideea de grup informal, protejat prin nume de principiul curăției permanente, a fost una binecuvântată. Constatăm acest lucru prin isprăvile noastre, nu puține în anii numărați, până la sorocul 2010. Cum a putut lucra un grup de oameni, numit și cerc cu sensul unei unități, pentru un rost frumos? Pare un lucru de mirare să constăți că fără structură constituită juridic, adică fără statut, (sediu și date de identificare) fără buget de venituri și cheltuieli, fără cotizații și conturi, niște oameni mișcă gândurile, ideile, proiectele, inițiativele și acestea devin lucruri, evenimente și o oarecare învățătură de minte.

Grupul oamenilor, slujitori fără de arginți ai cauzei informale a grădinii, are coeziunea principiilor: **iubirea de oameni** în general, **mărturisirea cu venerație a chipului frumos al pământului** din care ne-am ivit, **venerarea moșilor și strămoșilor și a faptelor lor**. Dintre cei veniți la întemeiere mulți au plecat, în locul lor, venind înzecit mai mulți. Apele se separă încet și ordinea se înstăpânește, ca în zilele ontologice ale... facerii. Nu poți fi simultan și în apele de deasupra... tăriei, adică în lumea adevărilor din cercurile cu... îngerii păzitori și în... același timp în apele inferioare de sub cer, cu rostul pătimirilor pentru forme, uneori din prea multă cotrobăire individuală, după sinele ascuns. Așa se face că

parte din fondatorii dați la fund, și-au descoperit frustrările nostalgiiilor unor vremuri apuse și dumerirea că cei ce au slujit cândva rațiunii exclusiviste, nu au ce căuta într-o lume de sfătuitori anacronici, care nu cer nimic pentru povețe, nu-și asumă merite pentru chipuri cioplite anapoda, nu sunt luați de iureșul... pieței globaliste, unde totul se pune pe tarabă. Între lumina ochiului văzător al lui Dumnezeu informalul... și ochiul dracului, în ipostaza arginților care risipesc lumea, până la disoluția globală, oamenii se poziționează, având doi ochi în alternanța chipului, într-un compromis asumat personal. Există și năpârlirea, ca o adaptare la vremuri, uneori cameleonism la vedere. Nu judecăm, nu consemnăm nume, dar constatăm și mărturisim, că cei care ne-au părăsit ne-au reproșat, în multe rânduri, că ne lipsește spiritul practic, că nu accesăm fonduri, neobservând că resursa informalului stă în tăria caracterelor, puterea cunoașterii și încrederii lor, în știința comunicării cu lumea din care s-au ivit. Comuniunea informalului cu forma, ca o bunăvestire, binecuvântată, este modelul făptuirilor noastre. Știm de copii, de când rostem „îngerășul” cu ochi pironiți către lumea icoanelor, că în preajma noastră stau permanent puterile ocrotitoare, energiile necreate, uneori cohorte muzelor inspiratoare. Dintr-o lume întreagă a Informalului, de sub morala adevărului cu chipul frumos, al nevoii de perpetuă primenire, poate acționa un cerc informal, în Grădina Maicii Domnului, așa cum este recunoscută țara neamului nostru. O poate face, **ca povățuitor credibil**, dezinteresat, cu toată dragostea și credibilitatea oamenilor cercului, vădită, nu prin ostentația ieftină, ci prin faptele lor, circumscrise unui dicton: **niciun câștig material pentru sine, totul pentru chipul frumos al țării și a tuturor temeiurilor sale.**

Annual, încercăm să facem **un bilanț** al ideilor, proiectelor susținute, să spunem tuturor, uneori să reamintim; cum am lucrat, prin cine, cu ce resurse, și apoi să dăm o minimă satisfacție, **morală**, membrilor, fără carnet, ai Cercului de la Râmnic: Romania

„Grădina Maicii Domnului”, consemnându-le numele și măcar o faptă semnificativă.

Grădina Maicii Domnului, **țara**, este un loc ocrotit. Lumea informată, vine prin exponenții *cercului* de la Râmnic, idee, plan, soluție, în curtea organizațiilor, structurate să trudească asupra formelor. Nu impune nimănui, nimic. Sugerează, pune la dispoziție, fără să-și aroge potențe, paternități, și fără a impune cuiva... drepturi de autor.

Prezența cercului este una discretă, atunci când cei care își exprimă menirea sunt membrii, răspândiți în multe organizații structurate formal. Alteori, când ideile slujite au exprimat *manifestul* Cercului de la Râmnic, și acesta face, în mod explicit, obiectul unui eveniment, numele cercului apare explicit, în parteneriat cu Asociația, Organizația Non Guvernamentală, Instituția organizatoare. Sunt lucrări, apărute în... grădina slujită, care menționează și eforturile, mai mereu în resursele de cunoaștere, puse la dispoziție de acest grup de oameni, niciodată însă nu s-a solicitat acest lucru.

Între partenerii grupului, în cele două feluri: implicit și explicit, consemnăm, într-o ordine anume: Societatea Culturală *Anton Pann*, Asociația Națională *Cultul Eroilor* - Filiala Vâlcea, Academia Olimpică Română-Filiala Vâlcea, Asociația Națională „Veteranmont” Forumul Cultural „Călimănești”, Asociația de Dezvoltare Locală „Pons Vetus”, Arhiepiscopia Râmnicului, Primăria Râmnicului, Consiliul Județean, Fundația Culturală *Vâlcea UNU*, Asociația Culturală, „Lumea de Pretutindeni”, Primării, Colegii și Școli locale.

Colaborarea cu **Forumul Cultural al Râmnicului**, a fost suspendată temporar, din cauza unor nepotriviri ale sensului, pe care le invocăm mai jos, lucruri notificate explicit în primăvara acestui an și asupra cărora s-a discutat direct, la începutul anului 2010 (ianuarie martie !):

- Forumul Cultural al Râmnicului este **beneficiarul de fonduri publice**, în virtutea unei **prezumții de utilitate publică**, în numele mai multor persoane juridice (alte asociații!), printr-un management *netransparent, discreționar, clientelor*. **Forumul se află sub presiunea unor lideri istorici, propagandiști cu state vechi ai ideologiilor atee, ale unor instituții, create cândva special și de unde au primit chiar sâmbrie angajați fiind... cu sâmbrie! Aceștia frânează acum mersul, către matca normală, cântând gloriile apuse.**

- A dus în derizoriu, discernământul unui municipiu, în numele căruia vorbește, asupra justiției, făcându-se apărător și ju-decător pe cont propriu al inferacțiunii dovedite(?!).

- A impus cenzura în publicațiile proprii, asupra celor ce nu împărtășesc punctele de vedere ale nucleului dur, venit cu metehne cu tot și *cu suficiența apogeului personal* (impus cu forța statului propagandist și pe banii publici, ai statului comunist-ateu, să păzească închisorile, să educe deținuții, să aducă pe stadioane cu forța oamenii, pentru cântarea dictaturii și pentru întronarea paranoiei unor lideri analfabeți).

Membri ai cercului, luptă și în interiorul Forumului pentru vindecarea de cele vechi. Deocamdată *puterea răului*, travestită în fățarnicia pioasă și un voluntariat... cu foloase materiale (?!), rămâne una la vedere. Insist asupra acestor constatări, pentru că cei ce blochează și stigmatizează manifestarea transparentă, conform cu cele ce și le-a propus Forumul, sunt aceleași persoane, aciuat aici, după ce nu și-au putut face mendrele la Asociația Culturală „Anton Pann”; unde monopolizaseră spațiile revistei „Povestea Vorbei”, cum se întâmplă acum cu... revista „Forum” (se pot face analize publice ale acestor...reviste, pentru o demonstrație elementară!).

Așteptăm cu speranță, îndreptarea rapidă a stării de lucruri. A trecut aproape un an... de așteptare, timp în care nu am primit

răspuns la scrisoarea adresată Forumului, și 2 ani de la cea adresată... Președintelui. Între timp în țară au apărut cărți care arată Forumul cu degetul... Lumea a reacționat direct asupra gafelor făcute... Unde sunt răspunsurile ? Nu cumva struțul cu capul în nisip, ori ursul care trece..., făcându-se că nu observă, este o tragere de timp, care să se sprijine pe uitare ? Nu ține ! Greșelile se țin lanț în continuare...

„**Monumentala Enciclopedie**”, dincolo de cea mai lăudabilă intenție și angajarea la o muncă, cu foarte bună credință a unor oameni respectabili, **rămâne o mare nereușită...** După peste o sută de ani, de când Bogdan Petriceicu Hașdeu, sub controlul responsabil al Academiei Române, dădea modalitatea de lucru asupra unei lucrări de sinteză specială: *Dicționarul... etimologic...*, (un specialist în etimologie ar fi trebuit să aibă habar!) vâlcenii enciclopediști (!) experimentează amatoristic, structura unei lucrări cu mari pretenții. S-a dat exemplu de bună practică cu o lucrare de valoare monumentală, realizată doar de un om (ce om!) și un discipol. Ion Bianu (ce discipol!). Laudele venite pentru imensul consum de hârtie, bani, și timpul oamenilor cumsecade, sunt eco-uri ale plăcerilor celor ce se vor fi găsit acolo de-a valma prin meritul recunoașterii din dicționarele existente (și ele cu nevoia reactualizărilor!) de către... nefericitul... Big Brother, coordonator. Un exemplu? Despre una din minunile lumii vâlcene, la care au trudit **zeci de mii de oameni, Amenajarea Hidroenergetică Lotru**, se vorbește, (se scrie!) mai puțin decât despre un apropiat al coordonatorului, ca și când acesta ar fi impresarul unor talente care trebuie să... crească. Să fim serioși! **Enciclopedia** este altceva! Academia Română îi ceruse lui Bogdan Petriceicu Hașdeu, **planul** prealabil al lucrării, îi va fi dat drum liber și îl va fi chemat la ordin pentru a raporta. I s-au dat bani de Academie și tot acest forum științific, cu blazon, *îi va fi retras la un moment dat... lucrarea.* „**Enciclopedia**”, s-a născut, din voința și orgoliu cuiva,

într-o perioadă în care informatica poate ușura, colectarea și procesarea datelor. De trăia Hașdeu azi, cu minte lui, ar fi făcut colectarea și agregarea datelor într-o Enciclopedie, precum Enciclopedia Britanică, în timpul asumat de pseudo-cercetătorii, co/ordonați de un slavist ocupat, până peste cap cu... atâtea probleme! Despre acest lucru **controversat**, lumea se va lămuri, când vor ieși la iveală omisiunile, exagerările, partizanatele și nemulțumirile... Până atunci să lăsăm lucrurile să se decanteze și să atragem doar atenția că și calea spre iad este pavată numai cu intenții bune și ademenitorii aplaudaci.

*

Dintre membrii fondatori rămași în *cerc* și în slujba idealului asumat amintim: Sporiș Mihai, Dumitru Lazăr, Constantin Lazăr, Petre Petria, Costea Marinioiu, Matei Călin. Aceștia li s-a alăturat de aproape și de departe atâtea alții, uneori cu calitatea... persoanei juridice, atunci când o organizație și-a asumat explicit un proiect al... *cercului*. Se cuvine să remarcăm aici niște voluntari pentru truda lor:

Petre Cichirdan, făcătorul de reviste, cronicarul evenimentelor culturale, cu o polivalentă de invidiat și o cuprindere, amintind de spiritul locului moșilor săi, același loc și al marelui Hașdeu... Poet, artist plastic, inventator și inovator, muzician, reporter printre suferințe nemăntuite: Basarabia, Bucovina, Voivodina, Timoc, și prin viața unor personalități, nemeritat ținute în conul de umbră: Dumitru Bălașa, Aurel Constantin Zorlescu, Petre Gheorghe, Leca Morariu (toți aceștia înfrăurindu-i viața!).

Gheorghe Sporiș, drumețul potecilor și plaiurilor, cu ochiul deschis, animator al turismului civilizat și militant, pentru păstrarea frumuseții naturii. *Ambasador* permanent pe vârful munților, în afundul văilor sălbatice, în satele uitate de lume; autor de carte turistică, hărți, expoziții de fotografie, filme de prezentare a evenimentelor, voluntar prin excelență.

Eugen Petrescu, apărătorul... drepturilor eroilor. Energia voievodului în căutarea... fiilor apărători, pentru redutele ce se cer re-consolidate. Editor generos și fără tihnă, să nu ne pierdem reperele, partizanii lor, și o atitudine neșovăielnică față de abuzurile instituțiilor din domeniul administrației publice. Factor de coagulare, în proiecte coerente, a ideilor cercului: cercetarea aplicată a dovezilor istorice, renotarea valorii conceptelor (vezi eroul), a locurilor comune (vezi monumentele), importanța personalităților ce ne-au părăsit (Dumitru Bălașa, Cornel Tamaș). Prin el cercul s-a lărgit cu cercetători: pr.dr. Constantin Mănescu, pr. Nicolae Moga, ing. Dumitru Bondoc.

Nicolae Mazilu, general al armatei române, când aceasta murea și murea uneori, în munții patriei. Este în recunoașterea noastră afectivă, nu doar Erou al Muncii, ci unul dintre *ctitorii cei mari* ai „**Transfăgărășanului**”, el fiind comandantul Regimentului de Geniu, din Alba Iulia, care a realizat ramura nordică a acestei epopei naționale. Comandant de școală militară, scriitor neobosit, un model al demnității și modestiei umane, venit imediat după fundarea grupului informal, a asigurat credibilitatea tuturor intențiilor și proiectelor.

Nicolae Dinescu, profesorul cu disponibilitatea excepțională organizatorică în spațiul public. Fost arbitru internațional, director de Club Sportiv, de liceu, acum este cadru universitar la Universitatea *Spiru-Haret*, Președintele Academiei Olimpice Române-Filiala Vâlcea, redactor permanent la cotidianul *Viața Vâlcii* și al Televiziunii locale, *Vâlcea Unu*. Este, nu doar un voluntar de serviciu, ci și un mecena, asigurând cu resurse personale, nutirea multor evenimente. Este o conștiință a locurilor vâlcene, un român neaș cu un optimism molipsitor. Netemător de locurile... necunoscute și cu riscuri potențiale, gata oricând de drum, de emisiuni inedite în teren... În jurul acestei personalități au venit foarte mulți... în rostul cercului, ca o grădină a tuturor.

Contribuțiile noilor veniți, evident de mulți ani, ne-au mărit aria de cuprindere și ne-au sporit prezența la evenimente. Se cuvine să amintim aici câteva nume venite în preajmă în ultimii ani: Ana Mețenti (Bara Mare), Ioan Ciungra (Făgăraș), Ion Frântu (Sibiu), Stanciu Daliana (Voineasa), Daniela Stan (Rm.Vâlcea), Sorin Dumitrescu (Rm.Vâlcea), Lidia-Viorica Hanaru (Piatra Neamț) Alexandru Duțu și Maria Robescu (Rm.Vâlcea) Gheorghe Răducă (Olănești), Const. Mănescu (Horezu), Nicolae Moga (Voineasa) ș.a. Adăugăm aici și numele unor colegi de-ai noștri, organizatori neobosiți de evenimente, autori de cărți, pentru a le mulțumi: Marian Pătrașcu, Nicolae Daneș, Zenovia Zamfir, Adina Enăchescu, Paul Stănișor, Gheorghe Poșircă, Laura Vega, Fenia Driva, Mihai Popa etc.

*

Cercul a rămas consecvent unor acțiuni, creând o tradiție prin repetiția lor anuală:

- Cinstirea marilor poeți ai neamului: Mihai Eminescu, Lucian Blaga, Vasile Militaru, Anton Pann; a unor personalități remarcabile ale neamului: Sf. Neagoe Basarab, Sf. Constantin Brâncoveanu, Sf. Antim Ivireanu, Sf. Calinic de la Cernica, I. Gh. Duca, Vintilă Brătianu, Ioana Cantacuzino, Regina Maria, Justinian Marina, Constantin Brâncuși, A. C. Zorlescu etc.;

- Proiectul: **Mircea cel Mare** (cel Bătrân) în ceata sfinților;

- Posada 1330, un loc de glorie a neamului **în căutarea... Monumentului;**

- Dacismul, o formă de a cunoaște Istoria veche;

- **Țara Loviștei, Colț de Rai**, concursul anual, dedicat elevilor din școlile localităților loviștene;

- Omagierea zilelor caracteristice din calendarul anual: Ziua Unirii Mici, Ziua Victoriei, Ziua Tricolorului, a Imnului Național, a Râmnicului a Sf. Martir Antim Ivireanul, patronul orașului Râmnicu Vâlcea;

- Panteonul românilor, o modalitate de-a cinsti valorile neamului.

Anexăm, alăturat calendarul acțiunilor în parteneriat cu Societatea Culturală *Anton Pann*, Arhiepiscopul Râmnicului, Academia Olimpică Română și Asociația Națională Cultul Eroilor, semnalând între colaboratori și Forumurile Culturale ale Brezoiului și Călimăneștiului, Asociația Națională *Veteranmont*, Arhivele Naționale, primării și consilii locale, colegii și școli, din județul Vâlcea, dar și din alte județe etc. Aici se pot identifica și contribuțiile, în câmpul informal al cercului de la Râmnic. România: **Grădina Maicii Domnului.**

Județul Vâlcea România

Unitatea culturală europeană și respectarea opțiunilor culturale regionale

- **direcții prioritare, armonizabile ale Adunării
Regiunilor Europei (ARE)**

Motto: „Percepem lumea globală dar acționăm local”

Europa se reflectă în conștiința cetățenilor ei – locuitori ai unor spații geografice cu personalitate – prin simbolurile și valorile general asumate. Acestea, cultivate, dezvoltate coerent,

sistematic vor întări și ideea de unitate a diversității culturale regionale.

Regiunile Europei, prin specificul valorilor lor spirituale și materiale, reprezintă amprenta identitară a acestora din care s-a dezvoltat *cultura europeană* atât cea *greco – bizantină* cât și cea *occidentală*.

Faptul de cultură, necesită libertate de expresie într-un cadru normativ acceptat democratic, pe arealul specific cultural: regional, statal, zonal, european. Prin acceptarea consensuală a valorilor, regulilor, procedurilor se pot crea instrumente de acțiune (proiecte, programe) în parteneriate.

Oamenii dispersați în regiuni, comunică se pun împreună la masă, acționează împreună pe bază de încredere, când elementele care-i unesc sunt convenite *à priori*, au concretețea unor hotărâri, convenții, proceduri clare, promovate democratic. Modul cel mai productiv” și credibil de a stabili **linia comună este sigur votul unanim însă acesta se obține foarte greu, de multe ori cu condiționări și compromisuri speciale.**

Votul în consens al ARE în cadrul reuniunilor plenare la care nu pot participa, din diferite motive, toate regiunile membre, **poate să nu reprezinte democratic opțiunea tuturor și rezoluția să reprezinte o hotărâre parțială și fără o șansă reală de aplicare în tot spațiul ARE.**

Suntem (de exemplu) pentru „întărirea regionalismului în mod deosebit în Europa centrală de Est” și pentru „întărirea” rolului regiunilor pentru garantarea stabilității și păcii, într-o lume în conexiune totală” – conform reuniunii ARE de la SOPON – Ungaria – Noiembrie 2001, dar atragem atenția că interpretarea particulară și construirea programelor, ignorând legile locale, cumele, tradiția, poate pune în contradicție cele două intenții. Supralicitarea regionalismului, poate reduce stabilitatea. În această

situație ARE trebuie să aibă mecanismul de a-și supraveghea hotărârile pentru a nu permite deturnarea sensului acestora.

Credem că valorile comune europene trebuie să fie însușite și definite de Comisia Europeană, iar legislația trebuie pusă de acord conform *aquisului comunitar*. Regiunile au nevoie de aceste norme generale și pot contribui la stabilirea statutului valorilor spirituale și materiale, de interes general european.

Decizia, asupra valorilor culturale clasificate ca europene, se poate asuma centralizat în consultație cu instituțiile culturale Europene, cu statele membre ale Consiliului Europei și organisme interesate inclusiv, ARE.

Pentru problemele de interes regional, interregional conform principiului subsidiarității, ARE trebuie să decidă să pună în execuție hotărârile și să-și monitorizeze acțiunile, uneori trebuind să asigure pilotajul și controlul acestora.

Obținerea „certificării” de regiune competentă pentru pilotarea programelor și participarea la proiecte tip, în scopul integrării europene, ca o motivație, ar putea reprezenta un imbold în activitatea ARE pentru dinamizarea acțiunilor, scurtarea termenelor și creșterea eficienței ARE. **Acest lucru poate să devină un obiectiv pe termen scurt.**

Ca modalitate de urmărire, soluția grupelor de lucru, trebuie extinsă pe cât mai multe activități comune care să angreneze cât mai multe regiuni.

În Domeniul Culturii – Comisia „D”** poate să-și constituie **mai multe subcomisii** care să lucreze simultan, pe coordonare, de proiecte tip de interes, cu obiectivele generale ale ARE în domeniu.

Fără crearea și stimularea organismelor de lucru nu putem obține participarea mai multor actori, nu putem genera responsabilitatea eficientă și mai ales coerentă acțiunilor.

Fără proiecte reprezentative, cunoscute și realizate în parteneriatul unui număr mare de regiuni, cooperarea interregională nu va putea ieși din conul de umbră și/sau de sub tutela statelor (cu flexibilitatea lor mai redusă).

Pentru stabilirea raportului Comisia Europeană-ARE*
* în problemele decizionale și stabilirea clară a competențelor trebuie stipulată, pentru strategiile ARE pe termen lung, o regulă a jocului care să nu se schimbe când un raport de forțe relativ sensibil acum, se schimbă.

Câmpul de acțiune al fiecăruia, modul de comunicare și procedurile de lucru trebuie să fie definite explicit:

- Valori spiritual - materiale comune de interes general. Care sunt ? Cum se identifică local ? Cum se pun la temelia construcției comune a... mentalității de om european în secțiunea noastră regională ? Cum vom acționa pentru problemele următoare?

- Valori spirituale și materiale comune dar limitate la un areal subeuropean (oricum multistatal sau regional). Confesiune creștină. Apartenența la un spațiu geografic determinat: bazinul hidrografic al marilor fluvii, riveranii oceanelor și/sau mărilor. Apartenența la zona montană. Locuitori de insule. Apartenența la o familie lingvistică: anglo/saxonă, neolatină, slavă, fino/ugrică. Apartenența la o etnie, excepții de la reguli cu o anumită generalitate.

Pentru fiecare dintre acestea și nu numai, lista este deschisă, credem că se pot realiza strategii, programe, se pot defini atribuțiuni. La nivelul organismelor, în scopul valorificării în interes comun, general european, dar și local, construirea mentalității de om european (în sensul cultural larg) dar și cu conștiința regiunii europene ca matrice identitară trebuie să fie obiectivul major.

Identificarea, conservarea, valorificarea patrimoniului cultural și natural dintr-o regiune cu ordonarea nivelului de interes, monitorizarea valorilor de mare importanță pentru patrimoniu umanității: situri și monumente, carte veche, tablouri, icoane, rezervații naturale, tradiții și manifestări, așezăminte de cult etc, trebuie credem noi să devină, o acțiune prioritară. Acțiunile locale ce pot fi gestionate de regiuni sub coordonare ARE dar în egală măsură în interesul statului membru în Consiliul Europei, pot da consistență nevoii de mai sus.

Credem că prin coerența acțiunilor și punând în valoare cultura noastră comună, valorile umane universale, vom avea o mai bună disponibilitate să ne construim o pace durabilă. Acea „pace bună” – obținută prin încrederea – care ne va permite:

- educarea tinerei generații
- corectarea, din mers, a efectelor negative sesizabile azi: secularizarea unor valori consacrate, devierea sectară, către bigotismul fanatic al unor confesiuni religioase, escaladarea frustrărilor (aspirații neîmpărtășite, neînțelese, neadevărate noilor realități, etnice religioase etc), dezvoltare socio-economică inegală și nesincronă, efectele globalizării prin agresarea mediului economic local și al cadrului natural.

Credem în construcția mentalității și conștiinței europene dar acest lucru nu se poate întâmpla de la sine fără acțiuni. Vedem într-o atitudine de implicare incisivă a ARE, prin structurile și instrumentele sale, prin fiecare regiune competentă și responsabili, una din șansele atingerii obiectivului.

Pentru acțiunea concertată împotriva terorismului ca o reșezare a obiectivului post 11 septembrie 2001, vedem dispozițiile două căi, pornind de la constatările:

- Conflictele și tensiunile pe o linie anume de democrație se rezolvă prin relații de bună înțelegere între vecini (regiuni, state, grupe de state);

- Escaladarea terorismului „fără frontiere” presupune înțelegerea și conlucrarea între toți membrii și implicarea explicită, imperativ a fiecăruia.

Vedem ca urgente acțiunile:

- Atenuarea tensiunilor interconfesionale;
- Păstrarea echilibrelor interetnice în interiorul statelor cu o etnie majoritară;
- Protejarea mijloacelor de comunicare locale pentru păstrarea amprentei identitare a regiunilor (limbă, tradiții, institutii de educație, cultură și cult etc).

Acțiunile să aibă un pronunțat caracter educativ – formativ și să fie îndreptate către tânăra generație. Aceasta având o mai mare disponibilitate:

- Este vector în schimbarea mentalității;
- Capacitate maximă de creație, de adoptare și armonizare într-o lume mai largă și mai complexă;
- Este cea mai afectată de comunicarea „fără atingere” (INTERNET, TV etc) desocializante și secularizantă.

Regiunea Vâlcea – România propune:

1. Crearea unei sau mai multor grupe de lucru – ARE, pentru:
 - Identificare la nivelul regiunilor Europei a problemelor interconfesionale, interetnice, divergențelor pe probleme de natură culturală (limbă, istorie, patrimoniu) și coordonarea programelor în domeniu; monitorizare pentru ARE, a proceselor regionale, pe bază de rapoarte periodice.
 - Atenuarea conflictelor, promovarea programelor educativ formative, atragerea ONG-urilor în rețele cuprinzătoare interregionale, ca parteneri la obiectivul „pacea bună” îndreptat împotriva „războiului sfânt” al forței oarbe subterane.

2. Dezvoltarea proiectului „România - Grădina Maicii Domnului” cu scopul:

- De a se califica pe sine, ca regiune responsabilă și competentă, adeptă a spiritului de cooperare interregională și cu deschidere totală către valorile culturale europene.

- De a dezvolta o rețea de acțiune, în mai multe etape (regional, interregional, ARE), în baza liberei opțiuni angajate printr-un chestionar în care se vor stipula și detaliile.

Obiectivul proiectului: capacitatea valorilor resurselor existente, ale instituțiilor, ONG-urilor, într-un spațiu tot mai larg, pentru rezolvarea tensiunilor interconfesionale, interetnice cu atenuarea *desocratizării* și *desocializării* societății informaționale.

Numele proiectului „România – Grădina Maicii Domnului” s-a ales, folosind cuvintele sanctității sale Papa Ioan Paul al II-lea, rostite cu prilejul unei vizite istorice la București.

Lansăm ideea acestui proiect, aici în Polonia, ca un omagiu adus țării de origine a sanctității sale. Vom transmite ulterior un chestionar pentru ARE, pentru etapa a II-a a proiectului de colaborare interregională.

SECRETAR,
Lazăr Constantin

PREȘEDINTE AL COMISIEI*,
Mihai Sporiș

* Comisia de cultură/tineret/învățământ a Cons. Jud.

** Comisia ARE (Adunarea Regiunilor Europei) pentru cultură/tineret ne conținea membrii desemnați ca reprezentanți ai „Regiunii” Vâlcea, mandatați de Consiliul Județean!

Raport asupra activității în cadrul CA al Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul”, în 2012

Prin HCJ, subsemnatul Sporiș Mihai am fost desemnat, din partea PNL să fac parte din CA-ul Bibliotecii Județene. Pezint mai jos un raport anual pentru informarea dvs. Fac precizarea că în rapoartele lunare adresate PNL-ului am prezentat implicarea mea la zi, cu propuneri concrete pentru activitatea instituției bibliotecii județene și în posibilitățile de influențare a responsabililor din județ, aparținând de PNL: consilieri locali, primari (în ceea ce înseamnă funcționarea bibliotecii publice locale, intrarea în rețeaua Biblionet și organizarea unor evenimente locale în care biblioteca locală se poate implica).

Am fost convocat la un singur Consiliu de Administrație în 27.01.2012, pe care l-am onorat și unde am expus modul în care voi putea să sprijin activitatea Bibliotecii, ca reprezentant al Consiliului, dar și sprijinul personal în calitate de membru al mai multor ONG-uri locale: Forumul Cultural, Societatea Culturală Anton Pann, Asociația Națională Cultul Eroilor, Asociația Generală a Inginerilor din România și grupul informal România Grădina Maicii Domnului al cărui lider sunt. Precizez că nu m-am bucurat de sprijin politic din partea partidului care m-a propus în CA, care nu m-a susținut pentru Consiliul Județean, să pot influența în cunoștință de cauză deciziile pentru instituția Bibliotecii, ajutorul venind, preponderant, din partea societății civile.

Am trecut pentru informarea mea prin toate compartimentele instituției, am făcut analize cu conducătorii, am participat la evenimentele organizate de bibliotecă și/sau parteneri externi, reușind

să-mi conturez rapid un punct de vedere, privind buna funcționare și să fac observații conducerii asupra a ceea ce am considerat puncte slabe, vulnerabilități. Mă bucur că parte din propunerile mele au contat și au fost adoptate. Am urmărit cu precădere rolul de coordonator al bibliotecii centrale (de aceea județeană!) față de bibliotecile locale, în fapt o extensie delegată a funcției CJ față de Consiliile Locale. Am participat la toate întrunirile cu bibliotecarii din teritoriu, la care am fost invitat, cât și la evenimente în teritoriu unde am fost invitat (Călimănești, Horezu, Drăgășani, Perisani, Costești, Galicea, Ocnele Mari etc.)

Am colaborat, în mod direct la organizarea unor evenimente, pre-luând sarcina de moderator. Am susținut permanent ideea că Bi-blioteca Județeană trebuie să fie spațiul public în care cultura se poate manifesta sub toate aspectele ei. Biblioteca este spațiu ex-pozițional, sală de concert, locul informării imediate, prin toate mijloacele, locul socializării și al formării unui spirit al cetății, la pretențiile societății cunoașterii pe care o traversăm, este un centru de îndrumare în politicile de integrare pe toate palierele și cu posibilitatea antrenării subsidiarului în proiecte de anvergură.

Biblioteca județeană are un personal bine calificat, tânăr, ce poate da extensie plierii pe noile atribuțiuni. Coexistă însă și activități rutiniere, hobbyuri personale, manifeste la vârstele inadptării și la cele cu viziune rămasă pe vechi metereze. Sunt și adepți ai conservării cu orice preț, cu ideea că biblioteca este un depozit de cărți, pe care lumea nu le mai citește ca altă dată. Aici o nouă viziune managerială este INDISPENSABILĂ! Nădăjduiesc că informarea mea vă poate fi necesară în evaluarea activității acestei importante instituții și a managementului ei.

Prezint alăturat un sumar al agendei anului 2012, în slujba misiunii încredințate:

- 11 Ianuarie, analiză probleme de implementare a Proiectului Biblionet cu coordonatorul Valentin Smedescu;

- 27 Ianuarie, Consiliul de Administrație;
- 8 februarie, analiză cu secția limbi străine;
- 20 martie, Proiect Advocacy și Analiză... soluții pentru Biblionet (adrese ptr CJ și PNL!);
- 23 aprilie, Ziua bibliotecarului, Mesaj remis ca reprezentant al CJ în CA;
- 11 mai, acțiune cultural interjudețeană, Vâlcea-Argeș, cu lansare de carte;
- 28 iunie, analiză stadiu Biblionet, cu Valentin Smedescu;
- 2 iulie, stabilire priorități pentru etapa a IV-a de implementare Biblionet;
- 13 iulie, pregătire eveniment dedicate Zilei imnului național;
- 26 iulie, Colocviu privind însemnele naționale/ am moderat evenimentul!;
- 9 august, Dialog cultural Vâlcea-Argeș (Frâncești, Băbeni, Nucșoara, Domnești, Curtea de Argeș, Rm.Vâlcea)/am moderat evenimentul!;
- 24 septembrie, Ziua Bibliotecii, eveniment festiv cu acordare de diploma și bilanț... tot festiv;
- 27 septembrie, Suceava și Vâlcea, despre Leca Morariu (medallion!);
- 23 octombrie, adunarea generala a... *Seniorilor* vâlceni (ONG-ul dascălilor vâlceni);
- 1 noiembrie, atelier școală cu studenții Univ. Pitești/filiala Vâlcea;
- 6 noiembrie, medallion comemorativ: Ovidiu Vuia;
- 27 noiembrie, 160 de ani de la nașterea lui N.Bălcescu;
- 28 noiembrie, 100 de ani de la nașterea lui N.Steinhardt;
- 13 decembrie, Colinde și Colindători (Voineasa, Băbeni, Perișani, Gr. Școlar Oltchim, Seminar)/am fost moderator!;
- 14 decembrie, analiza cu bibliotecarii din județ a modului în care funcționează rețeaua BIBLIONET;

- 17decembrie, încheierea *anului* dedicat lui Spiru Haret , bilanț anual, cu participarea Primarului și evidențierea unor oameni reprezentativi pentru învățământul vâlcean;

Acțiunile au continuat și în 2013, cu bune rezultate.

28 Feb. 2013

Raport asupra activității Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea, în 2013

Către : Consiliului Județean Vâlcea

Spre știință: Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”

Vâlcea*

Prin HCJ, subsemnatul Sporiș Mihai am fost desemnat, din partea Consiliului Județean, să-l reprezint în Consiliul de Administrație al Bibliotecii Județene. Pezentăm, mai jos, *raportul anual*, pentru descărcarea de activitate și informarea dvs. Fac precizarea că raportul anterior a fost depus la CJ în cursul lunii martie, 2013, el conținând aprecieri favorabile dar și sugestii pentru îndreptarea unor lucruri, preponderent pentru managementul instituției. Au fost prezentate rapoartele lunare, adresate forței politice care m-a propus pentru această responsabilitate, unde am prezentat implicarea mea..., la zi, cu propuneri concrete, pentru a determina respectarea **strategiei** și **planului de acțiune** al instituției Bibliotecii Județene (aprobate de CJ!), și pentru informarea responsabililor din județ: consilieri locali, primari (în ceea ce înseamnă funcționarea bibliotecii publice locale, intrarea în rețeaua BIBLIONET

și organizarea unor evenimente locale în care biblioteca locală se poate implica) să poată lua decizi și să hotărască în cunoștință de cauză.

Nu am fost convocat la niciun Consiliu de Administrație în cursul anului 2013!, deși în acest an am colaborat și susținut mai multe evenimente, solicitat fiind de compartimente din cadrul instituției.(consemnăm doar câteva pentru exemplificare). Am fost sprijinit în exercitarea acestei responsabilități de mai multe ONG-uri locale: Forumul Cultural, Asociația Națională “Cultul Eroilor-Regina Maria”, Asociația Generală a Inginerilor din România și grupul informal România Grădina Maicii Domnului al cărui lider sunt. **Precizez că nu m-am bucurat de sprijin politic din partea partidului care m-a propus în CA, toate propunerile, sugestiile, solicitările au rămas fără răspuns. Întreaga susținere, să pot influența, în cunoștință de cauză, deciziile pentru instituția Bibliotecii, a venit din partea societății civile.**

Am trecut, pentru informarea mea prin toate compartimentele institutiei, am făcut analize cu conducătorii, am participat la evenimentele organizate de bibliotecă și/sau parteneri externi, reușind să-mi conturez rapid un punct de vedere, privind buna funcționare și **să fac observații conducerii asupra a ceea ce am considerat puncte slabe, vulnerabilități.** Mă bucur că parte din propunerile mele au contat și au fost adoptate. Am urmărit cu precădere *rolul de coordonator* al bibliotecii centrale (de aceea județeană!) față de bibliotecile locale, în fapt o extensie delegată a funcției CJ față de Consiliile Locale. Am participat la toate întrunirile cu bibliotecarii din teritoriu, la care am fost invitat, cât și la evenimente în teritoriu unde am fost invitat (Călimănești, Horezu, Drăgășani, Perișani, Costești, Galicea, Ocnele Mari etc.)

Am colaborat în mod direct la organizarea unor evenimente, preluând sarcina de moderator. Am susținut permanent ideea că Biblioteca Județeană trebuie să fie spațiul public în care cultura se

poate manifesta sub toate aspectele ei. Biblioteca este spațiu expozițional, sală de concert, locul informării imediate prin toate mijloacele, locul socializării și al formării unui spirit civic, la pretențiile societății cunoașterii pe care o traversăm; este un centru de îndrumare în politicile de integrare pe toate palierele și cu posibilitatea antrenării subsidiarului în proiecte de anvergură. Aceste funcțiuni se vădese la **Biblioteca Municipiului Râmnicu Vâlcea**, a Orașului Călimănești, a Municipiului Drăgășani, a Horezului, Ocnelor Mari, ori pe la Pietrari, Grădiștea, Frâncesti. **Biblioteca Județeană este însă totalitatea bibliotecilor publice din Județul Vâlcea, iar Consiliul Județean are interesul ca în întreg județul să se întâmple foarte repede ceea ce se petrece frumos la centru** și pentru acest lucru depune eforturi materiale consistente și echilibrat distribuite(?), depune eforturi în formarea resursei umane și a unui management competent și înzestrat cu abilitățile necesare.

Biblioteca județeană are un personal bine calificat, tânăr cu Inițiative și multe disponibilități pentru performanță, dar și personal în vârstă, cu experiență, dar și cu inerenta neadaptare la nou. (Pentru a nu fi înțeles greșit, într-o bibliotecă publică, informatizată, cu multă carte electronică, în conexiune pe internet cu întreaga lume, lipsa abilităților cu calculatorul este echivalentă cu aceea ale unui analfabet care vrea să citească o carte!) Managementul la vârf este asigurat de o persoană cu notorietate, un cadru didactic performant, activist recunoscut pentru francofonia... românilor, deși pensionată, cu activități conexe în solicitantul învățământ superior, implicată în proiectele plătite, evident, toate pentru binele instituției, dacă nu cumva părerile și interesele, evident **obiective(!)** dintr-o perspectivă necunoscută, nu sunt de fapt cauzele unor ritmuri de transformare prea lente, deși dorite a fi, *în timp real*, ale instituției județene. Coexistă însă și activitățile rutiniere, hobbyuri personale, tendința unui festivism anacronic - lau-

dele unui trecut care a schingiuit conștiințele (acolo unde trecutei propagande a realismului socialist i se consacra evenimente omagiale, iar corifeilor acestora li se dedica medalioane... așa ca să o rupem cu mentalitatea trecutului!). Un spirit al conservării cu orice preț, dat de obișnuința pipăitului cărții, se confruntă cu nevoia accesării, de s-ar putea instantanee a informației, gata prelucrată și existentă undeva în lumea largă. Dar biblioteca, ca un depozit de cărți, un lucru care împodobește și dă blazon, are dintotdeauna și funcția de bază de date, în care intram însă prea lent, (vorbind aici de prezența efectivă și asaltarea sălilor de lectură!) mai nou, prea rar, dar trebuie să ne adaptăm noului concept de utilitate publică în care comunicarea în spațiul virtual a devenit, nu doar o modă, ci o necesitate. **Aici o nouă viziune managerială este INDISPENSABILĂ!** Nădăjduiesc că informarea mea vă poate fi necesară în evaluarea acestei importante instituții și a managementului ei.

Din perspectiva strategiei, obiectivelor și acțiunilor ce trebuiau întreprinse conform aprobării CJ pentru orizontul de timp 2013, selecționăm câteva constatări **și direcții de acțiune rămase în stadiul de dorințe.**

La data elaborării strategiei culturale prin, 2006 se identifica, într-o analiză tip SWOT, următoarele **puncte tari**, ca premiză a continuării dezvoltării și adaptării funcționale permanente. Le consemnăm pentru a releva ritmul lent de adaptare a structurii bibliotecii publice județene, conform cu biblioteca model, din Râmnicu Vâlcea:

1) Existența **unui sistem** de biblioteci publice – premisă a furnizării de servicii informaționale și de lectură **în comunitățile umane; (referința la rețea este fără nicio îndoială! s.n.)**

2) Diversificarea unor servicii de lectură prin: utilizarea noilor tehnologii în activitățile de evidență, prelucrare, precum și în accesarea informațiilor; centre de informare comunitară;

3) Diversificarea ofertei de carte prin creșterea numărului de titluri, inclusiv carte în limbi străine;

4) Instruiri profesionale trimestriale ale bibliotecarilor în centre zonale din județ și la Centrul de Pregătire Profesional și Management în Domeniul Culturii din București;

5) Existența unei Strategii de colaborare a Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea cu bibliotecile locale vâlcene, al cărui obiectiv este reconsiderarea rolului bibliotecii în comunitatea locală, dar și a rolului bibliotecarului în dezvoltarea și modernizarea bibliotecii locale; **(aici ar trebui să se manifeste abilitatea managerială, în coordonarea funcționării întregii rețele și asigurarea îndrumării metodologice! Din punctul nostru de vedere această sarcină, esențială pentru fișa postului managerului instituției, nu se realizează eficace și lucrul acesta este evident, orice statistică, putând demonstra starea sistemului.)**

6) Existența unui Centru de Informare Comunitară, ca secție a Bibliotecii Județene, precum și a unei Săli de Internet, cu soft de bibliotecă;

7) Modernizarea Bibliotecii Județene, care găzduiește variate manifestări culturale, fiind pe punctul de a deveni un factor de coeziune socială și centru de convivialitate; **(este un atribut încetățenit de mult timp, iar modernizarea bibliotecii centrale, dotată cu un sediu nou de către Consiliul Județean, se impune în mod firesc! s.n.)**

8) Parteneriatul dintre Biblioteca Județeană Vâlcea și Centrul de Pregătire în Cultură București, realizat în vederea organizării la Râmnicu-Vâlcea de cursuri pentru bibliotecari, care va contribui la pregătirea profesională a bibliotecarilor atât în Biblioteconomie, cât și în alte domenii întâlnite în activitatea de bibliotecă.

Constatăm aici că:

- Oportunitățile oferite de punctul 4 nu au fost valorificate și continuate corespunzător: în anul 2013, întruniri profesionale în centre zonale din județ au avut loc doar la Pietrari, Grădiștea și Drăgășani și oricât de benefice ar fi fost acestea pentru bibliotecarii din zonele respective, pregătirea profesională continuă trebuie să-i vizeze și să-i aibă în vedere pe toți bibliotecarii din județ

- În ceea ce privește pct. 5, Strategia de colaborare a Bibliotecii Județene cu bibliotecile publice din județ, făcută publică în februarie 2007, aceasta ar fi trebuit să continue firesc cu permanentizarea „relației” dintre instituția de la „centru” și fiecare bibliotecă locală, oricât de mică sau de îndepărtată de reședința de județ ar fi ea. În acest sens, în virtutea funcției de for metodologic de coordonare și evaluare a bibliotecilor din județ, Biblioteca Județeană, prin reprezentantul său abilitat în acest sens, ar fi trebuit să fie prezentă de minimum 3 sau 4 ori pe an în fiecare bibliotecă locală: să-i coordoneze și să-i evalueze activitatea și, împreună cu administrația locală finanțatoare să identifice căile, mijloacele și metodele prin care biblioteca locală să fie cu adevărat în sprijinul tuturor membrilor comunității, să devină o instituție profund implicată în procesele de dezvoltare locală durabilă, de-acum nu prin dotarea cu computere și alte echipamente IT (care s-a realizat), ci prin polarizarea în jurul bibliotecii a tot ceea ce ține de misiunea acestei instituții, de implementarea de proiecte și programe specifice, pregătirea profesională a bibliotecarului s.a.m.d. Fără permanentizarea coordonării și evaluării continue la fața „locului” a fiecărei biblioteci publice locale, a implicării și cooptării cât mai multor biblioteci în proiecte cu finanțare externă, oricâte invitații ale bibliotecarilor din județ la sediul Bibliotecii Județene – cu atât mai mult când la acestea nu este „invitat” și responsabilul cu bibliotecile din județ! -

rezultatul va fi același: accentuarea disproporției și până la urmă a faliei dintre Biblioteca Județeană (care funcționează ca bibliotecă municipală) și bibliotecile comunale și orașenești, rămase ale nimănui și fără nicio perspectivă. Sau doar cu aceea de desființare (nefuncționarea o perioadă de timp a unei biblioteci este aproape echivalentă cu desființarea!), cum s-a întâmplat deja cu bibliotecile a 10 (zece!) localități vâlcene (s.n.).

- La punctual 7) se perpetuează confuzia: sediul central de la Râmnicu Vâlcea, **o foarte bună bibliotecă municipală** și sediul central al instituției județene **nu este Biblioteca Județeană**. Biblioteca Județeană este **rețeaua de biblioteci publice de pe întregul cuprins al Județului**, și această rețea este departe de-a asigura variatele manifestări culturale. Cauza? Neînțelegerea misiunii și inadecvarea programelor de dezvoltare instituționale ale rețelei în totalitatea ei. Aici se poate constata raportarea reușitelor unei biblioteci publice (indiscutabile și remarcabile pentru Biblioteca Municipală!) generalizându-le și puse incorect în seama Bibliotecii Județene.

Reconsiderarea rolului... așteaptă încă implicarea totală a managementului și depășirea prejudecății că dacă se vede bine ce se întâmplă în Râmnic ne-am făcut datoria. Pregătirea, și credem că și recrutarea personalului rețelei bibliotecii publice, asigurarea condițiilor de funcționare, au nevoie de voință publică, (aici putem vorbi și de aplicarea Legii 304, din 2002, republicată!) coordonarea eficientă a consiliilor locale de către Consiliul Județean, dar și de angajarea parteneriatelor în formă explicită (nu doar declarative și fără angajare de răspunderi reciproce!) de Biblioteca județeană (aici lipsa acordului de parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean, este cel mai bun exemplu, privind viziunea asupra ... funcționării societății pentru a putea reconsidera... „**rolul**”, deși în spiritul tradiției și biserica are un sistem instituțional..., mai

nou chiar județean: eparhia, fără să vorbim despre Ong-urile reprezentative ale societății civile, extrem de disponibile, inclusiv la acțiuni de voluntariat). Aici se vedește că ceea ce Biblioteca Națională a încercat, (punctul 8), cu toată derularea lui defectuoasă în punerea în operă (sunt multe de obiectat la modul cum o intenție bună s-a desfășurat ... în realitatea ei românească!) nu s-a prea aplicat până la baza instituției județene, lucru constatat la de-sele întâlniri cu bibliotecarii din județ, ori cu ocazia deplasării în teritoriu, sau al vizitării site-urilor lor acolo unde acestea există precum și din analizele făcute privind implementarea și funcționarea proiectului Biblionet (aici se subliniază oportunitatea relației cu un ONG, vezi Fundația „Casa Cărții”... moștenită și implicată în Proiecte...!).

În ceea ce privește remedierea punctelor slabe constatate la analiza lansată public în 2007, pe care le consemnăm mai jos și care se referă aici, în mod clar la rețeaua de biblioteci publice locale din structura Bibliotecii Județene facem sublinierile:

1. Cele mai multe biblioteci publice funcționează în condiții și la parametri improprii: spațiu insuficient, insalubru, neîncălzit, cu mobilier necorespunzător, fond de carte vechi și redus, lipsa periodicelor, iar două biblioteci comunale (Bujoreni și Orlești) nu funcționează;

Situația în 2013 este următoarea: 80 (din 88 de biblioteci comunale și orășenești care ar trebui să existe în județul Vâlcea) au fost renovate sau măcar igienizate cât de cât, în perspectiva accederii în Programul „Biblionet – lumea în biblioteca mea”. Dacă în 2008 nu funcționau biblioteci doar în comunele Bujoreni și Orlești, în acest moment nu există bibliotecă publică funcțională nici în localitățile: Brezoi, Galicea, Golești, Ionești, Măldărești, Mitrofani, Roșiile și Ștefănești. În continuare, comunele Bujoreni și Orlești nu au bibliotecă publică funcțională și bibliotecar încadrat potrivit Legii bibliotecilor. Spațiul în care funcționează ma-

goritatea bibliotecilor este în continuare insuficient și încă foarte multe biblioteci sunt neîncălzite în timpul sezonului rece, nepunând practic funcționa. Fondurile de carte învechite și reduse cantitativ continuă să fie „regula”, „excepția” fiind constituită de puține biblioteci care au reușit să achiziționeze cărți noi. Abonamente la periodice nu au majoritatea bibliotecilor din județ.

2) Peste 95% din serviciile bibliotecilor se rezumă la împrumutul de carte și nu se oferă unități de bibliotecă în format multimedia;

Situația în 2013 este următoarea: pe lângă cărți, cele 80 de biblioteci admise în Programul Biblionet oferă (pot oferi, dacă sunt deschise - dacă bibliotecarul este lăsat să lucreze în bibliotecă) și informații obținute prin conexiunea la Internet, servicii de scanare și printare (contracost) la imprimantă a informațiilor. Bibliotecile din județ nu oferă nici în prezent unități de bibliotecă în format multimedia.

3) Lipsa informatizării și a accesului la Internet;

Situația la sfârșitul anului 2013 a fost îmbunătățită foarte mult prin Programul Biblionet: în bibliotecile publice din județ sunt, sau ar trebui să fie funcționale și permanent la dispoziția publicului: 372 computere + 11 laptopuri cu sistem de operare Windows 7 și tot atâtea pachete Office 2010, 372 seturi microfon/ casti/ webcam, 188 pachete programme educaționale Intuitext, 86 scanere și tot atâtea imprimante, proiectoare, ecrane proiecție, routere wireless, switch-uri și surse „UPS”. Cum am menționat și mai sus, 80 de biblioteci beneficiază de conexiune Internet.

4) Lipsa fondurilor pentru modernizarea bibliotecilor, care, conform Legii bibliotecilor, trebuie asigurate de către consiliile locale, în capitol special al bugetului local; **(aici este vorba de... credibilizarea instituției în fața autorităților locale și promovarea unor proiecte care să miște... comunitatea locală. E-**

xemple de bună practică sunt: Ocnele Mari – Concursul național « Vasile Militaru »; Călimănești (A.E. Baconschi), Horezu, Grădiștea, Pietrari, dovedind că se poate !s.n)

5) Scăderea numărului de cititori (cititul cărților nu mai este indicatorul cel mai potrivit aici. Ar trebui să evidențiem numărul celor ce au beneficiat de serviciile publice ale bibliotecii, aceasta diversificându-și activitatea. Această nouă ofertă poate recredibiliza instituția publică în rețeaua județeană. ! s.n.);

6) Folosirea bibliotecarilor de către primari la activități diferite de meseria lor: secretariat, asistență socială, registrul agricol; (evidențierea unui posibil abuz, este contraproductivă - pentru relația de coordonare prin apropierea de baza rețelei - aceste situații ar trebui rezolvate, dacă nu profilactic, sigur cu mult tact! - dar definirea unui serviciu nou de interes public și în sprijinul comunității locale ca de exemplu: documentare pentru realizarea unor proiecte locale, finanțabile din surse disponibile prin calificarea proiectului, lărgirea unor atribuțiuni în sfera culturală, compatibile cu noile servicii recomandate a fi preluate de instituția bibliotecii (ca de exemplu, activități proprii fostului cămin cultural, reorientat către o nouă abordare culturală !) poate fi de mare utilitate... unor primari. Aceștia, cu cheltuieli minime, își pot rezolva probleme importante, fără costisitorul... consilier, angajat special s.n)

7) Eterogenitatea foarte mare a bibliotecarilor din punct de vedere al pregătirii profesionale, al competențelor, al vocației și al dăruirii față de bibliotecă, al relației cu autoritățile administrației publice locale;

Problemele au fost parțial rezolvate prin participarea tuturor bibliotecarilor publici din județului Vâlcea la cele două forme de perfecționare oferite gratuit prin Programul Biblionet: Cursul „Tehnologia informației pentru biblioteci” și,

după 6 luni de funcționare a computerelor în biblioteci, Cursul „Bazele serviciilor noi de bibliotecă”. Aceste cursuri trebuie completate însă de programe și activități de formare profesională continuă, bazate inclusiv pe schimburi de experiență inter-bibliotecară, în care să fie diseminate și promovate bunele practici în dezvoltarea de noi servicii de bibliotecă pentru comunitate.

8) Salarizarea bibliotecarilor este departe de cerințele Legii bibliotecilor, ceea ce generează blazare și chiar abandon al profesiei; (accesarea unor proiecte cu surse cu tot de finanțare ar putea rezolva o suplimentare a câștigurilor celor implicați! Dăm exemplul Managerilor angajați în proiect pe lângă echipa propriu zisă, deși ar trebui să aibă muncă normată, pentru care au spor de conducere, și ar trebui antrenați alți subalterni! s.n)

9) Nerealizarea unui parteneriat regional cu bibliotecile județene din Regiunea 2 Sud-Vest Oltenia, ca și lipsa parteneriatelor între bibliotecile publice din localitățile înfrățite.

(Problema parteneriatelor este un lucru neclar! Parteneriatul este un acord de colaborare pentru niște activități în care partenerii amândoi au de câștigat. Parteneriatul se încheie prioritar pentru realizarea funcțiilor de bază ale instituției și care nu implică angajări bugetare importante. Dacă partenerul este ONG sau o asocierie privată, cheltuirea banului public în acțiunea comună nu poate fi demonstrată, oricât de transparentă ar părea, că nu este deturnare din bani publici. În spatele bunelor intenții se pot produce cheltuieli cu care s-ar putea rezolva alte lucruri lipsite de resurse. Un exemplu: organizarea în holul bibliotecii centrale a concertelor este un lucru interesant, dacă acestea ar fi de binefacere și ar reprezenta, gratis o acțiune de promovare a vreunui proiect, însă când implică un ban public în organizare mă gândesc imediat

că Râmnicul are Filarmonică și are și ea nevoie de susținere, poate mai mică, neavând nevoie de transport din altă localitate, cazare etc. Nu comentăm decât cu titlu informativ, neavând abilitare și competență pentru audit financiar-contabil s.n.)

Strategia din 2007, plecând de la analiza situației existente la vremea aceea își propune obiectivele de mai jos și direcțiile de acțiune. Pentru posibilitatea evaluării celor realizate conform cu intențiile declarate și agreeate de Consiliul Județean le redăm mai jos:

1) redimensionarea, consolidarea și repoziționarea bibliotecii în comunitate, ca for public polarizator de evenimente culturale și de educație;

2) optimizarea serviciilor pentru utilizatori, prin informatică și prin remodelarea strategiei fiecărei biblioteci din județ;

3) înscrierea Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” Vâlcea și a bibliotecilor din teritoriu în circuitul de valori europene, prin parteneriate cu biblioteci și alte instituții de cultură din țară și străinătate.**(o sursă ieftină pentru turism internațional cu abonați și invitați cu... influență! Ar fi foarte interesantă o statistică cu participanții și valorificarea concretă a acestor acțiuni... formative, inclusiv cu precizarea vârstei celor ce au beneficiat de oportunități, cum interesant ar fi de știut și... “structura” de unde au provenit...!)**

Direcții de acțiune:

1) actualizarea și completarea colecțiilor de bibliotecă prin susținerea din resurse publice a achiziției de unități bibliotecare (cărți, publicații, fonograme, videograme, opere multimedia); **(conversia din analogic în digital pentru accesare rapidă, eventual de la distanță, și lucru în rețele de biblioteci, o**

activitate începută cu bune rezultate demult s.n. *În acest sens, managementul Bibliotecii Județene trebuia și trebuie să susțină proiectul www.istorielocala.ro - implementat, ca și Programul Biblionet, cu finanțare externă (americană), fără nicio cofinanțare din fonduri publice locale sau naționale și fără nicio remunerație pentru echipa de proiect! - întrucât numărul utilizatorilor virtuali de informație online despre memoria și cunoașterea locală vâlceană depășește de multe zeci de ori numărul cititorilor tradiționali de carte. Interesul și nevoia publicului de informație pe suport electronic, inclusiv a informației accesibile de la distanță, constituie “comandamentele” care ar trebui să guverneze managementul Bibliotecii Județene, strategia de dezvoltare a instituției începând din 2014.*

- 2) înființarea de filiale ale bibliotecilor publice și a unor bibliobuze pentru populația dispersată din județ, din localitățile mici și izolate;(problema principală rămâne consolidarea rețelei existente prin adaptarea bibliotecii locale la vremea de azi și la oportunitățile de comunicare rapidă, credibilizarea ei și adăugarea de noi servicii de interes public bibliotecii locale s.n)
- 3) informatizarea activităților și a serviciilor de bibliotecă; (comunicarea on line, cu analize în timp real – inclusiv pentru managementul din vârful bibliotecii județene, să nu constate, după doi ani, că în teritoriul județului a fost lansat un proiect cultural: “Vâlcea colț de rai”, și că atunci când l-a constatat se încheia ediția a doua! Managementul ar trebui să-și aibă un foarte bun aliat în instrumentul calculator, și să știe să-l folosească, fără a bloca serviciul de specialitate și așa foarte ocupat cu multele activități de informatizare a serviciilor. s.n)

4) creșterea calității și diversificarea serviciilor de bibliotecă, inclusiv prin constituirea de biblioteci digitale accesibile on-line și off-line;

5) realizarea în orașe a bibliotecii-mediatecă, în care bunurile culturale sunt reproduse și stocate pe o varietate de medii, cu unități de bibliotecă în format tradițional (cărți, reviste, ziare, alte publicații) dar și în format video, electronic și multimedia; **(vezi orașele: Brezoi, Băbeni, Berbești, Govora, de exemplu! Fără aceste realizări s.n)**

6) realizarea unei misiuni complexe a bibliotecii în comunitatea locală – centru de acces la bunuri culturale, centru de sprijinire a învățământului de cultură generală (prin furnizarea de informații celor care studiază, indiferent de vârstă), centru de informare comunitară, centru de educație independentă (pentru persoanele care parcurg forme de învățământ parașcolar), centru de cercetare (pentru cei cu preocupări științifice), factor de păstrare a memoriei colective (prin cărțile de patrimoniu deținute) și cale de acces al preșcolarilor spre consumul de bunuri culturale;**(Aici era bun parteneriatul cu Inspectoratul Școlar s.n) Aceasta ar fi fost misiunea cheie a Managementului, în contextual eforturilor de-a oferi drepturile constituționale tuturor cetățenilor fără discriminare! s.n**

7) perfecționarea profesională a bibliotecarilor, în special pentru utilizarea computerului în activitatea bibliotecii; **(procesul este foarte lent!)**

8) salarizarea bibliotecarilor corespunzător statutului lor social și cultural; **(chestiune legată de bugetare și încadrare în grile!)**

9) realizarea Proiectului www.bibliotecivalcene.ro, un portal al tuturor bibliotecilor publice vâlcene, prevăzut a fi realizat de către Biblioteca Județeană în 2008, care va deschide o nouă perspectivă dezvoltării și modernizării acestor instituții;**(o mare realizare care dă vizibilitatea bibliotecilor locale, de la distanță și permite**

evaluarea calității serviciilor, acțiunilor și interesul publicului pentru instituție!s.n)

10) realizarea de parteneriate cu bibliotecile din Regiunea 4 Sud-Vest Oltenia, precum și cu bibliotecile din localitățile înfrățite.
(rămâne un deziderat!)

Atragem atenția că Strategia culturală, a CJ adoptată pentru perioada 2007- 2013, se cere reactualizată și după o analiză a stării de fapt, trebuie aprobată una nouă și stabilit un nou plan de acțiune, poate o altă misiune și alți indicatori de performanță pentru Managementul instituției. Sugerăm, de asemenea, o procedură de monitorizare a instituțiilor de cultură, din partea responsabilului cu acest domeniu din cadrul executivul CJ, din punctul de vedere al analizei noastre, părtaş la ritmul prea lent și nerealizările semnalate de noi, față de programele la a căror realizare a participat nemijlocit. Menționăm că forma acestui Raport ne-am impus-o, tocmai ca analiză la cele stabilite și aprobate de Consiliul Județean, acum fiind la finalul intervalului avut în vedere.

Nutrim convingerea că stă în capacitatea oamenilor bibliotecilor publice din județul nostru să facă din Biblioteca Județeană (azi o excelentă Bibliotecă Municipală, pentru doar Rm. Vâlcea!) un model de Bibliotecă în cadrul rețelei naționale și aici invocăm rezultatele deosebite în competiția națională a Biblionetului și implicarea vizibilă a specialiștilor noștri în echipe naționale (în ciuda șicanelor locale și a marginalizărilor egoiste, uneori discreditărilor publice și subminarea autorității!)

Prezentăm un sumar al agendei anului 2013, în slujba misiunii încredințate. Am onorat toate invitațiile Bibliotecii în cursul anului 2013. Am fost prezent la diverse evenimente, din calendarul public, la sediul central al Bibliotecii, după cum urmează: 25.01; 07.02; 14.02; 26.02; 07.03; 11.03; 28.03; 04.04; 29.04; 20.05; 05.09; 26.09; 07.10; 11.10(ora 12.00 și 17.00); 21.10; 23.10; 15.11; 05.12. (la cerere, se poate detalia conținutul evenimentului-activității la care am luat parte!) Am dat curs invitațiilor primite de la Călimănești (A.E.Baconschi: 17.05; 20.05; 29.06; 30.07; 30.09; Căineni: 01.04- donație de carte; Horezu: 16.03; 14.04; 02.06; Galicea: 25.05; Ocnele Mari 26.06; 30.06; 06.07. Am participat la întâlnirile organizate la sediul central cu bibliotecarii din teritoriu, am purtat discuții exploratorii cu compartimentele bibliotecii centrale, am făcut, în mod operativ, observații conducerii bibliotecii centrale, am apreciat reușita unor evenimente și/sau am făcut observații critice. Am făcut aprecieri publice, favorabile, pentru această instituție în care au fost investite importante resurse bugetare și am convingerea că, dincolo de imaginea publică favorabilă, care poate genera suficiența, există resurse umane și posibilități manageriale nevalorificate.

Domnule Președinte, domnilor consilieri județeni, pun la dispoziția dvs., pentru descărcare activității, (pentru care m-ați mandatat!) și valorificare, prezentul raport. Vă mulțumesc pentru investiția de încredere și vă asigur de tot respectul meu.

Mihai Sporiș / 10 Decembrie

*Acest document este public și se va posta pe un forum de dezbatere. Solicit Bibliotecii centrale să-l posteze în rețeaua Biblionet pentru comentarii, aprecieri critice, puncte de vedere, completări pentru ca viitorul Plan de Acțiune și eventuala viitoare... Strategie să reflecte și pe cei direct implicați în rețeaua Bibliotecii

Județene. Acesta este și motivul pentru care Raportul se prezintă înainte de încheierea anului 2013.

Raport asupra activității Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” pentru perioada 10 XII 2013- 31 XII 2014

Subsemnatul Sporiș Mihai, desemnat *prin Hotărârea Consiliului Județean Vâlcea nr. 104/28 VII 2011*, membru al Consiliului de administrație al Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul”-BJAI (din partea Consiliului județean) depun , pentru descărcare de sarcini, prezentul raport de activitate. (fac precizarea că activitatea este voluntară, asumată din spirit civic și în echidistanță față de orice partizanat politic posibil – lucru declarat explicit și în celelalte rapoarte anuale! Exprim poziția societății civile ca membru al mai multor structuri apolitice, precum: Forumul Cultural al Râmnicului, Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”- Filiala Vâlcea, Cercul de la Râmnic „România-Grădina Maicii Domnului”.

Rapoartele anuale, precedente, depuse în 2013, în 28 Februarie, pentru 2012 și în 10 Decembrie, pentru 2013 (pentru a intra într-o dorită dezbatere publică!) sunt la dispoziție, pentru o clarificare corectă a problemelor de la BJA, *documente necesare analizei, împreună cu acest raport.*

Raportul anului 2013, conținând orizontul de analiză 2007-2013 (conform cu Strategia aprobată în domeniu a Consiliului Județean Vâlcea!) a reprezentat și un diagnostic al perioadei cu

răspunsurile la așteptările concrete din partea unei instituții culturale fanion, pentru care eforturile materiale ale județului au fost imense (un sediu nou, modern, foarte costisitor!).

Raportul din 2012 ilustra rolul de instrument al BJAI pentru funcția de coordonare pe care o are, conform legii administrației, Consiliul Județean, în raport cu Consiliile locale (pentru acest domeniu sensibil care este cultura și precar, din motive obiective, bugetat!) și eforturile implementării unui proiect de informatizare a bibliotecilor locale (BIBLIONET), subordonate metodologic bibliotecii centrale din municipiul reședință al județului (mereu confundată cu biblioteca județeană, când, de fapt aceasta este întreaga rețea publică a tuturor bibliotecilor din întreg județul, inclusiv a secțiilor din cartierele Râmnicului!). Concluziile rapoartelor invocate, în bună măsură sunt valabile și azi inclusiv, din păcate, în ceea ce privește problemele ce se cer grabnic rezolvate și subliniate în rapoarte cu o insistență consonantă cu strategia CJ și cerințele unui Proiect de dotare generos care oferea, gratis, tehnica de calcul, softurile și licențele necesare. Insistența și concluziile, privind slăbiciunile proprii, au devenit supărătoare pentru o parte dintre cei decidenți și neînțeleasă de posibili oameni de bună credință, cărora le erau adresate rapoartele... puse la dispoziție! Așa se explică faptul că în ultimii doi ani nu am fost invitat la consiliul de administrație (unul într-un an?!) organizate la finalul anilor. De altfel nici Comisia de resort a CJ-ului nu m-a invitat în nici un an la dezbateră raportului în comisie, ori la analiza instituției BJAI în CJ, dând semnalul public că nu este interesată de așa ceva și despre modul cum este condus, foarte democratic, Județul Vâlcea.

Pornind de la constatarea unei lipse de voință, anesteziată de fața frumoasă a unei biblioteci municipale, oarece performante, în 2013 am schimbat maniera de comunicare. **Am depus Raportul anului 2013, în avans, spre a provoca o dezbatere publică.** Ra-

portul a fost depus la Consiliul Județean (2 exemplare, pentru Președinte CJ și pentru Comisia de Cultură...!) un exemplar la BJA, cu solicitarea **să fie postat pentru dezbatere în rețeaua bibliotecilor locale a Biblionetului**, și un exemplar la Organizația județeană a PNL (formațiunea politică din CJ care m-a recomandat acestei mandatări, fiind membru PNL cu atribuțiuni în domeniul cultural!). Pentru difuzarea publică am postat Raportul 2013 pe blogul personal (<http://mihaisporis10.blogspot.ro/2013/12/raport-asupra-activității-bibliotecii.html>). Am informat direct pe cei doi vicepreședinți ai CJ în funcție, pe domnii Dumitru Persu și Bogdan Pistol. Ulterior am aflat de la președintele comisiei de cultură că raportul a fost bine primit în comisie și se vor întreprinde măsuri importante.

Față de lungul istoric, pozitiv, al evoluției instituției și încredințarea că se vor lua măsurile necesare de îndreptare, **anul 2014, unul al cosmetizării, al temporizării, nu a dus schimbările de fond necesare**. Cele trei direcții importante ale unui solicitat *plan de acțiune* nu au fost luate în considerare:

- Un nou orizont strategic, cu vizibilitate publică și plan de punere în aplicare (Strategia 2007-2013 trebuia actualizată! și/sau aprobată alta, consonantă nevoilor în domeniu, strategiei naționale etc.!) O strategie sectorială a fost elaborată de Serviciul de Marketing-Dezvoltare, începând din luna aprilie 2014, finalizată în 21 Mai 2014, depusă la conducerea instituției (directorului interimar!) în Iunie 2014, unde zace în sertar, dar este postată și ca document ajutător în rețeaua Biblionet. Despre necesitatea unei noi strategii va vorbi directorul instituției la întâlnirea cu bibliotecarii din județ, abia în 11 Decembrie, 2014. ***Biblioteca Județeană nu are în acest moment o strategie coerentă și un plan de acțiune validat de Consiliul Județean***, ceea ce se aplică este viziunea managerială a actualului director al instituției, cu care a fost titularizat pe post. (Viziunea managerială este postată în mediul virtual și poate fi

cercetată. Din cercetarea noastră, pentru care sunt mandatat prin HCJ, cu expertiză certificabilă în domeniu, este un adevărat ghi-veci din multele adunate, necorelate și copiate nefericit din alte documente, neevaluate cu expertiză de management și bibliote-economică - vezi componența comisiei investită pentru acest lucru și calificările decidenților! Nu puteau fi asumate aceste lucruri, cu atât mai mult aplicate, după cum au arătat faptele apoi. Vezi doar cum a fost aplicat ROF-ul, atașat la dosar, pentru grosimea acestuia.) Aplicarea acestei *viziuni* a fost reconfirmată, în discuția personală avută cu directorul, în 19 Decembrie 2014;

- Constatasem lipsa unei viziuni manageriale, care impunea, fără a sugera acest lucru explicit, o schimbare la vârf a concepției managementului. În 1 Aprilie 2014 a fost numit ca manager interimar Remus Grigorescu (**dintre consilierii județeni cu acoperirea majorității politice, din care făcea parte...**) **pentru a se da semnalul unei schimbări necesare, care nu s-a produs!, conform cu solicitarea din RAPORTUL 2013.** Am avut o întrevedere de lucru, speram lămuritoare, în 14 Aprilie 2014 în care mi-am oferit sprijinul, făcând trimitere și la constatările din Raportul 2013, discutând explicit și despre lucrurile ce nu puteau fi scrise în raport și care trebuie rezolvate, inclusiv despre un audit economico-financiar pentru care, ca raportor, nu am fost calificat și nici nu participasem la necesarele Consilii de Administrație (neorganizate, ori la care deliberat, nu am fost invitat – conform ROF 1/trimestru!). Prin „Dispoziția” pe care o dă apoi (Dispozitia 13 din 12 Mai, 2014, vezi anexa) constatăm dorința de-a ascunde și discredita Raportul nostru (trecut prin Comisia de cultură... a CJ, la lucrările căreia nu am fost invitat, tocmai ca emitent al raportului, tocmai investit de HCJ ?!!!), trebuia să fie ignorat și trebuiau să fie puși la punct subalternii considerați ostili. Se poate observa omisiunea, din **pseudo consiliul de administrație** propus în Dispoziția 13, a reprezentantului cu teritoriul și absența totală a

vreunui reprezentant din teritoriu, adică pe dos, decât **cerința de a transforma biblioteca municipală, de acum, în bibliotecă județeană. Din analiza noastră această echipă propusă CA este o monocoloră celulă de partid.** Este evidentă orientarea managerială, când în sfera relației publice va menține, ca prim sfătuitor - unul influent și cu putere de rezistență la schimbare - pe fostul director, girantul pasivității și al neregulilor trecutului ce trebuiau acoperite. Girant în continuare al excursiilor, fără finalitate, în exterior, sub acoperirea financiară a Proiectelor (aici se poate remarcă și partea de contribuție a bugetului Consiliului Județean!) din așa zisa, coordonare, asumată prin semnătură de pe vremea când era director!, lucru considerat tabu pentru crearea unui nou post și nu trimiterea la pensie, cum ar fi fost cazul și cum s-a exprimat un consilier județean, când se comitea abuzul pentru modificarea organigramei pentru un interes, evident personal, și apoi numirea pe post, fără concurs, a celei cu performanțe manageriale reliefate în Raportul din 2013 (un audit corect, nu doar al deconturilor cu acte în regulă, dar și al finalității practice al acestor proiecte scoate imediat în evidență, nu interesul public, nu pașii către integrarea, prin cultură, în Europa, ci foloasele unui grup restrâns din bibliotecă, dar și din vecinătate... (informațiile acestea le avem de la personalul nemulțumit din interiorul instituției, frustrat și marginalizat!)) Fostul director a fost promovat șef de serviciu, fără descărcarea corectă de sarcini - aici vorbim despre un audit, care să fi lămurit multe lucruri neclare și care să stopeze tensiunile interne din interiorul instituției. Înainte de-a demisiona, fostul director, solicită printr-un memoriu, înființarea postului pe care urma să-l ocupe, cu **referințele mincinoase ale președintelui CJ** (oare nu a fost informat de comisia de specialitate, că Raportul nostru din 2013 nu era favorabil? De responsabilul, din executiv, de sectorul acesta? Nu s-a întrebat de ce lipsește cel mandatat de H CJ (semnată chiar de el!) să reprezinte CJ-ul la Biblioteca Județeană, la

aceea dezbatere și de ce nu a fost invitat?) I-au fost păstrate și privilegiile fostului director, inducând tuturor din instituție falsa autoritate, a „directorului” din... spatele celui nou). **Concluzia este că schimbarea viziunii și atitudinii manageriale a fost un praf în ochi, susținut de la vârful CJ, din păcate!, în dauna democratizării instituționale și a unei misiuni de integrare în noua schemă mentală pro-europeană, spre care tinde România.** Acest lucru a lărgit, în loc să sudeze, falia dintre centrul județean (splendida și monumentală construcție municipală cu imagine frumoasă și în țară, tocmai prin acțiuni obstructionate, sistematic, de cei ce și le atribuie!) și rețeaua bibliotecilor locale coordonate, rămasă în urmă și trăind prin câteva frumoase excepții: Călimănești, Drăgășani, Horezu, Grădiștea, Pietrari, Frâncești, Ocnele Mari. Rămâne simptomatic faptul că **nu se poate realiza un parteneriat instituțional cu Inspectoratul școlar, cu Primăriile județului și Instituția Prefectului, pentru aplicarea corectă a Legii Bibliotecilor (L.334/2002) și a cerințelor constituționale, pentru un manager și cu puterea consilierului județean, indemnizat încă o dată pentru coordonare și având la dispoziție un instrument, cu rol integrator, ce poate fi eficace;**

- **Comunicarea și relaționarea publică a instituției, intern și în exteriorul ei, îndreptată către imaginea cu orice preț este fără efecte deosebite în promovarea misiunii principale a bibliotecii județene** (din nou facem constatarea că biblioteca județeană nu trebuie confundată cu clădirea din municipiu care găzduiește un foarte eficient centru cultural municipal!) **rămâne incorectă și fără efectele scontate!** Imaginea, o modă a vremii, nu rezolvă prin distorsiuni, misiunea integrării prin cultură la valorile lumii de azi. În interior, prin organigramă, prin agenda manifestărilor, prin conținutul evenimentelor, prin politica de personal, prin prioritizările făcute se transmite semnalul pasivității, al cultului lui... ce a mai fost, al unor interese personale, al lipsei vo-

inței... altora. Inculparea permanentă a sărăciei bugetului (niciodată proasta gestiune financiară!), descurajarea tineretului (dar menținerea în structură a pensionarilor, cu grevarea fondului de retribuire, sub pretextul unor experiențe iluzorii! Vezi managementul constatat neperformant!) și întreținerii unor tensiuni între oameni neconciliate, prin lămurirea cauzelor reale. Imaginea frumoasă a instituției - operă a unui Consiliu Județean, a Fundației „Casa Cărții”, a unei reviste care apărea până nu demult, a unor cuceriri în timp, și a unor oameni providențiali: Marian Creangă, Petre Petria, Dumitru Lazăr, Marin Bulugea, cărora le adăugăm, în ciuda disconfortului unor manageri trecători și fără mari contribuții, pe Dana Rădulescu, Valentin Smedescu, Dragoș Marinoiu, Valentin Șchiopu, Corina Bedreagă, Zenovia Zanfîr, alături de mulți alți tineri foarte performanți și încă insuficient valorificați și stimulați – este deturnată către managerul în funcție, fără ca acesta să fie conștient că pentru a se lăuda cu ceva trebuie să și facă ceva remarcabil și să nu-și caute o salvare personală și oportunități personale, cum s-a întâmplat de ceva vreme. **Nu se cunoaște, în acest sistem informațional, despre separarea intereselor profesionale ale bibliotecarilor, de cele ale conducerii administrative!** Cum se explică, altfel, că la reuniunile Asociației Naționale a Bibliotecarilor din România (ANBR) participă directorul și nu președintele filialei vâlcene, cum s-ar impune? Cum se valorifică experiența ANBR-ului și cea a partenerului IREX România, când se constată, încă, o slabă preocupare în întreținerea și/sau actualizarea cunoștințelor bibliotecarilor publici (mai mult autodidacți!).

Nu insistăm asupra situației de fapt din cadrul BJA, diagnoza Raportului 2013, este edificatoare, lucrurile rămânând împietrite de multă vreme și agreate, din păcate, de fostul președinte al Consiliului Județean, sfătuitorul actualului manager, **care nu a întreprins nimic pentru concilierea internă** (falia evidențiată este mai adâncă și în plină largire!).

Pentru susținerea acestor concluzii precizăm acțiunile întreprinse și agenda evenimentelor personale, în legătură directă cu mandatul încredințat, pentru intervalul vizat de raport.

Precizăm că informarea noastră, privind funcționarea instituției Bibliotecii Județene provine din următoarele surse:

- Participarea la evenimentele organizate, aflate în agenda publică a bibliotecii centrale și a unor biblioteci orașenești și comunale;
- Urmărirea activităților postate de bibliotecile locale în rețeaua Biblionet;
- Cele două întâlniri din cursul anului 2014 cu bibliotecarii din județ, organizate de șeful de serviciu al BJA, Valentin Smedescu/ cele două discuții informale cu directorul Remus Grigorescu (14.04 2014 și 19.12. 2014!);
- Discuțiile de informare, pe parcursul anului, cu șefii de compartimente din sediul central (mai puțin Augustina Sanda Constantinescu, care a evitat discuțiile... incomode, ori nu era de găsit în instituție, ori era în delegații prin Europa!?!);
- Urmărirea concursului lansat prin Biblionet: „Vâlcea Colț de Rai” Ediția a III-a, la care au dat curs 15 localități;
- Reflectarea în media locală și centrală a evenimentelor Bibliotecii județene și/sau în legătură cu aceasta;
- Reflectarea Bibliotecii Județene în percepția publică a societății civile intermediată de ONG-uri, de personalități, etc.;
- Ecourile primite din exterior, despre Biblioteca Județeană Antim Ivireanul Vâlcea, aflate în postări permanente în spațiul virtual.

Anexăm rapoartele anilor precedenți, a HCJ iar pentru analiză sugerăm consultare Dispoziției Directorului BJAİ, nr.13/ 12 Mai, 2014. Ne punem la dispoziția comisiei de cultură... a CJ și a Consiliului Județean, pentru susținerea prezentului raport.

Concluzii generale:

Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” este o instituție cu managementul politizat, care nu își face funcția pentru care a fost creată:

1. Director impus dintre consilierii județeni în funcție, printr-un simulacru de concurs de proiecte manageriale, fără o perioadă de probă pentru a confirma abilitățile? Cu un contract de management pe 5 ani! În trei trimestre de funcționare... nu s-a arătat, deosebit față de cel demisionat!
2. Nu este clarificată situația de incompatibilitate, definită de conflictul de interese între calitatea de consilier județean și aceea de director executiv, într-o instituție bugetată public. Hotărârea de investire nu a fost atacată de Prefectul, cu aceeași proveniență... politică;
3. Nerespectarea ROF-ului de către conducerea BJAİ, a regulamentului de funcționare a consiliului județean (vezi activitatea Comisiei... cu conducere politică și analizele de funcționare a instituțiilor subordonate Cons. Jud!);
4. Vezi componența CA-ului, BJAİ și culoarea lui politică;

Biblioteca județeană, cunoaște o perioadă de stagnare, în ultimii trei ani, pentru adaptarea la cerințele impuse de integrarea europeană și de mersul lumii:

- Concluziile a trei Rapoarte anuale: 2012, 2013, 2014;

- Concursul aplicativ în rețeaua Biblionet: „Vâlcea Colț de Rai”, 3 ediții, arată acest imobilism;
- Rezultatele de la anumite proiecte, cu claxon, dar cu excursii, se lasă mai departe așteptate, ca și evaluările obiective.
- Programele de perfecționare ale bibliotecarilor nu se promovează corespunzător cerințelor și nici impunerea aplicării Legii Bibliotecii... în teritoriu;

Evaluarea performanțelor Bibliotecii Județene, nu se face prin indicatori măsurabili, prin proceduri clare, fără interpretări propagandistice și emoționale. În statisticile existente care măsoară frecventarea publică și permit comparația cu alte biblioteci reședință de județ, respectiv Biblioteci Județene, raportat la nr. de locuitori, suntem creditați cu rezultate sub-mediocre:

- Din populația municipiului Rm. Vâlcea **doar 5% din populație** (aici se numără persoana și nu câte apariții a avut în bibliotecă, (de exemplu eu, care am fost de peste 50 de ori, mă voi înregistra o singură dată ca persoană!), **față de o medie națională de peste 15-20 %**);
- Din populația județului nostru, **doar 1%**, frecventează biblioteca publică, față de o medie națională de **12,5%**;
- Referința europeană, cu exemplul Finlandei, ca sistem performant al bibliotecii publice, este de aproape cinci ori mai ridicată de, cca **55-65%**;
- Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, în care s-a investit material, trebuie să-și propună un set de indicatori și obiective măsurabile, pentru coordonarea ușoară și fără justificări, ori raportări penibile.

Biblioteca Județeană trebuie susținută în promovarea tineretului și a dezvoltării serviciilor de informatizare și nu

obstrucționată. Acest domeniu este prioritar pentru recuperarea rămănerii în urmă:

- S-a luat un post vacant de la IT, s-a transferat prin modificarea organigramei, printr-un abuz, unde a fost rezolvată o persoană, nu o activitate (într-o organigramă, **cu relații cu publicul** (!)) mai apare și în altă parte **PR...** adică tot asta, dar ascuns în spatele acronimelor! Mulți văd, dar puțini „Directori Generali” din executiv observă, atunci când referințele vin de... sus!);
- S-a înființat un post gras plătit, pentru un pensionar, din afara biblioteconomiei, cu adresă, pentru a beneficia și de remunerarea din ...proiecte. Postul, provenind dintr-o vacantare, a luat posibilitatea vreunui tânăr (într-un ședință a CJ se vorbea de Ionuț Budișteanu!) de-a fi angajat și s-a preferat o persoană supraîncărcată în remunerări și fără abilități informatice. Hotărârea a încărcat artificial cheltuiala bugetului, fără să aducă nimic în plus;

Reprezentarea Consiliului Județean, mandatată prin HCJ este văzută ca un lucru formal în Consiliul de Administrație al Bibliotecii și nu se ține cont de rapoartele emise. Propunem aici câteva amendamente la regulamente:

1. Obligatorietatea participării la CA-urile, sub sancțiunea anulării hotărârilor care se iau, dacă reprezentantul CJ lipsește (în 3 ani, conform ROF trebuiau să se organizeze 12 sedințe, și nu am fost invitat decât la prima...!);
2. Obligatorietatea participării reprezentantului în CA-uri, al CJ, la susținerea în comisii a Rapoartelor sale, și a altor

probleme în legătură cu instituția în care a fost desemnat reprezentant. Invitația de participarea la Ședințele CJ, în care se analizează Instituția, să fie regulă asumată de secretarii de comisii, și de Secretarul General al Județului pentru CJ – nu toți reprezentanții desemnați au calitatea de consilier județean;

3. Modul actual de lucru, deși reglementat, fără un control ferm al aplicării hotărârilor și regulamentelor, fără dezbatere transparentă, fără evaluare corectă, poate genera stări de lucru necorespunzătoare, departe de așteptările publice în numele cărora există instituțiile publice.

Solicit ca acest document să devină public și în urma analizei lui să mi se confirme/ ori să mi se retragă calitatea mandatată, prin hotărârea dumneavoastră.

Vă asigur de respectul și considerația mea, **Mihai Sporiș**/10 Ianuarie, 2014

Cronologie evenimente 2013-2014 (la care am participat direct)

10 Decembrie 2013. Depunere Raport 2013, la Cons Jud., Biblioteca Județeană (BJAI), PNL și întrevederea cu vicepreședinții CJ; postare pe INTERNET (mihai sporis blog/google);

12 Decembrie 2013. Întâlnire cu bibliotecari de la bibliotecile publice locale ale județului Vâlcea;

13 Decembrie 2013. Lansare carte la BJA, autor Marin Buleaga;

17 Decembrie 2013. Călimănești/A.E Baconschi, ziua bibliotecii;

19 Decembrie 2013, BJA, colindătorii din Băbeni, Perișani, Voineasa și de la colindătorii elevi din Râmnic (organizator dna Pârnuță!);

10 Ianuarie 2014, BJA, pregătire eveniment final al Concursului Biblionet: „Vâlcea Colț de Rai”, ediția a II-a;

14 Ianuarie 2014, BJA, Premiera concursului „Vâlcea Colț de Rai”/ Ziua Culturii Naționale;

23 Ianuarie 2014, BJA, Mica Unire;

18 Februarie 2014, la Biblioteca Județeană Gorj (Brâncușiana!);

19 Februarie 2014 Biblioteca Județeană Dolj (Brâncușiana!);

27 Februarie 2014 BJA, Adunarea Generală a Forumului Cultural al Râmnicului;

15 Martie 2014, Târgu Cărbunești (comemorarea lui C. Brâncuși!) vizită la biblioteca orașului și casa memorială, T. Arghezi;

24 Martie 2014, BJA Simpozion dedicat... noului haretism, în parteneriat cu Forumul Cultural al Râmnicului;

26 Martie 2014, BJA Conferință dedicată anului Constantin Brâncoveanu, susținută de P.S Emilian Lovișteanu;

11 Aprilie 2014 , analiză cu sef serviciu V. Smedescu a problemelor rețelei Biblionet și despre necesitatea unei strategii sectoriale;

14 Aprilie 2014, întrevedere cu directorul interimar, cons. Jud. Remus Grigorescu;

18 Aprilie 2014, convorbiri cu parte din șefii de compartimente, urări de paște!;

24 Aprilie 2014, BJA, Medalion George Mirea (cel care a făcut o donație, ca fond documentar!);

13.Mai 2014, BJA, se lansează public ediția a III-a a Concursului Județean „Vâlcea Colț de Rai” în prezența bibliotecarilor din județ;

17 Mai 2014, BJA și Galicea, Despre Teodosie Rudeanu;

20 Mai 2014 BJAİ , Ziua Râmnicului;

22 Mai 2014 BJAİ, Expoziția de artă sacră a Univ. din Pitești;

5 Iunie 2014, BJAİ, Ziua mondială a mediului și medalion N.Iorga, în parteneriat cu Forumul Cultural și asociația Seniorii;

14 Iunie, Arhiepiscopie, Comemorarea lui M. Eminescu și plantare tei la Arhiepiscopia Râmnicului;

16 Iunie 2014, Călimănești/A.E.Baconschi, medalion D. Mămularu;

25 Iunie 2014, organizare cu biblioteca din Ocnele Mari, a festivalului național de creație, „Vasile Militaru” împreună cu alți parteneri ONG (contribuția Violetei Perian);

4 Iulie 2014, BJAİ și Bib. „Vasile Militaru” din Ocnele Mari, împreună cu partenerii ONG, Festivalul Național Vasile Militaru;

18 Iulie 2014, la Biblioteca Județeană Bihor, cu ocazia celui de-al XV-lea Congres internațional de Dacologie;

31 Iulie 2014, Călimănești/A.E.Baconski, lansare de carte Fenia Driva;

2 August 2014, la Biblioteca Județeană, Brașov, cu ocazia Congresului Internațional ICOLD, organizat de Universitatea Transilvania;

7 Septembrie 2014, BJAİ, Expoziția itinerantă Gorjfest;

11 Septembrie 2014, BJAİ, Adunarea Generală a Societății Culturale Anton Pann;

25 Septembrie 2014 BJAİ, Ziua Bibliotecii Județene. Am adresat un mesaj de salut oaspeților, reprezentanții Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova;

- Septembrie 2014, Călimănești/A.E. Baconski
- Simpozion Neagoe Basarab;
- BJAİ, Eveniment organizat de ANCE „Regina Maria” dedicat lui N.Mazilu;

10 Octombrie 2014, analiză cu v. Smedescu a agendei pentru finalizarea concurs organizat prin Biblionet;

25 Octombrie 2014, BJA, Simpozion „Dumitru Drăghicescu” în parteneriat cu Forumul Cultural al Râmnicului;

- Octombrie 2014, Discuție publică la Arhivele Statului (Rm.Vâlcea) privind situația donației făcută de A.C. Zorlescu, Bibliotecii Județene;
- Noiembrie 2014, BJA, organizare jurizare la Concursul Județean/BIBLIONET;

- Noiembrie 2014, BJA, Lansare carte (autor Trandafir din Drășășani!);

- Noiembrie 2014, BJA, finalizare jurizare la concursul județean;

- Noiembrie 2014, BJA, Expoziție și Simpozion dedicat Zilei Naționale;

11 Decembrie 2014, BJA, Întâlnire cu bibliotecarii din județ;

16 Decembrie 2014, Călimănești/A.E.Baconski, Ziua bibliotecii, lansare carte, autor Nicu Ghinoiu;

19 Decembrie 2014, discuție cu directorul bibliotecii, Remus Grigorescu;

22 Decembrie 2014 BJA, eveniment dedicat eroilor revoluției din 1989 și lansare de cărți dedicate lui Constantin Brâncoveanu, eveniment în parteneriat cu ANSCE, Forum, Arhiepiscopie, Cercul de la Râmnic...

Evenimentele, cu doar câteva excepții, au fost publice și sunt cunoscute, ele fiind preluate de media și se regăsesc înregistrate în presa scrisă, uneori în cea vizuală, sau arhivele foto de pe suportul informatic.

Forumul Cultural al Râmnicului, o atitudine în spațiul public?

Ca membru fondator al acestei organizații mi-am pus întrebarea, căreia încerc să-i argumentez răspunsul prin ultima Adunare Generală, desfășurată pentru descărcarea anului 2013, la Biblioteca Județeană în 27.02.2014, ora 16.00. Adunarea a strâns cvorumul necesar statutar (numărul total al forumiștilor, cu acte în regulă este de 35 de membrii, nu toți prezenți la eveniment!), a avut ca invitați de marcă reprezentanții delegați de Consiliul Județean, Primărie, iar Prefectul a fost reprezentat la deschidere de Aurora Gherghina. Formal, totul s-a desfășurat ca la carte, votul a fost unanim, constatându-se adevărul celor spuse. Evaluarea celor prezentate, chiar dacă vom supăra pe mulți, spune un lucru foarte dureros! *Forumul este de câțva timp dus pe o linie moartă*, și din el, ca din hoitul economiei lăsată în derivă, profită cei ce se pricep, ca peste tot, băieții deștepți. Să încercăm să argumentăm, afirmația.

Cu ani în urmă se fonda în Râmnicu Vâlcea Forumul Cultural al Râmnicului, cu obiectivele definite în statut, consonante ideii de... forum (vezi Dex!). Permanent în această organizație, apolitică, nonguvernamentală, au existat cele două tendințe, în permanență dispută:

- Conservatorii, paseiști, în apărarea tuturor „valorilor” trecutului, inclusiv a realizărilor mărețe la care au contribuit prin trecutele instituții aservite propagandei; opozanți ai unei integrări europene, „globalizante”, de teama pierderii identității (niciodată definită clar și folosită doar propagandistic, fără separarea otrăvii, pusă de cei 50 de ani de ateism pe substratul tradițional, evident sănătos, într-o încurcătură de borcane, ca o forțată cântare... im-

pusă cândva, să mărească deruta și să mascheze arestarea lui Dumnezeu!). O obiectivare a acestei tendințe ne oferă laureatul premiului Nobel, Alexandru Soljenițin în studiul său din 1991, privind Rusia (*Căderea imperiului comunist, sau, Cum să reîntemeiem Rusia*, Ed. Rampa și Ecranul, București 1991). Fostul disident rus spune: „**Distrușgerea sufletelor noastre timp de trei sferturi de veac – iată cel mai groaznic lucru**”. „... o clasă conducătoare pervertită nu este în stare să renunțe la nici unul din privilegiile smulse cu de-a sila... „ op.cit. p.35;

- Dezbaterea ideilor în circulație, pentru a putea intra în concertul european, printr-o integrare în care să aducem valorile noastre, valori adăugate unui patrimoniu comun, fără inhibiții și deplină deschidere, promovând respectul de sine și pentru partenerul... câștigat. Soljenițin, citat mai sus, constată că Provincia trebuie să se elibereze, inclusiv cultural, de capitale, de centru. Lucrul acesta fiind intuit și de noi la fundarea Forumului, *Capitalele nu și-au păstrat nici măcar fundamentele care să permită preluarea renașterii țării, după ce provincia a fost lăsată pradă foametei, umilințelor și nimicniciei...*p.28. (vezi metehnele centraliste conservate la, încă nereciclata, Uniune a Scriitorilor și la alte asociații naționale gratulate cu... utilitate publică și alocării bugetare...; nu cumva tot pentru perpetuarea unui organ de propagandă?).

Cele două tendințe, fiecare cu partizani ei, au coexistat, însă raportul a fost dominat, cu timpul, de aripa paseistă, cu multe nume notabile și o experiență a ... dedublării și a disimulării incontestabile și mai apoi prin controlul puterii executive a Forumului și a resorturilor de comunicare, adică a revistelor și a porta-vocii la evenimentele publice. Observațiile publice, în mod continuu, de peste cinci ani, an de an, cele din dezbaterile lunare, venind dinspre adepții dezbaterilor, ai descentralizării, au rămas strigăte

în pustiu. Ursul năvălit știe să ignore... criticile. Adunarea Generală, invocată mai sus poate fi *citită*, în ciuda aparentului succes, ca o fidelă stare de fapt la actualul Forum Cultural al Râmnicului. Să ne lămurim!

Este posibil ca adunarea generală de descărcare să nu înregistreze **niciun vorbitor la dezbateri**, propuneri, amendamente? Despre ce Forum putem vorbi, când în restul anului în forma aceasta decizională nu ne mai întâlnim? Nu cumva faptul că tot ceea ce s-a hotărât anterior și despre care nu s-a suflat o vorbă, nu a fost luat în seamă a provocat... lehamitea și dezinteresul. O citire a inutilelor procese verbale anterioare poate lesne demonstra afirmația noastră și dacă acestea s-au pierdut agendele noastre personale pot reconstitui propunerile neluate vreodată în seamă.

Care o fi legitimitatea Forumului să se erijeze în expert în domenii străine competențelor celor chemați să juriizeze și să premieze (fără bani, dar cu diplome!)? Dacă un singur domeniu nu este corect acoperit, ca evaluare, impostura devine evidentă! Nu cumva **valoarea se atestă prin cvorumul**...(?!) neavizat de un minim CV? Între premianții anului 2013 au fost, pe lângă oameni excepționali, prin ceea ce au realizat, cât și **personulități** remarcate prin faptele lor urâte! (stăm la dispoziție cu documente... înregistrate public!). Nu cumva acest nefericit amestec face un deserviciu prestigiului Forumului? Nu cumva noi centram, noi dăm cu capul, noi înscriem golul și tot noi îl validăm? Adică în interiorul celor 35 de membrii, dintre care doar vreo 15 activi, suntem propunătorii, cei ce jurizăm, dar în marea noastră majoritate tot noi, ori foarte apropiații noștri, cei premiați? La prima vedere nu se observă pentru că numărul celor remarcați este foarte mare și nu se vedește... conflictul de interese. Aici se remarcă efectul de turmă, aplicat cu succes în bulversata noastră societate, în toate domeniile. Pe lângă cei mulți, trec și intrușii, nechemații,

interesații... Despre acest lucru vom discuta cu alt prilej, pentru că acest fapt a permis tuturor șmenarilor să-și facă rost de diplome, pentru nivelul de performanță dorit, banii iliciți slujind cauze, aparent licite.

De ce să ne sărbătorim „oamenii” doar din cinci în cinci ani?, când putem să ne facem de râs anual, cu medalioane, lansări dedicate, temenele, premii pentru, mereu opera omnia?

De ce să recunoaștem că unora ni se tipăresc cărțile (nu le contestăm valoarea!) când putem susține, ipocrit, că suntem truditori fără de arginți? Cine ne impune minciuna, gratuită, în locul demonstrației utilității publice ca singur argument valabil pentru alocarea resursei bugetare, absolut legal și evident... pe merit!

Forumul, declarat apolitic, face sluj premiind notorietăți politice, pentru a intra în grații?! Oare de ce? Sunt și aici exemplele necesare. O anumită fundație este confundată cu numele unui valoros senator! Oare de ce? Cândva am girat, împotriva justiției, un cetățean de onoare, călcând în picioare spiritul civic! Acum, prin vreo două persoane, Forumul este făcut preș Primăriei, în loc să-i ofere acesteia spiritul nealterat, neutru, echidistant pentru suportul decizional în transparență publică și incontestabilă echidistanță. Apoi deciziile luate în cvorum ad-hoc, ori modificate ulterior, ca să constați că ceea ce fusese respins cândva printr-o decizie, află că s-a reluat discuția în absență și că s-a votat altfel. Există aici un bun plac evident, o subminare a regulilor, delegări de competență necunoscute, ori poate asumarea acestora fără delegare, datul apoi la pace, pentru evitarea scandalurilor. Cu vechime de peste zece ani, este posibil ca o organizație cu un prestigiu câștigat prin contribuția individuală a multora, să nu lucreze instituțional, să nu-și adapteze formele de comunicare cu mediul? Fiecare avem acasă comunicare internet, dar la Forum comunicăm la nivelul evului mediu, iar consemnările din Procesele Verbale nu le mai citește nimeni, că de aplicat nu se pune problema decât a celor... de in-

teres pentru ... vreun interesat. Aici ne ajută, din nou, înregistrările istorice.

Cei care confundă Forumul cu necesara socializare săptămânală, ca într-un club de prieteni în care domnește armonia, s-ar putea să nu se fi dumerit asupra funcționării acestuia că despre menirea sa, deja știm! Forumul este demult doar un pretext pentru unii, un instrument pentru alții, iar pentru cel ce consemnează este un proiect ratat, dus pe linie moartă, departe de scopul pentru care a fost creat: Forumul trebuie să-și asume rolul... forumului de dezbatere! Forumul, cu tot derapajul său, trebuie să-și recâștige funcția pentru care a fost creat. Soluția? Separarea apelor! Cele două tendințe trebuie să se separe și să-și promoveze, fără amestec, acțiunile și să se organizeze în infrastructura comună, fără suprapunere. Lansăm pe această cale membrilor să adere, liber consimțit, la una din tendințe și din evoluția în continuare să se poată impune calea de urmat! Îmbătrânirea cu 35 de ani, în fiecare an, a Forumului, fără puțința întineririi ne obligă la acest gest radical. Fac acest apel, în calitate de membru fondator, sperând în scoaterea Forumului dintr-o fundătură prin recâștigarea privirii în față, temperarea supralicitării sindrofiilor personale, a excesului de temenele, a oricărui partizanat politic. Avem nevoie de forțe tinere, de reflecția lucidă a ceea ce ni se întâmplă în lumea noastră, de reacție față de abaterile de la normalitate și mai ales de implicarea în făptuirea transformărilor, permanente în societatea oamenilor. Am fi rosti aceste gânduri în ședința publică, așa cum am făcut-o în fiecare an , dar starea de sănătate nu m-a ajutat. Oricum scripta manent!

28 Februarie 2014

Atacul maidanezilor...

S-au sălbăticit cele domestice. Au început să atace pe furiș, ori asmuțite de vreun supărat pe viață, ori pe prea puținii aplaudaci. Dependente de vreun oscior, amărătele patrupeze, cândva prieteni buni ai oamenilor, puțin dresate, latră la comandă, sau profilactic, gudârându-se la ce-o să pice dinspre cei de la putere, cu masa totuși încărcată a bugetului, la care salivează toți câinii flămânzi. Prin 89 s-a dat liber la multe. Și-au luat unii chiar boii lui Dumnezeu în cap. Toate scursurile și gunoaiele au plutit în derivă să-și poată face mendrele pescarii și vânătorii... în ape tulburi. Datul cu presupusul, calomnia, atacul la persoană, într-un război al tuturor împotriva tuturor, aruncase societatea românească într-o dezorientare evidentă, ca la orice schimbare abruptă de macaz. Ne-am revenit greu, dar cu urmările, evidente și azi, în viața noastră social-culturală, economică și mai ales politică.

La 24 de ani de la revoluția română (ori ce-o fi fost!), tamenam, de pe maidanul de lângă presa vâlceană - care a făcut pași uriași în menirea ei de putere informală în societate - mi-a sărit la jugulară, un așa zis om de presă (pe care nu-l constat, oricât de indulgent aș putea fi, pentru a nu aduce un afront atâtor oameni de presă, cu adevărat profesioniști!). Atacul nu m-a surprins pentru că el venea după o altă mușcătură, a celui ce se arată și cu numele în profesie: Nicu Cismaru, cu mult mai veninoasă. Același, ca un maidanez, mușcase, sub semnătura lui Nicolae Dinescu și prin poarta de intrare deschisă de acesta pe Petre Cichirdan. Atacul împotriva lui Petre Cichirdan, asumat de Nae, prin scribul de două parale (mai mult nu face!), abuzând de încrederea lui Petre Tănăsoaica, credem noi, pus în fața faptului împlinit, aduce grave prejudicii de imagine unui ziar respectat. Cotidianul **Viața Vâlcii**, cu o echipă de oameni de presă onorabilă, are creditare publică pentru informarea corectă și în timp real. Se poate întâmpla însă,

chiar dacă fiecare semnatar își asumă răspunderea asupra celor scrise, să aibă loc și derapaje nedorite, prin delegarea încrederii și lipsa unui control adecvat. **Șarmul** (poate avea și alte conotații!) lui Nea Nae Dinescu, pe care nu l-am contestat niciodată, poate aduce cititori și chiar produce ceva informații utile. Ce faci atunci când lasă maidanezul să intre cu cismele murdare în redacție, și-l asmute, până la rabie? Am convingerea că minciuna, calomnia, atacul la persoană, manipularea ordinară, nu este agreată de conducerea cotidianului (vezi editorialul aceluiași număr, unde manipularea presei centrale este sesizată, în mod corect, ca un rău al societății românești, iar puterea politică este constatată în mare suferință și inefficientă!), adică exact ce a făcut intrusul în numărul din 4 septembrie, 2013. Trebuie să-i spunem mincinosului (vom demonstra acest lucru!) că deosebirea dintre pamflet și mizeria publicată în Viața Vâlcii, sub titlul „Ce aveți, bă, cu Nea Nae?” este una, ca de la cer la pământ. Pamfletul nu operează cu minciuni niciodată, chiar dacă produce disconfort celui prins cu musca pe căciulă.

Dorim aici să demonstrăm unde, și cum minte, într-un cotidian de informație serioasă, semnatarul Nicu Cismaru, ocazionat (pripășit, sper ca excepție, de un ziar respectat!) de Viața Vâlcii. Să plecăm de la construcția demnă de Radio Erevan, prin scrisa Cismarului:

- Nu m-am cunoscut cu individul *înainte de 1989*, venind în Rm. Vâlcea, după 1993;

- Societatea Culturală „Anton Pann” (nu literară!) nu este continuatoarea acelei societăți provenite din fostul cenaclu, ci este fondată mult după 1989, trecând prin „Etalon”, sub patronajul TV-ului local, cu același nume. Societatea culturală înființată în 1999, a fost condusă între **1999-2000** de subsemnatul, apoi, conform principiului rotației la conducere au mai fost președinți în ordine: Costea Marinoiu, Ion Măldărăscu, Costea Marinoiu (până

la moartea sa din 2011!), apoi interimar, Petre Cichirdan, până în 2012, când s-au întâmplat niște lucruri, nu prea democratice și în spiritul statutului (demonstrabile cu documentele păstrate!), instrumentate de onorabilul Nicolae Dinescu, cel ce va fi asmuțit împotriva noastră... Cismarul;

- **Lunga perioadă** se reduce la mai puțin de doi ani, pentru că mi-am dat demisia, tocmai pentru a impune regula rotației. Pe atunci cotizația celor cca.30 de membrii se ridica la... fabuloasa sumă de 1 leu pe lună și membru, și totuși scoteam revista Povestea Vorbei, cu bani..., aduși de acasă și uneori de la sponsori, care aveau încredere în noi; asta acum 10 ani, că de atunci n-am mai fost o zi președinte, rămânând însă, foarte apropiat de toți membrii cu care formam, indiscutabil, o familie (până și-a băgat dracul coada în 2012; aici va trebui fiecare să-și dea răspunsurile!); În problema banilor mâncați, aștept urgent dovezile, ori scuzele publice, altfel justiția va trebui să-și jure în rol;

- Nu am trăit, nu trăiesc din politică, nu am acceptat numiri politice. De cca.40 de ani îmi practic, pe bani frumoși și muncă, meseria. Politica românească se face cu multe compromisuri și derapaje evidente, foarte vizibile la centru, tocmai prin puterea presei de investigații. Nu am acceptat și nu accept compromisuri cu principiile. Amintesc aici, nu pentru informarea calomniatorului, ci pentru oamenii onești ce trebuie informați. Am fost membru PD, unul de vârf, în organizația județeană, până ce Băsescu a preluat conducerea partidului. Emilian Rouă consemna în cotidianul „Adevărul” de atunci, foarte clar, despărțirea de... Băsescu. Intrat în PSD, ca V. Președinte, la organizația județeană am demisionat pentru că n-am fost de acord cu menajarea lui Adrian Năstase și a lui Dan Ioan Popescu (artizanii viitorilor *băieți deștepți* din energie, domeniu pe care îl cunosc foarte bine!) și evoluția lucrurilor mi-a dat dreptate, din păcate... La Partidul Verde, inexistent în județ, mi-am asumat organizarea lui alături de Aurel

Fârtat și alți ecologiști. **Nu am candidat împotriva nimănui**, ci pentru aducerea în prim plan a grijii pentru natură (nu cred că nefericitul calomniator a studiat programul oferat, valabil și azi, pus la dispoziție oricui vrea să-l aplice!) cu atât mai mult cu cât am rămas în relații bune cu foștii camarazi locali, inclusiv Ion Cîlea, pe care l-am respectat întotdeauna. Oamenii politici, dincolo de lupta lor politică, trebuie să slujească oamenii. Rezultatele derizorii care mi se pun în cârcă sunt o evidentă minciună. Am luat peste trei mii de voturi la Președenția CJ, iar în consiliile locale ale județului Vâlcea, am trimis 14 consilieri ai Partidului Verde, dintr-un total de sub 50 în toată țara; Am organizat la Voineasa congresul de unire al ecologiștilor din România, dar până la pronunțarea validității lui (care s-a produs!) conducerea organizației județene va fi fost exclusă din partid, conform butadei cu... pedepsirea meritelor, Partidul Verde, la centru, având alte interese, nu unitatea ecologiștilor, în vederea alegerilor generale din 2008! Consilier județean am fost 16 ani, cu activitate transparentă și ușor de reconstituit de oricine este interesat de persoana mea, rapoartele de activitate fiind publice. Îmi respect eforturile, de-a lăsa ceva în urma mea. Pentru acest fapt, depun aici eforturi înzecite, să clarific niște lucruri pe care un rău intenționat le duce în derizoriu; Sunt membru PNL și lupt după puterile mele la afirmarea unei elite culturale locale și veghez la bunul mers al Bibliotecii Județene, cu mandat de la Consiliul Județean; Despre aceste lucruri depun anual rapoarte de activitate; pentru a nu mă trezi cu alte acuzații gratuite, spun că toate aceste activități le fac voluntar, pe propria cheltuială, adică fără bani publici;

- Societatea Culturală Anton Pann, probând permanent utilitatea publică a fost găzduită în spații publice fără cheltuieli de administrație. Eram prin Comisia de cultură a CJ când am hotărât lucrul acesta, dar pe baza unor parteneriate solide, stipulate în agenda acțiunilor culturale a CJ. Multe au dispărut în ultimul timp.

Acum contează mai mult vorbăria goală, prin canalele media, prin care se descarcă, la grămadă, activitatea tuturor *structurilor organizatorice*, devenite forme fără fond. Sugerez comisiei de cultură a CJ să analizeze câtă utilitate publică se găsește în excursiile unor oameni care își plătesc costurile și nu merg pe banii multi președintelui de tot felul de organizații, după cum sugerează Cismaru; Ne bucură faptul că Societatea Culturală a dobândit sediul, cu atât mai mult cu cât, personal, la începutul anului 2012 am întreprins acest demers (vezi adrese!);

Respect oamenii de cultură ai Societății Culturale „Anton Pann”. Pe cei veniți, de pe stradă, pentru un cvorum la celebra adunare „democratică”? Am înțelegerea pe care trebuie să o avem față de marea masă de manevră momită cu promisiuni și păcălită, mai mereu, de meșterii de vorbe...late. Scoaterea din context a unor vorbe de acum un an jumate și puse etichetă asupra unor oameni la care țin, și ei cunosc lucrul acesta, este un lucru josnic.

Pentru că s-a sugerat că am fi păscut caprele împreună, prin formula **bă!**, bă,... bădăranului îi spun, că cine zice ăla e! Invo-când Radio Erevan, din celebrele bancuri să concluzionăm...

Ne-am cunoscut de ...poimâine! Eram pe când nu ne ză-ream! Azi ne vezi, cu ochii mari și goi, să ne poți mușca dosurile! Nu poți pierde ceea ce nu ai avut, adică o funcție presupusă. Din sacul gol se hrănește doar imaginația bolnavă. N-am sărăcit de bani societatea, ci am sprijinit-o (s-ar putea să fiu singurul contribuabil din doi la sută al societății, lucru ușor verificabil!). La radio ... Erevan s-ar fi spus că de fapt nu i s-a dat mașină, ci i s-a furat bicicleta! Aia cu care făceam ciclism politic, să mă liniștesc!

Societatea culturală de care îl doare pe *avocatul de ocazie*, prin cotul lui Nae, a făcut progrese remarcabile: a rămas fără revistă, cenaclul artelor a redevenit doar literar, sediul natural (casa patronului Anton Pann!) a fost părăsit, iar ecourile bătutului cu

cărămida în piept au devenit internaționale, sunt buciumate de pe vârful munților de tinerii veterani, sunt rostogolite cu cercurile olimpice peste întreg globul pământesc, oricum prea mic pentru orgoliile unora. Să le fie de bine creduliilor și celor ce se îmbată de sine cu orice prilej. Între atâtea prostii și o constatare deșteaptă, privind demnitatea lupilor, Jigodia maidaneză, să devină lup de rasă? Drumul este prea lung și moare înainte de înnobilare. Iar despre proștii care nu mai pot de grija altora se spune că nu au leac, prostia fiind veșnică, pentru că *mama proștilor este mereu gravidă*.

2013

Bunavestire... a Adunării Generale a „Seniorilor” din 2025

S-a întâmpnat exact de Bunavestire - 25 Martie 2025!- ca asociația care adună în rândurile ei elita vâlceană, și cuprinde intelectualii pensionari din toate profesiile, să-și fi programat **adunarea anuală de dare de seamă, asupra funcționării ei** (conform statutului asumat și confirmat juridic!). Prezența conform programării, în sala de ședință a Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul” a confirmat interesul celor peste 150 de membrii activi, dar și interesul scăzut al instituțiilor publice care au fost mai mult lipsă... decât reprezentate. Ne gândim aici întâi la Consiliul Județean, căruia în mod onorific, i se încredințase *Președintele de Onoare, al Asociației* și nu s-a obosit să onoreze această dată specială, dacă nu personal (cum este remarcat la evenimentele cu poză!), măcar printr-un reprezentant, cu delegarea competenței (are doar... ditai Comisia de Cultură!;

are consilieri pe domenii și chiar Vicepreședinți!). Ne-am întrebat imediat care este *bunavestirea* pe care ne-o transmite *președintele* nostru, de oNoare și creștin ortodox pe deasupra (să se observe litera mică!), cu ocazia unui bilanț anual, în care prin descărcarea financiară se va fi observat *marele buget anual* al asociației (din cotizațiile membrilor!). Îl va fi aflat în direct și *va fi constatat că nu depășește, cu mult, indemnizația pe o lună a unui singur consilier județean*, și că prin acest **aproape nimic (7500 Ron. de la 150 de cotizanți!)** s-a realizat un program dens, prin propriile resurse, întotdeauna în serviciul publicului. Amintim aici de sutele de articole publicate în media locală și cea națională/ scrisă, video; evenimentele cu lansările propriilor cărți, editate din buzunar propriu; deplasări la evenimentele naționale și valorificarea concluziilor la întoarcere acasă. Când te gândești ce potențial de cunoaștere, de experiențe ar putea fi valorificat gratis! (pro bono!) prin asociația aceasta din veci-nătate, dacă un parteneriat cu Consiliul Județean ar fi funcțional - cum nu demult Prefectul Județului își constituise un Consiliu Consultativ, funcțional (desființat și acesta, din păcate!), cu societatea civilă din vecinătate!-, chiar îți pui întrebarea asupra comunicării eficiente. Nu cumva strigătul fără ecou, unic direcționat, nu ne arată un deșert prin preajmă, un dezinteres al celui pus de serviciu, tocmai pentru cei ce l-au mandatat? Pentru acest fapt era obligatorie prezența cuiva anume din Consiliul Județean, să audă, să vadă, să simtă pulsul *asociației* patronate și de maxim interes public. Iată de ce tragem acest *semnal de alarmă*, pe care prin Cercul de la Râmnic, *îl reluăm anual*, dar mereu, mereu, fără ecoul necesar! Oare de ce? Ne facem datoria aici de-a semnala lipsa unei comunicări eficiente (vezi parteneriatul public-privat, atât de teoretizat!) și absența unor acțiuni/evenimente organizate împreună. Să remarcăm prezența reprezentantului Primarului Municipiului care

va fi transmis mesajul și va fi angajat promisiunile de susținere în continuare din partea Primăriei (menționăm aici că sediul ocupat, de-a împreună cu Forumul - acesta doar, fiind sub patronajul Primăriei!). Directoarea Casei Corpului Didactic (Seniorii având ca membrii majoritari, foștii dascăli!) a confirmat continuarea unei colaborări și amplificarea evenimentelor organizate împreună.

Adunarea Generală a avut o desfășurare model! Totul s-a întâmplat, conform programului, după ora 16,00, în cca. două ore (pentru a nu incomoda programul instituțiilor publice, la prezența cărora scontam!). Am aflat despre membrii care au trecut în eternitate, dar și de primenirea cu noii veniți și validați de plenul adunării. Consiliul de Conducere al asociației a fost validat în continuare. Analizând activitatea, supusă dezbaterii adunării, s-a constatat șablonul agendei publice cu aproape 100 de activități/ evenimente anuale, ceea ce poate conduce la o diluare a mesajelor. Secretarul asociației va fi sugerat reducerea numărului acțiunilor și o mai mare focalizare pe mesaj, mai eficiența lui. Componenta de socializare, să fie mai cuprinzătoare, dincolo de latura cultural-științifică, să cuprindă un număr mai mare de participanți. Au fost dezbătute sectorial problemele planului anual (comemorări, medaioane, recenzii, lansări, club, excursii etc.), s-au făcut propuneri, observații. S-a convenit ca revista proprie „Seniorii” să-și asume frecvența trimestrială, iar „academicianul” pentru 2025, al proiectului „Academia de sub Pământ” să fie sociologul Dimitrie Gusti. Am subliniat acolo importanța comunicării în interiorul asociației, dar și prin presa (scrisă, on line, video), pe rețelele de socializare și direct, atitudinal către instituțiile publice pentru înfăptuirea eficientă a dialogului public-privat. Trebuie clarificată urgent, pe modelul altor județe, susținerea revistelor de utilitate publică, după un dialog asumat între instituția publică și oferta a-

sociațiilor, constatându-se necesitatea finanțări (pe modelele ... luate ca referințe!).

Imagini foto, înregistrări video, au fost transmise pe rețelele de socializare și pentru cei în imposibilitatea de participare. Să mulțumim tuturor celor prezenți și celor ce au organizat acest eveniment.

25 martie 2025

Am sărbătorit... Ziua Imnului Național?

În Agora și în Forum, ca într-o piață publică se dezbăteau, în antichitatea greco-romană, problemele lui ACUM pentru ce va să fie de MÂINE încolo. Peste vreme am încercat să ne potrivim și noi chestiunii zilei, sub acoperirea de *forumiști*, de *seniori*, ce ne aflăm cu acte-n regulă și am pus, ori am participat, în contextul calendarului la sărbătoarea, instituită prin lege, a IMNULUI NAȚIONAL. Ne-am adunat, cândva, pe 28 iulie 2018, chiar la miezul zilei, la Primăria Râmnicului și în faptul serii la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, la două evenimente dedicate *zilei imnului* (evenimentele anilor următori au repetat... *la indigo*, **scenariul pe care îl remarcăm aici, după șapte ani!**).

Trâmbețele Forumului și ale Seniorilor ne dăduseră adunarea pentru un *colocviu* cu temă dedicată Imnului, în sala Primăriei municipiului și la o lansare de carte, despre o anume istorie a județului Vâlcea, la biblioteca... județului. Imnul și data instituită în calendar, datora mult Râmnicului și vâlcenilor, iar Forumul vâlcean, adică noi, datoram recunoștință înaintașilor și aceasta tre-

buia arătată, prin noi, celor din preajmă, să nu uite lumea evenimentul și să se mândrească. Cartea, lansată la bibliotecă, era realizată în urma cercetărilor de o personalitate recunoscută a locului (fost primar, consilier județean, senator...) și acesta o dedica înaintașilor săi, Amos și Cornel Frâncu – bunic și tată! - participanți la Marea Adunare Națională, de la Alba Iulia, în acel an, 1918, de la care număram... centenarul.

În 2025 și el an centenar, amintind de ivirea Patriarhiei Române și fundarea... „Cuibului Liniștit” de la Balcic (un simbol al deșteptării... uitat abrupt de vremea potrivnică și chiar înstrăinat, odată cu uitarea nu doar a inimii, ci chiar a simbolului providențial deșteptării: Regina Maria!), invitația s-a făcut pentru... „Arenele Romane” și defilarea spre Zăvoiul, marcat cu însemnele adăugate consacrării unui eveniment. Superb spectacolul public, omagiind pe Anton Pann și clarificările științifice (mai altfel decât istoriile concurente ale propagandiștilor în soldă!) aduse de preotul și artistul autentic Codruț Scurtu, acompaniat de Eufonia și de Fanfara... Consiliului. Semnalăm aici evenimentul cu excepția fericită, că acum am ascultat nu doar Imnul consacrat de Constituția nouă, ci chiar izvorul lui, din... *Sânul Maicii*, una bătrână și în așteptarea izbăvirii ei politico-sociale și care abia prin 1866 își va fi spus România, în Constituția lui Carol I. Cel venit principe prin plebiscit, să ne fie rege al dezrobirilor! Aceea da Deșteptare!..., după ce jucasem în prealabil o horă a unității și ne adunasem pe la Blaj, Islaz, Troianul...Râmnicului și chiar prin Zăvoi în acel început de trezire 1848!

Contextul și locul, prin 1918 (anul trezirii de-a binelea!) impun noua atitudine a Forumului și acesta a sunat adunarea! Ce a rezultat după, încercăm să arătăm aici, ca mărturie subiectivă, desigur...!

Primăria Râmnicului îmbrăcase o haină tricoloră de sărbătoare și anunța printr-un înscris lămuritor ce înseamnă ziua de 29 iulie,

amintind de aceea din anul 1848. Se vădea de la distanță rolul Râmnicului nostru în starea de fapt a unui simbol național consacrat prin Constituție (aceasta în exercițiu, cu toată puterea și multa ei ambiguitate încă dezbină, prin citirea diferită a înțeleșurilor ei, emanate de revoluție/non revoluție?!). În ceea ce privește ziua desemnată în *calendarul național* (al sărbătorilor laice - prin excelență!) trebuie spus aici că o contribuție au avut-o parlamentarii din Vâlcea, între care **Traian Sabău** fusese chiar primar al județului și apoi al municipiului (mare păcat că nu i-am dedicat un moment de reculegere, el plecând dintre noi chiar în anul evenimentului la care facem trimitere: 2018!). Ne-am strâns, la timp, cei ce au organizat, cei ce și-au exprimat dorința transmiterii unui mesaj, iar un car al unui TV local (atunci Râmnicul avea trei televiziuni, foarte active!) se ivise și el acolo. În sala de întrunire a *consiliului municipal* totul era pregătit pentru Colocviul anunțat. O sală tricoloră ne aștepta, cu stemele aferente, cu mulțimea cetățenilor de onoare înrâmați acolo pe pereți și... peste toți și toate ocrotitorul, ales de vâlceni, Sfântul Antim Ivireanul, care patrona și el dinspre peretele răsăritului. Totul îndemna să ne însuflețim cu acel spirit național, neîntârziat...

S-a umplut timpul pentru începerea colocviului. În sală eram numai oamenii care nu puteau umple un ... prezidiu. În timpul programului fiind (vineri 28 iulie!), gazda ne-a întâmpinat la un nivel de reprezentare corespunzător, având condiții optime de desfășurare. În Primărie febra organizării zilei de mâine, în fapt sărbătoarea cea mare a Imnului, era în toi. Primarul, viceprimarii, consilierii locali fiind ... foarte prinși cu multele lucruri de pus la punct pentru marea sărbătoare. Nu am început programul, dar am stat cu ochii la ușă să ne adunăm, măcar atâția cât vor fi fost la acea *cină de taină* secretă. Iuda nu sosise, credea naivul din mine. *Hai să zicem un... Tatăl Nostru!*, dicit, cum face în bunul său obicei, părintele, aflat în prezidiu! Protestez, ca un Gică-contra.

Ăsta-i Iuda?!, le va fi trecut multora prin cap, privindu-mă cu suspiciune. Noroc că nu eram prea mulți acolo! ***Azi, măcar azi, pentru ZIUA LUI, nu începem cu Imnul Național?*** strecor întrebarea/ rugămintea (Felicitări Prefectului județului nostru că își începea reuniunile publice cu „Deșteaptă-te Române!”, cu ocazia consiliilor consultative, între timp abandonate!). În comentariile simultane nu s-au auzit celelalte argumente, fiecare auzindu-se pe sine. Am mai spus acolo: ***Suntem într-un spațiu public, într-un loc consacrat laicității sub stema și însemnele tricolore. Nu ne este imnul, psalmul adecvat trăirii spiritului național?*** Nu am convins! Cred că doar Antim Ivireanul m-ar fi susținut la o supunere la vot! (Deși am preferat dintotdeauna patronajul lui Mircea cel Bătrân/cel Mare... repudiat însă de Biserica pe care a ocrotit-o!). Am rostit cu pioșenie, eu și resmnat: Tatăl Nostru! Îl mai rostisem în intimitatea mea, zilnică, și azi!

Acum, aici nu ne-am prea deșteptat, la ce venisem! Întru națiunea română, pentru spiritul căreia se organizase evenimentul, Imnul trebuia să fie armonica principală, mai ales că se potrivește ca o rugăciune valabilă. Eram acolo ca niște farisei (**doctori** în toate erau politicienii vechilor evrei!). Fariseu fusese și Iuda care va fi vândut cauza mântuirii. Să ne fie de bine! Poate că unii veniseră acolo pentru... *Doamne ajută!* Să lase acolo dovada slujirii, a bifării unei agende...? Bine că am fost puțini acolo și că în partea finală ne părăsise și... presa, venită doar să preia știrea ca atare și nu concluzile Colocviului (care nici nu s-au prea subliniat! Fiecare a plecat cu părerea lui de acolo! Ziua de mâine va fi precum a fost cea de alaltăieri!).

Părerea mea e că am sărbătorit Imnul, umilindu-l! L-am trădat, la el acasă, în favoarea Rugăciunii domnești, pe care fiecare trebuie să o folosească **în relație personală cu Dumnezeu Tatăl** și nu clamată, fariseic, prin piața publică. Imnul este din, și pentru lumea de aici, *res-publicae* (lucru public!), iar ruga se îndreaptă

către lumea de dincolo de noi. Nu invocând public Tatăl Nostru, prin 1989, am instaurat, deși în speranța recuperării celor sfinte: anormalitatea, dezbinarea, imoralitatea, superpușii imbecili, dominația celor fără de Dumnezeu?

Deșteaptă-te române! Nu este un îndemn special la trăire adresat fariseilor politici, gata să se înregimenteze oriunde interesul lor poate fi satisfăcut, cu orice preț! Ei sunt robii lui Nicollo..., cel ce a constatat că... *scopul scuză mijloacele*! Îndemnul este pentru cei mulți, ținuți în somnolență de propagandele năimite să amâne trezirea, că doar întunericul este patria *tagmei jefuitoarelor*, sub toate chipurile nemerniciei! (Când oficial țara este îndatorată, și multe lefuri nemuncite sunt legiferate și păzite stajnic, să nu ți se năzare jaful și tagma protejată?) *Doamne ajută!*, o formulă din ce în ce mai uzitată public, ține mai mult de un fundamentalism religios, tocmai abolit de conceptualizarea națiunii, drepturilor omului etc. Cererea omului umil, cu mâna întinsă, privind înspre aproapele mai muncit, iar în proporție de masă, în spirit globalist pervertit, spre alte puncte cardinale, spre mecena strategic, într-un dispreț condamnable al averii proprii și mai ales al energiilor vitale proprii (resurse naturale, umane, capital propriu de cunoaștere și înțelepciune!) este o înjosire, adevărat blestem asupra națiunii, tocmai la vremea unui alt asalt al internaționalismului, de culoare albastră de data aceasta!

Era o zi consacrată trezirii elitei locale (vai și aici ce confuzie între notorietatea supraexpunerii și excelența autentică probată și de fapte!/vezi doar greutatea listei cu cetățenii de onoare... amintită!) să semnifice starea de fapt a națiunii, între națiuni, respirând împreună un nou timp, o nouă sincronizare între noi, cei împreună în diverse uniuni politice și militare, și lumea mare a planetei și ea împărțită în imperii ale confesionalului și mai ales în sfere geopolitice diferite.

Privim spre lumea mare și în contemplația imbecilă nu observăm ruinarea propriei grădini. Ridicăm mai multe biserici, decât spitale, iar pasul cu vârtelnița amețitoare a vremii nu-l mai potrivim. Analfabetismul funcțional, lipsa de calificare, exodul creierelor, abandonul experienței proprii, ne arată o națiune în derivă. Clopoțelul ar trebui sunat de către bruma elitelor responsabile, care mai există. Aceasta ar fi fost și așteptarea noastră de la Forumul nostru, care pentru o astfel de misiune s-a creat cu ani în urmă! Ce am discutat acolo, în fața cetățenilor de onoare de pe pereți și a martirului Antim, a rămas între noi. În limbajul străzii, iubitoare de sportul rege: *noi centram noi dam cu capul!* Ba parcă pereții intraseră în rezonanță, reproșând astfel că de ani buni reluăm aceleași mesaje. E adevărat că scriptura se citește cuvânt cu cuvânt, dar să nu uităm că predica se adaptează contextului să fie lucrătoare în biserica luptătoare, adică în oameni, în cazul nostru în cetățenii Râmnicului și ai țării, Imnul, același, în descifrarea înțelesului este al întregii națiuni române. Facem aici remarca, cu trimitere la ce s-a întâmplat ani de-a rândul, privind serbarea Imnului Național (Forumul ne aduna la Biblioteca Județeană să jucăm... *hora staccato*, adică tot pe loc, pe loc! A se vedea cronicile evenimentelor ...

*

În după amiaza aceluia an (2018) a plouat torențial, cu fulgere și trăznete. Biblioteca Județeană, în ciuda potrivniciei vremii de afară, a devenit neîncăpătoare. Față de însingurarea din sala consiliului municipal, forfota și diversitatea chipurilor de aici vorbeau despre un alt fel de mobilizare. O adunare de oameni frumoși (cineva vorbea de o *consistentă elită locală!*) cu vederi liberale (nu în sensul activismului politic!), venită din cuprinsul județului, dar și din țară (Horezu, Drăgășani, Călimănești, București, Craiova, Târgu Mureș), urmărită de mai multe camere de luat vederi, o mulțime de aparate foto, fremăta așteptând deschiderea eveni-

mentului. Lansarea de carte prilejuia o sărbătoare, sincronizată prin dedicație și prin ziua din calendar, cu anul centenar (al marii uniri!) și ziua Imnului Național. Deși părea o chestiune personală, a autorului și cărții sale, ea a întrunit caracteristicile unui eveniment de mare interes public. Emilian Valentin Frâncu își prezenta publicului vâlcean cartea sa „Istoria Catolicismului din Județul Vâlcea”, în fapt cercetarea sa în domeniul istoriei, pentru care a dobândit titlul științific de doctor în istorie. Darul său, făcut nouă vâlcenilor, dar și istoriografiei române, era și împlinirea unui gest de recunoștință pentru Amos și Cornel Frâncu-sublinați mai sus! Prezidiul manifestării, aici în fața atâtor oameni, era format numai din *doctori în istorie* – dând o mare greutate spiritului științific în dezbaterăa unei teme care se referea la instituția Bisericii Catolice, atâta vreme în războire cu știința! Au fost acolo cu vorba, dar și cu un cuvânt scris în prefete: prof. univ. dr. Ioan Opriș, prof. dr. Sorin Oane, prof. dr. **Ion Soare** (și cu rol de moderator!), prof. dr. Florin Epure, prof. dr. Gheorghe Dumitrașcu, prof. univ. dr. Dinică Ciobotea, prof. dr. **Veronica Tamaș**. Între ei, autorul Emilian Valentin Frâncu, din 2017, doctor în istorie în urma susținerii publice a cercetării sale, ilustrată de cartea lansată. Nu analizăm aici spusese oamenilor la o reuniune de întâmpinare și mulțumire adusă muncii autorului, nici consistența științifică a lucrării, validată de oameni cu atâta greutate, dar remarcăm în cartea aceasta despre istoria noastră locală (pentru că sursele cercetate îmbrățișează toate aspectele fenomenului istoric cercetat – mult mai mult, decât cele legate de catolicismul vâlcean!), atâtea nume de cercetători vâlceni: istorici, oameni de cultură, scriitori. Ne facem o datorie civică să-i numim aici, citându-i din bibliografia lucrării: **Aurelian Sacerdoțeanu**, **Corneliu Tamaș**, **Petre Bardașu**, Nicolae Bănică-Ologu, Ion Măldărescu, Claudiu Tulugea, Dumitru Garoafă, Nicolae Moga, **Gheorghe Petre-Govora**, Dumitru Bondoc, Veniamin Micle, **Gherasim Cristea**, Doru Căpătaru, Fenia Driva,

Ilie Purcaru, Sergiu Purece, Ionela Dinescu, Horia Nestorescu-Bălcești, Gheorghe Simeanu, Gheorghe Mămularu, Eugen Petrescu, Nicu Angelescu, Costea Marinoiu, Gheorghe Efrim, Emilian Rouă, Constantin Mateescu, Bartolomeu Anania, Dumitru Bălașa, ș.a Acestora le adăugăm pe cei prezenți în ... prezidiu. (cei subliniați demult trecuți la cele veșnice!)

Sub patrafirul lui Antim Ivireanul (el fiind și patronul bibliotecii!) **și aici evenimentul s-a deschis cu *Tatăl Nostru***, dar atmosfera fusese pregătită de o dedicație cu o surdină plăcută din *Ave Maria*. Atmosfera de catedrală gotică, slujind în latină, se potrivea temei. **Păcat că imnul național a lipsit și aici.** Apoi este un mare păcat că între atâtea lucruri frumoase, posibile, primite într-o supraabundență, nu toate ne sunt de folos și unele chiar de ar fi folositoare cumva, nu știm cum să le... consumăm! Voiam să exprim un punct de vedere, adăugând ceva, după ce studiasem cartea primită mai demult și după ce făcusem același lucru cu foarte multe surse pe care le voi fi regăsit și în lucrarea ce se lansa. Sala obosise deja, semn că avea alte așteptări. Voi fi scurtat intervenția la doar un scurt laudatio, amintind totuși acolo două argumente ale identificării neamului în marea geografie cu hotarele politice mereu mișcătoare. Pe linia Carpaților noștri, *un limes* trasat de istorie prin trupul patriei noastre, ca o linie de front, Ocidentul apusean se hotăra cu Orientul - când bizantin, când în simfonia greco-turcească! Aici, prin compromisurile puterilor politice cu instituțiile confesiunilor supușilor, în continuu flux și reflux, cu intensități fluctuante, *starea de confruntare a fost continuă*. Pare un adevărat miracol, *cap de pod*... catolicismul, din enclavele principatelor de sub turco-crație, cum va fi fost și târgul Râmnicului, de când negustorii își vedeau de ale lor și nu intrau în dezbateri doctrinare.

Aș fi insistat pe conflictul dintre **contemplativul și non acțiunea Orientului** (capul plecat! Să nu-l taie sabia! și răstălmăcirea Apostolului Pavel cu: *Împărățiile sunt de la Dumnezeu*, peste timp confundat de Patriarhii Ortodoxiei Creștine, cu Allah!), confruntat aici, pe limes, cu **activismul și pragmatismul înăscut al Occidentului**. Importul iluminismului dinspre vest, ne-a venit și nouă (vorbeam de-o osmoză subtilă la zona de atingere!) la so-roacele slăbirii închistării religioase a bisericii catolice. Starea de dezgheț a Vestului adia și spre starea socială, de înapoiat feudalism, a Răsăritului. Vom fi importat și revoluția de la 1848, și ne vom fi aclimatizat, specific, programele devenirii noastre naționale.

Un subiect sensibil și complex, cu tensiuni remanente și azi, în ciuda doritului ecumenism, nu se putea dezbate într-o adunare festivă. Dar contribuția pragmatismului și activismului social adus de profilul unor alte modele umane, se cerea remarcat în *procesul desăvârșirii unui destin național al românilor* (lucru remarcat de conducătorul tezei de doctorat, Ioan Opriș, în prefața sa) și credeam că la momentul dedicat unui simbol național, tocmai în anul centenar, consacrat actualizării reutilizării naționale și întăririi lor ar fi fost nimerită canalizarea discuțiilor spre acestea, cu temeiuri consistente în lucrarea lansată. Spunem aceste lucruri, amintind că moderatorul a fost un vicepreședinte al Forumului, iar în prezidiu a fost și secretarul general al acestei instituții de dezbatere publică, adică ceea ce ar trebui să fie un FORUM CULTURAL! Felicităm autorul și îi mulțumim pentru darul său - o scriptură lămuritoare! - atât de necesară deschiderii ochilor și noilor direcții de cercetare! Dar plutesc împrejur întrebările: Cât și cine mai citește... cele scrise prin lumea audio-vizuală și disipată în virtualitatea visurilor... niciodată aievea? Deșteptați-vă... oamenilor!, ai tuturor națiilor din lumea asta ca un Babel, pendulând între zero și unu! Dar

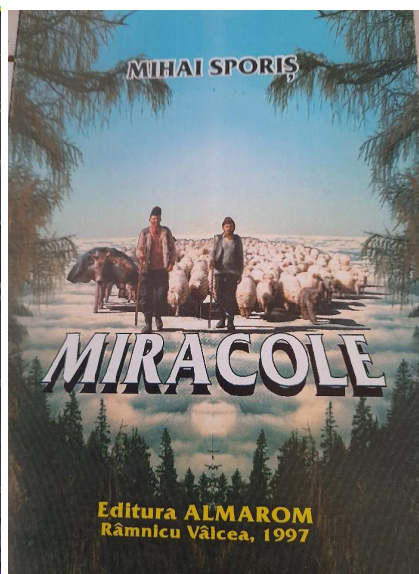
mai grav între marea diversitate și risipirea entropică a neantului
care își pierde atingerile!

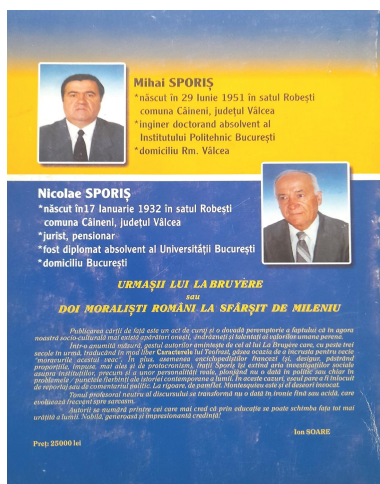
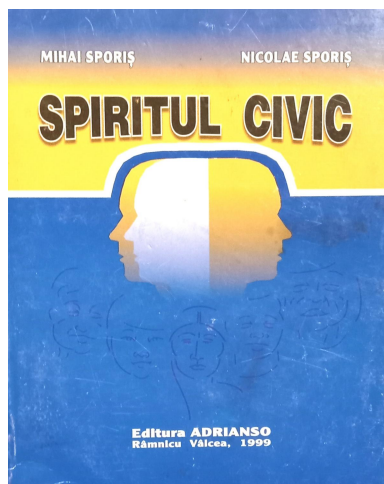
ALBUM FOTO

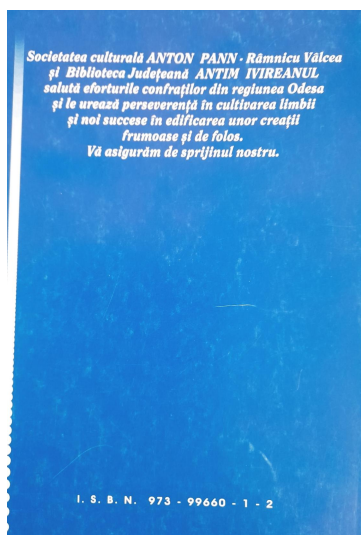
**Pe drumul cu obstacole al tranziției - un
„Don Quijote”...contra!**

Lansare cărți la Biblioteca Județeană, 1997.

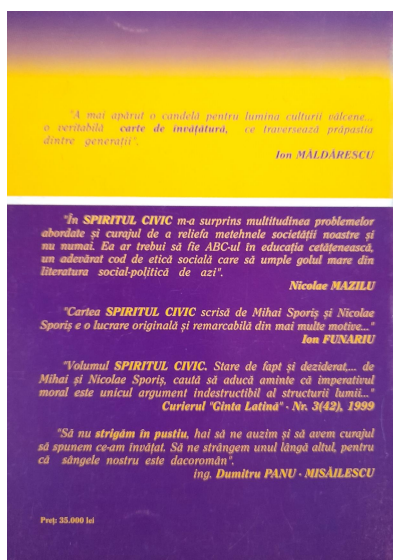
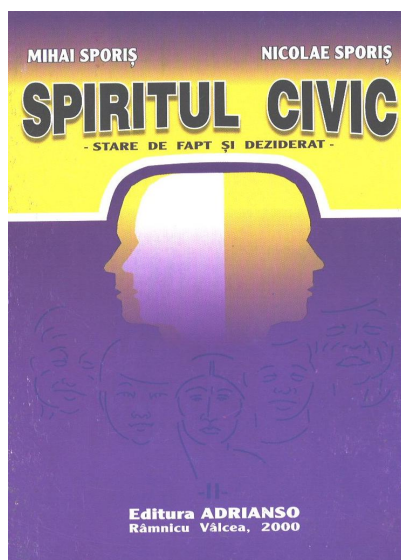

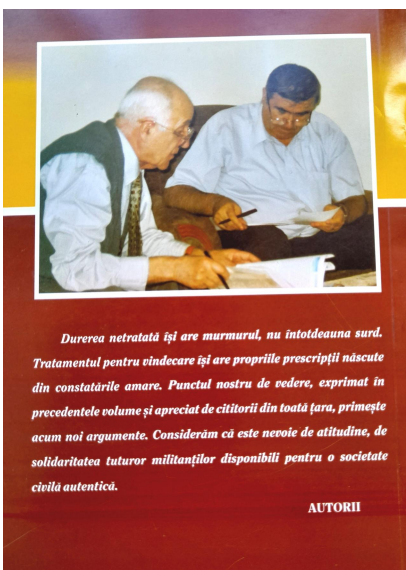
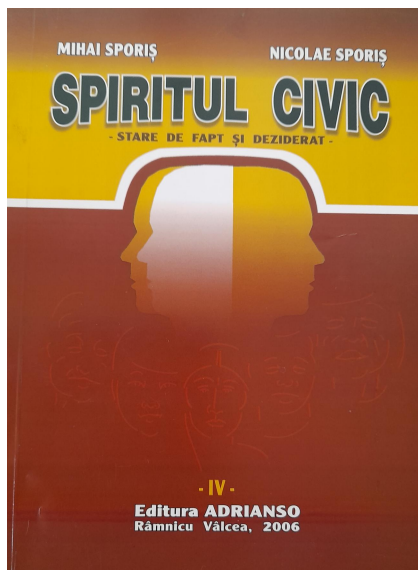
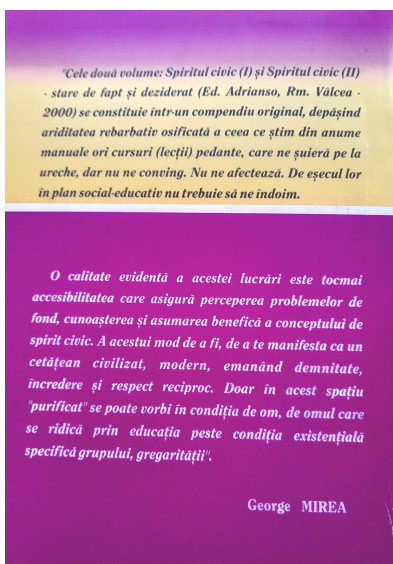
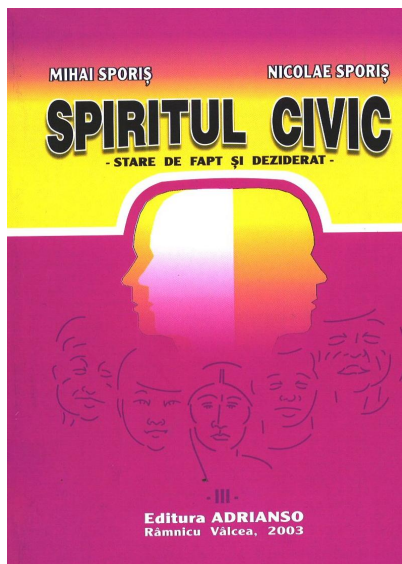

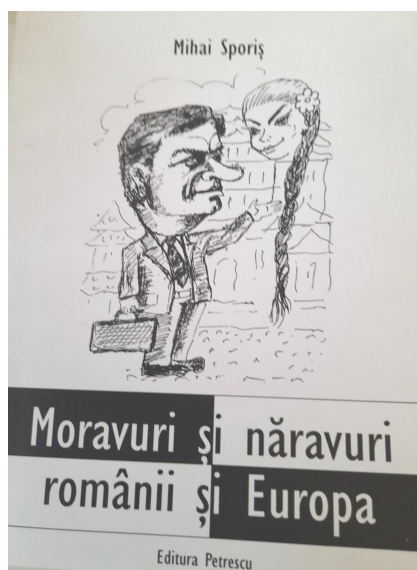
În portul spre Alaska de la Vancouver, 1999

**Cu Titus Georgescu în anul 2000. Din profil,
Alexandru Popescu Mihăești**

Necrolog pentru „Boier” Petre Petria

Expunere de motive

Carta ENERGIEI la care Romania este parte din februarie 1997, consacra in spiritul Conferintei de la RIO, in cadrul conceptului de "dezvoltare durabila" obiectivul: utilizarea durabila si implicit eficienta a energiei in conditiile protectiei mediului.

Amenajările hidroenergetice se înscriu în cerințele "dezvoltării durabile", potențialul hidroenergetic, prin efectul circuitului apei în natură și al modificării majore a reliefului doar în ere geologice, este regenerabil.

Elementul care induce o importanta parte variabila in procesele ce au loc intr-un bazin hidrografic si implicit intr-o amenajare hidroenergetica, este factorul uman.

Gestionarea nevoilor imediate, de pe azi pe maine, din lipsa de resurse, determina actiuni neeficiente pe termen lung, antreneaza efecte secundare costisitoare implicite si foarte rar evaluate cand se construiesc deciziile.

Regulile de administrare a proceselor complexe care au loc într-un areal geografic determinat, sunt articulate cu spiritul dezvoltării durabile însoțind elementul concret necesar aplicării, lipsește. Diagnoza proceselor dintr-un bazin hidrografic, inclusiv a funcției energetice alocate cascadeelor de hidrocentrale, s-a făcut aproape întotdeauna secvențial.

Fiecare funcție din cadrul valorificării complexe, a fost organizată cu structuri proprii, în baza unor legi speciale, folosind aparatele vechi cu inerția culturilor specifice.

Spiritul legii ecologiei "toate au o legatura cu toate" este tradat, functiunile nu sunt clar ierarhizate, interconditionate, ele sunt puse in concurenta si odata cu ele interesele de alt ordin.

Necesitatea înlocuirii emoționalului în decizii operative, implicarea realitatilor din natura la construirea deciziilor pe baza unor programe specializate în mana unor decidenți conjuncturali nespecializați impune o altă abordare.

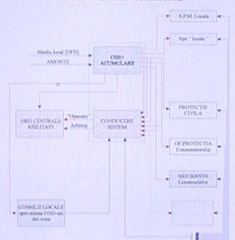
Un sistem tehnic în măsura sa convingă și să fie agreat pentru administrare eficientă, durabilă impune simplificarea structurilor administrative transformându-le, din pasivul ce aștepta efectul sa-l analizeze și sa pedepsească inovativii din esalonul III, în mecanisme flexibile, aproape de realitate, cu viteză de reacție mare, cu posibilitatea unor decizii profilactice.

Structuri de lucru descentralizate, cu o coordonare centrală doar pentru spiritul legii nu și pentru litera ei, trebuie instituite și dotate cu aparatul necesar cunoașterii, prelucrării realității, respectiv construcția deciziilor.

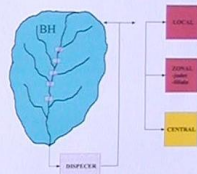
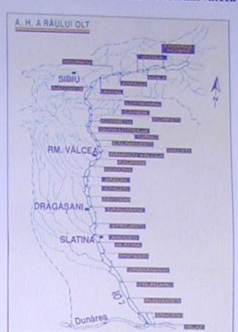
Considerând că fiecare activitate utilă produce efecte nedorite, ca activitatea se pot amesteca și se învecină între ele, ca se poate învăța și se transferă între sectoare experiența, informația ca materie primă evaluării și deciziilor, va propunem, din perspectiva exploatarea cascadei de hidrocentrale aferente bazinului hidrografic, o diagnoză și propuneri de structuri pentru administrarea problemelor complexe din bazinele hidrografice.

HIDROCENTRALA - SENZOR DE MEDIU LOCAL

- * Local: "funcția complexă" trebuie gestionată în "parteneriat".

844 • *Journal of Clinical Investigation* • Volume 112, Number 6, December 2003

- 1. Reacții negative
 - exploatarea energiei optime
 - intervenție în SEN
 - tranziția climatică
 - atenuarea la calamități și dezastruri
 - buclă automată "on line"
- 2. Reacții medii
 - exploatarea funcției complexe
 - gestionarea efectelor medii
- 3. Reacții pe termen lung
 - strategii în buclă
 - studii de impact
 - politici de valorificare resurse
 - monitorizare
 - efectele efecte

Amsterdam, pe...canal, 1999

Atena, în căutarea democrației vechi

Budapesta, cu Dunărea în viitură!

Batumi, Georgia. Conferința ARE!

Cu ambasadorul Canadei la Consiliul Județean

Cu ambasadorul Canadei la SH Vâlcea

Cu Don Quijote la Madrid

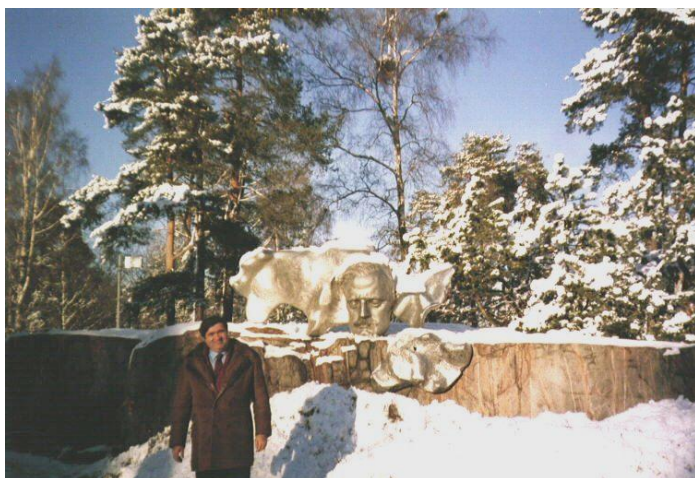
Familia mereu aproape...

Cu Leonardo da Vinci la capela sa de pe Loara

Dinspre... Polonia

Finlanda-Helsinki-Parcul Sibelius

Helsinki

În Parlamentul de la Helsinki...

In Muntii Stancosi ai Canadei

Madrid, 1999

Odessa, 2000

Odessa, Conferința ARE

Odessa...

Pacific...anul 1999

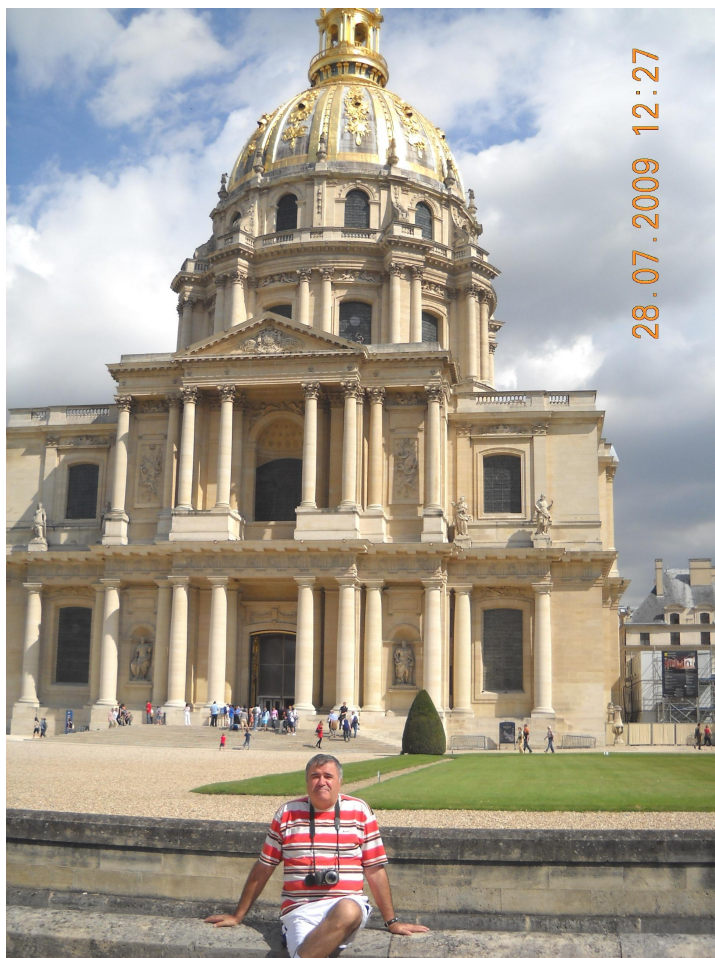
Pe malul Pacificului la Vancouver

Seminar... Vancouver la BC HYDRO

Spre insula Victoria din Pacific

Paris... la Napoleon în vizită

La braț cu Mirela în fața Operei din Paris

Segovia...

Sevilla, Conferința ARE

Sevilla

Spania

Stokholm, 1995

Strasbourg, 1995

Toledo

Paris, 2014

Cu Maria Tereza prin preajmă, la Viena

Varşovia

Versailles

Domul lui Carol al VI-lea de Hasburg, la Viena

Viena, Glorieta, amintind de Matei Corvin

**La B. J. Vâlcea, martie 2006, Posada 1330, cu ÎPS
Gherasim și Constantin Rezachevici**

Arhivele Statului

Conferință de presă împreună cu Doru Moțoc

Despre Posada la Biblioteca Județeană, nouă!

După conferința despre Posada

Lansare carte/ Cultul Eroilor...la datorie!

Sărbătoare Astra, la Făgăraș

**B. J. Vâlcea, lansare carte, in memoriam
Damian Ureche**

**B.J., Lansare carte, în simultan: Mihai Sporiș și
Horia Nestorescu-Bălcești**

B.J. Lansare carte despre Brazilia, autor Nicolae Sporiș-ex consul general în Brazilia...

Buzău, Pierit-au dacii?-Congresul al XIV-lea de dacologie...

Brâncușologi...

Perişani, simpozion anual Posada 1330

Expo Bibliotecă

Lansare carte, *Zlatna*, de Martin Opitz cu Mihai Gabriel, Dumitru Bălașa, Dan Predoiu

Cărți și autoarele lor la Arhiepiscopie

Academia de sub pământ, Ocnele Mari

Aeromodele la Muzeul de Istorie

Cu inițiatorii...Societății Anton Pann

Întâlnirea de 30 de ani

Ziua Bibliotecii din Călimănești

La Cozia...despre canonizarea lui Mircea cel Mare

La Cozia cu...Trupa de șoc

La Ocnele Mari...*Academia de sub pământ*

Muzeul Simian lansare carte de Nicolae Mazilu

Varujan Vosganian la B.J. Vâlcea

Lansare carte la Muzeul de Artă...Simian

Muzeul de Artă *Simian*...

Arhiepiscopia Râmnicului...

**Conducerea Forumului Cultural al Râmnicului...la
raport!**

MIHAI SPORIȘ

S-a născut în 24 Iunie, dar a fost înregistrat 29 Iunie 1951, în Robești, comuna Căineni, Județul Lovișteea (azi Județul Vâlcea), în familia lui Nicolae și al Ioanei Sporiș (născută Petcu), fiind al optulea copil și ultimul. Școala generală, clasele I-VI le urmează în satul natal, VII-VIII și liceul, în orașul Hunedoara (în întreținerea unei surori!). Studiile superioare le face, ca bursier la Institutul Politehnic București, în perioada 1970-1975. Își practică meseria de inginer hidroenergetic în Amenajările Hidroenergetice ale Lotrului și Oltului, ocupând funcții de conducere diverse între 1975 și 2001, până la aceea de director general, din care este înlocuit, pe criterii politice. (?) Paralel profesiei de bază este și profesor asociat la Liceul din Voineasa (1979-1985), lector universitar la Universitatea Constantin Brâncoveanu, Filiala Rm. Vâlcea, după 2002. Se perfecționează permanent prin studii post-universitare și doctorale, în țară și în străinătate. Din 2001 este doctor în științe (**energetică**) al Universității Politehnice București și al Universității Tempus Dacoromania, aceasta acordându-i și dreptul de conducător de doctorat în dacoromânică.

Se remarcă în viața publică, fiind ales consilier județean pentru Județul Vâlcea în perioada 1992-2008, unde a îndeplinit diverse însărcinări: președinte de comisii (Comisia de Cultură, Comisia pentru Relații cu Societatea Civilă și Relații Externe), membru al Autorității Teritoriale de Ordine Publică, reprezentant al Consiliului Județean pentru *Adunarea Regiunilor Europei, în Comisia pentru Cultură și Tineret*; membru în comisiile de evaluare a managementului instituțiilor de cultură ale Consiliului Județean Vâlcea. Susține cu succes actul cultural al asociațiilor și fundațiilor, cât și al instituțiilor dedicate. Militează pentru înființarea Filarmonicii, Teatrului de Stat „Anton Pann”, ridicarea lo-

calului Bibliotecii Județene și a construcției teatrului. Promovarea unor proiecte culturale reprezentative pentru județul Vâlcea, dar și unele cu caracter regional și național: „Posada1330”, „Nedeia Loviștei”, Concursul anual „Țara Loviștei Colț de Rai” devenit ulterior județean - „Vâlcea colț de Rai! - și susținerea altora: Vâlcea Artistică, Tinere Talente etc.; recuperarea lui Constantin Brâncuși și operei sale; promovarea Cultului Eroilor, „Lire” ale turismului... național; promovarea autorilor vâlceni în mediul cultural național și internațional. În afirmarea spiritului civic îl găsim fondator al mai multor asociații cultural-sportive: Clubul de Turism Ecologic Montan „Lotru”- Voineasa, Asociația Sportivă „Energia” Mălaia, Societatea Culturală „Etalon”, Societatea Culturală „Anton Pann”, Asociația „Pons Vetus” Căineni, Forumul Cultural al Râmnicului etc. Este liderul grupului informal: Cercul de la Râmnic „România Grădina Maicii Domnului”, membru (în Consiliul de conducere) al Asociației „Seniorii”.

A avut colaborări permanente cu presa: ziare, reviste culturale, radio, televiziune (locale, regionale și naționale). Participant activ la reuniuni științifice și culturale: congrese, simpozioane, colocvii, mese rotunde, în țară și străinătate. Este autor a numeroase studii, comunicări științifice, articole, informări în diverse domenii de interes, demonstrând o mare polivalență. Este prezent în misiuni oficiale diverse ca tematică, în: Elveția, Germania, Cehia, Suedia, Finlanda, Irlanda, Spania, Canada, Franța, Italia, Grecia, Austria, Polonia, Georgia, Ucraina. A mai văzut, în scop turistic: Bulgaria, Turcia, Ungaria, Slovacia, Anglia, Olanda, Luxemburg, Egipt, Tunisia.

În țară este prezent la congrese, reuniuni tehnico-științifice, simpozioane, colocvii, conferințe și evenimente cultural-științifice, din toate regiunile țării: București, Iași, Constanța, Neptun, Galați, Ploiești, Sinaia, Brașov, Făgăraș, Sibiu, Sebeș, Alba Iulia, Blaj, Deva, Cluj-Napoca, Baia-Mare, Buzău, Bacău, Piatra Neamț, Ti-

mișoara, Reșița, Băile Herculane, Drobeta Turnu Severin, Craiova, Slatina, Târgu Jiu, Călimănești, Voineasa, Olănești, Drăgășani, Horezu, Costești, Brezoi, Titești, Perisani, Boisoara, Malaia, Golesti, Galicea, Căineni etc.

Pentru activitatea sa este distins cu diplome, plachete și medalii, de instituțiile publice în, și cu care a colaborat, locale și naționale. A fost premiat cu ocazia unor concursuri și a unor bilanțuri anuale, de asociațiile culturale locale și naționale. Pentru creația sa literară este remarcat în cronicile revistelor și ale presei cotidiene, la rubricile specializate. Dicționarele și Antologiile, locale, regionale și naționale îl menționează, subliniindu-i polivalența.

A scris și publicat singur, dar și în colaborare mai multe cărți, a sprijinit și consiliat editorial, a realizat prefețe de prezentare, a făcut recenzii. A împletit activitatea tehnico-științifică cu creația literară din domeniul umanist. Este cunoscut și pentru cercetările sale din domeniul istoriei, prin emisiunile de televiziune, săptămânale, susținute timp de câțiva ani în Rm. Vâlcea.

Nu insistăm asupra amănuntelor biografice. Mihai Sporiș este o persoană publică cunoscută și prezentă în Dicționarele lui Petre Petria, ale lui Ion Măldărescu și Emilian Frâncu, în dicționarul lui Constantin Toni Dârțu, volumul IX, Personalități Române și Faptele Lor 1950-2000, în Monografia Căinenilor (comuna natală!). Referințe importante mai fac în cărțile lor, asupra personalității și/sau lucrărilor sale: Dumitru Bălașa, George Mirea, Nicolae Mazilu, Călin Matei, Florea Firan, Ioan Funariu, Ilie Gorjan, Constantin Zărnescu, Petre Simion Cichirdan, Ion Soare, Ioan St Lazăr, Ion Măldărescu, Costea Marinoiu, Corneliu Tamaș, Eugen Petrescu, Fenia Driva etc.

Colaborări la publicațiile: Jurnalul de Vâlcea, Curierul de Vâlcea, Curierul de Râmnic, Energetica, Producerea Energiei Electrice și Termice, Univers Ingineresc, Impuls, Povestea Vorbei,

Forum V, Studii Vâlcene, Gazeta Transilvaniei, Gazeta de Olt, Pandurul, Gorjanul, Viața Vâlcii, InfoPuls, Casa Cărții, Miorița, Amurg Sentimental, Țânțarul, Semn, Gazeta Cărții, Țara Loviștei, Almarom, Cultul Eroilor, Turismul Românesc, România Turistică, Renașterea, Mitropolia Olteniei, Dochiana, Viata de pretutindenii, Caietele Columna, Portal Măiastra, Confesiuni, Brâncuși, Vorba Noastră, Coloana Infinitului, Curtea de la Argeș, Rotonda Valahă, Mirajul Oltului, Memoria Slovelor, Seniorii.

Este redactor permanent la revistele **Cultura Vâlceană** (lunară!), **Povestea Vorbei 21** și **Forum** (trimestriale), cu calitatea de membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR).

CĂRȚI PUBLICATE

Fiabilitate, Mentenanță, Disponibilitate, Performabilitate în Hidroenergetică, în colaborare cu Universitatea Tehnică Iași, Editura Prisma, 2000 Rm. Vâlcea;

Economie locală, în colaborare cu D. Constantinescu, la Universitatea Constantin Brâncoveanu - Rm. Vâlcea;

Amprente în Marmura Istoriei, ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea 1997;

Miracole, ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea , 1997;

Provocarea Tâlcului, ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea, 1997;

Strigăte din Pustiu , ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea, 1998;

Jocuri (poezie) , ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea, 1999;

Crăciun... Ascuns, ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea, 1998;

Trecerea...Paștelui, ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea, 1999;

Mitologie Românească/Calendar Popular, ed. Floarea Darurilor, București, 2000;

Spiritul Civic (4 volume, în colaborare cu N. Sporiș) Ed. ADRIANSO, Rm. Vâlcea, 1999, 2000, 2003, 2006;

Răscumpărarea Cuvântului, (poezie) ed. ADRIANSO, Rm. Vâlcea, 2002;

Fiat Lux, ed. Prisma, Rm. Vâlcea, 2005;

Zorlescu, (în colaborare cu P. Cichirdan) ed. ALMAROM, Rm. Vâlcea, 2005;

Omul Trebuie Iubit, ed. ADRIANSO, Rm. Vâlcea, 2006;

Hidrocentrala Lotru, 40 de ani de la începerea lucrărilor (în colaborare cu Biblioteca Județeană/Felix Sima- și Asociația Generală a Inginerilor din România/ Pîrăianu Constantin), ed. CON-PHYS, Rm. Vâlcea, 2007;

Printre oameni si cărți, ed. Petrescu, 2011, Rm Vâlcea;

Moravuri si năravuri-românii si Europa,(grafica Ion Tălmaciu) ed. Petrescu, Rm.Vâlcea, 2011 ;

Semne si sensuri ale sacrului în arta lui Constantin Brâncusi, ed..INTOL PRESS Rm. Vâlcea, 2012;

Oltenia de sub Munte/Repere Vâlcene vechi și noi ed. ADRIANSO, Rm. Vâlcea, 2015;

Undeva în Loviștea eternă- povestea unui neam de moșneni (în colab. cu N și Gh.Sporiș), ed. ADRIANSO, Rm. Vâlcea, 2015;

De vorbă cu... Lucian Blaga, ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2018;

Dialog cu duhul poezilor (versuri) ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2019;

Călător prin țara mea , ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea 2019;

Cugetări despre posade și alte provocări ale istoriei , ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, Rm. Vâlcea 2019;

Jurnal de vacanță prin Hexagon, ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2020;

De la lume adunate..., ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2020;

Zăganiada, (versuri...), ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2021;

Roma milenară o problemă astăzi?, ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2021;

Brâncuși/atitudini, reportaje, semnificații, ed, INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2022;

Și eu am fost pe.... Lotru, ed, INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2022;

Cu seniorii... prin lumea mare, ed. INTOL PRESS, Rm. Vâlcea, 2025;

Editare, anuală, a Buletinului ***Cercului Informal „România-Grădina Maicii Domnului”***, în perioada 2001-2025!

Este prezent în antologii:

Iisus 2000, Biblioteca Județeană , 2000

CUPRINS

Cuvânt înainte... /	p5
Alegorie despre simfonia neterminată... a Comunismului Românesc /	p11
Care este condiția inginerului în societatea românească, post 89? /	p14
RĂSPUNSURI la niște întrebări... incomode (citind răspunsurile se pot descifra întrebările!) /	p15
Dare de seamă – Mai 2000 a Societății Culturale „Anton Pann” /	p25
Dimensiunea oficială a cercetării? /	p34
<i>Stimați participanți la întâlnirea „Astrei” Făgăraș 2000 /</i>	<i>p37</i>
Darurile „amurgului” /	p38
Atunci când Instituțiile* își fac bilanțul, la ceas aniversar... /	p44
Între realitatea ficțiunii și adevărul mincinos... /	p46
Cuvânt în continuare... /	p51
Lidia, îți mulțumesc! /	p53
Punct și de la capăt /	p59
O nouă viziune asupra învățământului românesc (sau de la haretism la reforma de azi a învățământului) /	p77
Despre ... „trecutul de lângă noi” /	p82
E bine și mai târziu! /	p87
Comentarii la comentator si comentariile sale... /	p90
Domnule Ministru, /	p94
Dragi colegi! /	p99
Suntem niște... Gică-contra /	p101
Țara Crișurilor la Centenar, 1919-2019 /	p106
Dialoguri /	p114
După douăzeci de ani, Adrian Șuiiu, același om de ispravă! /	p122
Metamorfozarea orașului... /	p131

Dilemă... peste vreme / p143
Între lună și soare - cu punctele lor cardinale!,
redutele istoriei! / p148
„Academia de sub Pământ ?” / p166
Domnule Președinte, al UZPR-ului / p172
Povestea vorbelor... / p178

RAPOARTE

Adunarea Generală a Forumului Cultural
- 25. feb. 2010 / p183
Domnule Președinte / p185
Domnule Ioniță / p186
Propuneri, sper de interes, pentru organizarea Comisiei
județene de Cultură a PNL / p188
Propuneri privind aplicarea Proiectului Biblionet
în Județul Vâlcea / p191
Județul Vâlcea. România. *Unitatea culturală europeană și
respectarea opțiunilor culturale regionale* / p202
Raport asupra activității în cadrul CA al Bibliotecii
Județene „Antim Ivireanul”, în 2012 / p209
Raport asupra activității Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul”
Vâlcea, în 2013 / p212
Raport asupra activității Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul”
pentru perioada 10 XII 2013- 31 XII 2014 / p228
Forumul Cultural al Râmnicului, o atitudine în
spațiul public? / p243
Atacul maidanezilor... / p248
Bunavestire... a Adunării Generale a „Seniorilor”
din 2025 / p253
Am sărbătorit... Ziua Imnului Național? / p256

ALBUM FOTO / p267

Mihai Sporiş / p315
Cărţi publicate / p318

